

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

19 januari 2001

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)	
A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	733
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	743
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	763
Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	776
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	782
Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	802
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	806
Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	825
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	835
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	851
Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	858
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	863

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	865
Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	865

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER	867
----------------	-----

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

PATRICK DEWAEL

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

**Vraag nr. 2
van 5 oktober 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY**

Handvest EU-grondrechten – Vlaamse inbreng

Eind vorige maand legde op Europees niveau een speciale commissie de laatste hand aan een ontwerp-tekst voor een Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie. Het ontwerp-Handvest wordt later deze maand normaliter besproken door de Europese regeringsleiders en naar verwachting zou het eind dit jaar in Nice opnieuw op de agenda van de regeringsleiders worden geplaatst.

Niettegenstaande het thans nog onduidelijk is of op termijn dit Handvest al dan niet juridisch bindend moet worden en moet worden opgenomen in de EU-verdragen, laat een en ander toch reeds veronderstellen dat het de aanzet is van een nieuwe reeks afdwingbare grondrechten waarop burgers zich zullen kunnen beroepen.

De ontwerp-tekst van het Handvest werd onderhandeld in de eerder genoemde speciale commissie, die bestond uit vertegenwoordigers van het Europees Parlement en van de nationale regeringen en parlementen.

1. Werden de Vlaamse regering, leden of afgevaardigden ervan uitgenodigd om deel te nemen aan de betrokken onderhandelingen ?

Waren er, voorzover de minister-president bekend, leden van het Vlaams Parlement bij betrokken ?

2. Heeft de minister-president enig verzoek ontvangen van een federaal minister om aan de betrokken onderhandelingen deel te nemen ?

3. Was het de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG) bekend dat de bovenvermelde onderhandelingen plaatsvonden en/of werd er door enig lid van de Vlaamse regering aan diensten van het MVG om advies of voorbereiding gevraagd met betrekking tot het ontwerp van Handvest ?

4. Heeft de Vlaamse regering inzake deze ontwerp-tekst eventueel een standpunt ingenomen ?

5. Wordt de ontwerp-tekst op de agenda geplaatst van de Vlaamse regering ?

6. Beschikt de regering over de tekst van het ontwerp en zal die worden verspreid, ook naar het Vlaams Parlement ?

Antwoord

Op de Europese Raad van Keulen (juni 1999) besloten de staats- en regeringsleiders van de vijftien EU-lidstaten tot het opstellen van een Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Daartoe werd een redactionele conventie (onder voorzitterschap van de gewezen Duitse president Roman Herzog) georganiseerd, bestaande uit vier geledingen :

- vijftien persoonlijke vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten (voor België : Jean-Luc Dehaene) ;
- dertig vertegenwoordigers van de nationale parlementen (twee per lidstaat – voor België : Karel De Gucht en Roger Lallemand) ;
- zestien vertegenwoordigers van het Europees Parlement ;
- een vertegenwoordiger van de Europese Commissie.

Het mandaat ("van Keulen") van de conventie was bij voorbaat bijzonder afgelijnd : het opstellen van een inventaris of catalogus van bestaande rechten, teneinde deze binnen de EU-context meer zichtbaar te maken.

Op de informele Europese Raad van Biarritz aanvaardden de vijftien het door deze conventie voorgedragen ontwerp-Handvest (document Charte 4487/00 – Convent 50) en werd afgesproken dat het tijdens de Europese Raad van Nice (van 7-9 december 2000) met een politieke verklaring vanwege de vijftien staats- en regeringsleiders plechtig zal worden afgekondigd.

Minstens in eerste instantie zal aldus aan het Handvest geen juridisch bindende status worden verleend. Desalniettemin zal het ontegensprekelijk een invloed hebben op de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. Dit laatste past immers reeds sinds jaren diverse rechten uit van Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden in haar jurisprudentie toe als zijnde zogenaamde "communautaire rechtsbeginselen", en het zal hierin alleen maar worden aangevuld eenmaal het Handvest is aangenomen (te meer doordat deze praktijk sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Amsterdam in artikel 6, § 2 EU-verdrag wordt bevestigd).

België is er evenwel voorstander van het Handvest op een later ogenblik alsnog te promoveren tot een juridisch bindende tekst, bij voorkeur door het – in het kader van een algehele reorganisatie van de verdragen – in het EU-verdrag te integreren, en op deze wijze een aanzet te geven tot het opstellen van een Europese grondwet. Dit is echter een discussie voor ná de top van Nice (bijvoorbeeld onder het Belgisch EU-voorzitterschap in de tweede helft van 2001).

De Vlaamse inbreng in dit alles kan, aan de hand van de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gestelde concrete vragen, verkort als volgt worden geschetst.

1. Terwijl de Vlaamse regering als dusdanig niet formeel deelnam aan de onderhandelingen strekkende de redactie van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, werd Vlaanderen in de conventie wel – en zulks met verve – vertegenwoordigd door Vlaams volksvertegenwoordiger Karel De Gucht.

Een bewuste keuze, doordat uitgerekend deze laatste reeds in 1989 met een rapport over de "grondrechten en fundamentele vrijheden van de Europese Unie" de aanzet gaf tot het debat over een Europese grondwet.

2. Bovendien heeft Vlaanderen via diverse formele en informele kanalen deelgenomen aan de

voorbereidende werkzaamheden voor het Handvest.

Formeel overleg omtrent het Handvest vond bijvoorbeeld meermaals plaats in de schoot van, op politiek niveau, de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid evenals, op ambtelijk niveau, de diverse aan het thema gewijde "P11"-coördinatievergaderingen op het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken, waaraan leden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap steevast deelnamen.

Daarenboven boden de nauwe contacten tussen leden van mijn kabinet en de diensten van de federale eerste minister het forum voor herhaald beleidsvoorbereidend informeel overleg terzake.

3. Mede ingevolge een schrijven daaromtrent vanwege federaal volksvertegenwoordiger Danny Pieters, verzocht ik de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tijdens de voorbereidende werkzaamheden tevens om een omstandig advies omtrent enkele voor opname in het Handvest voorgenomen bepalingen, onder meer inzake de bescherming van minderheden.

Artikel 22 van het in Biarritz aanvaardde ontwerp-Handvest, inzake de bescherming van minderheden, luidt als volgt : "De Unie eerbiedigt de culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid". In de mate dat deze clausule duidelijk haar inspiratie vindt in bestaande verdragsbepalingen (de artikelen 6 en 151, §§ 1 en 4 EG-Verdrag), is zij – aldus geformuleerd – vanuit Vlaams perspectief perfect verdedigbaar.

Dit gold evenwel niet voor eerdere versies van deze bepaling, die Vlaanderen tot waakzaamheid uitnodigden.

Zo was er vooreerst een vermeend artikel 21bis van het ontwerp-Handvest : "Personen die deel uitmaken van een etnische, religieuze of taalminderheid moeten het recht hebben om hun eigen cultuur te handhaven en te ontwikkelen". Dergelijke bepaling zat niet vervat in het eerste officiële (Europese) ontwerp-Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (document Charte 4423/00 – Convent 45/46), doch dook bij wijze van toevoeging op in de bundel die terzake in het Belgisch parlement werd verspreid en wekte aldus verkeerdelijk de indruk integraal deel uit te maken van het ontwerp-Handvest.

Dit vermeende artikel 21bis van het Handvest was weliswaar relatief vaag en onschuldig verwoord : in strikt juridische termen betrof het enkel het taalgebruik en de cultuurbeleving in de privé-sfeer, en handelde het hoegenaamd niet over het gebruik der talen in de relatie met de overheid, zodat het zelfs vanuit Vlaams perspectief a priori aanvaardbaar was. Desalniettemin schuilde in een dergelijke vaagheid het gevaar dat niet kon worden uitgesloten dat er in de toekomst een minder onschuldige invulling aan zou worden gegeven.

In een formele bijdrage vanwege de Baskische overheid tot de redactie van het Handvest (document Charte 4443/00 – Contrib 297) zat een vanuit Vlaams perspectief nog bedenkelijker voorstel vervat : "Toute personne a le droit d'utiliser et promouvoir (...) une langue même non officielle au sein des Institutions de l'Union européenne, mais officielle dans tout ou partie du territoire d'un des Etats membres et se servant à cette fin des libertés définies dans la présente Charte".

In de mate dat het tweede zinsdeel van dit voorstel het mogelijk zou maken dat eenieder het recht heeft elke officiële taal van de Europese Unie (waaronder het Frans) te gebruiken op een deel van het grondgebied van elke lidstaat (zoals Vlaanderen een deel is van België), staat het diametraal haaks op het door de Belgische Grondwet gehuldigde territorialiteitsbeginsel en was het aldus vanuit Vlaams oogmerk volstrekt onaanvaardbaar.

Geen van beide passages werden uiteindelijk in het aan de top van Biarritz voorgelegde ontwerp-Handvest in aanmerking genomen.

4 en 5. Hoewel een formeel standpunt vanwege de Vlaamse regering terzake mijns inziens niet noodzakelijk is (vermits het Handvest geen nieuwe elementen aanreikt die niet reeds vevat zijn in andere door Vlaanderen erkende juridische instrumenten, zoals het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden), kan ik dan ook meedelen dat het Handvest, in zijn huidige vorm en omwille van zijn bijzondere symbolische waarde (mede als politiek signaal naar de kandidaat-lidstaten in Midden- en Oost-Europa), in beginsel de instemming vanwege de Vlaamse regering meedraagt.

Indien dit wenselijk wordt geacht, ben ik vanzelfsprekend bereid de tekst van het Handvest voor de Grondrechten van de Europese Unie

ter beschikking te stellen van de leden van de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van het Vlaams Parlement.

Vraag nr. 3
van 19 oktober 2000
van de heer JOS BEX

Begrotingsherschikkingen MINA-fonds – Kritiek Rekenhof

In een recent rapport van het Rekenhof (Stuk 37 (2000-2001) – Nr. 1 van 5 oktober 2000) over het MINA-fonds blijkt dat het parlement slechts via het MINA-fondsverslag of via het decreet tot eindregeling van de begroting zicht krijgt op het uiteindelijke resultaat van de doorgevoerde herschikkingen (MINA-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur). De verschillende herschikkingen die werden doorgevoerd, vallen nauwelijks te reconstrueren. Nochtans zijn deze herschikkingen vrij talrijk. In de loop van 1999 werd de initiële begroting voor 1999 éénmaal aangepast en werden er zeven herschikkingen doorgevoerd. In de uitvoeringsrekening zelf wordt slechts de laatst gecorrigeerde versie van de kredieten na aanpassing en herschikkingen opgenomen. Aldus gaat veel dynamisch waardevolle informatie verloren.

Bovendien blijkt uit ditzelfde rapport dat in 1999 op 25 van de 74 operationele artikelen van het MINA-fonds herschikkingen werden doorgevoerd. Op verschillende artikels werd meer dan één herschikking doorgevoerd. Gemiddeld om de anderhalve maand wordt aldus herschikt.

Inhoudelijk is er blijkbaar geen verband vereist tussen de in kredieten verlaagde en verhoogde begrotingsartikels. In principe zouden de begrotingsherschikkingen geen nieuwe beleidsinitiatieven mogen inhouden, wat echter niet het geval is. De techniek van de begrotingsherschikkingen leidt tot nieuwe beleidsaccenten die niet worden verantwoord.

Het Rekenhof geeft hier het klassieke voorbeeld van de kredieten op artikel 3.16 (bodemsanering). Dit is uiteraard een beleidsprioriteit en wordt aldus ook bestempeld in de parlementaire besprekingen. Deze kredieten vormen op het einde van het jaar echter voor een groot gedeelte een reservefonds waaruit naar hartelust kan worden geput voor andere beleidsdoeleinden. Deze beleidsdoeleinden worden dan echter niet geëxpliciteerd. De eerste beleidsprioriteit (bodemsanering) wordt aldus ook ondergraven.

Het Rekenhof merkt op dat voor de verminderingen die werden doorgevoerd op artikel 3.16 door

de minister of zijn voorganger als voorwaarde werd gesteld dat bij een volgende herschikking, begroting of begrotingsaanpassing deze kredieten evenredig moeten worden verhoogd. Van een dergelijke verhoging zou tot op heden echter nog niets zijn terechtgekomen.

Het Rekenhof merkt ook op dat de ESR 95-kwalificatie slechts moeizaam, of helemaal niet, ingang vindt in de MINA-fondsbegroting (ESR : Europees Stelsel van Nationale en Regionale Rekeningen). Deze opmerkingen gelden weliswaar voor de begroting 1999.

1. Hoe verklaart de minister-president dat er zoveel herschikkingen worden doorgevoerd op de begroting van het MINA-fonds ?
2. Lijkt het niet aangewezen dat deze begrotings-herschikkingen dringend worden beperkt en louter van boekhoudkundige aard zijn, vermits nieuwe beleidsaccenten enkel kunnen indien het Vlaams Parlement zich daarover kan uitspreken ?
3. Het getuigt niet van helder bestuur dat het parlement hierover zo fragmentarisch en onvolledig wordt ingelicht.

Wanneer wordt hier een kentering ten goede mogelijk ?

4. Klopt het dat van een verhoging van de op artikel 3.16 ingeschreven middelen a rato van de aan reservefondsen afgestane middelen nog niets is terechtgekomen, in tegenstelling tot de door de minister-president afgelegde verklaringen ? Wat is (zijn) hiervan eventueel de reden(en) ?
5. Hoever staat het met de eenduidige presentatie van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer (DAB) (toepassing programmabegroting, correcte aanwending van de herschikkingen, juiste ESR-classificatie) ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Gecoördineerd antwoord

1. Artikel 5, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende het financieel en materieel beheer van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur voorziet in de

mogelijkheid om kredietoverschrijvingen door te voeren in de loop van het jaar, mits eensluitend advies (lees akkoord) van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting.

Noch dit besluit, noch het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het MINA-fonds als dienst met afzonderlijk beheer, leggen beperkingen op aan de mogelijkheid waarover de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu beschikt om herverdelingen binnen de begroting van het MINA-fonds door te voeren. Enkel wanneer een kredietoverschrijving een hogere dotatie van het Vlaams Gewest kan meebrengen, moet zij worden voorafgegaan door een overeenstemmende wijziging van de begroting. Het komt dan ook in de eerste plaats aan de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu toe om de opportuniteit van een kredietherverdeling te beoordelen. De herverdelingen waarnaar wordt verwezen, hadden niet tot gevolg dat een hogere dotatie ten laste van de begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap nodig was.

Het Rekenhof haalt bij wijze van voorbeeld het begrotingsjaar 1999 aan, waarin zeven herschikkingen werden doorgevoerd. In 1999 was het aantal herschikkingen in tegenstelling tot de andere jaren relatief hoog ; dit wordt mede verklaard door het aantreden van de nieuwe Vlaamse regering (met eigen, nieuwe beleidsprioriteiten).

Ik meen dat de herschikkingen in 1999 in hun juiste context dienen te worden geplaatst.

Een *eerste herschikking* betrof een overheveling van betalingskredieten (136 miljoen frank) van artikel 3.17 (is de buffer aan ordonnanceringskredieten) naar artikel 2.20 voor extra betalingen in het kader van het schadefonds "duinen".

Een *tweede kredietherschikking* werd doorgevoerd van artikel 2.19 naar de geëigende posten op het MINA-fonds voor de aankoop van bos- en natuurgebied, namelijk artikel 3.1. voor de aankoop door terreinbeherende verenigingen en artikel 3.6 voor de aankoop door de Vlaamse overheid. Op het artikel 2.19 waren in 1999 naast de MAP-vergoedingen eveneens de kredieten voor het Milieubeleidsplan ingeschreven (MAP : Mestactieplan – red.). Dit Milieubeleidsplan voorziet in het kader van actie 108 in de verwerving van natuur- en bosgebieden. Aangezien het hier investeringskredieten betreft, kan niet worden aangerekend op lopende uitgaven en was derhalve een overheveling naar

de geëigende artikels voor kapitaaluitgaven noodzakelijk. Deze herschikkingen waren dus van technische aard.

Een *derde kredietherschikking* betrof een overheveling van 17 miljoen frank in het kader van het derde addendum aan de basisovereenkomst met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) ter financiering van de basiswerking van BBT/EMIS (*BBT : beste beschikbare technieken ; EMIS : Energie- en Milieu-informatiesysteem voor het Vlaamse Gewest ; EMIS vormt samen met het BBT-kenniscentrum het BBT/EMIS-project, dat een initiatief is van o.m. het VITO – red.*) (beslissing van de Vlaamse regering).

De *vierde kredietherschikking* was cijfermatig de belangrijkste. Er werd namelijk 1.178,9 miljoen frank uitgetrokken voor een overeenkomst met het Brussels Gewest in het kader van de sanering van het bekken van de Zenne en de Woluwe. Ongeveer 1 miljard hiervan werd gecompenseerd op artikel 3.16 bodemsaneringen. Het betrof een beslissing van de vorige Vlaamse regering van 6 juli 1999.

Deze significante vermindering van de kredieten voor bodemsanering verklaart meteen de *vijfde kredietherschikking*. Op het einde van 1999 nam de Vlaamse regering in drie bodemsaneringsdossiers, namelijk Bocholt, Leuven-Dijlestorten en Kapellen-Liefkenshoekwijk, een beslissing. Daartoe werd 150 miljoen van het artikel "subsidiëring gemeentelijke rioleringen" overgeheveld naar de post "bodemsaneringen". De vermindering van de RIO-kredieten was mogelijk door het feit dat het subsidiebesluit rioleringen in 1999 was gewijzigd en daardoor een tijdelijke vertraging in de indiening van dossiers met zich bracht.

Een *zesde herschikking* van 28 miljoen frank werd doorgevoerd tussen de kapitaaluitgaven van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM), onder andere van de kredieten bestemd voor participaties van OVAM en voor het oprichten van installaties voor verwijdering of nuttige toepassing, naar het artikel voor de subsidiëring van gemeentelijke en intercommunale installaties voor afvalsortering.

Een *zevende kredietherschikking* ten slotte past in de beslissing van de Vlaamse regering eind 1999 om het gemeentelijk milieuconvenant te verlengen voor de periode van 2001 tot en met

2002. Voor de 180 miljoen die hiervoor bijkomend nodig was, werd eveneens geput uit artikel 3.13 subsidies rioleringen om de bovenvermelde reden.

2. Vier van de zeven herschikkingen zijn dus van technische of boekhoudkundige aard, of beperkt qua bedrag. De drie overige werden in 1999 beslist door de toenmalige en huidige Vlaamse regering, met name de dossiers rond de Brusselse waterzuivering, de milieuconvenants en de drie dossiers bodemsanering.

De begrotingscorrecties in het milieubeleid zijn wellicht van meer belang dan in andere beleidsmateries vanwege de grote diversiteit in projecten en vooral vanwege de vele exogene en wisselvallige factoren die het verloop van milieu-projecten beïnvloeden.

Ook in de algemene uitgavenbegroting is het trouwens gebruikelijk dat een aantal herschikkingen – meestal vijf per jaar – worden doorgevoerd.

Wat het aantal herschikkingen betreft vanaf 1996, kan ik stellen dat in 1996 vier herschikkingen, in 1997 drie, in 1998 vijf en in 1999 zeven herschikkingen werden doorgevoerd. Voor het jaar 2000 bedraagt het aantal herschikkingen op dit moment twee en één die werd voorgelegd aan de begrotingsinstanties.

Zoals hierboven gesteld, behoort de opportuniteitsbeoordeling omtrent een herschikking tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Leefmilieu. Dit is eigen aan de beheersregels van een dienst met afzonderlijk beheer waarvoor in het decreet van 23 januari 1991 werd geselecteerd. Een beperking van de herverdelingsmogelijkheden tot louter boekhoudkundige verrichtingen zou de soepele beheersvorm die bij de oprichting van het MINA-fonds werd ingebouwd, doorkruisen.

3. Het informeren van het Vlaams Parlement over de werking van het MINA-fonds is decretaal bepaald : jaarlijks vóór 30 juni brengt de Vlaamse regering bij het Vlaams Parlement omstandig verslag uit over de inkomsten en uitgaven, de actieprogramma's en de werking van het MINA-fonds tijdens het afgelopen begrotingsjaar (oprichtingsdecreet van 23 januari 1991, artikel 9, § 2). Met betrekking tot de begrotingsherschikkingen kan ik stellen dat het Vlaams Parlement niet fragmentarisch en onvolledig wordt geïnformeerd, maar dat het jaarlijks ver-

slag telkens een gedetailleerde weergave brengt van de doorgevoerde herschikkingen.

Om de Vlaamse volksvertegenwoordigers sneller te informeren, ben ik bereid op het einde van elk begrotingsjaar reeds een gedetailleerd overzicht van de herschikkingen aan het Vlaams Parlement te bezorgen.

4. De toenmalige Vlaamse minister van Financiën en Begroting stelde op 3 december 1998 dat de in 1998 van "artikel 3.16 bodemsaneringen" afgenomen 350 miljoen frank opnieuw in de begroting 1999 diende te worden toegevoegd. De toevoeging in 1999 leek onrealistisch op grond van historische reeksen en de concrete dossiers in voorbereiding : het Vlaams Parlement keurde een vastleggingskrediet van 1.240,0 miljoen frank goed.

Omdat de realisatiegraad van vastleggingen ook in 1999 zeer laag bleef, besliste de toenmalige Vlaamse regering om van dit artikel 3.16 het bedrag van 978,9 miljoen frank te herschikken naar artikel 3.9, om de verbintenissen vast te leggen die voortvloeien uit de overeenkomst (bijakte) met het Brussels Gewest betreffende de realisatie van de noodzakelijke infrastructuur voor waterzuivering en de werken voor sanering van het bekken van de Zenne en de Woluwe. Op artikel 3.16 bleef er bijgevolg 261,1 miljoen frank over.

Uiteindelijk legde de OVAM in 1999 voor 390,5 miljoen frank dossiers vast ; per 21 december 1999 werd namelijk nog een kredietverhoging van 150,0 miljoen frank doorgevoerd ten gunste van artikel 3.16 (zie onder punt 1).

De inschatting van de noodzakelijke kredieten op artikel 3.16 blijkt zeer moeilijk te zijn gelet op de juridische problemen die zich kunnen voordoen bij de totstandkoming van de sanerings- en verwijderingsdossiers.

Ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2001 werd het vastleggingskrediet voor bodemsaneringen bepaald op 1.231,0 miljoen frank ; hierdoor wordt het krediet dus opnieuw op het niveau 1998 gebracht.

5. Bij de opmaak van de begroting 1999 werd de begroting van het MINA-fonds ingedeeld op basis van de ESR-classificatie.

Blijkbaar beantwoorden de ESR-codes thans aan de vereisten, aangezien het Rekenhof naar

aanleiding van zijn verslag over de ontwerpbegrotingen 2001 geen enkele opmerking formuleerde ten aanzien van de gehanteerde ESR-codes.

In overleg met de Vlaamse minister van Leefmilieu zal worden nagegaan in welke mate het haalbaar is om de programmabegrotingsstructuur mee op te nemen in de begrotingspresentatie van het MINA-fonds, zoals dit bij het Vlaams Infrastructuurfonds het geval is. De basisstructuur van de begroting van het MINA-fonds volgt een functionele indeling. Hierdoor is het vrijwel onvermijdelijk dat er meerdere ESR-codes betrekking hebben op één artikel in de functionele indeling. De combinatie van de functionele indeling met een indeling op basis van ESR-codes heeft een meerwaarde, aangezien dit informatie oplevert omtrent de geplande en gedane uitgaven per statutaire opdracht van de DAB.

De toepassing van een programmabegroting zal worden bekeken bij het voorstel tot "uitzuivering" van het MINA-fonds.

Vraag nr. 5
van 25 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

BVN-TV – Samenwerking met Zuid-Afrika

Door middel van de zender BVN (Het Beste van Vlaanderen en Nederland), die mee door de Vlaamse Gemeenschap wordt gesubsidieerd, blijft de band bestaan met talrijke Vlamingen en Nederlanders die al dan niet permanent in het buitenland vertoeven, evenals met buitenlanders die in onze taal en in de Lage Landen zijn geïnteresseerd.

In dat verband is het verwonderlijk dat de zender blijkbaar nog altijd niet kan worden bekeken in Zuid-Afrika.

Uit een recent bericht van de vereniging Praag (Pro-Afrikaanse Aksiegroep), die zich bezighoudt met de verdediging van de Afrikaanse taal, blijkt dat daar wel degelijk belangstelling voor bestaat.

Kan de minister-president mij meedelen of er terzake een planning bestaat ?

Heeft hij er bij BVN al op aangedrongen dat de ontvangst van de zender in Zuid-Afrika of een samenwerking met Afrikaanstalige zenders als een prioriteit zou worden beschouwd ?

Antwoord

Op dit ogenblik werken de administratie Buitenlands Beleid, de administratie Media en de VRT aan de evaluatie van de Vlaamse deelname aan de satellietzender ter uitvoering van artikel 16 van de beheersovereenkomst tussen BVN en de Vlaamse overheid.

Deze beheersovereenkomst loopt tot 31 december 2000. Artikel 16 van de beheersovereenkomst bepaalt dat "de Vlaamse deelname aan BVN door de Vlaamse Gemeenschap en het bestuur van BVN vanaf de tweede helft van het jaar 2000 geëvalueerd zal worden op basis van gegevens over programmatie en bereik, bestuurlijke deelname en financiën. BVN zal hiertoe alle relevante gegevens aanreiken aan de Vlaamse overheid. (...) Op basis van deze evaluatie beslissen de Vlaamse Gemeenschap en het bestuur van BVN in de tweede helft van 2000 over een eventuele verlenging van deze overeenkomst."

Deze evaluatie wordt op dit ogenblik gefinaliseerd en een beslissing over een eventuele verdere participatie aan BVN zal op grond daarvan door de Vlaamse regering worden genomen. Indien deze evaluatie positief is, zal de participatie in BVN worden voortgezet. Over de concrete modaliteiten van deze verdere Vlaamse deelname zullen nieuwe afspraken worden gemaakt met BVN en VRT, ook in verband met de eventuele uitbreiding van het zendbereik naar bijvoorbeeld Zuid-Afrika. Aangezien het reguliere exploitatiebudget van BVN niet voorziet in nieuwe uitbreidingen, zal BVN daarvoor overigens aanvullend geld moeten zoeken.

In verband met de planning van BVN met betrekking tot het uitbreiden van het zendbereik tot Zuid-Afrika heeft het BVN-bestuur na een uitgebreide verkenning in Vlaanderen en Nederland recentelijk te kennen gegeven de eerstvolgende uitbreiding van BVN te willen realiseren naar Zuid(elijk)-Afrika. BVN voerde in dit verband reeds oriënterende gesprekken met mogelijke aanbidders van satellietcapaciteit en abonnee-tv-kanalen.

In het licht van de evaluatie van alle aspecten van de Vlaamse deelname aan BVN, acht ik het voorbarig momenteel bij BVN aan te dringen op uitbreiding van het zendbereik naar Zuid-Afrika. Hierbij lijkt het me met name belangrijk na te gaan hoeveel Vlamingen met dit medium tijdens de afgelopen periode in Noord-Amerika werden bereikt.

Met betrekking tot een eventuele uitbreiding naar Zuid-Afrika acht ik het dan ook belangrijk vanwege BVN vooraf over een volledig dossier te beschikken in verband met de verwachte kijkdichtheid in Zuid-Afrika, de technische en financiële aspecten, enzovoort. Samenwerking met Afrikaanstalige zenders kan eveneens deel uitmaken van een dergelijk rapport.

**Vraag nr. 6
van 27 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Afschaffing kijk- en luistergeld – Impact

In verband met de discussie over het kijk- en luistergeld had ik graag vernomen hoeveel Vlaamse belastingbetalers bij een eventuele afschaffing ervan uit de boot zouden vallen.

Anders gezegd : hoeveel belastingplichtigen beschikken niet over een radio- of televisietoestel ?

Antwoord

Binnen de Vlaamse regering werd nog geen enkele beslissing genomen betreffende een afschaffing van het kijk- en luistergeld.

Belastingplichtige in de enge zin van het woord is eenieder die houder is van een televisie- of autoradiotoestel (artikels 2 en 3 van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld). Wanneer we "belastingplichtige" interpreteren als "mogelijke belastingplichtige" is uiteraard niet elk gezin (particuliere huishoudens) in bezit van een televisietoestel of elke persoon in bezit van een autoradiotoestel.

In bijgaande tabel vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger dan ook volgende gegevens terug (bron : Jaarverslag 1999 – Kijk- en Luistergeld).

Met betrekking tot de televisietoestellen

Het aantal particuliere huishoudens (PHH), het aantal uitgereikte tv-vergunningen (houders van een tv-toestel waarvoor kijk- en luistergeld wordt betaald of waarvoor een vrijstelling werd verleend) en het verschil tussen beide, zijnde het aantal particuliere huishoudens die niet geregistreerd zijn bij de Belastingdienst voor Vlaanderen – Dienst Kijk- en Luistergeld. Het verschil werd uitgedrukt zowel in absolute cijfers als in procent van het totale aantal gezinnen.

Met betrekking tot de autoradio's

Het aantal bij de Dienst voor de Inschrijving van Voertuigen (DIV) ingeschreven voertuigen, het aantal uitgereikte autoradiovergunningen en het verschil tussen beide. Ook hier vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het verschil in absolute cijfers en in procent van het aantal ingeschreven voertuigen.

Aantal gezinnen dat wel/niet geregistreerd is bij de Belastingdienst voor Vlaanderen –
Kijk- en Luistergeld

Televisietoestellen

Situatie op	Particuliere huishoudens	tv-vergunningen	Verschil	
01/01/1996	2.312.954	2.033.103	279.851	12,10 %
01/01/1997	2.333.799	2.038.804	294.995	12,64 %
01/01/1998	2.353.864	2.068.166	285.698	12,14 %
01/01/1999	2.373.796	2.069.093	304.703	12,84 %
01/01/2000		2.098.702		

Autoradio's

Situatie op	Ingeschreven voertuigen (DIV)	Autoradio-vergunningen	Verschil	
01/01/1996	2.522.990	1.788.761	734.229	29,10 %
01/01/1997	2.563.966	1.874.942	689.024	26,87 %
01/01/1998	2.608.254	1.968.545	639.709	24,53 %
01/01/1999	2.652.712	1.981.592	671.120	25,30 %
01/01/2000	2.705.453	2.000.791	704.662	26,05 %

Bij voorgaande cijfers dient volgende bedenking te worden geformuleerd : in bovenstaande tabel werden louter de niet-ingeschrevenen weergegeven, inclusief diegenen die wel een autoradio of televisie bezitten, maar niet aangemeld zijn. Het aantal bepalen van de personen die geen baat zouden

hebben bij een eventuele afschaffing van het kijk- en luistergeld, kan gebeuren door het aantal van de niet-ingeschreven huishoudens te verminderen met het aantal niet-ingeschreven kabelabonnees, die wel in het bezit zijn van een televisietoestel (zie onderstaande tabel).

Kabelabonnees die wel/niet geregistreerd zijn bij de Belastingdienst voor Vlaanderen –
Kijk- en Luistergeld

Situatie op	Aantal kabelabonnees	Tv-vergunningen	Verschil	
01/01/1996	2.172.332	2.033.103	139.229	6,41 %
01/01/1997	2.194.105	2.038.804	155.301	7,08 %
01/01/1998	2.213.806	2.068.166	145.640	6,58 %
01/01/1999	2.240.562	2.069.093	171.469	7,65 %
01/01/2000	2.281.528	2.098.702	182.826	8,01 %

Het aantal gezinnen dat niet in het bezit is van een televisietoestel kan worden benaderd door het verschil tussen beide tabellen.

Begin 1999 bedroeg dit percentage nog 5,19 %. Onderzoek heeft aangetoond dat tegenwoordig in ongeveer 95,9 % van de Vlaamse huishoudens één of meer televisietoestellen staan (ongeacht of de ontvangst geschiedt via kabel of via schotelantenne). Wanneer we dit percentage als uitgangspunt nemen, heeft slechts 4,1 % van de Vlaamse gezinnen absoluut geen baat bij een eventuele afschaffing van het kijkgeld. Dit percentage is een louter wiskundig gegeven, dat reëel nog lager zal liggen, gelet op de niet-geregistreerde samenwoningen.

Met betrekking tot de autoradio's is minder cijfermateriaal ter beschikking. In dit geval hebben steekproefsgewijze controleactiviteiten in samenwerking met rijkswacht en politie uitgewezen dat ongeveer 20 % van de autovoertuigen niet is uitgerust met een autoradio. In 80 % van de gevallen heeft de eigenaar van het voertuig dus baat bij een eventuele afschaffing van het luistergeld, hoewel slechts 74 % ingeschreven is.

Vraag nr. 7
van 7 november 2000
van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN

Expo 2000 Hannover – Franstalige publicatie

Op de wereldtentoonstelling Expo 2000 in Hannover kon men in het Belgische paviljoen een (mooi verzorgde) publicatie over het Brusselse Hoofdstedelijke gebied en Wallonië verkrijgen, uitgegeven bij "La Renaissance du Livre". Deze werd evenwel uitsluitend ééntalig aangeboden in het Frans, het Duits of het Engels, maar een Nederlandstalige versie van deze publicatie was nergens te bespeuren.

Dit is een ernstige miskennis van de Nederlandstalige aanwezigheid in Brussel en de Nederlandstalige meerderheid in ons land, die ook in de eigen taal kennis moet kunnen nemen van de aangelegenheden in Brussel en Wallonië. Overigens werd de Expo ook door heel wat Nederlandsprekenden bezocht uit nog andere gebieden dan Vlaanderen.

1. Werd het ontbreken van een Nederlandstalige versie reeds aangekaart bij de bevoegde Waalse en Brusselse ministers en bij de federale regering ?

2. Op welke wijze wordt ervoor gezorgd dat dergelijke belangrijke publicaties in de toekomst voldoen aan de taalhoffelijkheidsafspraken ?

Antwoord

1. Het is de administratie Wetenschap en Innovatie die vanuit Vlaanderen aangewezen was om het project rond de Vlaamse aanwezigheid op de Expo 2000 in Hannover te coördineren. Tijdens de voorbereidende vergaderingen werd in overleg met de gemeenschappen, gewesten en federale overheid beslist geen aparte folders te laten maken, maar gezamenlijk een postkaartenset te ontwerpen die aan de bezoekers zou worden uitgedeeld aan de ontvangstbalie. Verder zou niemand iets aanbieden.

Echter, bij de opening van de Expo bleek dat er drie bijkomende folders bestonden : een over België (in het Duits, het Engels en het Frans), een luxueus boekje over Wallonië-Bruxelles (in het Frans en het Duits) en een folder over Luik (in het Frans en het Duits).

Op een bepaald ogenblik stelde de administratie Wetenschap en Innovatie vast dat Wallonië Brussel claimde. Er werd dan ook in samenspraak met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een brochure "Kisses from Brussels" gemaakt, waarin duidelijk vermeld staat dat Brussel eveneens de hoofdstad van Vlaanderen is. De brochures lagen ter beschikking aan de ontvangstbalie.

2. Taalhoffelijkheid is voornamelijk een kwestie van houding. Vlaanderen geeft, en dit niet enkel in Hannover, hierin geregeld het voorbeeld door publicaties meertalig uit te geven. Zo werden alle brochures die in Hannover door de Vlaamse regering werden verdeeld, in het Nederlands, het Frans, het Duits en het Engels gesteld.

Ik zal uiteraard niet nalaten er bij mijn collega's uit de andere regeringen op aan te dringen dit voorbeeld in de toekomst te volgen.

Vraag nr. 9
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000

Bij de voorstelling van haar beleidsnota (*Stuk 150 (1999-2000) – red.*) stelde de minister bevoegd voor Gelijke Kansen dat ze, vanuit de mainstreamingsgedachte, een concreet actieplan 2000 zou uitwerken voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Voor elke bevoegdheid van alle ministers zou één concrete actie worden vooropgesteld. Dit houdt in dat er voor de bevoegdheden Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Mobiliteit, Openbare Werken, Energie, Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen, Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden, Ontwikkelingssamenwerking, Onderwijs, Vorming, Werkgelegenheid, Toerisme, Leefmilieu, Landbouw, Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken, Sport, Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, telkens een concreet actiepoint in aanmerking wordt genomen.

1. Welke actiepunten werden in dit kader voor elke bevoegdheid van de Vlaamse regering voorgesteld ?
2. Welke voorstellen werden in aanmerking genomen bij het interdepartementale overleg ?

Hoe werd de actie geconcretiseerd ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 11
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

De Vlaamse Bouwmeester is, op grond van het besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 1998, verantwoordelijk en bevoegd voor de kwaliteit van alle overheidsgebouwen en de infrastructuurwerken waarvan de Vlaamse overheid bouwheer is.

Vanuit deze positie is hij bevoegd om te waken over de kwaliteit van de projecten, zowel bij het formuleren van de bouwopdracht, als bij de uitvoering van de projecten. Vermits de juiste keuze en selectie van ontwerpers een belangrijke voorwaarde tot kwaliteit uitmaakt, zal de Vlaamse Bouwmeester dan ook instaan voor de toetsing van de criteria op het vlak van landschapsarchitectuur, stedenbouw, architectuur, interieurinrichting, aandacht voor de aspecten van duurzaamheid en procesgerichtheid bij de selectie en voordracht van ontwerpers.

Via een procedure worden een aantal ontwerpers geselecteerd, waarbij de lijst van geselecteerde ontwerpers geldig is gedurende één jaar en vijfenveertig dagen, te rekenen vanaf de publicatiedatum van de oproep in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

1. Kan de minister een overzicht geven van de projecten die vallen onder zijn/haar bevoegdheid en de Vlaamse openbare instellingen (VOI) onder zijn/haar toezicht, die momenteel in bovenvermelde procedure lopende zijn ?
2. In welke mate kunnen ontwerpers inspelen wanneer zij niet op deze lijst voorkomen ?
3. Welke eindbeslissing heeft de Vlaamse Bouwmeester bij de totstandkoming van de betrokken lijst van ontwerpers en wat is de relatie tot hier toe met de opdrachtgevende administratie en VOI's ?
4. Is het zo dat alle projecten (of vanaf een bepaald bedrag) onder bovenvermelde procedure vallen en wanneer wordt het betrokken project niet in het Europees Publicatieblad opgenomen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT,
OPENBARE WERKEN EN ENERGIE

Vraag nr. 315
van 18 mei 2000
van de heer FRANCIS VERMEIREN

N267 Hofstade – Verkeersveiligheid

Reeds geruime tijd wekt de verkeersonveiligheid op de N267, meer bepaald op het grondgebied van de gemeenten Boortmeerbeek, Hofstade-Zemst en Muizen-Mechelen, heel wat onvrede en hitst ze de gemoederen op. Heel terecht overigens, gezien de hoge ongevallenstatistieken voor deze weg.

Een van de voornaamste oorzaken van het grote ongevallenrisico op deze weg is het ombouwen van de eertijds rustige gemeenteweg tot gewestelijke ontsluitingsweg voor industrieel verkeer in de loop van de jaren tachtig. Het kaarsrechte traject zet immers menig automobilist aan tot – verfoeilijk en te bestrijden – hardrijden.

In de loop van de voorbije tien jaar werd de bevoegde ministers vanuit lokale hoek meermaals gevraagd een oplossing uit te werken om het hardrijden een halt toe te roepen. Dit resulteerde evenwel totnogtoe enkel in de aanleg van drie verkeersdrempels in 1992, gericht op de structurele vertraging van het verkeer.

De werken werden echter niet uitgevoerd zoals oorspronkelijk aanbesteed, waardoor het verkeer intussen nog steeds niet vertraagd wordt.

1. In hoeverre is er een daadwerkelijk verschil tussen de oorspronkelijke aanbestedingsplannen en de uitvoering van de werken zoals op 5 november 1991 door de destijds bevoegde minister Johan Sauwens werd beslist ?
2. Welke maatregelen zijn er momenteel gepland om de verkeersveiligheid op de N267 te verhogen, meer bepaald door de snelheid van het autoverkeer af te remmen ? Welke timing wordt hierbij gehanteerd ?

Aanvullend antwoord

Aansluitend op mijn eerste antwoord in verband met de verkeersveiligheid op de N267 Hever-

Zemst op het grondgebied van de gemeente Boortmeerbeek, deel ik mee dat de rijkswacht op deze gewestweg recentelijk bijkomende snelheidscontroles heeft uitgevoerd.

Gedurende een periode van 1.30 uur werd afwisselend in beide richtingen de snelheid gecontroleerd. In totaal werden 465 voertuigen geteld, waarvan minder dan 25 % sneller reed dan 70 km/u. Niemand reed sneller dan 90 km/u. De hoogst gemeten snelheid bedroeg 86 km/u.

(Vorig antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1527 – red.)

Vraag nr. 322
van 18 mei 2000
van mevrouw ANN DE MARTELAER

N267 Hofstade – Verkeersveiligheid

Het recreatiedomein (Blosodomein) van Hofstade wordt afgescheiden van de residentiële zone door de Molenheidebaan – Trianonlaan – Trianondreef, namelijk de N267. Dit was eertijds een rustige gemeenteweg, die werd omgebouwd tot gewestelijke ontsluitingsweg voor industrieel verkeer (1987) en die loopt door een gebied voor stille recreatie.

Omdat de kaarsrechte wegstructuur aanzet tot hardrijden, werd er na actie van bewoners in 1991 door de toen bevoegde minister Sauwens beslist om verkeersvertragende voorzieningen te plaatsen op de Molenheidebaan. De aanbesteding gebeurde op basis van een plan ; de werken vingen aan in juni 1992 en werden beëindigd eind 1992.

Na de uitvoering bleek dat van het rechtlijnig karakter van de weg haast niet werd afgeweken, dat er discussie bestond rond de breedte van de rijvakken en dat de plaatsing van één middenberm (kruising Molenstraat) nooit werd uitgevoerd omdat "enkel dure onteigeningen een realisatie mogelijk maakten".

Onlangs gebeurde er nog een zwaar ongeval op deze weg. Een reden voor de buurtbewoners om de problematiek van deze gewestweg opnieuw naar voren te schuiven.

Welke maatregelen worden er genomen met het oog op een efficiënte snelheidsmatiging op deze gewestweg ?

Aanvullend antwoord

Aansluitend op mijn eerste antwoord in verband met de verkeersveiligheid op de N267 Hever-Zemst op het grondgebied van de gemeente Boortmeerbeek, deel ik mee dat de rijkswacht op deze gewestweg recentelijk bijkomende snelheidscontroles heeft uitgevoerd.

Gedurende een periode van 1.30 uur werd afwisselend in beide richtingen de snelheid gecontroleerd. In totaal werden 465 voertuigen geteld, waarvan minder dan 25 % sneller reeds dan 70 km/u. Niemand reed sneller dan 90 km/u. De hoogst gemeten snelheid bedroeg 86 km/u.

(Vorig antwoord : *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1530 – red.*)

Vraag nr. 1
van 28 september 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Villermontstraat Kontich – Verkeersveiligheid

Reeds op 11 januari 2000 stelde ik in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie een vraag om uitleg betreffende de onveilige verkeerssituatie aan de expresweg ter hoogte van de Villermontstraat in Kontich. Volgens de minister vice-president kampt men er met een onteigeningsprobleem m.b.t. de aanleg van een rotonde (*Handelingen Commissievergadering nr. 52 van 11 juni 2000, blz. 8 e.v. – red.*).

Er werden door het Vlaams Gewest reeds een aantal ingrepen uitgevoerd, al dan niet tijdelijk, die na één jaar zouden worden geëvalueerd. Doch een snelle ingreep is hier noodzakelijk, vermits in augustus op dit kruispunt weer een verkeersongeval gebeurde met dodelijke afloop.

1. Wanneer vindt de volgende evaluatie plaats voor het verkeersknooppunt aan de Villermontstraat ?
2. Welke onteigeningsproblemen doen zich hier voor met het oog op de aanleg van een rotonde ?
3. Worden er initiatieven genomen om de maatregelen die momenteel gelden op dit kruispunt, verkeerstechnisch te corrigeren ?
4. Welk dossiernummer heeft het vermelde probleem bij de administratie Wegen en Verkeer ?

Antwoord

De evaluatie van de situatie op het bewuste kruispunt heeft plaatsgehad in de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid op 12 september laatstleden.

Na de discussie, waaraan tevens vertegenwoordigers van het gemeentebestuur en de politie van Kontich deelnamen, kwam de vergadering tot het volgende besluit.

- Indien op het huidige terrein een rotonde kan worden ingepast, zal zo spoedig mogelijk een proefopstelling worden gerealiseerd. De afdeling Verkeerskunde van de administratie Wegen en Verkeer zal dit onderzoeken, samen met het studie bureau Igean.
- In het andere geval zal het afsluiten van de middenberm worden overwogen en de oversteekbaarheid voor de fietsers worden verbeterd.
- Na één jaar volgt er een nieuwe evaluatie.

Problemen in verband met de onteigeningen kunnen pas worden ingeschat na uitvoering van de voormelde studie en de opstelling van een uitvoerings- en eventueel onteigeningsplan.

Het probleem wordt behandeld onder het dossiernummer PVC 226 bij de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen van de administratie Wegen en Verkeer.

Vraag nr. 2
van 28 september 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Mobiliteitsplan Rupelstreek – Scenario's

Bij de opmaak van het mobiliteitsplan voor de Rupelsteek werd volgens de minister vice-president gebruikgemaakt van verschillende scenario's om de mobiliteitseffecten te berekenen.

1. Welke scenario's werden er gebruikt ?
2. Wat is het resultaat van de berekening van de mobiliteitseffecten ?
3. Door wie werden deze berekeningen gemaakt ?
4. Werd of wordt deze studie kenbaar gemaakt aan de gemeentebesturen van de betrokken gemeenten ?

Antwoord

1. De scenario's die werden berekend, zijn alle terug te vinden in het document "Mobiliteitsplan Rupelstreek en Aartselaar – technisch rapport". Deze studie kan op verzoek worden meegedeeld.

Het is onmogelijk hiervan een samenvatting te geven. Een dergelijk document moet in zijn geheel worden gelezen. Dit is de enige manier waardoor men voldoende inzicht krijgt in de uitgangspunten, randvoorwaarden, gebruikte methodologie en resultaten.

2. Het bovenstaande geldt ook voor de resultaten van de scenario's en de interpretatie ervan. Op basis van deze resultaten werd het mobiliteitsplan van de Rupelgemeenten goedgekeurd in de Provinciale Auditcommissie.

Ook dit plan kan op verzoek worden meegedeeld. Hierin krijgt men op een meer beknopte manier een overzicht van de scenario's en de resultaten.

3. Voor de berekeningen werd gebruikgemaakt van het verkeers- en vervoersmodel van de Rupelstreek dat werd opgesteld door het studie bureau Technum.
4. Deze studie is kenbaar gemaakt aan de vijf gemeenten van de Rupelstreek en de gemeente Aartselaar.

Vraag nr. 3
van 28 september 2000
van de heer ELOI GLORIEUX

Ring Asse – Planning

De Vlaamse regering keurde met de gewestplanwijziging het tracé goed voor de aanleg in drie fasen van een ringweg rond/door Asse.

1. Welke middelen worden voor de realisatie van de drie fasen uitgetrokken en op welke jaarbegroting worden ze ingeschreven (2001, 2002, ...) ?
2. Wat is de timing met betrekking tot de aanvang en de totale afwerking van de drie afzonderlijke fasen ?

Antwoord

Op het driejarenprogramma 2000-2001-2002, zoals dit op 25 november 1999 werd besproken in het Vlaams Parlement, was 75 miljoen voor 2000 opgenomen voor de eerste fase van de aanleg van de ring om Asse, terwijl voor de tweede fase 75 miljoen was opgenomen voor 2001.

Na de goedkeuring van de gewestplanwijziging werd de onteigeningsprocedure opgestart. Aangezien ondertussen blijkt dat de onteigeningen heel 2001 in beslag zullen nemen, is de aanleg van de eerste fase pas gepland voor 2002.

Het uitgetrokken bedrag wordt verhoogd tot 100 miljoen. Indien de onteigeningsprocedure naar verwachting verloopt, kan de aanbesteding van de eerste fase in het voorjaar van 2002 plaatsvinden. De eigenlijke werken kunnen in de maanden daarna starten. De tweede fase kan dan worden geprogrammeerd vanaf eind 2003, begin 2004, aansluitend op de aanleg van de eerste fase.

Voor de derde fase is het te vroeg om nu al een concrete timing voorop te stellen.

Vraag nr. 4
van 5 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Zuidelijk Eiland Bornem – Aankoopprijs

In haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 246 van 9 juni 2000 inzake het zogenaamde Zuidelijk Eiland in Bornem, stelt minister Dua in verband met een mogelijke aankoop van dit gebied dat er geen raming van de aankoopprijs werd aangevraagd door de afdeling Natuur, maar dat dit mogelijk wel is gebeurd door de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ), afdeling Zeeschelde (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 20 oktober 2000, blz. 216 – red.*).

Kan de minister vice-president dat laatste bevestigen ?

Hoeveel bedraagt in dat geval de schatting ?

Antwoord

Door de afdeling Zeeschelde van AWZ werd op 19 november 1997 de raming aangevraagd aan het

Comité tot Aankoop van Onroerende Goederen in Mechelen. Hierbij werd gevraagd op zeer korte termijn het schattingscijfer te kennen. Dit schattingscijfer werd op 25 november 1997 door het Comité overgezonden.

De waarde van de goederen werd volgens een eerste raming vastgesteld op 47.565.000 frank.

Vraag nr. 6
van 11 oktober 2000
van de heer CARL DECALUWE

Kruispunt Doorniksesteenweg Kortrijk – Rotonde

De verkeerssituatie aan het kruispunt van de Doorniksesteenweg en de President Kennedylaan – Universiteitslaan is niet optimaal, zeker niet bij bedrijvigheid gedurende beursdagen in Xpo en op piekmomenten in Kinopolis.

De verkeerslichten worden dan ook best vervangen door een rotonde.

1. Bestaan er reeds plannen in die zin en wat is de geraamde kostprijs ?

Welke timing wordt voor de realisatie van de rotonde vooropgesteld ?

2. Op basis van welke overwegingen wordt er op deze plaats al dan niet overgegaan tot de aanleg van een rotonde ?

Antwoord

1. Er bestaan nog geen plannen om de verkeerslichten op dit kruispunt te vervangen door een rotonde. Er werd ook nog geen kostprijs geraamd.

De kostprijs van een rotonde ligt normaal tussen de 15 en de 20 miljoen, exclusief eventuele onteigeningen.

Een herinrichting van dit kruispunt is niet opgenomen in het indicatieve investeringsprogramma voor de wegen 2000-2002, goedgekeurd in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie in december 1999. Een timing voor de realisatie van een rotonde bestaat er derhalve niet.

2. Er wordt overgegaan tot de herinrichting van een kruispunt op basis van de knelpunten uit

het mobiliteitsplan en op basis van de behoefteanalyse.

Het al dan niet aanleggen van een rotonde volgt uit de analyse van de aard van de ongevallen en het overleg binnen de gemeentelijke begeleidingscommissie (GBC).

Bovenvermeld kruispunt komt niet voor op de lijst van de 38 gevaarlijkste kruispunten in het district 312. Deze lijst bevat de kruispunten met een prioriteitsfactor groter dan of gelijk aan 15. De prioriteitsfactor voor dit kruispunt is 9.

Vraag nr. 7
van 11 oktober 2000
van de heer DIRK HOLEMANS

Gentse gewestwegen – Knelpunten voor fietsers

Volgens persberichten zou het Vlaams Gewest 50 miljoen extra ter beschikking stellen voor de verbetering van de bestaande fietspaden op de gewestwegen in Gent. Hiertoe werd aan de Fietsersbond gevraagd een enquête te houden onder geregelde fietsers. Deze zou gehouden zijn tijdens de maanden juni en juli.

Uit het persbericht kan niet worden afgeleid of men enquêtes heeft verricht in en rond het centrum van de stad Gent, dan wel gelijkmatig over heel het grondgebied van de stad Gent verspreid.

Niettemin wil ik de aandacht vestigen op de verkeersonveilige situatie aan de N466 Deinsesesteenweg ter hoogte van de brug over de Ringvaart, met name in de rijrichting naar Gent. Het gevaarlijkste punt hierbij is het punt over de brug richting Gent waar automobilisten komende van de Watersportbaan of de R4 kunnen invoegen op de N466. Hoewel deze automobilisten hier voorrang moeten verlenen en via wegmarkeringen een vertragend parcours moeten volgen, is de praktijk jammer genoeg anders. Vele automobilisten menen dat ze zich op een oprit van een autoweg bevinden en versnellen, waarbij ze zich niets aantrekken van de wegmarkeringen.

Deze situatie is ronduit levensgevaarlijk voor fietsers. Het aanbrengen van fysieke elementen die het de automobilisten onmogelijk maken deze gevaarlijke manoeuvres uit te voeren, is dan ook dringend aangewezen.

1. Wat zijn de resultaten van de enquête van de Fietsersbond ? Welke knelpunten worden aan-

gegeven en welke suggesties doet de Fietsersbond hierrond ?

2. Wordt bovenvermeld knelpunt op de N466 eventueel aan de reeks knelpunten toegevoegd ?
3. Welke concrete knelpunten worden aangepakt en met welke timing ?

Antwoord

Er wordt inderdaad een extra budget ter beschikking gesteld voor het onderhoud en de verbetering van de bestaande fietspaden langs de gewestwegen in de Gentse regio. Om de knelpunten te bepalen, werd een studie toevertrouwd aan de Fietsersbond, die hiervoor een enquête heeft gehouden.

1. Het actuele resultaat van de enquête van de Fietsersbond is een document van een vijftigtal bladzijden, met een opsomming van klachten en opmerkingen, gerangschikt per gewestweg.

In afspraak met de Fietsersbond zal het document verder worden uitgewerkt om te komen tot een lijst met effectief realiseerbare ingrepen en prioriteiten.

2. Het vermelde knelpunt op de N466 (Drongensesteenweg-Deinsteenweg) aan de afrit van de brug over de Ringvaart is opgenomen in de lijst van de Fietsersbond.
3. Welke concrete knelpunten zullen worden aangepakt, is nog niet bepaald. De werken zullen worden uitgevoerd door middel van een stockaanbesteding met een groot aantal posten die kunnen worden aangewend naargelang de noodzaak. De aanbesteding vindt plaats op 21 november 2000.

De eerste werken kunnen dus begin 2001 worden uitgevoerd, zodra de knelpuntenlijst door de Fietsersbond is afgewerkt. De uitvoeringstermijn bedraagt één jaar.

**Vraag nr. 8
van 11 oktober 2000
van de heer DIRK HOLEMANS**

Kasteellaan Gent – Verkeersveiligheid

Sinds geruime tijd maken buurtbewoners zich terecht zorgen over de verkeersonveilige situatie in

de Kasteellaan ter hoogte van de Eendrachtstraat in Gent.

Deze onveilige situatie komt voort uit het feit dat automobilisten komende van de Dampoort op de stadsring tegen hoge snelheid de Kasteellaan inrijden. De betrokken bewonersgroep suggereerde aan het Gents stadsbestuur om de bestaande verkeerslichten op de stadsring ter hoogte van de Kasteellaan het hele kruispunt te laten bestrijken. Dit zou inhouden dat de lichten voor auto's komende van de Dampoort vóór de bocht van de Kasteellaan zouden worden geplaatst, in plaats van erna (zoals nu het geval is). Dit zou een afremmend effect hebben op de auto's, en de mensen die de Kasteellaan willen oversteken de kans geven om veilig over te steken. De hier gevraagde aanpassing is trouwens ook aangewezen om een andere reden, namelijk de geplande aanleg van een terugdraaistrook aan het einde van de Kasteellaan, kant stadsring.

Het Gentse stadsbestuur bezorgde via de Verkeers-technische afdeling van de Gentse politie deze vraag van de bewoners aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en speelde nadien het antwoord van de administratie correct door naar de bewoners.

Dit antwoord van de afdeling Wegen en Verkeer (AWV) Oost-Vlaanderen voldoet echter niet. Niet alleen wordt niet ingegaan op de terechte bekommernissen van de buurtbewoners, er wordt zelfs niet voldaan aan de elementaire motiveringsplicht. In het kader van een betere communicatie tussen overheid en burger is een volgend formalistisch antwoord van AWV onaanvaardbaar, ik citeer het in extenso : "In aansluiting met uw bovenvermeld schrijven laat ik u weten dat verkeerslichten niet dienen voor afremmende effecten te creëren maar om het verkeer te regelen. Het verband met de terugdraaistrook is niet duidelijk (zie Ekkergemerk)".

Met een dergelijk antwoord zijn de betrokken bewoners niet gediend, er wordt niet aangegeven in welke mate de administratie bereid is mee een oplossing te zoeken voor dit reële probleem inzake verkeersonveiligheid.

1. Heeft de bevoegde administratie in dit geval voldaan aan de motiveringsplicht ?
2. Wordt de problematiek van de verkeersveiligheid, vooral voor de zwakke weggebruiker, op bovenvermelde locatie alsnog ernstig onder-

zoekt, met inbegrip van het voorstel van de betrokken buurtbewoners ?

Antwoord

In dit dossier is blijkbaar een communicatiefout opgetreden.

Normaal zou de afdeling Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen van de administratie Wegen en Verkeer rechtstreeks aan de bewoners hebben geantwoord, zoals voor andere aangelegenheden waarover zij het beheer heeft.

Dit werd nu niet gedaan, omdat bijkomende informatie nodig was over de principiële beslissing om een terugdraaistrook aan te leggen. De administratie (afdeling) was en is nog niet op de hoogte van de genomen optie voor de Kasteellaan (stadsweg).

Naargelang de gekozen optie kunnen allerhande oplossingen, zonder uitzondering, worden onderzocht en afgewogen om te resulteren in een veilige oversteek.

Heden wordt aan de politie de vraag om verduidelijking herinnerd. Het verstrekte antwoord was gericht aan de stadsdiensten en dus niet bedoeld als een antwoord gericht aan de bewoners. Aangezien de bewoners niet vertrouwd zijn met de context, kan het antwoord inderdaad onbegrijpelijk en onaanvaardbaar overkomen.

Vraag nr. 9 van 11 oktober 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Vernederlandsing straatbeeld – Faciliteitengemeenten

In opdracht van de bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant maakte professor Marc Boes een studie over de vernederlandsing van het straatbeeld.

Een van zijn voorstellen betreft de strikte interpretatie van de notie "berichten aan het publiek". Ervan uitgaande dat de faciliteiten enkel gelden voor de eigen inwoners van de faciliteitengemeente in kwestie, maakt hij een onderscheid tussen berichten aan de eigen inwoners en berichten aan het publiek in het algemeen. Deze laatste dienen, in Vlaamse gemeenten met faciliteiten voor Franstaligen, uitsluitend in het Nederlands te worden gesteld.

Dit betekent concreet bijvoorbeeld dat straatnaamborden en wegwijzers op gewestwegen en ook de dienstregelingen van De Lijn enkel in het Nederlands mogen worden gesteld.

1. Heeft de minister de betrokken diensten al richtlijnen in die zin verstrekt ?
2. Kan de minister een overzicht geven van de gewestwegen die zich bevinden op het grondgebied van de Vlaamse gemeenten met faciliteiten voor Franstaligen ?

Antwoord

1. De praktische uitvoeringsmodaliteiten van deze principes zullen worden vastgelegd door een werkgroep, waarop ook de Vlaamse Vervoermaatschappij zal worden uitgenodigd.

De Vlaamse Vervoermaatschappij zal uiteraard niet nalaten de beslissingen over de praktische toepassing nauwgezet uit te voeren.

2. De inventaris van de gewestwegen die zich bevinden op het grondgebied van de Vlaamse gemeenten met faciliteiten voor Franstaligen zal worden opgemaakt en zodra hij in mijn bezit is via de diensten van het Vlaams Parlement in een aanvullend antwoord worden bezorgd.

Aanvullend antwoord

Antwoord op deelvraag nr. 2

Provincie Antwerpen

Nihil

Provincie Limburg

Gemeente Herstappe : N614 ; gemeente Voeren : N608, N602, N627, N 648, N653, A25-E25.

Provincie Vlaams-Brabant

Gemeente Sint-Genesius-Rode : N5 ; gemeente Wezembeek-Oppem : N227, N226 ; gemeente Kraainem : R22, N226 ; gemeente Drogenbos : N261, N266.

Provincie Oost-Vlaanderen

Stad Ronse : N425, N60, N36f, N57, N48, N454.

Provincie West-Vlaanderen

Gemeente Mesen : N314, N365 ; gemeente Spiere-Helkijn : N50, N393, N511, N512.

Vraag nr. 10
van 19 oktober 2000
van de heer CARL DECALUWE

Mobiliteitsconvenant – Modules 13 (fietspaden)

In antwoord op een schriftelijke vraag van Vlaams volksvertegenwoordiger Riet Van Cleuvenbergen (vraag nr. 368 van 28 juni 2000) wordt gesteld dat er nog geen modules 13 afgesloten zijn, niettegenstaande de grote beloftes in de media van snel en efficiënt bestuur (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 17 november 2000, blz. 368 – red.*).

1. Kan de minister vice-president een overzicht geven van het aantal ingediende dossiers in het kader van modules 13, en dit opgesplitst per provincie ?
2. Kan hij eveneens een timing meedelen voor de goedkeuring van de modules 13 ? Wat is het totale subsidiebedrag na goedkeuring ?
3. Wat gebeurt er met de extra middelen voor fietspaden die nog niet kunnen worden vastgelegd ? Over welk bedrag gaat dit ?
4. Welke middelen zullen na aanbesteding nog kunnen worden vastgelegd ?

Antwoord

1. Ik verwijs naar mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 407 van 4 september 2000 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 1 december 2000, blz. 454 – red.*)

Sindsdien is de toestand in die geëvolueerd dat ik op dit ogenblik reeds zeven dossiers (projectbijkte met module 13) heb ondertekend. Het gaat in even zoveel gevallen om dossiers uit de provincie Antwerpen.

Dat vooral steden en gemeenten uit die provincie de spits afbijten inzake module 13 (subsiëring van fietspaden langs gewestwegen) is ongetwijfeld het gevolg van de grote belangstelling

voor die aanpak vanwege de Antwerpse gemeenten, maar heeft vooral te maken met de vroege en intensieve promotie die de Antwerpse afdeling van de administratie Wegen en Verkeer ten aanzien van dit beleidsinstrument verzorgd heeft.

Dossiers uit andere provincies zitten in de pijplijn en zullen nog dit jaar worden ondertekend.

2. Ik zal alle projectbijkten met module 13 die mij worden voorgelegd en waarvan het dossier naar behoren is samengesteld, ondertekenen. Ik verwacht voor het jaareinde een twintigtal modules 13 te ondertekenen.

In de loop van 2000 zal een globaal geraamd bedrag aan subsidies van circa 400 miljoen frank worden goedgekeurd.

3. De financiële middelen die dit begrotingsjaar niet via het systeem van subsidies (module 13) in fietsinfrastructuur kunnen worden geïnvesteerd (600 miljoen fr.), worden getransfereerd naar de basisallocatie 63.10-73.11 van het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) en zullen hier worden aangewend voor de realisatie van andere infrastructuurwerken.
4. Zie punt 2.

Vraag nr. 11
van 19 oktober 2000
van de heer CARL DECALUWE

Kruispunt N8 Meensesteenweg Kortrijk – Verkeersveiligheid

Aan het verkeersknooppunt Meensesteenweg (N8) – Overleiestraat ligt een fietspad. Fietsers en bromfietsers mogen daar de signalisatie negeren en doorrijden, terwijl er voor de voetgangers (meestal schoolgaande jeugd) een signalisatie is. Daardoor ontstaat er dikwijls een gevaarlijke situatie tussen laatstgenoemden en de gebruikers van het fietspad.

1. Waarom mogen fietsers en bromfietsers onbeperkt doorrijden op het geschilderde fietspad langs de Meensesteenweg ter hoogte van de Overleiestraat en het Astridpark ?
2. Welke maatregelen worden er genomen om deze verkeerssituatie veiliger te maken voor de voetgangers ?

Antwoord

Het onderwerp van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft het kruispunt genaamd "Sint-Jansput", gevormd door de gewestweg R36 Brugsestraat en Meensestraat met de gemeenteweg Overleiestraat, waarvan de huidige infrastructuur dateert van 1994 en werd besproken met de Verkeersdienst van Kortrijk. De driekleurige lichtsignalisatie is ingericht volgens het V-plan nr. V16.459/5.

1. Het fietspad, bestemd voor de fietsers en bromfietsers die vanuit de richting Brugsepoort naar de Menenpoort rijden, werd buiten de werkingscyclus van de driekleurige lichtsignalisatie aangelegd, omdat er werd vastgesteld dat de roodfase door deze weggebruikers niet werd gerespecteerd.

Door deze weggebruikers werd de verplichte stopfase als nutteloos ervaren, aangezien er vanuit de richting stadspark enkel fietsers, bromfietsers en voetgangers komen en de mogelijke conflicten beperkt zijn.

2. Er worden geen bijkomende maatregelen genomen.

Deze problematiek werd reeds eerder besproken met het stadsbestuur. De mogelijke conflictsituatie tussen de verschillende zwakke weggebruikers is niet van die grootteorde dat bijkomende voorzieningen dienen te worden getroffen.

De weggebruikers die via het park richting centrum rijden, zijn allen met de situatie vertrouwd en er is een voldoende goede zichtbaarheid.

Bij de inrichting van een kruispunt wordt ervan uitgegaan dat alle weggebruikers, ook de zwakke, zich aan de elementaire regels van het verkeersreglement dienen te houden.

Vraag nr. 12
van 19 oktober 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

N1 Kontich – Wegdek

Het wegdek van de N1 in Kontich is ter hoogte van verlichtingspalen 278 en 279 in zeer slechte staat. De asfaltering is daar verwijderd en vervangen door klinkers die verzakkingen vertonen.

1. Waarom werd de asfaltlaag verwijderd ?
2. Wanneer wordt het wegdek hersteld ?

Antwoord

1. De asfaltlaag werd verwijderd om herstellingen uit te voeren aan de hoofdleiding voor drinkwater van de Antwerpse Waterwerken (AWW). Als voorlopige herstelling van de toplaag werden betonstraatstenen gebruikt.

Deze werkwijze (eerst een "voorlopige" straatlaag) wordt in dergelijke omstandigheden dikwijls toegepast omdat :

- mogelijke nazettingen van de aanvulling ten gevolge van het verkeer dan nog mogelijk zijn ;
- de aannemer die de leiding herstelt geen aannemer is van de wegenwerken.

2. De betonstraatstenen werden ondertussen (op 11 en 12 oktober) vervangen door een definitieve asfaltverharding.

Vraag nr. 13
van 19 oktober 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Kluizendok Gent – Capaciteit, complementaire werken en wegen

In september 2000 vond de officiële aanvangsplechtigheid plaats voor de tweede fase van het Kluizendok in Gent.

1. De realisatie van een kaaimuur langs het Zee-kanaal en het insteedok op Gents grondgebied brengt de capaciteit van de overslag van maritiem goederenverkeer op 35 miljoen ton.

Wordt hiermee de maximumcapaciteit van het sluizencomplex in Terneuzen bereikt ?

2. Kan de minister vice-president een overzicht geven van de overige werken die het gevolg zijn van de uitbouw van het Kluizendok op Gents grondgebied ? Wat is de kostprijs en de uitvoeringstermijn van deze overige werken ?
3. Welke ontsluitingswegen zijn gepland in Evergem ? Wanneer worden ze aangelegd ?

Antwoord

1. De maximale operationele capaciteit van het huidige sluiscomplex in Terneuzen wordt voor de zeevaart begroot op 35 tot 45 miljoen ton ("Beleidsanalyse voor de verbetering van de maritieme toegang tot de havens van Gent en Terneuzen"). De in aanmerking te nemen zeevaarttrafiek is zowel die bestemd voor de haven van Gent als die voor de haven van Terneuzen (achter de sluis). De huidige zeevaarttrafiek door het sluiscomplex bedraagt ongeveer 30 miljoen ton.

Dit betekent dat er nog een kleine ruimte is om groei van maritieme trafieken op te vangen. Tot ongeveer 40 miljoen ton kan deze trafiekgroei worden geaccommodeerd zonder grote stijging van de gemiddelde wachttijden.

Samen met de te verwachten trafiekgroei voor de haven van Terneuzen, kan men ervan uitgaan dat dit punt wordt bereikt bij de volledige operationalisering van het Kluizendok.

2. De bouw van het Kluizendok op Gents grondgebied omvat het bouwen van kaaimuren langs het Zeekanaal naar Gent en het insteedok, en de daarmee gepaard gaande baggerwerken voor het vrijmaken van de kaaimuren. Thans zijn 1200 meter langs het Zeekanaal gerealiseerd en is men gestart met de bouw van de kaaimuren langs de noordzijde van het insteedok.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste overige werken ten gevolge van deze werken en met het oog op de ontsluiting van het Kluizendokcomplex op Gents grondgebied.

a) Omlegging van de spoorlijn 55

De spoorlijn 55 dient ten gevolge van de realisatie van het Kluizendokcomplex te worden omgelegd. Deze omlegging vertrekt vanaf de spoorwegbrug over de Ringvaart en loopt parallel met de R4-west. Ter hoogte van het RWZI buigt de nieuwe lijn 55 af naar de Avrijevaart om ten slotte aan te sluiten op het oorspronkelijke tracé.

De kostprijs van deze werken wordt geraamd op 420 miljoen frank. De aanvang van de werken is gepland voor begin 2001.

b) De aanleg van wegen

Naast de aanleg van interne wegen binnen het Kluizendokcomplex wordt voorzien in de aanleg van een noordelijke ontsluitingsweg (kant Avrijevaart), die de verbinding maakt tussen de huidige N474 en de R4-west, en een zuidelijke ontsluitingsweg. Beide wegen sluiten aan op een te realiseren verkeersknooppunt ter hoogte van Waalken (in het kader van de omvorming van de R4-west tot primair I).

De kostprijs van de interne wegen en van de ontsluitingswegen wordt geraamd op 330 miljoen frank. De studieopdracht voor de interne wegen en de ontsluitingswegen wordt dit jaar gegund. De aanbesteding van de noordelijke ontsluitingsweg is gepland voor de tweede helft van 2001. De uitvoering van deze weg is gepland voor 2002. Deze noordelijke ontsluitingsweg zal, in afwachting van de verwezenlijking van de verkeerswisselaar, een tijdelijke aansluiting krijgen op de R4-west via de Hoogstraat.

Het verkeersknooppunt op de R4-west is nog niet opgenomen in het lopende driejarenprogramma. De kostprijs wordt ruw geraamd op 560 miljoen frank.

c) Realisatie van koppelingsgebieden

Naast deze werken van burgerlijke bouwkunde wordt tevens voorzien in de aanleg van koppelingsgebieden aan de noord- en zuidzijde van het Kluizendokcomplex.

Hiervoor is een bedrag van 100 miljoen frank uitgetrokken, gespreid over de begrotingsjaren 2001 en 2002. De uitvoering van een eerste gedeelte van deze werken is gepland voor 2002.

3. Zie antwoord onder 2b.

**Vraag nr. 14
van 25 oktober 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE**

E19 Kontich – Wegwijzers

Op 28 oktober 1999 heb ik de minister vice-president in de Commissie voor Mobiliteit, Openbare

Werken en Vervoer om uitleg gevraagd betreffende de bewegwijzering, in het bijzonder op de E19. De minister vice-president stelde dat begin 2000 een nieuwe aanneming zou worden opgezet voor het leveren en plaatsen van de signalisatie. (*Handelingen C23 van 28 oktober 1999, blz. 8-9 – red.*)

Momenteel is in de gemeente Kontich met de uitvoering van de bewegwijzering gestart. Doch op de E19 is nog steeds geen bewegwijzering naar de industrieparken merkbaar.

1. Waarom is op de E19 nog geen bewegwijzering aangebracht?
2. Is het gemeentebestuur hiervan op de hoogte gesteld ?
3. Voor wanneer wordt de uitvoering van bewegwijzering op de E19 gepland?

Antwoord

1. Om de signalisatie te kunnen plaatsen, is een aanbesteding nodig. Die is reeds gebeurd, doch leverde volgens de afdeling Technische Ondersteuning (ATO) geen enkele aanvaardbare offerte op (te hoge prijzen). De afdeling Wegen en Verkeer van de administratie Wegen en Verkeer besliste daarom om met de inschrijvers te onderhandelen op basis van artikel 17, § 2, 1°, d) van de wet van 24 december 1993, teneinde een aanvaardbare offerte te krijgen.

Zodra een aanvaardbare offerte is verkregen, kan met de werken worden gestart. Het is echter niet onmogelijk dat er opnieuw moet worden aanbesteed.

2. De gemeente is, gezien de laatste en recente ontwikkelingen, op de hoogte van de problemen, maar uiteraard nog niet van een mogelijke datum van plaatsing.

Zodra mogelijk zal zij op de hoogte worden gebracht.

3. Het is op dit ogenblik onmogelijk om een juiste datum voorop te stellen.

Hoewel uiteraard, in geval van een procedureslag, beperkte projecten uit de aanbesteding kunnen worden gehaald en dus op een andere en ook snellere manier kunnen worden besteld, blijft het een probleem, omdat er zeer veel der-

gelijke beperkte projecten op uitvoering wachten.

Het is dus voorlopig beter op een aanbesteding te wachten.

Vraag nr. 15 van 25 oktober 2000 van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Kruispunt N1 Rumst – Doorgang zwaar verkeer

Afgelopen jaar werden herstructureringswerken uitgevoerd aan de N1 in Rumst. Richting Mechelen, aan het kruispunt dat links naar Duffel leidt en rechts naar Rumst-centrum en vooral naar de oprit van de E19 in Rumst, rijst een probleem.

Het baanvak splitst aan dit kruispunt, enerzijds voor het verkeer richting Walem, anderzijds, tussen paaltjes, voor het verkeer naar de oprit van de E19.

Door deze nieuwe infrastructuur, namelijk paaltjes, is er een versmalling van het baanvak, waardoor zwaar verkeer problemen ondervindt om af te draaien. De nieuw geplaatste paaltjes zijn dan ook reeds beschadigd.

1. Werd er bij de opmaak van de plannen voor deze ingreep rekening gehouden met het zwaar verkeer ?
2. Welke maatregelen worden getroffen met het oog op een betere doorgang voor het zwaar verkeer ?

Antwoord

Het verkeer dat vanuit de richting Antwerpen rechtsaf rijdt – richting E19, kan deze beweging maken buiten de verkeerslichten via een afzonderlijke aangelegde afslagstrook. Deze werkwijze bevordert de vlotheid van het verkeer dat deze richting volgt.

Volgens de aanbestedingsplannen werden bochtstralen aangelegd van minimum 16 meter en een rijstrookbreedte van 4,20 meter. Dit is een dimensionering die aangepast is aan zwaar verkeer. Het kruispunt werd ontworpen voor alle weggebruikers. Om de fietsers te beschermen, werd tussen deze afslagstrook en het fietspad een veiligheidsstrook aangelegd van 30 centimeter breedte, waarin paaltjes werden aangebracht. Verschillende van deze paaltjes zijn al enkele keren vervangen. Een

deel ervan werd nu vervangen door afgeronde opstaande boordstenen.

Bij observatie van het verkeer werd vastgesteld dat het merendeel van de vrachtwagens zonder problemen deze afslagbeweging maakt. Er zijn echter vrachtwagens die te snel rijden en de bocht verkeerd inschatten. Deze beschadigen de paaltjes.

**Vraag nr. 16
van 7 november 2000
van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN**

Limburgse mijnen – CO₂-opslag en methaangaswinning

Het Economisch Rapport van de GOM-Limburg (GOM : gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij) pakte deze maand uit met een bijdrage over methaangas in het Kempische steenkoolbekken.

In het Kempische kolenbekken heeft tot 1992 mijnbouw plaatsgevonden. Dit gebeurde waar de koollagen relatief dicht onder de oppervlakte voorkomen in het zuiden en zuidwesten. Hoewel ruim 441 miljoen ton kolen is gedolven, is dit maar een klein deel van de kolenvoorraad die nog binnen het bekken aanwezig is. Er blijkt nog ongeveer 50 miljard kubieke meter winbaar methaangas te zitten in het bekken. Dat aardgas kan worden gewonnen door injectie van koolstofdioxide (CO₂), het koolzuurgas dat bijdraagt tot de opwarming van de atmosfeer. CO₂ kan op die manier ondergronds worden opgeslagen zodat het broeikas effect verlaagt en waardoor er dus zuiver aardgas kan worden gewonnen. Puur ondergrondse CO₂-opslag wordt al daadwerkelijk toegepast in de wereld en levert geen technische, ecologische of gezondheidsproblemen op.

Ondertussen blijkt dat de VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) een groot onderzoek gaat uitvoeren om na te gaan hoeveel CO₂ er kan worden opgeslagen in de steenkoollagen van het Kempisch bekken. Dit VITO-onderzoek past in een internationaal project waaraan dertien Europese landen deelnemen, met de bedoeling een inventaris op te maken van de Europese opslagcapaciteit voor CO₂.

De Vlaamse Beleidsnota Energie 2000-2004 stelt als prioriteiten in de strijd tegen CO₂ emissie : een actief REG-beleid (REG : rationeel energiegebruik), financieren van beleidsgericht en technologisch onderzoek, promotie en uitbouw van hernieuwbare energiebronnen en bevordering van

warmtekrachtkoppeling (*Stuk 162 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*). Deze maatregelen alleen zullen niet volstaan om de Kyoto-doelstelling te halen ; bijkomende maatregelen zullen moeten worden uitgewerkt. Vandaar dat het ondersteunend CO₂/REG-beleidsplan ook een maatregel "CO₂-opslag in de ondergrond" omvat.

In de delen van de provincie Antwerpen en Limburg binnen het Kempisch bekken bevinden zich verscheidene industrieën die voldoende hoeveelheden CO₂ produceren om van belang te kunnen zijn bij een eventueel verhoogde winning van koolbedmethaan op grotere schaal, met name producenten van kunstmest, elektriciteitscentrales, petrochemische, cement- en papierindustrie. Na de mislukte proefboring in Peer, hoopt men dat er op halflange termijn weer een demonstratieproject kan worden opgezet.

1. Werd er reeds een standpunt ingenomen m.b.t. het initiatief om CO₂ op te slaan in de Limburgse mijnen, om op deze wijze zuiver aardgas te winnen en het broeikas effect te verlagen ?
2. In hoeverre wordt er concreet onderhandeld om werk te maken van een tweede demonstratieproef in Limburg ?
3. Wordt het technisch en menselijk gezien mogelijk geacht om, na de omstreden sluitingen van de Limburgse steenkoolmijnen, opnieuw de ondergrondse gangen te gebruiken voor het winnen van energie ?

Antwoord

Het Kenniscentrum Ondergrondse Energiebronnen (KOEN), ondergebracht bij de VITO, heeft in een rapport aan de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de administratie Economie in maart van dit jaar meegedeeld dat een aantal gebieden met verhoogde gasconcentratie in het Kempische steenkoolbekken gezamenlijk zowat 130 miljard m³ methaangas zouden bevatten.

Op empirisch-theoretische basis wordt geschat dat hiervan slechts ongeveer 53 miljard m³ gas als echt winbaar mag worden beschouwd. Dit komt overeen met het huidige gasverbruik in Vlaanderen gedurende vijf jaar.

Zowel in Europa als in Noord-Amerika wordt onderzoek verricht naar de haalbaarheid van methaangaswinning door middel van injectie van het broeikasgas CO₂ in de steenkoollagen.

Dit zou mogelijk zijn doordat de steenkool de CO₂ preferentieel zou absorberen ten opzichte van methaan (CH₄). Daarbij zou één molecule methaan worden vervangen door twee moleculen CO₂.

Vanuit ecologisch standpunt moet hierbij wel worden bedacht dat bij de verbranding van één molecule methaan er opnieuw één molecule CO₂ wordt geproduceerd. Dit betekent dat van de opgeslagen hoeveelheid CO₂ de helft door energieverbruik weer wordt geregenereerd.

Het KOEN-verslag meldt dat, bij de huidige stand van kennis, in het Kempense steenkoolbekken tot 200 miljoen ton CO₂ (= 100 miljard m³) zou kunnen worden opgeslagen.

Een appreciatie van de technische en economische haalbaarheid van deze techniek kan in twee luiken worden samengevat.

Ten eerste geeft de praktijk aan dat de geschikte technologie voor de recuperatie van het methaan-gas tot vandaag nog niet beschikbaar is. Een proefboring in die zin werd in 1992 nabij Peer uitgevoerd. Het onderzoeksprogramma werd met weinig succes begin 1995 afgesloten. Ook in Spanje werd enkele jaren geleden een gelijkaardige poging ondernomen. Eveneens zonder het verhoopte succes. Van recentere pogingen is ons niets bekend. In de onderzoeksprogramma's van de Europese Unie werd de winning van "coalbed methane" inmiddels van de prioriteitenlijst geschrapt. Een voorstel van het KOEN voor verder onderzoek werd op deze wijze afgevoerd.

Verder blijken de kosten voor de captatie en aanvoer van het CO₂-gas relatief te hoog zijn. Een recente Nederlandse studie (1999) schatte de kosten hiervoor op 400 à 2.200 frank per ton (= 500 m³) niet in de atmosfeer terechtgekomen CO₂, afhankelijk van een twintigtal verschillende scenario's.

De voornaamste kostenfactoren hierbij zijn :

- het opvangen van de CO₂ bij industriële verbrandingsprocessen ;
- de voorbereiding van het broeikasgas : het moet worden samengeperst tot een druk van minimaal 80 bar en daarna moet het nog worden afgekoeld ;
- transport via pijpleidingen naar de injectiesite.

Het voorgaande toont aan dat het dus helemaal niet zeker is dat met deze technologie op een kosteneffectieve manier een hoeveelheid CO₂ uit de atmosfeer kan worden gehouden.

Het KOEN en de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie beperken hun aandacht voor deze problematiek op dit ogenblik tot het volgen van de nieuwste buitenlandse technisch-wetenschappelijke literatuur rond het onderwerp. Voorzover ons bekend, worden op dit ogenblik ook in onze buurlanden geen proefopstellingen op het terrein overwogen.

De bestaande mijngangen zijn, door gebrek aan onderhoud sinds 1992 en hun verdrinking in het grondwater, hoogst waarschijnlijk onbetrouwbaar en technisch waardeloos geworden. De kansen dat de ondergrondse mijninfrastructuur voor klassieke mijnbouw zou worden heropend, zijn dus verwaarloosbaar klein. Hoogtechnologise winningstechnieken die gericht zijn op milieuvriendelijke energieproductie en geen ondergrondse exploitatie vereisen, worden niet uitgesloten.

**Vraag nr. 17
van 7 november 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Zuidelijk Eiland Bornem – Nivelleringswerken

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg van 23 mei 2000 aangaande de bestemming van het Zuidelijk Eiland in Bornem, deelde minister Van Mechelen mee dat de NV Zeekanaal een landschapsontwerp zou laten opmaken voor de volledige Linker-rupeloever tussen de sluis in Hingene en het Zennegat. De minister van Ruimtelijke Ordening was van mening dat na verloop van enige maanden dit ontwerp inzicht moest geven in de mogelijke landschappelijke inpassing van watergebonden bedrijvigheid, natuurontwikkeling en overstromingsgebieden in het kader van een totaalvisie. Hij voegde eraan toe dat zolang de onderzoeksopdracht niet was afgerond, de betrokken overheden, waaronder de NV Zeekanaal, hadden afgesproken om alle initiatieven inzake het Zuidelijk Eiland te blokkeren. (*Handelingen C167 van 23 mei 2000, blz. 4-5 – red.*)

Dit belet niet dat er sedert september nivelleringswerken aan de gang zijn op het westelijk deel van het Zuidelijk Eiland, om het terrein bouwrijp te maken.

Mag daaruit worden afgeleid dat de industrialisering van het Zuidelijk Eiland of een deel ervan daarmee verworven is ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Antwoord

Het terrein waarop de werken worden uitgevoerd, is het terrein met industriële bestemming gelegen tussen de oude sluis en de nieuwe kanaalarm.

Het terrein dat bedoeld is in het antwoord op de vraag om uitleg van 23 mei 2000 daarentegen is gelegen tussen de oude sluis en de Rupel. Het terrein tussen de oude sluis en de nieuwe kanaalarm valt dus buiten de discussie.

Het gestelde in het boven bedoelde antwoord blijft bijgevolg geldig.

(Antwoord Dirk Van Mechelen : blz. ... – red.)

Vraag nr. 18 van 7 november 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

N117 Kalmthout – Geplande wegenwerken

Naar verluidt is er sprake van de aanleg van een rotonde op het kruispunt Franseweg – Brasschaatsesteenweg (gewestweg N117) in Kalmthout. Deze rotonde zou worden aangelegd om de toegankelijkheid van het nabijgelegen Kalmthoutse industrieterrein Bosduin voor vrachtwagens te verbeteren.

Bovendien zou een deel van de Brasschaatsesteenweg, gelegen tussen de Foxemaatstraat en N111 (Achterbroeksesteenweg – Kalmthoutsesteenweg), worden heraangelegd vanaf het voorjaar 2001.

1. Klopt het dat er plannen zijn om een rotonde aan te leggen op het kruispunt Franseweg – Brasschaatsesteenweg in Kalmthout ? Zo ja, wanneer zullen die werken aanvangen en beëindigd zijn ?

Zijn er onteigeningen gepland, of is de beschikbare ruimte voldoende ?

2. Klopt het dat er plannen zijn om het stuk Brasschaatsesteenweg gelegen tussen de Foxemaatstraat en N111 (Achterbroeksesteenweg – Kalmthoutsesteenweg) heraan te leggen ?

Zo ja, wanneer zullen die werken starten en afgerond zijn ?

Welke werken in het kader van die heraanleg heeft men op het oog (asverschuivingen, fietspaden, voetpaden, versmalde rijweg, groenaanleg, zebrapaden, verkeersplateaus, parkeerplaatsen, andere snelheidsbeperkende maatregelen, maximum toegelaten snelheid, ...) ?

Worden er specifieke maatregelen getroffen om de omwonenden en meer specifiek de middenstanders op de hoogte te brengen van de werken (aard en duur van de werken) en om de overlast voor hen tot een minimum te beperken (snelle en efficiënte uitvoering der werken, uitvoering in fasen, toegankelijkheid winkels en bedrijven) ?

3. Wordt er overwogen om het stuk Brasschaatsesteenweg gelegen tussen N111 (Achterbroeksesteenweg – Kalmthoutsesteenweg) en de Darm, te hertekenen en te herbouwen ?

Zo ja, wat is het hele opzet en wanneer zullen dan die werken aanvangen en beëindigd zijn ?

Antwoord

1. Eventuele plannen voor de heraanleg van het kruispunt van de gewestweg N117 met de Franseweg zijn niet bekend.
2. De plannen voor de heraanleg van de doortocht Achterbroek, voor het gedeelte tussen de Foxemaatstraat en de N111, zijn afgewerkt. De werken kunnen worden aanbesteed in het voorjaar van 2001.

Theoretisch kunnen dan de werken zelf ook nog aanvangen in de tweede helft van dat jaar. Deze werken bestaan hoofdzakelijk uit de aanleg van een nieuwe rijweg, fiets- en voetpaden en de aanleg van een riolering. Teneinde de snelheid te temperen, worden asverschuivingen en wegplatformen toegepast.

Alvorens met deze werken wordt gestart, zal de plaatselijke bevolking hiervan op de hoogte worden gebracht.

3. De afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen van de administratie Wegen en Verkeer plant eveneens in de heraanleg van het gedeelte van de doortocht ten noorden van de N111. Deze tweede fase kan worden uitgevoerd vanaf het jaar 2003.

Vraag nr. 21
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

E17 Plataanlaan Kortrijk – Geluidsmetingen

Recentelijk werden door het stadsbestuur van Kortrijk via een convenant een aantal locaties vastgelegd voor de plaatsing van geluidsschermen.

De Plataanlaan, gelegen langs de E17, was daar niet bij.

1. Kan de minister vice-president meedelen of er ook geluidsmetingen aan de Plataanlaan werden uitgevoerd en wat waren de concrete resultaten ?
2. Welke initiatieven worden genomen om geluidsschermen te plaatsen aan de Plataanlaan en wat is de geraamde kostprijs ?

Antwoord

1. Er werden recentelijk geluidsmetingen uitgevoerd langs de autosnelweg E17 ter hoogte van de Plataanlaan, namelijk op 31 mei 2000. Aangezien er op 31 mei een zwakke wind stond van de woningen naar de E17 toe, werden de metingen nog eens overgedaan op 9 juni 2000, toen de wind andersom stond (nadeligst voor de bewoners).

Er werd (op 9 juni) een maximaal equivalent geluidsniveau waargenomen van 67 à 68 db(A). Rekening houdende met de geringe afstand van de "eerstelijnswohnungen" tot de E17, is dit een veeleer lage Laeq-waarde. De natuurlijke afscherming door het uitgravingstalud draagt bij tot dit resultaat. Bij een situatie waarbij de autosnelweg en de woningen op dezelfde hoogte liggen, zou op deze afstand van de woningen tot het verkeer het Laeq ongetwijfeld hoger liggen.

2. Het bestaan van de uitgraving houdt ook in dat een eventuele verlaging van het geluidsniveau een relatief hoog scherm zou vereisen. Met een scherm van 4,20 meter hoog zou een verlaging

van het geluidsniveau worden verkregen van 4 dB(A) op het gelijkvloerse niveau. Deze reductie geldt enkel nabij de achterzijde van de dichtst bij de E17 gelegen woningen. Indien men zich verder verwijderd van de E17 zal de reductie nog beperkter zijn.

De kosten voor een scherm, dat een lengte moet hebben van 430 meter, mogen worden geraamd op ongeveer 20 miljoen frank. Gelet op het veeleer lage gemeten geluidsniveau, de hoge kostprijs voor een geluidsscherm en het matig rendement ervan, wordt geoordeeld dat deze locatie minder prioritair is dan de reeds vastgelegde locaties die in aanmerking komen voor geluidwerende maatregelen in de regio Kortrijk.

Vraag nr. 22
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Ring Roeselare – Afwerking

De problematiek van de afwerking van de ring rond Roeselare is de minister vice-president voldoende bekend. Na allerhande beloftes en talrijke vergaderingen blijkt de provinciale auditor even onvermurwbaar, ondanks de belofte (na vragen om uitleg in het parlement) van de minister vice-president om het dossier te deblokken. De middelen waarin werd voorzien op het investeringsprogramma zullen opnieuw niet kunnen worden vastgelegd.

1. Wat is de huidige stand van zaken m.b.t. de afwerking van de ring rond Roeselare en wat is de motivatie van de provinciale auditor ?
2. Welke termijn wordt vooropgesteld om het dossier te deblokken ?
3. Waar worden de "verloren" middelen (150 miljoen) waarin nu werd voorzien op het investeringsprogramma geïnvesteerd in West-Vlaanderen ?

Antwoord

1. Het dossier werd voorgelegd op de Provinciale Auditcommissie van 19 juni 2000.

Tijdens de audit werd het sluiten van de ring niet in vraag gesteld. Het project werd evenwel niet conform verklaard door de provinciale auditor. Volgens de auditor werd onvoldoende aangetoond dat een 2x2-profiel noodzakelijk is

voor de te verwachten verkeersintensiteiten. Sommige vakken van de ring werden geselecteerd als primaire weg, andere als secundaire weg. Indien men de ring over zijn volledige lengte zou aanleggen op hetzelfde 2x2-profiel, kan men zich de vraag stellen hoe dit verschil in categorisering dan wordt vertaald in een op de categorisering afgestemd wegprofiel.

Verder had de auditor ook zijn bedenkingen met betrekking tot de voorgestelde kruispuntoplossingen. In dit verband moet men vaststellen dat de bestaande kruispunten zwarte punten zijn.

Het mobiliteitsplan van Roeselare stelt wel voor de categorisering van de ring rond Roeselare bij te sturen, doch een goedgekeurd mobiliteitsplan kan geen bepalingen invoeren die strijdig zijn met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De auditor wil dat er wordt nagegaan of een 2x1-weg met brede middenberm voldoende mogelijkheden biedt. In een latere fase kan de middenberm dan deels worden ingenomen voor een uitbreiding naar 2x2 rijstroken.

- In de verkiezingsperiode werden de besprekingen met het stadsbestuur van Roeselare, in de schoot van de gemeentelijke begeleidingscommissie (GBC), opgeschort.

Ze zullen worden hernomen begin 2001, wanneer het nieuwe college van burgemeester en schepenen geïnstalleerd zal zijn. Er kan nog niet worden voorspeld welke standpunten het college zal innemen.

- Het uitgetrokken budget (150 miljoen fr.) gaat zeker niet verloren voor de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen.

Er werd geput uit het reserve-investeringsprogramma 2000 om de vrijkomende middelen aan te wenden, zodat het uitgetrokken krediet voor de afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen volledig zal worden benut.

Vraag nr. 23
van 10 november 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Basismobiliteit – Waarloos

Basismobiliteit is voor eenieder van groot belang. Dit was ook een conclusie tijdens het werkbezoek aan De Lijn in juni laatstleden.

Na het invoeren van een gratis openbaarvervoerpasje voor de 65-plussers bleek al snel dat de inwoners van de deelgemeente Waarloos (gemeente Kontich) met zo'n 1.790 mensen geen gebruik konden maken van dit aanbod. Antwerpen is nauwelijks bereikbaar met openbaar vervoer. Enkel lijn 295 vanuit Waarloos naar Antwerpen biedt 's morgens zes ritten aan tussen 6.30 en 8.45 uur en 's avonds zes ritten tussen 16 en 19 uur.

Een oplossing voor dit probleem is mijns inziens mogelijk, mits een kleine herschikking van de bestaande buslijn 50B. Deze buslijn bedient doorlopend alle haltes tussen Antwerpen en Mechelen via Aartselaar en Reet-Rumst. Wanneer men vanaf Reet-Kerk de buslijn één kilometer verder laat rijden, kan men zo Waarloos-Centrum inrijden, om vervolgens via de N1 terug naar Rumst te rijden.

Wanneer men zo'n herschikking mogelijk maakt, kan een hele dorpsgemeenschap beter worden bediend met het openbaar vervoer gedurende de hele dag, en niet enkel op spitsuren, die uiteraard voor onze 65-plussers minder geschikt zijn.

- Welk beleid wordt gevoerd m.b.t. bestaande buslijnen die maar enkele uren per dag inwoners bedienen, en bijgevolg maar één enkele doelgroep bereiken ?
- Hoeveel inwoners maken gebruik van de opstapplaats in Waarloos ?
- Wordt een uitbreiding van de bestaande buslijn 50B in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

- De beleidsprioriteiten in verband met het geregeld vervoer dienen te worden gesitueerd binnen het uitwerken van de basismobiliteit voor geheel Vlaanderen en binnen de eventuele convenants.

Van dit basisprincipe wordt ook uitgegaan om uitbreidingen zoveel mogelijk te integreren in het bestaande geregeld vervoer, rekening houdende met de haalbaarheid en met de prioriteitenlijst opgemaakt volgens de behoefteanalyse.

2. Gedetailleerde tellingsgegevens van het huidige aantal reizigers kunnen niet beschikbaar zijn binnen de termijn gesteld om deze vraag te beantwoorden.
3. De huidige dienstregeling van lijn 50.1, inzonderheid de uitgewerkte keertijd in Rumst, stelt de Vlaamse Vervoermaatschappij in staat de vooropgestelde dienstverlening op een betrouwbare wijze uit te voeren.

Hieraan een bediening van Waarloos koppelen, zou minstens tien minuten bijkomende rittijd vergen, waardoor de thans goedlopende uitvoering van de dienst in het gedrang zou komen.

Desondanks zal de eventuele opname van een bijkomende bediening van Waarloos worden onderzocht en een belangrijk aandachtspunt vormen bij de uitwerking van de basismobiliteit in Kontich.

Vraag nr. 25
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Verkeersborden – Plaatsingscriteria

Vaak worden verkeersborden in een bebouwde kom geplaatst pal voor het raam van een woning, met verminderde lichtinval binnen de woning tot gevolg.

1. Welke criteria voor afstanden aan onder meer kruispunten moeten bij de plaatsing in acht worden genomen en op welke decretale of wettelijke basis kan men zich beroepen ?
2. Worden instructies gegeven aan de diensten die de verkeersborden plaatsen om de hinder voor de bewoners tot een minimum te beperken ?
3. In welke mate worden de gemeentebesturen betrokken bij de plaatsing van verkeersborden ?

Antwoord

De verkeersborden worden geplaatst door de wegbeheerders.

Dit zijn : de gemeenten voor de gemeentewegen ; de provincie voor de provinciewegen ; het Vlaams Gewest voor de gewestwegen.

Op de kruispunten van een gemeente- of provincieweg met een gewestweg wordt de signalisatie in principe geplaatst door het Vlaams Gewest.

Aangaande de verkeersborden dient er onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds de zogenaamde politieborden, zijnde de verkeersborden betreffende de voorrang, de verbodsborden, de gebodsborden en de verkeersborden betreffende het stilstaan en parkeren, en anderzijds de aanwijzingsborden (waaronder de wegwijzers en de voorwegwijzers).

Iedere categorie van de hierboven genoemde verkeersborden heeft zijn eigen plaatsingsvoorwaarden, die opgenomen zijn in het :

- koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, en zijn wijzigingen ;
- ministerieel besluit van 11 oktober 1976 waarbij de minimumafmetingen en de bijzondere plaatsingsvoorwaarden van de verkeerstekens worden bepaald, en zijn wijzigingen.

Verder zijn een aantal opstellingsvoorwaarden van verkeerstekens (opstelling in grondplan, opstelhoogte, obstakelvrije loopweg voor voetgangers) opgenomen in het standaardbestek 250 voor de wegenbouw, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 19 december 1996 en van toepassing voor alle wegbeheerders.

Uiteraard dient de wegbeheerder die de signalisatie plaatst, erover te waken dat zij reglementair wordt geplaatst, alsook dat zij een zo klein mogelijke hinder vormt voor de omwonenden, maar toch maximaal de nodige inlichtingen geeft aan de weggebruiker waarvoor zij bestemd is.

Vraag nr. 26
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

N391 Zwevegem-Avelgem – Tracé

De aanleg van de nieuwe gewestweg N391 tussen Kortrijk en Zwevegem zit in een stroomversnelling. Het gedeelte tussen de E17 (Kortrijk) en De Blokken (Zwevegem) werd in de eerste fase aangelegd. Van de verbredingswerken aan het kanaal Bossuit-Kortrijk op Zwevegems grondgebied wordt nu gebruik gemaakt om het stuk tussen de Deerlijk- en de Otegemsestraat (langs het kanaal) rijklaar te maken. Er wordt aan gedacht om na de

aanleg het vervoer met hoog tonnage te verbieden in de Blokke- en de Deerlijkstraat.

Voor het verdere tracé van de N391 tussen Zwevegem-Knokke en Avelgem zijn er twee mogelijke alternatieven : ofwel opteert men voor de aanleg van een nieuw stuk weg, ofwel wordt de huidige gewestweg gebruikt. De aanleg van een nieuw stuk weg heeft nadelige gevolgen voor het natuurgebied De Vaarttaluds.

1. In welke mate is de administratie van de minister vice-president betrokken bij de uitwerking van het tracé van de N391 tussen Zwevegem-Knokke en Avelgem ?
2. Voor welk tracé opteert het kabinet en/of administratie ?
3. Welke timing wordt vooropgesteld voor een definitieve vastlegging van het tracé en welke procedures moeten worden gevolgd ?
4. Hoeveel bedraagt de kostenraming van bovenvermeld tracé en wanneer worden middelen hiervoor uitgetrokken ?

Antwoord

1. De afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen heeft geregeld contact met de betrokken gemeentebesturen, namelijk Zwevegem en Avelgem, en de Intercommunale Leiedal.
2. Momenteel gaat de administratie ervan uit dat vanaf Zwevegem-Knokke de bestaande N8 wordt gevolgd tot aan Moen-statie en dat vanaf Moen-statie het tracé zoals aangeduid op kaart 29/6 en 29/7 van het gewestplan goedgekeurd bij koninklijk besluit van 4 november 1977, van kracht is.
3. Momenteel worden door mijn administratie geen initiatieven genomen om een tracé afwijkend van dit vermeld in punt 2 vast te leggen.

Inzake de te volgen procedures op het vlak van ruimtelijke ordening verwijs ik naar de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening.

4. Gelet op wat voorafgaat, werd er nog geen nauwkeurige kostenraming opgemaakt.

Het indicatieve investeringsprogramma voor de wegen 2001-2003, voorgelegd aan de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

in november 2000, voorziet in een bedrag van 110 miljoen frank in 2003 voor de bouw van een brug over het kanaal Kortrijk-Bossuit. Na 2003 is er nogmaals een bedrag uitgetrokken van 100 miljoen frank voor de aanleg van de omleiding van Zwevegem.

Vraag nr. 27 van 10 november 2000 van de heer CARL DECALUWE

Carpoolparkings – Planning

De voorbije periode werden vanuit het Vlaams Gewest inspanningen geleverd voor de aanleg en de uitrusting van carpoolparkings.

1. Kan de minister vice-president een overzicht geven van de carpoolparkings die sedert 1999 werden afgewerkt, met vermelding van hun bezettingsgraad ?
2. Welke carpoolparkings zijn gepland voor het eerstvolgende jaar (voor wanneer, op welke plaats en met welke investering) ?
3. Volgens welke criteria van prioritaire behandeling werden de investeringen gepland ?
4. Over welke kanalen beschikt de overheid om het gebruik van carpooling aan te moedigen en welke werden reeds aangewend ?
5. Welke rol kunnen de gemeenten en steden hierin spelen ?

Antwoord

1. Sedert 1999 werden de volgende carpoolparkings aangelegd, uitgebreid of afgewerkt.

Vanaf 1 januari 1999 (tot op heden) werden er vier carpoolparkings in dienst genomen :

- "Oelegem-Oost" en "Oelegem-West" : A21 (E34) – uitrit 19 (open juni 2000). De bezettingsgraad bedroeg op 18 juli 2000 14 % ;
- "Sterrebeek" : A3/E40 (uitrit 21)/N227. De bezettingsgraad bedraagt 38 % (op 24.11.2000) ;
- "Halle-Rattenput" : N203a/N6. De bezettingsgraad bedraagt 21 % (op 8.11.2000) ;

In het voorjaar van 1999 werd de capaciteit van twee carpoolparkings verhoogd.

- "Herent" : A2/E314 (uitrit 18)/N26. De bezettingsgraad bedraagt 87 %.
- "Wilsele-De Vunt" : A2/E314 (uitrit 20)/N19a. De bezettingsgraad bedraagt 52 %.

De carpoolparking "Kemzeke" ter hoogte van de N430/N49 werd in het voorjaar van 2000 heraangelegd. De bezettingsgraad bedraagt 34 % (op 18.7.2000).

In de loop van 2000 werden op heel wat carpoolparkings ontbrekende voorzieningen (= fietsenstalling, openbare verlichting, afsluiting, wachthuisje en praatpaal) aangebracht.

De volgende zeven carpoolparkings zijn momenteel in aanleg :

- Diepenbeek : A13/E313 (uitrit 30)/N76
- Merelbeke : A10 (E40/B403/R4
- Halle-Dassenveld : A8/E429 (uitrit 22)/N7
- Boutersem : A3/E40 (uitrit 24)/N234
- Machelen : A1/E19 (uitrit 12)/N211
- Tienen : N3/R27
- Loppem : A10/E40 (uitrit 7)/N397

2. Voor 2001 wordt de aanleg van volgende carpoolparkings gepland : Brugge : N31/Chartreusweg – 15 miljoen fr. – nog geen datum vastgelegd ; Kortrijk : N50/N395b – 10 miljoen fr. – nog geen datum vastgelegd ; P&R (ook te gebruiken als carpoolparking) in Gentbrugge (A14/E17) – 41 miljoen fr. – nog geen datum vastgelegd (*P&R : park and ride – red.*)

Voor diverse carpoolparkings wordt gewacht op een gewestplanwijziging of bouwvergunning. Sommige ervan kunnen eveneens in 2001 worden aanbesteed (en/of eventueel gerealiseerd).

3. De prioritaire projecten worden bepaald volgens de criteria van de behoefteanalyse. Men selecteert vooreerst de potentiële locaties, dit wil zeggen de kruispunten van hoofdwegen met prioritaire en belangrijke secundaire wegen. Aan

de hand van de multimodale modellen worden dan de voedingsgebieden van al deze potentiële locaties bepaald. Ook de locaties met wildparkeerders worden gedetecteerd.

Daaruit wordt het aantal potentiële carpoolers bepaald en wordt een rangorde opgemaakt.

In deze rangorde wordt verder rekening gehouden met :

- de beschikbare ruimte voor de realisatie van de carpoolparking ;
- de bereikbaarheid ervan ;
- de sociale veiligheid of controle op de parking ;
- de bereikbaarheid ervan voor andere vervoersmodi ;
- de congestiegevoeligheid van de omliggende wegen.

4. Eind 2000, begin 2001 komt er op Internet een website met betrekking tot carpoolparkings en P&R's in het Vlaamse gewest. Alle carpoolparkings krijgen een naam, die ter plaatse wordt gesignaleerd. Met de uitgevers van kaarten wordt contact opgenomen om de locaties (én hun benamingen) op hun wegenkaarten aan te brengen.

In het tijdschrift *Uitweg* wordt aandacht besteed aan carpooling en carpoolparkings. Campagnes van *Via Secura* kunnen hieraan (nogmaals) worden gewijd.

Op tentoonstellingen en open dagen wordt carpooling gepromoot.

Bij indienstelling van nieuwe carpoolparkings wordt de pers steeds gecontacteerd.

5. In plaatselijke (streek)kranten en (gemeentelijke) informatiebladen kan aandacht worden besteed aan het carpoolen om het te promoten.

De lokale overheden kunnen maatregelen nemen om het carpoolen te bevorderen onder hun personeelsleden, bijvoorbeeld door te voorzien in parkeerplaatsen voorbehouden voor carpoolers.

Vraag nr. 28
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buiten-
 lands Beleid en Europese Aangelegenheden

Vraag nr. 9

van 10 november 2000

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 741

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 29
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

1. Hoeveel medewerkers telt het kabinet van de minister, opgesplitst per niveau en per geslacht ?
2. Welke functies worden er bekleed op elk niveau ? Hoeveel personen voeren er welke functie uit (opgesplitst per geslacht) ? Doen zij dit voltijds of deeltijds (per geslacht opgesplitst) ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 30
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Openbaar vervoer – Doorstroming

Tijdens het mobiliteitsdebat dat onlangs door *Gazet Van Antwerpen* werd georganiseerd, sprak de minister vice-president straffe taal ten aanzien van de gemeenten. Ik citeer : "Indien de gemeenten weigeren om tram en bus te laten doorstromen, zal ik de burgemeesters hard aanpakken. Willen ze niet meewerken, dan schaf ik het openbaar vervoer op de routes af waar het geregeld klem rijdt".

1. Kan de minister vice-president een overzicht geven van de gemeenten en steden die nog geen enkele maatregel hebben genomen om de doorstroming van het openbaar vervoer te garanderen ?
2. Welke termijn wordt vooropgesteld om de gemeenten en steden een laatste kans te geven ?
3. Welke concrete maatregelen worden in het vooruitzicht gesteld om de betrokken gemeenten aan te pakken zonder de reizigers te treffen ?

Antwoord

De Vlaamse Vervoermaatschappij is voor de doorstroming van het openbaar vervoer in grote mate afhankelijk van de wegbeheerders. In Vlaanderen beheren zowel het gewest, vier van de vijf provincies als de gemeenten samen het wegennet. Het is dan ook aan de wegbeheerders om doorstromingsmaatregelen in te voeren, bij voorkeur in samenspraak met De Lijn.

De invoering van de mobiliteitsconvenants was een prima instrument om vrijwillige, maar niet vrijblijvende verbintenissen af te dwingen tussen het Vlaams Gewest, De Lijn en de betrokken gemeente(n). De bevordering van de doorstroming is één van de flankerende maatregelen die bij de wegbeheerder wordt afgedwongen, bijvoorbeeld bij het verhogen van het aanbod van openbaar vervoer (module 9 van het mobiliteitsconvenant) of de aanleg van vrijliggende bus- en/of trambanen (wordt geregeld door module 8).

Het bevorderen van de doorstroming is tegenwoordig één van de topprioriteiten van het beleid van de Vlaamse regering en van De Lijn. Samen met de administratie Wegen en Verkeer is De Lijn bezig met het opstellen van een prioriteitenlijst gebaseerd op de ernst van de doorstromingsknelpunten. Deze objectieve behoefteanalyse, die is uitgewerkt voor gewestwegen, zal ook worden uitgebreid naar gemeente- en provinciewegen.

Het nemen van doorstromingsmaatregelen is een probleem van lange adem. In de voorbije maanden en jaren werden desbetreffend heel wat initiatieven genomen of projecten uitgevoerd. De uitrusting van meer dan duizend verkeerslichten met een systeem om de groen- en roodfases te beïnvloeden, is hiervan een voorbeeld.

Het is juist dat op bepaalde plaatsen of in bepaalde gemeenten nog te weinig maatregelen werden genomen, of zelfs maatregelen werden genomen die nefast zijn voor de doorstroming.

Er zijn evenwel géén gemeenten of steden die weigeren om maatregelen te nemen. Er kan wel worden gesteld dat er in ieder geval nog véél bijkomende maatregelen moeten worden genomen.

Momenteel worden er derhalve geen concrete maatregelen ten aanzien van steden of gemeenten in het vooruitzicht gesteld, maar wordt er de voorkeur aan gegeven om dit in overleg te doen met de betrokken lokale overheid.

Vraag nr. 31
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
 Vraag nr. 11
 van 10 november 2000
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 33
van 14 november 2000
van mevrouw NIKI DE GRYZE

Ringvaart Gent – Uitbaggering

Volgend jaar zal worden gestart met het uitbaggeren van de Ringvaart, aangezien de diepgang op di-

verse plaatsen minder dan 3 meter bedraagt. Bij laagwater bedraagt de diepgang van de wachthaven voor de sluis van Merelbeke zelfs nauwelijks 1,8 meter. De oorspronkelijke diepte bij het uitgraven van de Ringvaart was 4,5 meter.

Deze situatie is ontstaan door aanslibbing, maar ook door gebrek aan onderhoud. Dit heeft ongunstige gevolgen voor de laadcapaciteit van de schepen en bijgevolg voor het rendement.

1. Wanneer wordt uiteindelijk begonnen met de uitbaggering ?
2. Heeft men nu al een geschikte locatie gevonden om de vervuilde baggerspecie te dumpen ?
3. Wordt in de toekomst op een meer regelmatige basis de diepgang op peil gehouden ?

Antwoord

De baggerwerken voor de Ringvaart en de Bovenschelde werden aanbesteed op 26 oktober 2000. Het gaat om de baggerwerken zelf, niet de berging van de opgebaggerde specie. De berging van de opgebaggerde specie zal gebeuren in een monodeponie langs de Bovenschelde in Zwijnaarde. Deze stortplaats is geen eigendom van het Vlaams Gewest.

Om de berging mogelijk te maken, heeft de Vlaamse regering op 10 november 2000 een opdracht toegewezen aan de Tijdelijk Vereniging (TV) Dredging International NV / Silt NV voor de berging en de verwerking van 450.000 ton droge stof onderhoudsbaggerspecie, voor een bedrag van 1.011,6 miljoen frank, te spreiden over drie begrotingsjaren. Deze Tijdelijke Vereniging is de beheerder van de stortplaats in Zwijnaarde waar de baggerspecie zal worden ontwaterd in laguneringevelden en definitief geborgen in een monodeponie klasse 1.

De baggerwerken zullen normaal in februari-maart 2001 aanvangen. Vloedregime op de rivier of abnormale weersomstandigheden bij de aanleg van de ontwateringsvelden en het stort kunnen de aanvang van de werken eventueel uitstellen.

Het huidige contract met de TV Dredging International / Silt biedt een oplossing voor het herstel en de instandhouding van de diepgang op de Ringvaart en de Bovenschelde tot eind 2002. De huidige afgesloten overeenkomst met de Tijdelijke Vereniging past in een eerste fase van een procedure.

Deze eerste fase moest de meest dringende behoefte op korte termijn oplossen.

Voor de periode na 2002 is in deze procedure een tweede fase opgenomen. Deze fase moet nieuwe bergingscapaciteit aanleveren vanaf 2003. Hiervoor is de selectieprocedure voor de kandidaten reeds afgerond. Zeven kandidaten werden in aanmerking genomen.

Aan hen zal begin 2002 worden gevraagd om een offerte uit te brengen voor het leveren van bergingscapaciteit. Dit moet het Vlaams Gewest in staat stellen om ook in de toekomst de diepgang in de Ringvaart en de Bovenschelde op een meer regelmatige basis op peil te houden.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 1 van 5 oktober 2000 van de heer CARL DECALUWE

Magnetische resonantietomograaf – West-Vlaanderen

Volgens de programmatie kon de minister dit jaar zes diensten bijkomend erkennen voor een magnetische resonantietomograaf (NMR – nucleaire magnetische resonantie) in West-Vlaanderen. Door de minister werd voorafgaandelijk duidelijk gesteld dat objectieve criteria zouden worden gebruikt bij de toewijzing, waarbij rekening zou worden gehouden met een gezonde regionale spreiding.

Er werd echter vastgesteld dat bij de toepassing de regio Roeselare volledig werd miskend tegenover de regio Brugge-Oostende.

Het Stedelijk Ziekenhuis van Roeselare is daarenboven ten zeerste ontstamd door de gevolgde procedure. In de adviescommissie is immers een lid ter zelfdertijd betrokken partij.

1. Welke criteria gaven de doorslag om de voorkeur te geven aan de regio Brugge-Oostende, boven Roeselare ?

2. Is de minister van oordeel dat de gevolgde procedure correct is verlopen ?

Antwoord

1. In 2000 kunnen er zes diensten NMR bijkomend worden geprogrammeerd en erkend.

Bij de toewijzing van de planningsvergunningen voor bijkomende diensten werd rekening gehouden met de kenmerken van het ziekenhuis, zoals bepaald in artikel 6 van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 (KB van 27 oktober 1989 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst waarin een magnetische resonantietomograaf met ingebouwd elektronisch telsysteem wordt opgesteld, moet voldoen om erkend te worden als medisch-technische dienst, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 26 februari 1991, 21 juni 1994, 5 december 1994 en 26 mei 1999.

1e criterium (artikel 6, § 1 van het KB van 27.10.1989)

Binnen het programmatorisch vastgestelde aantal van zes bijkomende diensten in 2000 mag er een dienst medische beeldvorming met een magnetische resonantietomograaf met één toestel worden opgericht in een ziekenhuis dat minstens 25.000 opnamen per jaar heeft gerealiseerd (hetzij in 1998, hetzij gemiddeld over 1996, 1997 en 1998).

Voor de jaren 1997 en 1998 worden de cijfers gehanteerd die door de boekhouding van het federale Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu aan de administratie werden bezorgd. Het betreft de opnamen die effectief aanleiding hebben gegeven tot een facturatie. Voor 1996 werden de cijfers gehanteerd die door de betrokken voorzieningen werden bezorgd aan de administratie.

Ten minste twee derden zijn opnamen met minimaal één overnachting in het ziekenhuis. Als opnamen zonder overnachting worden enkel de maxi-, super- en dagziekenhuisforfaits in rekening gebracht. De opnamen in revalidatie-richtingen worden niet in aanmerking genomen.

Op basis van dit criterium werd er één dienst toegewezen, met name Antwerpen, Centrumziekenhuis.

2e criterium (artikel 6, § 2)

Voorzover het vastgestelde aantal van zes bijkomende diensten in 2000 nog niet is bereikt door het aantal diensten toegewezen met toepassing van artikel 6, § 1, kan een dienst worden opgericht in een ziekenhuis dat minstens 20.000 opnamen per jaar heeft gerealiseerd (hetzij in 1998, hetzij gemiddeld over 1996, 1997 en 1998).

Voor de jaren 1997 en 1998 worden de cijfers gehanteerd die door de boekhouding van het federale Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu aan de administratie werden bezorgd. Het betreft de opnamen die effectief aanleiding hebben gegeven tot een facturatie. Voor 1996 werden de cijfers gehanteerd die door de betrokken voorzieningen werden bezorgd aan de administratie.

Ten minste twee derden zijn opnamen met minimaal één overnachting in het ziekenhuis. Als opnamen zonder overnachting worden enkel de maxi-, super- en dagziekenhuisforfaits in rekening gebracht. De opnamen in revalidatie-inrichtingen worden niet in aanmerking genomen.

Op basis van dit criterium werden er geen diensten toegewezen.

3e criterium (artikel 6, § 3)

Voorzover het vastgestelde aantal van zes bijkomende diensten in 2000 nog niet is bereikt door het aantal diensten toegewezen met toepassing van artikel 6, § 1 en 2, kan in een erkende dienst een tweede toestel worden opgesteld in een ziekenhuis dat minstens 35.000 opnamen per jaar heeft gerealiseerd (hetzij in 1998, hetzij gemiddeld over 1996, 1997 en 1998).

Voor de jaren 1997 en 1998 worden de cijfers gehanteerd die door de boekhouding van het federale Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu aan de administratie werden bezorgd. Het betreft de opnamen die effectief aanleiding hebben gegeven tot een facturatie.

Voor 1996 werden de cijfers gehanteerd die door de betrokken voorzieningen werden bezorgd aan de administratie.

Ten minste twee derden zijn opnamen met minimaal één overnachting in het ziekenhuis. Als opnamen zonder overnachting worden enkel de maxi-, super- en dagziekenhuisforfaits in rekening gebracht. De opnamen in revalidatie-inrichtingen worden niet in aanmerking genomen.

Op basis van dit criterium werden geen toestellen toegewezen.

4e criterium (artikel 6, § 4)

Voorzover het vastgestelde aantal van zes bijkomende diensten in 2000 nog niet is bereikt door het aantal diensten waarvoor criterium 3 is toegepast en het aantal diensten toegewezen in toepassing van artikel 6, § 1 en 2, kan een dienst worden opgericht in een ziekenhuis dat minstens 15.000 opnamen per jaar heeft gerealiseerd (hetzij in 1998, hetzij gemiddeld over 1996, 1997 en 1998).

Voor de jaren 1997 en 1998 worden de cijfers gehanteerd die door de boekhouding van het federale Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu aan de administratie werden bezorgd. Het betreft de opnamen die effectief aanleiding hebben gegeven tot een facturatie. Voor 1996 werden de cijfers gehanteerd die door de betrokken voorzieningen werden bezorgd aan de administratie.

Ten minste twee derden zijn opnamen met minimaal één overnachting in het ziekenhuis. Als opnamen zonder overnachting worden enkel de maxi-, super- en dagziekenhuisforfaits in rekening gebracht. De opnamen in revalidatie-inrichtingen worden niet in rekening gebracht.

Op basis van dit criterium werden er vijf diensten toegewezen.

Overeenkomstig artikel 6, § 4, 3e lid kan de overheid – in afwijking van de bepaling dat bij voorrang de diensten worden erkend in ziekenhuizen die het hoogste jaarlijks aantal opnamen tellen – de diensten erkennen die hiervoor in aanmerking komen, rekening houdende met de zorg voor een betere geografische spreiding en/of met het bestaan van een behoefte aan deze activiteit – inzonderheid met betrekking tot de aard en het volume van de pathologieën die zij behandelen.

De toewijzing van de vijf diensten met toepassing van artikel 6, § 4 gebeurde op basis van de volgende criteria :

- a) theoretische toewijzing van een aantal diensten per provincie op basis van de bevolkingscijfers op 1 januari 1999, rekening houdende met de reeds erkende en vergunde diensten per provincie

Op basis van dit criterium werd de volgende verdeling in aanmerking genomen :

Antwerpen	0
Limburg	1
Brabant	2
Oost-Vlaanderen	1
West-Vlaanderen	1

b) behandeling van de aanvragen op niveau provincie

Bij dit criterium werd in dalende volgorde achtereenvolgens rekening gehouden met de volgende elementen :

- indien voor dezelfde provincie verschillende aanvragen worden ingediend, wordt voorrang verleend aan de ziekenhuizen in de steden waar nog geen dienst erkend of toegewezen is ;
- grootste aantal opnamen hetzij in 1998, hetzij gemiddeld over 1996, 1997 en 1998.

Ten minste twee derden zijn opnamen met minimaal één overnachting in het ziekenhuis. Als opnamen zonder overnachting worden enkel de maxi-, super- en dagziekenhuisforfaits in rekening gebracht. De opnamen in revalidatie-inrichtingen worden niet in rekening gebracht ;

- aanwezigheid van een neurochirurgische activiteit, actueel profiel van het ziekenhuis en de toekomstplannen.

Binnen de provincie West-Vlaanderen kon één bijkomende NMR-dienst worden toegevoegd. Op basis van bovenvermelde criteria werd de voorkeur verleend aan Brugge, Algemeen Ziekenhuis (AZ) Sint-Lucas – Sint-Jozef, boven Roeselare, Stedelijk Ziekenhuis. Het AZ Sint-Lucas – Sint-Jozef in Brugge heeft beduidend hogere activiteitscijfers in de door de wet voorgeschreven referentieperiode. Deze activiteitscijfers zijn het eerste en belangrijkste beslissingscriterium.

Wat de geografische spreiding betreft, ook in Roeselare is er reeds een dienst met NMR erkend (in het Heilig-Hartziekenhuis). Hoe men de regio's binnen de provincie West-Vlaanderen afbakt in het kader van een

afweging van geografische spreiding binnen de provincie, is vatbaar voor lange discussie. Er werd alleszins rekening gehouden met de NMR-diensten die reeds aanwezig waren in de provincie (nl. Roeselare, Ieper, Kortrijk, Oostende, Brugge) en er waren onvoldoende redenen om af te wijken van het wettelijke criterium (activiteitscijfers).

2. De beslissingen inzake de toekenning van bijkomende NMR-diensten zijn zeer grondig gemotiveerd.

Het feit dat een lid van de Vlaamse Adviesraad voor Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen (VAR) zetelt in de raad van beheer van het betrokken ziekenhuis en de eventuele deontologische fout in de schoot van de VAR kunnen niet in oorzakelijk verband worden gebracht met het resultaat van de beslissingsronde.

**Vraag nr. 2
van 5 oktober 2000
van de heer MARCEL LOGIST**

OCMW-dienstverlening – Bijdragebepaling

Gehandicapten die aan bepaalde voorwaarden voldoen, ontvangen een tegemoetkoming "hulp aan derden".

Deze tegemoetkoming heeft hoofdzakelijk tot doel de belanghebbenden zo lang mogelijk zelfstandig te houden en hen financieel te steunen voor de extra hulp die zij nodig hebben zolang zij niet naar een opvangcentrum gaan.

OCMW-instellingen leveren bepaalde diensten aan huis, zoals maaltijdbedeling. De prijs van deze dienstverlening is afhankelijk van de samenstelling van het gezin en van het maandelijks inkomen.

1. Rekenen zij tegemoetkoming voor hulp aan derden bij het inkomen ?

Zo ja, ontstaat er dan geen discriminatie ten opzichte van niet-gehandicapten ?

2. Worden er in dat geval maatregelen getroffen om deze discriminatie weg te werken, of zijn er terzake al richtlijnen gegeven aan de betrokken instellingen ?

Antwoord

Vooraleer inhoudelijk in te gaan op zijn vraag, wil ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger erop wijzen dat zijn vraag niet mag worden verengd tot de hulp- en dienstverlening door OCMW's. Gezins- hulp en poetshulp worden zowel door private diensten als door OCMW's aangeboden. Enkel voor de gezinshulp is er vanuit het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een reglementaire basis voor de bijdragebepaling.

Maaltijdbedeling aan huis en poetshulp worden niet gereguleerd. De dienstverlenende instanties (privé en openbaar) hanteren hierbij eigen bijdragesystemen. Soms zijn deze afgeleid van de bijdrageregeling die voor de diensten voor gezinszorg geldt.

Overeenkomstig bijlage II bij het ministerieel besluit van 5 mei 1999 tot vaststelling van het bijdragesysteem voor de gebruiker van een dienst voor gezinszorg, dient er rekening te worden gehouden met *alle* inkomsten van de gebruiker.

Onder "inkomsten" wordt er verstaan : het beroepsinkomen, de roerende inkomsten, de inkomsten uit onroerende goederen en de sociale uitkeringen. Onder de rubriek "sociale uitkeringen" worden vermeld : *alle* vervangingsinkomsten en sociale tegemoetkomingen, zonder enige uitzondering. Bijvoorbeeld : ziekte-, werkloosheids- en invaliditeitsvergoedingen, ouderdoms- of overlevingspensioenen en renten, gewaarborgd inkomen, bestaansminimum, tegemoetkomingen voor mindervaliden, oorlogspensioenen en inkomsten van frontstreden, tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden, integratietegemoetkomingen, tegemoetkoming voor hulp aan derden, plus andere mogelijke bestaande en toekomstige uitkeringen.

Komen niet in aanmerking als inkomen :

- de wettelijke gezinsbijslagen ;
- de studiebeurzen ;
- de toelagen voor het bijhouden van pleegkinderen en mantelzorg- en thuiszorgpremies en/of toelagen, toegekend door lokale en/of provinciale overheden, ziekenfondsen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

**Vraag nr. 4
van 11 oktober 2000**

van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN

Zelfmoordpreventie – Subsidiëringsbeleid

In het kader van de zelfmoordpreventie zou er door de minister zo'n 20 miljoen frank per jaar zijn vrijgemaakt. De primaire zorgverstrekking zou hierbij worden verzorgd door Tele-Onthaal en de secundaire door de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG).

Ondanks het heel specifieke karakter en het vaak dringende karakter van de problematiek, zou er geen aparte noodlijn worden gecreëerd voor mensen die met de zelfmoordproblematiek worden geconfronteerd. Meer nog, centra die reeds een jarenlange ervaring hebben op het veld, zoals het Centrum ter Preventie van Zelfmoord (CPZ) dat er reeds twintig jaar actieve werking heeft opzitten als crisisopvang voor mensen met suïcidale gedachten of suïcidaal gedrag en een antwoord biedt aan ruim zesduizend bellers per jaar, worden gedwongen hun activiteiten bij gebrek aan subsidies stop te zetten.

1. Hoe wordt het budget voor zelfmoordpreventie besteed en waar liggen de klemtonen in het preventiebeleid van de minister ?
2. Aan welke criteria moeten centra gericht op zelfmoordpreventie voldoen om een beroep te kunnen doen op subsidies ? Is het criterium "ervaring" hierbij doorslaggevend ?
3. Werd er, bij de keuze voor een beleid dat versnippering wil tegengaan, nagegaan of deze keuze wel overal zo effectief is en of het overboord gooien van bepaalde initiatieven soms niet meer schade aanricht, dan dat dit het beleid versterkt ?
4. Werd er een onderzoek gedaan naar de deugdelijkheid en de kwaliteit van bestaande actoren in dit specifieke veld, alvorens over te gaan tot het niet (meer) subsidiëren van deze actoren ?

Antwoord

Uit de Vlaamse gezondheidsindicatoren is gebleken dat zelfmoord in de Vlaamse gemeenschap inderdaad een belangrijke doodsoorzaak was en is.

Gezien de ernst van het probleem is het noodzakelijk om een effectief preventiebeleid te voeren. De veelheid aan factoren die mogelijk van invloed zijn op zelfmoord laat niet toe een goed afgelijnde risicogroep aan te duiden waarop preventieve acties zich zouden kunnen toespitsen.

Vandaar de keuze, niet voor een losstaand doelgroepenbeleid, maar wel voor een preventiebeleid dat gebruikmaakt van de bestaande voorzieningen. Meer concreet betekent dit ondersteuning van de bestaande organisaties en werkingen, zodat de problematiek tijdig wordt onderkend – de zogenaamde *ingebouwde preventie* – er adequaat wordt doorverwezen, of een gepaste begeleiding wordt opgestart.

Deze keuze werd gebaseerd op de vaststelling dat initiatieven inzake zelfmoordpreventie zich zelden over de verschillende "*zorglijnen*" verspreidden. De mogelijkheden ontbraken om deze manier van werken – een combinatie van eerste-, tweede- en derdelijnszorg – meer permanent te laten functioneren om zo tot automatismen te komen bij zorgvragen. Bij een Nederlands onderzoek werd duidelijk dat pas wanneer alle hulpverleners in een regio samenwerken, er echt iets kan worden gedaan aan het zelfmoordcijfer.

We kunnen hier dus ook spreken van de nood aan een "*integrale*" zelfmoordpreventie.

Vanuit deze prioriteiten is de laatste jaren gebouwd aan een preventiebeleid. Door de Vlaamse regering wordt hiervoor jaarlijks 20 miljoen frank vrijgemaakt.

Deze middelen worden sinds eind 1997 toegekend aan de sector van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Bij de keuze van deze sector speelden de volgende factoren : spreiding over het ganse Vlaamse land, specialisatie in psychische en psychiatrische problemen, scharnierfunctie als tweedelijnsvoorziening tussen eerste- en derdelijnsvoorzieningen.

In het eerste werkingsjaar ging de aandacht naar de wetenschappelijke onderbouw van het project, naar het verzamelen van good practices, naar de ontwikkeling van methodieken, modellen en technieken voor suïcidepreventie en hulpverlening, naar de uitbouw, vorming en begeleiding van de lokale ondersteuningsleden.

Later werd het globale beleidsplan voor Vlaanderen omgezet in veertien regionale beleidsplannen. Dit gebeurde via overeenkomsten met veertien

centra voor geestelijke gezondheidszorg, elk verantwoordelijk voor de ondersteuning inzake de zelfmoordproblematiek in een bepaalde regio.

In deze regionale beleidsplannen zijn minstens de volgende vijf operationele doelstellingen opgenomen.

1. De ingebouwde preventie verhogen, namelijk :

- het optimaliseren van de hulpverlening in het CGG bij risico op suïcidaal gedrag,
- het optimaliseren van de samenwerking met hulpverleners buiten de CGG met wie zorgcircuits kunnen worden gevormd.

2. Het aanreiken van knowhow aan intermediairen onder meer door vormingspakketten, vormingssessies voor deze sleutelfiguren die in contact staan met potentiële hulpvragers. Zo zijn er vormingspakketten ontwikkeld voor huisartsen, ziekenhuispersoneel (artsen en verpleegkundigen), politie en slachtofferhulp en personeel van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB).

3. Het bewaken van suïcidepreventie in de regionale overlegstructuren in het kader van algemene geestelijke gezondheidszorg en gezondheids promotie.

4. Opvang van nabestaanden en eventuele doorverwijzing naar bestaande zelfhulp- en gespreksgroepen.

5. Participeren aan overlegstructuren zelfmoordpreventie, op het niveau van provincie en in Vlaanderen.

Vanaf 2001 worden de middelen van het zelfmoordconvenant geïntegreerd binnen het globale budget voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Hierdoor wordt de werking rond zelfmoord structureel ingebouwd in de werking van de centra, in plaats van ze afhankelijk te maken van projectmatige subsidiëring. Dit heeft voordelen met betrekking tot de nood aan continuïteit en de nood aan een voldoende spreiding over het hele Vlaamse grondgebied.

Reeds in het begin heb ik verwezen naar een Nederlands onderzoek waarin werd gesteld dat pas wanneer alle hulpverleners in een regio samenwerken, er echt iets kan worden gedaan aan het zelfmoordcijfer.

Als we spreken van alle hulpverleners dan bedoelen we het ganse aanbod in de hulpverlening, gaande van telefonische hulpverlening over acute hulpverlening tot behandeling en begeleiding.

Op het vlak van de telefonische hulpverlening zijn er in Vlaanderen twee organisaties actief: het Centrum voor Preventie van Zelfmoord in Brussel en de provinciale Tele-Onthaaldiensten.

Het Centrum voor Preventie van Zelfmoord (CPZ) is twintig jaar geleden gegroeid uit een Franstalige Tele-Onthaaldienst. Het centrum heeft een gewoon telefoonnummer en heeft haar locatie in Brussel. Uit de gegevens 1998 leren we dat er 5.771 oproepen binnenkwamen. Er zouden negentig vrijwilligers meewerken in de permanenties. In meer recente berichten van het centrum wordt er echter op gewezen dat dit aantal kleiner is en dat ook een antwoordapparaat wordt ingeschakeld.

De diensten van Tele-Onthaal zijn provinciaal georganiseerd. Ze zijn alle bereikbaar via het nummer 106. Per provincie zijn er meerdere hulplijnen. In 1999 kwamen er 135.082 oproepen binnen. Hier van waren er 3.297 met als onderwerp "zelfdoding". 2.152 gingen over gedachten aan zelfdoding, 721 over plannen tot zelfdoding en 424 over poging tot zelfdoding. Deze provinciale diensten kunnen samen een beroep doen op meer dan vijfhonderd vrijwilligers.

De diensten Tele-Onthaal worden erkend en gesubsidieerd door de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn. Ze zijn vijfendertig jaar geleden ontstaan vanuit de zelfmoordpreventie en verwierven dus ook heel wat knowhow. De Tele-Onthaaldiensten doen een beroep op de centra voor geestelijke gezondheidszorg voor de opleiding van de telefonische hulpverleners. Dit jaar wordt extra aandacht besteed aan de nabestaanden als risicogroep.

Dit alles betekent dat de kwaliteit van de telefonische hulpdienst Tele-Onthaal zeer goed is, ook op vlak van de zelfmoordproblematiek.

Onderzoek toonde aan dat na de nummers 100 en 101 het nummer 106 (Tele-Onthaal) het meest bekend is bij de Vlaamse bevolking.

Het CPZ heeft zeker een pioniersrol gespeeld met betrekking tot de zelfmoordproblematiek. De werking van het CPZ is gesitueerd hoofdzakelijk rond drie functies. Herhaaldelijk werden voorstellen geformuleerd tot integratie van deze functies. Deze werden telkens door het CPZ afgewezen.

1. Informatie en documentatie

Deze functie kan best worden geïntegreerd binnen de werking van de Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (VVGG).

De VVGG is onder meer bekend vanwege zijn gespecialiseerde bibliotheek en videotheek. Documentatie is dus het terrein van de VVGG, die daaromtrent ook nauwe contacten onderhoudt met het Nederlandse Trimbos-instituut.

De literatuurcollectie van het CPZ kan, indien ze toch niet in de bibliotheek van de VVGG zou worden ondergebracht, worden geïnventariseerd en via een databank toegankelijk worden gemaakt door de VVGG.

2. Vorming van intermediairen

De vorming van intermediairen en de eerste lijn wordt reeds door de CGG waargenomen (zie hierboven).

Naast deze specifieke aanpak en in het perspectief van netwerkvorming en samenwerking tussen sectoren, wordt ook vorming georganiseerd ten aanzien van gemengde groepen.

Eens de CGG-fusies op het terrein gerealiseerd zijn, behoort de organisatie van de systematische vorming van intermediairen op het Vlaamse grondgebied tot de mogelijkheden. Het CPZ werd uitgenodigd hieraan mee te werken.

3. Telefonische hulpverlening

Ook op het voorstel om haar telefonische hulpdienst te integreren binnen Tele-Onthaal, zelfs met behoud van een afzonderlijk nummer, ondersteuning van deze integratie en garanties voor vorming, weigerde het CPZ in te gaan.

Het CPZ zetelt wel in de stuurgroep van het project zelfmoordpreventie binnen de centra voor geestelijke gezondheidszorg, waardoor het haar expertise kan blijven inbrengen in de sturing van het project. Tevens is een CPZ-medewerker op halftijdse basis werkzaam als projectmedewerker binnen het centrum voor geestelijke gezondheidszorg van Brussel.

Om versnippering van middelen tegen te gaan, maar ook om een goed gestructureerde, geïntegreerde werking uit te bouwen, heb ik beslist om geen subsidies toe te kennen aan het CPZ.

Cijfergegevens wijzen er immers op dat 30 % van de telefonische gesprekken bij Tele-Onthaal uitlopen op een verwijzing naar of informatie over meer gespecialiseerde hulpverlening. Een grondige kennis van de sociale kaart in de regio van de beller is immers ook een belangrijk criterium. Hoe dichter bij de regio en hoe kleiner de regio, hoe correcter de informatie. Vanuit een objectief standpunt zullen ook hier de provinciale Tele-Onthaaldiensten beter scoren dan het CPZ uit Brussel.

Ik ben dan ook overtuigd van de deugdelijkheid en de kwaliteit van de "gesubsidieerde" actoren in dit specifieke veld.

Ik wil van de gelegenheid ook gebruikmaken om een conferentie op 30 november aanstaande aan te kondigen, die zal plaatsvinden onder de noemer :

"Zelfmoordpreventie in Vlaanderen : van machteloosheid naar gerichte actie ? Een taak van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Een taak voor velen."

Hier zal de zelfmoordpreventie worden belicht vanuit een opgebouwde *netwerkbenedering*, met onderwijs (CLB), ziekenhuizen, huisartsen, politie en nabestaanden als onmisbare partners in de preventiecoalitie.

Samenvattend kan ik op de vier gestelde vragen volgend concreet antwoord geven.

1. Zelfmoordpreventie is een belangrijke gezondheidsdoelstelling.

Mijn beleid is erop gericht om zelfmoordpreventie te integreren binnen de opdrachten van de bestaande zorgverstrekkers.

De middelen van het zelfmoordconvenant (20 miljoen) worden vanaf 2001 geïntegreerd binnen de werking van de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

2. Ik voorzie derhalve niet in afzonderlijke criteria voor centra gericht op zelfmoordpreventie.

Ik ga er vanuit dat de centra voor geestelijke gezondheidszorg samen met de Tele-Onthaaldiensten in staat zijn dit beleid te realiseren.

De "ervaring" van de centra voor geestelijke gezondheidszorg en de Tele-Onthaaldiensten moet hierbij zeker niet onderdoen voor die van het CPZ.

3. Me baserend op het model dat bijvoorbeeld in Nederland bestaat, kan ik ervan uitgaan dat deze keuze effectief is.

Tevens wens ik erop te wijzen dat de Vlaamse regering, ook vroeger, nooit het CPZ heeft gesubsidieerd. Er is dus zeker geen sprake van "overboord gooien van bepaalde initiatieven". Het is mijn overtuiging dat het CPZ zeker een expertise heeft op het vlak van zelfmoordpreventie, doch dat het essentieel is dat ze deze nu ter beschikking stelt in een ruimer kader.

In die zin is het belangrijk aan te stippen dat het CPZ nu reeds vertegenwoordigd is in het project zelfmoordpreventie en dat een halftijdse medewerker van het CPZ is opgenomen in de projectwerking via het centrum voor geestelijke gezondheid van Brussel.

Ik hoop nog steeds dat het CPZ bereid zal zijn tot een verdere integratie. Een afzonderlijke erkenning en subsidiëring bieden echter geen duidelijke meerwaarde voor de persoon die wordt geconfronteerd met de zelfmoordproblematiek.

4. Ik ben ervan overtuigd dat de centra voor geestelijke gezondheidszorg en de Tele-Onthaaldiensten hun deugdelijkheid hebben aangetoond.

Het is mijn bedoeling om ze op het vlak van de zelfmoordpreventie te blijven aanspreken en hun werking te blijven evalueren.

Er is geen enkele actor op het vlak van de zelfmoordpreventie die vroeger wel en nu niet meer wordt gesubsidieerd door de Vlaamse regering.

**Vraag nr. 5
van 16 oktober 2000
van de heer KOEN HELSEN**

Legionella – Europees meldpunt – Bestrijdingsplan

De European Working Group for Legionella Infections (EWGLI) is een initiatief van wetenschappers die in de jaren tachtig begonnen met het uitwisselen van informatie over legionella onder toeristen. Dit initiatief groeide uit – mede dankzij financiering van de Europese Commissie – tot een meldingssysteem van 31 landen.

De werking van EWGLI is echter niet optimaal. Zo rapporteert een aantal landen niet of onvoldoende. Het aantal meldingen ligt een factor tien lager dan het werkelijke aantal besmettingen in vakantieverblijven. Vele landen registreren hun legionellaslachtoffers niet, of melden ze niet aan bij EWGLI. Ook België behoort bij deze landen. België gaf het laatste jaar geen enkel geval door.

1. Waarom rapporteert Vlaanderen de legionella-besmettingsgevallen niet aan de European Working Group for Legionella Infections ?
2. Worden er initiatieven in het vooruitzicht gesteld om de samenwerking met de EWGLI te optimaliseren ?
3. Wat is de stand van zaken met betrekking tot het bestrijdingsplan rond de legionellabacterie ?
4. Bestaat er een overleg tussen de minister van Toerisme en de minister van Volksgezondheid, opdat een samenwerking met de reisorganisaties kan leiden tot een betere informatiedoorstroming met betrekking tot de legionellagevallen ?
5. Staat de toeristische sector weigerachtig ten opzichte van de werking van de EWGLI om commerciële redenen ?
6. Worden er initiatieven genomen om de registratie te optimaliseren en om een doeltreffend beleid inzake de legionellabacterie te realiseren en zo ja, welke ?

Antwoord

Vooreerst wil ik opmerken dat het niet correct is te stellen dat legionella in België niet wordt geregistreerd of gemeld. Voor Vlaanderen is legionellose trouwens een verplicht te melden ziekte in het kader van het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten.

1. De European Working Group for Legionella Infections is vooral specifiek bedoeld voor het rapporteren van gevallen van legionellose of veteranenziekte die geassocieerd zijn met reizen.

De bedoeling is dat de lokale gezondheidsautoriteiten hierdoor zicht krijgen op het eventueel voorkomen van verschillende ziektegevallen die potentieel naar eenzelfde infectiebron kunnen leiden. Wanneer we in Vlaanderen weet hebben van gevallen van veteranenziekte die geasso-

cieerd zijn met reizen, worden die doorgegeven aan de verantwoordelijke contactpersoon voor EWGLI in België bij het WIV (*Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid – red.*).

Het laatste bekend geval van travel-related legionellose was in 1999 in Houffalize. Het nodige werd gedaan om het hotel degelijk te ontsmetten en herhaalde controleonderzoeken hebben uitgewezen dat het watersysteem niet meer gecontamineerd is. Desondanks stond het in oktober 2000 nog op een lijst van zogenaamde "risicohotels".

De werking van EWGLI is dus zeker nog niet sluitend. Sommige "zuivere" hotels staan blijkbaar op de lijst, terwijl er zeer zeker ook risicohotels zijn die niet op de lijst voorkomen, omdat er nog nooit een legionellosegeval mee in verband werd gebracht.

2. De samenwerking met EWGLI wordt verder geoptimaliseerd.

Wanneer EWGLI gevallen meldt aan haar vertegenwoordiger in België, is er zeker bereidheid om de bevoegde autoriteiten, in casu de Vlaamse Gezondheidsinspectie, te verwittigen. Ook omgekeerd, wanneer de Vlaamse Gezondheidsinspectie weet heeft van een geval van legionellose dat mogelijk geassocieerd is met "reizen", wordt de contactpersoon van EWGLI gecontacteerd.

3. Wat het bestrijdingsplan met betrekking tot de legionellabacterie betreft, is er een regeling voor handelsbeurzen en expositieruimtes via het besluit van de Vlaamse regering tot het nemen van bijzondere tijdelijke maatregelen ter voorkoming van de veteranenziekte door besmetting op handelsbeurzen en in expositieruimte (besluit van de Vlaamse regering van 16 november 1999, gewijzigd bij regeringsbesluit van 24 maart 2000).

Ondertussen werd ook een voorontwerp van decreet betreffende de primaire preventie van schadelijke effecten bij de mens veroorzaakt door biologische agentia, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 juli 2000. Dit ligt voor advies bij de Raad van State. De bedoeling is dat binnen dit kaderdecreet uitvoeringsbesluiten worden gerealiseerd die een ruimere regelgeving ter preventie van legionellose omvatten, specifiek onder meer in voor het publiek toegankelijke ruimtes.

Op regelgevingsvlak werden verder de eerste concrete stappen gedaan om de aangifte van gevallen van de veteranenziekte te versnellen (zie punt 6). Naast deze maatregelen werden ook diverse omzendbrieven verstuurd, een folder aangemaakt, het medisch korps geïnformeerd via het Epidemiologisch Bulletin, overleg opgestart met de reissector.

4. In september werd er een overleg opgestart tussen de kabinetten en de administraties van gezondheidszorg en van Toerisme in verband met de aanpak van het legionellaprobleem bij reizen.

Er wordt momenteel in een werkgroep gesleuteld aan een scenario waarbij het doorgeven van informatie wordt geregeld, en dit zowel inzake primaire preventie – voor het optreden van een ziektegeval – als inzake secundaire preventie bij aangifte van gevallen van legionellose.

5. Of de toeristische sector om commerciële redenen weigerachtig staat ten opzichte van de werking van de EWGLI is mij onbekend.

Feit is alvast dat EWGLI niet is opgericht om toeristenorganisaties te informeren. Integendeel, EWGLI is er om snel problemen te kunnen herkennen en de nodige maatregelen te kunnen (laten) nemen in samenspraak met de lokale gezondheidsautoriteiten die hiervoor bevoegd zijn.

In die zin denk ik dat er geen enkel probleem is.

Een aantal reisorganisaties zijn verder vragende partij om meer informatie te ontvangen over eventuele risicohotels en een motiveerbare handelwijze te ontwikkelen wanneer gevallen van de veteranenziekte worden gesignaleerd. De modaliteiten hiervoor worden uitgewerkt in het scenario waarvan eerder sprake (punt 4).

6. Aan Vlaamse zijde is legionellose een verplicht te melden ziekte in het kader van het profylaxedecreet.

Op 13 oktober 2000 werd het voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 19 april 1995 tot uitvoering van het decreet van 5 april 1995 betreffende de profylaxe van besmettelijke ziekten, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Hierbij moet een legionellose onmiddellijk worden gemeld met schriftelijke bevestiging binnen 24 uur, terwijl dit voordien enkel binnen 48 uur moest gebeuren. Het ontwerp is momenteel bij de Raad van State voor het noodzakelijke advies.

Vraag nr. 6
van 16 oktober 2000
van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN

Arbeidszorgcentra – Erkenning en subsidiëring

Onlangs vroeg het Consortium Arbeidszorg Limburg aandacht voor de erkenning en subsidiëring van de sector.

"Arbeidszorg omvat een continuüm aan ondersteunende maatregelen die middels het aanbieden van arbeidsmatige activiteiten binnen een productieve en/of dienstverlenende setting, aan die personen die, omwille van persoons- en/of maatschappijgebonden redenen, niet (meer) kunnen werken onder arbeidscontract in het reguliere of beschermende tewerkstellingscircuit, het gewaarborgde recht op arbeid aanbieden. Door participatie aan deze arbeidsmatige activiteiten wordt de maatschappelijke (re)integratie en participatie bevorderd en worden latente functies van arbeid bereikbaar. Arbeidszorg draagt bij tot het algemeen welzijn van de deelnemers en beoogt een minimum levensvatbaar inkomen te verschaffen."

Binnen de doelgroep zitten werklozen, vooral laaggeschoolden, oudere werklozen en werklozen met een surplusproblematiek (bv. zwak maatschappelijk, verslaafden, ex-gedetineerden, maar ook ex-psychiatrische patiënten en personen met een mentale, psychische, sensoriele en/of lichamelijke handicap).

Het is zonder meer van groot belang om in onze samenleving meer aandacht te besteden aan personen die om verschillende redenen voorlopig of definitief niet terecht kunnen in het regulier of beschermd tewerkstellingscircuit. De arbeidszorgcentra bieden arbeid op maat aan, onder andere semi-industrieel werk, klusjesdiensten, maaltijdendiensten, boerderij- en tuinbouwactiviteiten, natuurbeheer en groenzorg, alsook poetsactiviteiten. De geïndividualiseerde benadering zorgt voor aanzienlijke positieve effecten.

Enkele arbeidszorgcentra ontvangen tijdelijke projectmiddelen van lokale overheden (bv. SIF-geld), andere moeten echter overleven met dotaties of worden ondersteund door moederorganisaties.

Echter, deze financiële ondersteuning is niet structureel en komt slechts in beperkte mate tegemoet aan de vragen die vanuit de centra worden gesteld. Zo diende het Consortium Arbeidszorg Limburg op 31 december 1999 een vraag naar financiële ondersteuning voor de omkadering van arbeidszorg in bij het Actieplan voor Limburg, prioriteit "zorgzame samenleving". Bij de coördinatiecél van het Actieplan voor Limburg is er een bereidheid om overbruggingsmiddelen toe te kennen, maar dit enkel met het oog op een toekomstige regelgeving op Vlaams beleidsniveau.

1. Op welke wijze worden de arbeidszorgcentra erkend? Wordt er gewerkt aan een experimentele of definitieve decretale regelgeving?
2. Op welke wijze kunnen de arbeidszorgcentra financieel verder worden geholpen, voor en na de regelgeving?
3. Verschillende arbeidszorgcentra aangesloten bij het Consortium in 1999 kregen een erkenning in de experimentele regelgeving "arbeidszorg" van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH), waardoor in een omkaderingssubsidie werd voorzien.

Men vreest echter dat bij de verlenging van het experiment voor 2001 de gehanteerde methodiek "arbeidszorg" zal worden verlengd tot de methodiek "begeleid wonen". Door deze vereniging zouden de meeste Limburgse arbeidszorgcentra binnen de gehandicaptensector uit de boot vallen.

Wordt er geopteerd voor deze verenging van de methodiek "arbeidszorg"?

Wat zijn de consequenties voor de bestaande arbeidszorgcentra?

En op welke wijze wordt tegemoetgekomen aan de reële noden en behoeften van de arbeidszorgcentra die uit de boot dreigen te vallen?

Antwoord

De vraag laat me toe om vooraf een inleidende opmerking te formuleren.

Ik ben het volledig met de Vlaamse volksvertegenwoordiger eens dat participeren aan arbeidsmatige activiteiten cruciaal is voor de maatschappelijke (re)integratie van een aantal mensen die voorlopig

of definitief terecht moeten kunnen in een beschermd circuit. Dit was trouwens een belangrijk aandachtspunt voor Agalev bij de onderhandelingen voor het Vlaams regeerakkoord. Ik heb daarom een grote appreciatie voor de inspanningen die arbeidszorginitiatieven leveren om op een creatieve manier te zorgen voor een aanbod van arbeid voor zwakke doelgroepen.

Uit de onderzoeksopdracht die ik gaf aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen (Ufsia) naar de bijna honderd Vlaamse arbeidszorgcentra met ongeveer tweeduizend doelgroepmedewerkers, blijkt dat het (zoals verwacht) gaat om een doelgroep die om verschillende redenen (nog) niet terecht kan in de bestaande systemen van beschermde arbeidsvormen (dagcentra, tehuisen voor niet-werkenden, sociale of beschutte werkplaatsen, ...). Een groot deel van de doelgroep (36 %) is (ex-)psychiatrische patiënt, 41 % heeft een ZIV-uitkering en 13 % krijgt een werkloosheidsvergoeding (*ZIV : ziekte- en invaliditeitsverzekering – red.*).

De conclusies die ik hieruit trek, zijn als volgt.

- Het gaat in grote lijnen om mensen met een psychiatrische problematiek die de weg niet vinden naar de gewone arbeidsmarkt en/of het beschermd circuit enerzijds, en anderzijds om mensen die vanwege hun problematiek nooit terecht zullen kunnen op de gewone arbeidsmarkt en bovendien om bepaalde redenen ook niet in het bestaande beschermde circuit.
- De bestaande systemen die tot het "beschermd circuit" behoren, moeten worden getoetst op hun doelgroepbereik: bereiken ze nog wel de doelgroepen waarvoor ze werden gecreëerd en/of zijn er redenen waarom dit niet zo is?
- Voor (ex-)psychiatrische patiënten moeten inspanningen worden geleverd om niet alleen de bestaande systemen van beschermde tewerkstelling meer toegankelijk te maken, maar dit ook te doen voor de systemen van opleiding en begeleiding naar de gewone arbeidsmiddelen.

De piste van persoonsgebonden subsidiesystemen is ook voor deze doelgroep zeer relevant, op voorwaarde dat er voldoende budget wordt uitgetrokken voor de ondersteuning van de betrokken persoon op de werkvloer, zodat er sprake kan zijn van een "beschermd arbeidsplaats".

Op de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gestelde vragen is mijn antwoord als volgt.

1. In de loop van 1999 werd een experimentele regelgeving goedgekeurd voor de subsidiëring van arbeidszorgprojecten voor personen met een handicap (besluit van de Vlaamse regering van 4 mei 1999). Deze experimentele regelgeving loopt tot eind 2000.

Op dit moment wordt de evaluatie van het experiment afgerond en worden beleidsvoorstellen geformuleerd. Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap heeft me een advies terzake bezorgd.

2. Binnen de experimentele regelgeving werden dertien projecten gesubsidieerd, voor in totaal 17,6 arbeidszorgpakketten. Per pakket werd een forfaitaire subsidie van 1.700.000 frank voorbehouden, wat ongeveer overeenstemt met de loonkosten van één personeelslid en bijkomende werkingskosten. Een arbeidszorgpakket is een werkingseenheid die 5.600 arbeidszorguren omvat, die worden gepresteerd door minstens acht gebruikers in één jaar.

Op dit moment is nog niet beslist hoe de resultaten van dit experiment zullen worden geïmplementeerd. De middelen werden op de begroting 2001 ingeschreven, zodat er alleszins een regeling kan worden getroffen voor het huidig cliënteel en het aangeworven personeel. Er wordt gestreefd naar een inpassing van de methodiek van arbeidszorg in de bestaande voorzieningen, veeleer dan het opzetten van een volledig aparte regelgeving.

3. Uit de evaluatie van het experiment arbeidszorg is gebleken dat, wat de gehandicaptenzorg betreft, het vernieuwende aspect precies lag in de methodiek "begeleid werken", namelijk de individuele ondersteuning van niet-verloonde arbeidsmatige bezigheden buiten de voorziening. Een aantal projecten die het experiment op ateliermatige wijze hebben ingevuld, brengen inhoudelijk geen vernieuwingen aan ten opzichte van wat reeds jaren in de arbeidsmatige ateliers van een aantal dagcentra en tehuizen gebeurt. In enkele gevallen werd gemikt op een uitbreiding van de bestaande activiteiten en in mindere mate op het bereiken van een nieuwe doelgroep. Het advies, ook vanuit het grootste deel van de sector, was dus om bij verlenging van het experiment te focussen op de methodiek "begeleid werken".

Binnen de voorliggende voorstellen wordt echter gekozen om het experiment als dusdanig te verlaten en met de beschikbare middelen de

huidige projecten in te passen binnen de bestaande regelgeving van de dagcentra. Daardoor krijgen ook andere dagcentra de mogelijkheid om deze vernieuwende methodiek toe te passen. In de voorstellen wordt ervoor gepleit dat de huidige projecthouders de toegekende middelen blijven behouden, zij het in de vorm van een aantal plaatsen-dagcentra in plaats van een aparte omkadering voor arbeidszorg. In die zin zullen geen projecten uit de boot vallen.

Vraag nr. 7
van 25 oktober 2000
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Zorgfonds – Stand van zaken

Voor de concrete uitvoering van de zorgverzekering besliste de Vlaamse regering een beroep te doen op zowel ziekenfondsen als private verzekeringsmaatschappijen.

Evenwel zijn er nog een aantal wetgevende bezwaren weg te werken om toe te laten dat ziekenfondsen en private verzekeringsmaatschappijen met elkaar zouden samenwerken. Artikel 43ter van de ziekenfondswet verbiedt immers een dergelijke samenwerking.

De Vlaamse regeringspartijen engageerden zich om bij de federale regeringspartijen aan te dringen op de afschaffing van artikel 43ter van de ziekenfondswet.

1. Welke acties ondernam de minister om bij haar federale collega's aan te dringen op de opheffing van artikel 43ter van de ziekenfondswet ?
2. Hoe betreft de minister de verzekeringsmaatschappijen en banken bij de uitvoering van het decreet op de zorgverzekering in afwachting van de opheffing van artikel 43ter van de ziekenfondswet ?

Antwoord

Artikel 43ter van de ziekenfondswet verbiedt ziekenfondsen en landsbonden samen te werken met verzekeringsmaatschappijen en banken wat de promotie, distributie of verkoop van verzekeringsproducten betreft. Kortom, de wet verbiedt samenwerking inzake een aanvullende verzekering.

De Vlaamse regering heeft op 8 juni 2000 beslist de Vlaamse zorgverzekering in fasen uit te voeren. De

uitvoeringsbesluiten worden in die optiek voorbereid, met grote betrokkenheid van het werkveld en alle potentiële partners, onder meer in de adviesraad bij het Vlaams Zorgfonds en haar technische werkgroepen. De BBVO en CASO zijn daarin vertegenwoordigd. (*BBVO : Belgische Beroepsvereniging van Verzekeringsondernemingen ; CASO : CGER-ASLK, SMAP-OMOB – red.*)

De Vlaamse regering heeft er zich op 8 juni jongstleden inderdaad ook toe verbonden om bij de federale regering aan te dringen op de wijziging van voormeld artikel 43ter van de wet van 8 augustus 1990 op de ziekenfondsen. Dit engagement werd aangegaan met het oog op de uitbouw van de definitieve fase van de Vlaamse zorgverzekering, dit is na het doorlopen van de opstartfasen 2001-2003.

Ik onderschrijf dit engagement en heb mijn administratie gevraagd juridisch-technisch te onderzoeken wat de impact is van het artikel in kwestie op de definitieve uitbouw van de Vlaamse zorgverzekering en mij een voorstel te bezorgen dat een meer intense samenwerking mogelijk maakt. Ook binnen onze partij heb ik dit probleem reeds aangekaart. Ondertussen nam ik echter kennis van een federaal parlementair initiatief van 8 november jongstleden terzake, waarmee ik uiteraard rekening houd.

Vraag nr. 9
van 27 oktober 2000
van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN

Tuberculose – Interministeriële conferentie

Dokters stoten steeds meer op tbc-bacillen, die immuun zijn voor de meest efficiënte geneesmiddelen. In 1999 werden in België 1.271 gevallen van tuberculose vastgesteld. Tegenover 1993 is dat cijfer flink gestegen. De jongste jaren vormt vooral de resistentie van de tbc-bacil een bedreiging. Zo zijn er vorig jaar achttien gevallen van resistente tbc ontdekt. Omdat de twee meest efficiënte geneesmiddelen tegen tbc niet meer volstaan om de bacil te doden, moeten minder efficiënte middelen worden aangewend die meer nevenwerkingen veroorzaken en duur uitvallen. De patiënt moet drie tot vijf verschillende geneesmiddelen gebruiken om de ziekte de kop in te drukken.

In antwoord op een schriftelijke vraag van senator Patrick Vankrunkelsven antwoordde de federale minister van Volksgezondheid, mevrouw Aelvoet, dat een werkgroep werd opgericht bestaande uit vertegenwoordigers van Sociale Zaken, van Volks-

gezondheid en van de gemeenschappen, teneinde een betere tbc-screeningsprocedure bij asielzoekers uit te werken en een betere toegang tot de behandeling en betere follow-up en behandeling van multiresistente patiënten mogelijk te maken (*Vraag nr. 796 van 24 juli 2000, Vragen en Antwoorden Senaat nr. 2-22, blz. 1023 – red.*)

Deze werkgroep zou haar werkzaamheden hebben aangevat in mei 2000 en zal tegen de volgende interministeriële conferentie een eerste rapport met conclusies beschikbaar stellen.

1. Welke Vlaamse ministers zijn afgevaardigd in deze interministeriële conferentie en door wie zijn zij vertegenwoordigd ?
2. Heeft de door minister Aelvoet aangekondigde interministeriële conferentie reeds plaatsgevonden ? Zo neen, voor wanneer is ze gepland ?
3. Kan de minister, in het kader van de openbaarheid van bestuur en van adequate beleidscontrole, dit eerste rapport met conclusies ter beschikking stellen ?

Antwoord

1. Voor de Vlaamse regering nam mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, deel aan de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid.
2. Deze tweede interministeriële conferentie vond plaats op 25 oktober 2000.
3. Het rapport van de werkgroep "infectieziekten" opgesteld ter voorbereiding van deze interministeriële conferentie vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger als **bijlage 1**.

De problematiek van een doeltreffend tuberculoseopsporingsbeleid voor asielzoekers was het eerste prioritair agendapunt voor de werkgroep "infectieziekten".

Als **bijlage 2** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger de mededeling die ik bezorgde aan de Vlaamse regering van 17 november 2000 betreffende de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid van 25 oktober 2000. Punt drie handelt over de tuberculoseproblematiek.

(*Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.*)

Vraag nr. 10
van 27 oktober 2000
van de heer JULIEN DEMEULENAERE

OCMW-dienstverlening – Bijdragebepaling

Bij de prijsberekening van hun maatschappelijke dienstverlening houden de OCMW's voor de sectoren waarvoor geen wettelijke of decretale regeling bestaat inzake prijszetting, rekening met het inkomen van de gebruiker. Daartoe ontwerpen zij inkomensschalen die bepalen welke bijdragen de verschillende inkomenscategorieën verschuldigd zijn voor elke dienstverlening.

Zo ook voor de aanrekening van de kostprijs van de maaltijdbedeling.

Heel wat mensen genieten vervangingsinkomens, zoals hulp aan bejaarden, integratietegemoetkoming voor gehandicapten, en weldra zullen een aantal mensen ook een tegemoetkoming van het Vlaams Zorgfonds ontvangen.

1. In hoeveel gemeenten worden bovenstaande tegemoetkomingen beschouwd als inkomen voor de berekening van de prijs voor de maaltijdbedeling ?
2. Welke regeling wordt uitgewerkt met betrekking tot de uitkeringen van het Zorgfonds ?

Antwoord

Ik heb geen precies beeld van de door de OCMW's gehanteerde barema's inzake bijdrageplicht voor de niet-gesubsidieerde diensten. Naar mijn aanvoelen hoeft dit ook niet, aangezien de wetgever deze bevoegdheid uitdrukkelijk aan de autonomie van het lokale bestuur heeft overgelaten.

Artikel 98, § 1 van de organieke OCMW-wet bepaalt in dit verband het volgende :

"Onverminderd de toepassing van andere wettelijke en reglementaire bepalingen, bepaalt het OCMW, rekening houdend met de inkomsten van de betrokkene, de bijdrage van de begunstigde in de kosten van de maatschappelijke dienstverlening."

Deze bepaling werd geëxpliciteerd in artikel 6 van het koninklijk besluit van 9 mei 1984 tot uitvoering van artikel 13, tweede lid, 1° van de wet van 7 au-

gustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en artikel 100bis, § 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn : "De begunstigde komt tussen voor het geheel van de kosten van de dienstverlening indien hij hiertoe de middelen heeft of voor het gedeelte dat het OCMW vaststelt rekening houdend met zijn mogelijkheden."

Het lijkt mij evident dat het OCMW bij de vaststelling van de mogelijkheden van de betrokkene rekening houdt met zijn bestaansmiddelen, en dus niet enkel met de aan de personenbelasting onderworpen inkomsten. De door de zorgverzekering uitgekeerde bedragen kunnen evenwel niet als bestaansmiddel in de bovenvermelde zin worden beschouwd, aangezien het hier gaat om een terugbetaling van de concrete kosten, met name deze van niet-medische hulp- en dienstverlening.

Het lijkt mij op dit moment weinig zinvol om bij de OCMW's een bevraging te organiseren rond de gestelde problematiek.

Indien de Vlaamse volksvertegenwoordiger evenwel weet zou hebben van bepaalde anomalieën in dit verband, zou ik het op prijs stellen dat hij mij deze zou meedelen.

Vraag nr. 14
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

Vraag nr. 29

van 10 november 2000

van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen

Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 15
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buiten-
 lands Beleid en Europese Aangelegenheden
 Vraag nr. 11
 van 10 november 2000
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

BERT ANCIAUX

VLAAMS MINISTER
 VAN CULTUUR, JEUGD,
 BRUSSELSE AANGELEGHENEDEN
 EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 1
van 11 oktober 2000
van de heer FELIX STRACKX

Muziekfestivals – Overheidssteun

Tijdens de voorbije zomer keek het muziekfestival Sfinks in Boechout om diverse redenen aan tegen een miljoenenverlies. Volgens de media verklaarde de minister zich bereid om vanuit de middelen voor Cultuur een deel van deze financiële put te delgen.

Deze belofte had tot gevolg dat ook andere verlieslatende organisaties de idee opperden om een vraag tot overheidssteun in te dienen.

1. Hoeveel financiële steun werd er uiteindelijk uitgekeerd aan welke (al dan niet verlieslatende) festivals ?
2. Welke criteria werden hierbij gehanteerd ?
3. Is het delgen van schulden van verlieslatende festivals geen gevaarlijk precedent ? Zullen de

festivalorganisatoren dit in de toekomst niet gaan beschouwen als een de facto borgstelling door de Vlaamse overheid ?

Antwoord

Sfinks in Boechout keek aan tegen een miljoenenverlies om één reden : het noodweer. Ik verklaarde mij bereid om, vanwege deze uitzonderlijke weeromstandigheden, te onderzoeken of er vanuit de middelen van Cultuur een tegemoetkoming kon gebeuren.

Op de vragen van de Vlaamse volksvertegenwoordiger kan ik het volgende meedelen.

1. Voor het jaar 2000 kunnen de muziekfestivals op drie manieren gesubsidieerd zijn : op basis van het Muziekdecreet van 31 maart 1998, als structureel erkend en gesubsidieerd festival, via een projectsubsidie toegekend op basis van dit decreet of via de subsidies "internationale culturele uitstraling".

Volgende festivals worden **structureel erkend en gesubsidieerd** voor de periode van 1 januari 1999 tot en met 31 december 2002 op basis van het decreet van 31 maart 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van professionele muziekensembles, concertorganisaties, muziekclubs, muziekeducatieve organisaties en festivals, het Muziekcentrum van de Vlaamse Gemeenschap, het subsidiëren van muziekprojecten en compositieopdrachten en het verlenen van werkbeurzen, het zogenaamde Muziekdecreet :

- Festival van Vlaanderen – Antwerpen
6.500.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Brugge
6.500.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Gent en Historische Steden
8.500.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Internationaal Brussel – Europa
11.000.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Kortrijk
4.700.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Limburg (Basilica)
5.500.000 fr.

- Festival van Vlaanderen – Mechelen
5.000.000 fr.
- Festival van Vlaanderen – Vlaams-Brabant
6.500.000 fr.
- Rembetika VZW
2.000.000 fr.

Subtotaal
56.200.000 fr.

Volgende festivals worden in 2000 op basis van het Muziekdecreet **projectmatig gesubsidieerd** :

- Internationaal Gregoriaans Festival van Watou VZW
1.250.000 fr.
- Multicafé 2000 (Kortrijkse Schouwburg)
300.000 fr.
- Musiques Présentes (Ars Musica, Brussel)
1.000.000 fr.
- Vooruit Geluid Festival (Gent)
1.500.000 fr.
- Turn Out City Night (Aktuwa, Turnhout)
200.000 fr.
- Labadoux (Ingelmunster)
100.000 fr.
- Open Tropen (Turnhout)
500.000 fr.
- De Nachten (Villanella, Antwerpen)
400.000 fr.
- Internationale Orgelweek van Brussel (Orgelkring Brussel)
200.000 fr.
- Free Music Festival (WIM)
700.000 fr.
- Musica Antiqua Leuven
400.000 fr.
- Orgelfestival 2000 (Antwerpse Kathedraalconcerten)
70.000 fr.
- Our House (Genk)
400.000 fr.

- Belgian Chocolates Festival (Stichting Orpheus, Berchem)
300.000 fr.
- Festival Reggea 2000 (Funky Fun Productions, Kasterlee)
350.000 fr.
- Festival Walter Boeykens (CC Ter Dilft, Bornem)
100.000 fr.
- Internationaal Joods Muziekfestival (Folkfestival Dranouter)
300.000 fr.

- Sflinks Festival (Sflinks Animatie, Boechout)
2.000.000 fr.

- November Music Vlaanderen (Oostakker)
800.000 fr.

- Happy New Ears (Kortrijk)
1.000.000 fr.

- Explaining Bach (Festival van Europese Culturen, Gent)
2.000.000 fr.

Subtotaal
13.870.000 fr.

Volgende festivals worden gesubsidieerd via de **subsidiës "internationaal"** :

- Cactusfestival (Brugge)
600.000 fr.

- Folkfestival Dranouter
1.000.000 fr.

- Vooruit Geluid Festival (Gent)
1.000.000 fr.

- Klinkende Munt (Beursschouwburg, Brussel)
500.000 fr.

- Festival van Vlaanderen samenwerkingsvereniging (Brussel)
10.000.000 fr.

- November Music (Gent)
1.000.000 fr.

Subtotaal
14.100.000 fr.

De muziekfestivals ontvangen dus via de mid-delen voor Cultuur een totaal subsidiebedrag van 84.170.000 fr. voor het jaar 2000.

2. De criteria die worden gehanteerd bij het toekennen van de structurele en projectmatige subsidies zijn decretaal vastgelegd via het Muziek-decreet, waarbij de Beoordelingscommissie Muziek de artistieke aspecten beoordeelt en de administratie Cultuur de werking en het beheer van de organisatie.

Voor het toekennen van de "internationale" subsidies wordt eveneens een beroep gedaan op de Beoordelingscommissie Muziek om de artistieke kwaliteiten te beoordelen. Deze "internationale" subsidies dienen in het geval van de muziekfestivals hoofdzakelijk om de reiskosten en verblijfsvergoedingen van buitenlandse artiesten te betalen.

3. Aangezien de subsidies worden verleend op basis van de door de organisaties ingediende begroting, waarbij het toegekende subsidiebedrag het deficit op die begroting niet mag overschrijden, zijn het de facto enkel festival die verlieslatend zijn, die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd.

Indien dit niet het geval zou zijn, zouden in hoofdzaak enkel de megafestivals zoals Torhout-Werchter in Vlaanderen overleven.

**Vraag nr. 2
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Kunstpatrimonium – Teruggavebeleid

Zoals de minister weet, bevinden er zich in het buitenland heel wat kunstwerken die in de loop van de voorbije eeuwen door diverse bezettingsmachten in Vlaanderen werden gestolen. Onder meer in Frankrijk en Spanje bevindt zich nogal wat Vlaams kunstpatrimonium dat hier werd weggeroofd.

Een aantal landen die in een gelijkaardige situatie verkeren, maken er werk van om ontvreemde kunstwerken terug te eisen van de landen waar ze zich thans bevinden.

1. Beschikt de Vlaamse overheid over een overzicht van de ooit uit Vlaanderen ontvreemde werken die zich in het buitenland bevinden ?

2. Heeft deze Vlaamse regering zich ooit inspanningen getroost om de teruggave van dergelijke kunstwerken te verkrijgen ?

Zo neen, worden er terzake initiatieven in het vooruitzicht gesteld ?

Antwoord

De vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger raakt een complexe materie aan.

Tot op heden nam de Vlaamse regering geen eigen initiatieven om de terugkeer tot stand te brengen van in het verleden uit Vlaanderen "ontvreemde goederen".

Een dergelijke actie lijkt slechts mogelijk in die gevallen waarin restitutie ook verdragsrechtelijk geregeld is. Dit is enkel het geval voor de cultuuroederen die tijdens de Napoleontische periode vanuit België (Vlaanderen) naar Frankrijk werden gebracht en voor de tijdens Wereldoorlog II geroofde goederen.

De zaak van de tijdens de Napoleontische periode verdwenen (cultuur)goederen wordt geregeld door het Verdrag van Wenen. Krachtens deze conventie gebeurden indertijd een aantal restituties. In 1883 publiceerde Ch. Piot een rapport over de uit België geroofde kunst die krachtens het Verdrag van Wenen werd gerestitueerd. Voorzover ik kon nagaan, heeft de Belgische Staat er sindsdien geen werk meer van gemaakt om de overige werken officieel terug te claimen. De kans is derhalve reëel dat dit "stilzitten" van de Belgische Staat juridisch gezien een afdoende reden vormt om eventuele claims tot restitutie te weigeren. In dat geval blijft enkel nog de diplomatieke weg open.

De staatsvorming maakt het thans voor Vlaanderen mogelijk om zelf een diplomatiek initiatief te nemen. Om hiertoe over te gaan, moet echter eerst een consensus worden gegenereerd binnen de Vlaamse regering. Vervolgens moet men zich duidelijk uitspreken over wat men wenst. Is het wel verdedigbaar/haalbaar om dan ook welk cultuurogoed dat tweehonderd jaar geleden naar Frankrijk werd gebracht, terug te eisen, ook wanneer men weet dat de kerk, de abdij, het klooster van oorsprong werden gedesaffecteerd ? Weet men altijd wel zeer precies om welk werk het gaat ? Welke bestemming krijgen deze goederen ? Moet in bepaalde gevallen niet worden afgewogen of het kunstwerk in kwestie geen grotere uitstraling geeft aan de Vlaamse cultuur in de omstandigheden

waarin het zich thans bevindt, dan op de plaats waarvoor het zal worden herbestemd ?

Om deze en andere redenen acht ik het, vóór welke beslissing dan ook wordt genomen, nuttig dat eerst een grondig onderzoek naar deze problematiek wordt gevoerd. Pas na een grondige, gedocumenteerde analyse kunnen eventuele beleidskeuzes worden gemaakt.

Wat de cultuurgoederen betreft die tijdens de Duitse bezetting werden onvreemd, verwijs ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar het federale Ministerie van Economische Zaken, cel Recuperatie Geroofde Goederen. Deze cel nam reeds een aantal initiatieven tot recuperatie van de toen verdwenen cultuurgoederen (onder meer publicatie van twee catalogi "Missing artworks from Belgium"). Momenteel is deze dienst in een procedure verwickeld tot restitutie van twee schilderijen die zich in de Verenigde Staten bevinden. De problematiek van de geroofde goederen uit joods bezit wordt opgevolgd door de diensten van de eerste-minister (commissie-Buysse).

Vraag nr. 3
van 19 oktober 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY

Kunstpatrimonium – Teruggavebeleid

In het recente verleden hebben een aantal Duitse musea kunstwerken teruggegeven aan erfgenamen van joodse verzamelaars. Daarmee werd ernaar gestreefd vroeger onrecht te herstellen.

1. Werden de diensten van de minister of van Vlaamse musea reeds aangesproken om hulp te bieden aan burgers van wie het familiale kunst- of verzamelbezit tijdens de Eerste of de Tweede Wereldoorlog onrechtmatig werd aangetast en waarvoor herstel werd gezocht ?
2. Bevinden er zich in onze Vlaamse musea of verzamelingen van wetenschappelijke instellingen, hogescholen, universiteiten en Vlaamse openbare besturen en instellingen thans voorwerpen van welke aard dan ook die uit rechtvaardigheidsoverwegingen en respect voor andermans historisch, cultureel, wetenschappelijk en menselijk erfgoed best aan hun oorspronkelijke bezitter, hun huidige rechtsopvolger of al dan niet collectieve patrimoniumbewaarder worden terugbezorgd, zelfs al werd daartoe tot op vandaag geen eis of vraag tot teruggave geformuleerd ?

Zo ja, welke stappen zijn er dan al genomen om de betrokkenen hiervan in kennis te stellen en om de modaliteiten van teruggave van de voorwerpen vast te leggen ?

3. Hebben zich trouwens tot op vandaag personen, natuurlijke of rechtspersonen, aangemeld bij de Vlaamse overheid, overheidsinstanties, musea, wetenschappelijke onderwijsinstellingen, met de vraag tot teruggave van voorwerpen in de ruime zin van het woord ?

Werden er aldus reeds voorwerpen gerestitueerd of zijn er aanvragen in die zin in onderzoek, voorbereiding of uitvoering ?

Antwoord

Voorzover mij bekend, werden geen individuele claims bij mijn diensten ingediend. Wel werd door de "Studiecommissie Joodse Goederen" aan mijn diensten gevraagd mee te werken aan een doorlichting van de Vlaamse musea op de aanwezigheid van tijdens de Tweede Wereldoorlog onvreemd joodse goederen. Deze commissie resorteert onder de diensten van de eerste-minister.

Het behoort tot de opdracht van deze Studiecommissie om via een intensief onderzoeksprogramma te achterhalen of zich in de culturele instellingen voorwerpen bevinden die voor eventuele teruggave in aanmerking komen.

Na de finalisering van de inventariswerkzaamheden zullen in overleg met alle belanghebbenden de modaliteiten van teruggave van de voorwerpen worden besproken en vastgesteld.

Vraag nr. 4
van 19 oktober 2000
van de heer CARL DECALUWE

Kinderboerderijen – Erkenningsprocedure

Een kinderboerderij wordt om didactisch-pedagogische redenen best ondergebracht in een gedesaffecteerd hoevecomplex. Onder deze voorwaarde kan een kinderboerderij, overeenkomstig de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting van de gewestplannen, verenigbaar worden geacht met de planologische voorschriften van het gewestplan betreffende de agrarische gebieden.

Uit bouw dossiers blijkt echter dat vergunningen worden geweigerd.

Kinderboerderijen kunnen als para-agrarische activiteit in een landbouwzone ook, maar worden toegestaan indien ze door het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur zijn erkend.

Deze procedure van erkenning blijkt alle betrokken actoren echter niet steeds bekend.

1. Op welke wijze verlopen de informatiekkanalen terzake ? Bereiken zij de mogelijke initiatiefnemers wel in voldoende mate ?
2. Welke maatregelen worden eventueel genomen om terzake de informatiedoorstroming te verbeteren ?
3. Kan de minister een stand van zaken geven van de reeds erkende kinderboerderijen, en dit opgesplitst per provincie ?
4. Welke procedure moet er worden gevolgd voor een erkenning als kinderboerderij ?

Antwoord

De toepassing van de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting van de gewestplannen behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Door mijn administratie worden er geen kinderboerderijen erkend. Met het decreet van 9 juni 1993 houdende de subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid, werd de erkenning van lokale jeugdwerkinitiatieven een exclusieve bevoegdheid van de lokale besturen. Ik heb dan ook geen plannen om alsnog een erkenningsregeling voor kinderboerderijen te ontwerpen.

Vraag nr. 5 van 25 oktober 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Naleving taalwetgeving – Initiatieven

Op 6 april van dit jaar beloofde de minister in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand dat hij niet zou nalaten een klacht in te dienen bij de vice-gouverneur indien hij op de hoogte werd gebracht van concrete overtredingen en inbreuken op de taalwetgeving. Hij stelde eveneens dat hij de bevolking ertoe zou oproepen om hierover de no-

dige informatie binnen te brengen (*Handelingen C132 van 6 april 2000, blz. 4-9 – red.*).

Kan de minister meedelen hoeveel klachten hij sedertdien heeft ingediend en welke initiatieven hij concreet heeft genomen inzake de vermelde oproep aan de bevolking ?

Antwoord

Ik heb me op 6 april inderdaad geëngageerd om – indien ik op de hoogte word gebracht van concrete overtredingen en inbreuken op de taalwetgeving – als Vlaams minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden en als Vlaamse Brusselaar een klacht in te dienen bij de vice-gouverneur, op basis van artikel 65, § 4 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 tot coördinatie van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken.

Ik heb sindsdien reeds veertien taalklachten ontvangen, waarvan zeven in aanmerking kwamen voor het doorsturen naar de vice-gouverneur van Brussel. In mijn begeleidende brief vraag ik de vice-gouverneur mij op de hoogte te brengen van de resultaten van zijn onderzoek. Ik zal ook in de toekomst systematisch klachten blijven doorsturen. Bovendien raad ik de betrokken burgers steeds aan om ook zelf een klacht in te dienen bij de vice-gouverneur van Brussel, bij de overheidsinstelling die de overtreding heeft begaan en – in voorkomend geval – bij de ombudsdienst van die instelling.

Ik merk echter op dat individuele burgers weliswaar de mogelijkheid hebben taalklachten in te dienen bij bevoegde instanties zoals de vice-gouverneur en de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, maar dat de geviseerde overheden niet kunnen worden gedwongen om die uitspraken – die enkel een morele draagwijdte hebben – te volgen. Het niet toepassen van de taalwetten kan bijgevolg niet afdoende worden bestraft.

Onder andere om te proberen dat te veranderen, heb ik bij de Vlaamse regering een actieplan in verband met de taalproblematiek ingediend. Op 22 september 2000 verklaarde de regering zich akkoord met de voornaamste punten ervan. Ik word als Vlaams minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden gemachtigd om de slechte toepassing van de taalwetgeving te agenderen op de Interministeriële Conferenties Volksgezondheid en Drugbeleid en Binnenlandse Zaken. De uitholling van het zogenaamde taalhoffelijkheidssakkoord zal op

de agenda van het Overlegcomité worden geplaatst. Op de Costa zullen de omvorming van de schorsingsbevoegdheid van de Brusselse voogdij over de lokale besturen naar een goedkeuringsbevoegdheid en het principe van de tweetalige ambtenaar in plaats van de tweetalige dienst ter sprake worden gebracht.

Bovendien ben ik van plan in 2001 een taalklachtendienst op te richten binnen de Vlaamse administratie. Deze dienst zal moeten zorgen voor een permanente dienstverlening (advies- en informatieverstrekking) rond taalwetgeving en taalconflicten. Hij zal ter beschikking staan van de Vlaamse Brusselaars of andere Vlamingen in Brussel. De dienst moet op een proactieve manier mensen sensibiliseren rond de mogelijkheden met betrekking tot het indienen van taalklachten. Een van de eerste taken van de dienst is daarom het publiceren van een praktische brochure met een toegankelijk overzicht van de taalwetgeving (toegepast op Brussel) en met modelformulieren aan de hand waarvan benadeelde burgers een klacht kunnen indienen bij de bevoegde instanties. Een kleine mediacampagne moet bekendheid geven aan de dienst.

Vraag nr. 8
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

Zie :
 Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 Vraag nr. 29
 van 10 november 2000
 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
 Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 9
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
 Vraag nr. 11
 van 10 november 2000
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 11
van 14 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum

Zeer geregeld verschijnen ministeriële besluiten, omzendbrieven, zelfs decretale bepalingen ná het ingaan van de regelgeving.

Zo verscheen bijvoorbeeld in het Belgisch Staatsblad van 16 september 2000 een ministerieel besluit over de planning van centra voor dagverzorging, dat ingaat op 1 januari 2000. Bij nader toezien werd het besluit zelfs pas ondertekend op 28 juli 2000, zodat hier niet "het drukken van het Staatsblad" de oorzaak kan zijn.

Vaak wordt inderdaad gesteld dat de oorzaak van de vertraging bij het Belgisch Staatsblad ligt. Nochtans is de datum van ondertekening vaak ook vroeger dan de datum van inwerkingtreding.

Dit getuigt geenszins van een behoorlijk bestuur, wat toch één van de doelstellingen van de Vlaamse regering is.

1. Wat is de reden van de trage totstandkoming van bovenvermeld besluit ? Waarom moest dit met terugwerkende kracht ingaan ?
2. Welke omzendbrieven, besluiten, decretale bepalingen werden door de minister uitgevaardigd met terugwerkende kracht ten opzichte van de publicatiedatum in het Staatsblad ?

Wat waren de respectieve redenen daarvoor ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 1
van 5 oktober 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY

Schooltoiletten – Hygiëne

In kringen van ouderverenigingen van schoolgaande kinderen verneem ik dat ruim een maand na de heropening van de scholen andermaal een aantal medische klachten opduiken die kennelijk gerelateerd zijn aan gebrek aan onderhoud van de meisjestoiletten in de scholen.

Een beduidend aantal meisjes in onze scholen zou geen geregeld gebruik willen of kunnen maken van de schooltoiletten, omdat ze niet voldoende hygiënisch zouden zijn wegens gebrek aan onderhoud. Deze situatie zou leiden tot het te lang ophouden van de urine, waardoor zich lichamelijke klachten voordoen, die bovendien op termijn (kunnen) resulteren in blijvende klachten en medische problemen eigen aan vrouwen.

1. Is de minister of zijn haar diensten op de hoogte van deze problematiek, die trouwens onvoldoende zou worden ingeschat door de diensten die toezicht moeten uitoefenen op de infrastructuur van de scholen en meer in het bijzonder op de hygiëne in de meisjestoiletten ?

2. Zijn er gegevens bekend over de omvang van het probleem, inclusief de medische gevolgen op middellange en lange termijn ?
3. Welke instructies nopens de aanpak van het hier geschetste probleem werden aan de diensten van het Medisch Schooltoezicht gegeven enerzijds en aan de diensten die de hygiënische toestand van de scholen dienen te controleren anderzijds ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Gecoördineerd antwoord

1. De problematiek van schooltoiletten en hygiëne, inzonderheid met betrekking tot meisjes, is bekend, maar het is niet voor de hand liggend op basis van de beschikbare informatie een eenvoudig en globaal antwoord te formuleren.

Op basis van de inspectiebezoeken (inz. schooldoorlichtingen) moet worden gesteld dat de situatie erg verschillend is van school tot school. De scholen in het basisonderwijs zelf stellen dat zij zelden een probleem ervaren.

In het secundair onderwijs worden meer geregeld problemen gesignaleerd. Zo stelt de onderwijsinspectie vast dat het onderhoud van de toiletten in vele scholen problematisch is. Daardoor ontstaan slechte gewoonten (toiletbezoek uitstellen), wat aanleiding kan geven tot gezondheidsproblemen. Tijdens de gesprekken met ouders en leerlingen bij gelegenheid van doorlichtingen is ook gebleken dat zowel leerlingen als ouders weinig initiatief aan de dag leggen om het probleem aan te kaarten bij de schooldirectie. De inspectie maakt hiervan dan wel uitdrukkelijk melding in het doorlichtingsverslag.

Bij navraag zowel bij centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) als bij pediaters en universitaire instellingen blijkt dat er inderdaad problemen bestaan in verband met urinaire disfunctie bij de schoolgaande jeugd. De verklaring voor deze problemen heeft evenwel niet alleen met de toilethygiëne op school te maken, maar ook met de huidige zindelijkheidstraining bij het jonge kind. In vergelijking met de vorige gene-

raties is die veeleer ongunstig te noemen. Dit probleem komt uitvoerig aan bod in een enquête die door de UIA (Els Bakker) werd uitgevoerd in de periode 1997-1998.

2. Wat de omvang van het probleem betreft, beschikken we niet over accurate gegevens. Zoals hierboven gesteld, is het ook zeer moeilijk een accuraat beeld te krijgen, vermits het verband tussen een medische klacht en de oorzaak op school niet eenduidig kan worden gelegd.

Hoe dan ook kan algemeen uiteraard de regel "plassen wanneer het nodig is" worden gehanteerd. Toch is het ook zo dat zowel het gedurende een niet al te lange tijd of sporadisch, als het gedurende een langere tijd moeten uitstellen van een plasmoment geen grote gezondheidsproblemen geeft. Wel zou het over langere periodes, geregeld en gedurende een langere tijd "moeten" ophouden van urine aanleiding geven tot een zekere blaasdistentie en tot een meer hypotone blaas.

Dit kan op termijn aanleiding geven tot urinereëntie, residu in de blaas met urinaire infecties als gevolg, overvolle blaas met verslapping van de sluitspier als gevolg of refluxproblemen, waarvoor operatieve correctie van de ureterklep noodzakelijk is. In een latere fase kan, gelukkig slechts zelden, nierbeschadiging optreden.

Stoornissen in de urinelediging door het te lang ophouden en het niet volledig leegmaken van de blaas treden zowel bij jongens als bij meisjes op. Deze functionele blaasinstabiliteit neemt in aantal toe, gezien over de laatste twintig jaar. Dit blijkt uit cijfermateriaal verzameld aan de universiteit van Gent. Elk jaar consulteren 500 tot 800 kinderen de nefrologische dienst in het universitair zieken van Gent. Bij de 3-6-jarigen gaat het meestal om urineweginfecties, bij de 6-16-jarigen om incontinentievormen.

Het is dus inderdaad nodig dat er voor schooltoiletten een zekere privacy en hygiënegaranties moeten kunnen worden geboden. Omgekeerd is het evenwel zo dat ook reeds werd gewaarschuwd voor "overdreven" hygiënische maatregelen thuis. De daarmee contrasterende confrontatie van het kind op school met halfopen, minder "steriele" maar niet ongezonde toiletten, kan mede aanleiding geven tot verkeerd plagedrag. Dit kwam onder meer naar voor op een studiedag georganiseerd door de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdge-

zondheidszorg op 12 maart 1999 over urologische en verwante problemen in de jeugdgezondheidszorg.

3. In het kader van de ontwikkelingsdoelen bij de kleuters en de (vakoverschrijdende) gezondheidseducatie bij de leerlingen uit het lager en secundair onderwijs, wordt het belang van de gezondheidspromotie – en het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger geschetste onderwerp behoort daartoe – en een geïntegreerde aanpak onderlijnd. Dit wil zeggen dat het schoolmilieu dusdanig moet worden ingericht dat gezondheidsgedrag een vanzelfsprekendheid wordt. De schooldirecties hebben, in samenwerking met ouderverenigingen, hierrond reeds heel wat inspanningen verricht, maar uiteraard moet dit een blijvend aandachtspunt zijn.

Het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van sommige opdrachten van de centra voor leerlingenbegeleiding bepaalt, in uitvoering van het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding (Hoofdstuk IV. Verzekerd Aanbod, Afdeling 3. Veiligheid en hygiëne. Artikel 23): "Binnen het kader van zijn deskundigheid adviseert het centrum de scholen die het begeleidt, op het vlak van veiligheid en hygiëne." Hier geldt het probleem van de beperkte waarde van een advies.

Zoals reeds eerder gesteld, wijst ook de onderwijsinspectie de scholen uitdrukkelijk op hun verplichtingen. Waar wordt vastgesteld dat de toestand benedenmaats is, kan dit overigens aanleiding geven tot een ongunstig of een voorwaardelijk gunstig advies inzake erkenning. Dit impliceert dat de school onmiddellijk of op relatief korte termijn moet ingrijpen, wil ze haar erkenning niet verliezen. Bij andere, toch minder ernstige tekortkomingen zal de onderwijsinspectie de problemen uitdrukkelijk signaleren in het doorlichtingsverslag.

**Vraag nr. 2
van 11 oktober 2000
van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN**

Kinderen met leerstoornissen – Begeleiding en integratie

Ruim één op vijf leerlingen in het basisonderwijs heeft volgens zijn/haar leerkracht met leer- of ontwikkelingsproblemen te kampen. In een gemiddelde schoolpopulatie komt bij 4 à 5 % van de leerlin-

gen dyslexie en/of dysorthografie voor, bij 3 % learning disability en bij 4 à 5 % Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD).

Op 15 februari 1999 werd het voorstel van resolutie betreffende de erkenning, de integratie en begeleiding van leerlingen met leerstoornissen unaniem aangenomen. (*Stuk 1241 (1998-1999) – red.*)

Vroegdetectie is onontbeerlijk, maar even belangrijk is een ruim en efficiënt hulp- en begeleidingsaanbod binnen het gewoon onderwijs. Veel te vaak kunnen voorbeelden worden aangehaald van gezinnen die met hun dyslectisch kind niet goed weten waar ze terecht kunnen. Zo krijgt men schrijvende voorbeelden van gezinnen die voor een op maat gemaakt onderwijs te hulp gaan bij erkende (doch niet gesubsidieerde) private scholen en hiervoor een veel te dure rekening gepresenteerd krijgen (bv. "Eureka" in Kessel-Lo, Leuven).

Onlangs stond de terugbetaling van logopedische behandelingen van leerstoornissen ter discussie, maar aangezien het debat hieromtrent nog niet ten gronde gevoerd is, laat de impact ervan op zich wachten. In een op komst zijnde beleidsbrief zou een hoofdstuk over het buitengewoon onderwijs worden opgenomen. Maar specifieke leerproblemen, zoals dyslexie, zouden door enige aanpassingen het best in het gewoon basisonderwijs worden aangepakt.

De overheid dient ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen binnen het gewoon onderwijs hun onderwijsloopbaan kunnen vervullen. Dit geldt ook voor kinderen met leerstoornissen, zoals bijvoorbeeld dyslexie.

1. Welke daadwerkelijke initiatieven zijn reeds ondernomen opdat kinderen met leerstoornissen, zoals dyslexie, de nodige aandacht en begeleiding krijgen in het gewoon onderwijs ?
2. Op welke wijze is een eventuele verruiming van de GON-reglementering onderzocht, en wat was hiervan het resultaat? (GON : geïntegreerd onderwijs)

Welke maatregelen zijn genomen om de opvang- en begeleidingsmogelijkheden van de gewone school in zowel het basisonderwijs als het secundair onderwijs te verruimen, opdat de gewone scholen de nodige leerhulp, ingepast in een handelingsplan, kunnen aanbieden aan leerlingen met leerstoornissen ?

3. In hoeverre wordt het thema "leerstoornissen en de deskundige aanpak ervan" geïntegreerd in het nascholingsbeleid van leerkrachten en directeurs ?

Welke zijn de mogelijkheden van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) om, bij een vermoeden van een leerstoornis, een multidisciplinair onderzoek uit te voeren en om initiatieven te nemen om leerlingen met een leerstoornis te kunnen opvangen en deskundig begeleiden binnen het normale onderwijs ?

Antwoord

Een vroegtijdige detectie en remediëring van leerproblemen en leerstoornissen zijn van primordiaal belang. Dit gebeurt dus best zo vroeg mogelijk, en dus in het lager onderwijs.

Leerstoornissen vormen reeds lang een aandachtspunt van het beleid. Maatregelen werden vanuit een preventief standpunt in het verleden vooral op het niveau van het basisonderwijs genomen. Ik wil een kort overzicht geven van de initiatieven die basisscholen kunnen nemen om tegemoet te komen aan de noden van kinderen met leerstoornissen of leerproblemen.

- De meeste scholen beschikken binnen hun lestijdenpakket over de mogelijkheid een "taakleeraar" aan te stellen, al dan niet voor enkele uren.

Deze taakleerkracht kan een werking ontplooiën gericht op kinderen met leerstoornissen.

- Zowel de taakleerkracht als de klastitularissen kunnen nascholing volgen. Scholen krijgen hiervoor financiële middelen.

De keuze van het soort nascholing dat wordt gevolgd, behoort tot de autonomie van de school.

- Het hele gebeuren rond zorgverbreding (ZVB) stelt scholen in staat een aanbod uit te werken gericht op de kinderen die het wat moeilijker hebben.

- De extra uren die werden toegekend in het kader van ZVB kunnen gedeeltelijk worden uitbesteed aan het buitengewoon onderwijs. Een leerkracht uit het buitengewoon onderwijs voert dan een aantal uren uit in de school voor gewoon onderwijs.

Eenzijds kan er zo heel specifieke hulp worden ingeroepen en anderzijds kan de school voor gewoon onderwijs op deze manier haar eigen expertise verhogen.

- Scholen voor gewoon onderwijs en buitengewoon onderwijs kunnen samenwerkingsovereenkomsten afsluiten.
- Voor kinderen met duidelijke problematieken die van die aard zijn dat een verblijf in het buitengewoon onderwijs noodzakelijk wordt geacht, kan er nu reeds geïntegreerd onderwijs worden georganiseerd.

Voor kinderen met leerstoornissen is dit nu beperkt tot een begeleide terugplaatsing bij een terugkeer vanuit het buitengewoon naar het gewoon onderwijs.

Ik erken dat de belangrijke inspanningen die we reeds hebben geleverd niet tot gevolg hebben dat er zich op secundair niveau geen problemen meer voordoen. Ook op dat onderwijsniveau kan verdere begeleiding, preventie en remediëring gewenst zijn.

Het is dan ook van het grootste belang dat er ook in het gewoon secundair onderwijs ondersteunende maatregelen worden uitgewerkt ten behoeve van scholen met probleemleerlingen. In tegenstelling tot het basisonderwijs, waar vaak één leerkracht veel langer dezelfde leerlingengroep kan observeren en begeleiden, geven in het secundair onderwijs vakleerkrachten van klas tot klas enkele uren les, wat de begeleidingsopdracht compliceert.

De Vlaamse regering heeft een veralgemening van de zorgverbreding als een belangrijk aandachtspunt naar voor geschoven. Ze erkent dat er in het secundair onderwijs extra aandacht en omkadering nodig is voor zorgverbreding, leerstoornissen en leerproblemen.

Zoals reeds aangekondigd, zal het onderwijsvoor-rangs- en zorgverbredingsbeleid worden geëvalueerd. Op basis hiervan zal de regering met het parlement een debat voeren over de voortzetting, de bijsturing en de verbreding van het doelgroepenbeleid. In dat debat zal de aandacht ook gaan naar de implicaties van de resolutie van het Vlaams Parlement rond leerstoornissen. Ik wil voor het secundair onderwijs ook verwijzen naar het budget van 120 miljoen frank dat in het schooljaar 2000-2001 is uitgetrokken voor de extra ondersteuning van scholen in het gewoon secundair onderwijs met veel probleemleerlingen.

Wat de tweede vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft, wil ik verwijzen naar eerdere interpellaties en andere schriftelijke vragen waarin ik reeds mededeelde dat er binnen de administratie een werkgroep aan een nieuwe reglementering werkt voor het geïntegreerd onderwijs. De bestaande praktijk en zijn knelpunten en het gedachtegoed van het inclusief onderwijs (IO) zijn hierbij de twee belangrijkste leidraden.

Het is nu nog te vroeg om vooruit te lopen op de conclusies en de voorstellen van deze werkgroep. Uiteraard is het de bedoeling dat nieuwe regelgeving, nog meer dan nu reeds het geval is, scholen voor gewoon onderwijs in staat moet stellen om te gaan met kinderen met handicaps en leerstoornissen. Het meer handelingsbekwaam maken van het leerkrachtenteam van de school voor gewoon onderwijs behoort nu reeds tot de mogelijke taken van de GON-begeleiders. Op dit deelaspect zal meer en meer de nadruk komen te liggen.

De nascholing in Vlaanderen is (sinds het decreet van 16 april 1996) voornamelijk vraaggestuurd. Dit betekent dat elke school over een eigen budget beschikt waarmee zij nascholing kan kopen bij om het even welke nascholingsorganisatie, over om het even welk nascholings-thema. In welke mate scholen kiezen voor nascholing die betrekking heeft op "leerstoornissen en de deskundige aanpak ervan" is onduidelijk. Of een school al dan niet kiest voor nascholing omtrent dit thema, is immers haar volledige vrijheid.

Dit betekent evenwel niet dat de overheid bij het uitstippelen van haar nascholingsbeleid geen extra inspanningen doet omtrent deze problematiek. Jaarlijks beschikt de overheid immers over een budget waarmee zij via het systeem van projectfinanciering bepaalde nascholingsprojecten kan financieren, zodat deze projecten gratis door de verschillende personeelsleden van basis- en secundaire scholen uit het voltijds en deeltijds gewoon en buitengewoon onderwijs kunnen worden gevolgd.

Voor het schooljaar 2000-2001 is "detectie en omgaan met leerstoornissen" een prioritair nascholings-thema voor leerkrachten uit het basisonderwijs. In de oproep aan de nascholingsorganisaties werd beklemtoond dat het niet de bedoeling is om via deze vorm van nascholing van leerkrachten "therapeuten" te maken, maar wel om leerkrachten in staat te stellen om stoornissen tijdens het verwervingsproces op te merken, tijdig te signaleren en in samenspraak met experts een aangepaste pedagogisch-didactische strategie uit te werken.

Uitgangspunt in deze oproep was dat leerlingen met leerstoornissen zo optimaal mogelijk dienen te worden begeleid binnen de normale klascontext, waarbij het klasgebeuren toch zo min mogelijk wordt gestoord. In deze oproep werd eveneens beklemtoond dat de deelnemers – namelijk leerkrachten – bij voorkeur worden vergezeld door een medewerker van het CLB waarmee zij samenwerken.

Deze oproep resulteerde in drie goedgekeurde projecten binnen dit thema :

- project : Leerkracht : duizendpoot of kunstenaar ... (00 05 01)

organisatie : Centrum Zit Stil VZW

budget : 839.591 frank

- project : Het kind met leerstoornissen in de gewone klas. Kan dat ? Dat kan. (00 05 05)

organisatie : Centrum voor Nascholing Gemeenschapsonderwijs

budget : 1.710.959 frank

- project : Leerstoornissen, ... woww ? (Wie onderzoeken, waaraan werken ?) (00 05 06)

organisatie : Universiteit Antwerpen-Centrum voor Beroepsvervolmaking Leerkrachten

budget : 659.685 frank.

Niet alleen via nascholing moeten leerstoornissen en hun aanpak aandacht krijgen. Ook in de initiële lerarenopleiding gaat de nodige aandacht naar dit gegeven. Dit blijkt onder meer uit de "Uitgangspunten bij het gemeenschappelijk beroepsprofiel en de gemeenschappelijke basiscompetenties".

Uit "De leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen" wil ik graag twee stukjes citeren.

"... Hij (de leraar) moet adequate leeromgevingen kunnen ontwerpen, realiseren en evalueren, waarin leerlingen op een efficiënte wijze leerresultaten kunnen bereiken."

"Tot slot moet nog ingegaan worden op het aspect zorgverbreding dat een belangrijke bekommernis is voor de leraar, aangezien hij als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen geconfronteerd wordt met grote verschillen tussen lerenden. De leraar is verantwoordelijk voor het *leren van alle le-*

renden, ook voor het leren van de lerenden met specifieke onderwijsbehoeften. Daarom dient hij de noden van zijn leerlingen aan te voelen en er adequaat op te reageren door een voor alle leerlingen maximaal aan hun mogelijkheden aangepaste onderwijs- en opvoedingsomgeving te creëren (onder meer door differentiatie en remediëring) ..."

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger wellicht weet, is er in de loop van dit schooljaar een beleids-evaluatie van de lerarenopleidingen. "Zorgverbreding en inclusief onderwijs" is een van de thema's die daarbij worden onderzocht.

Dit thema wordt voor de beleidsevaluatie als volgt ingevuld :

- in het didactisch handelen expliciet aandacht besteden aan kinderen met leermoeilijkheden ;
- individueel en samen met collega's zorgverbredingsinspanningen kunnen leveren voor leerbedreigde en kansarme kinderen ;
- inspelen op en tegemoetkomen aan de individuele noden en mogelijkheden van alle leerlingen, ook die met specifieke onderwijsbehoeften (kinderen met een handicap, hoogbegaafden, etc.), door curriculumdifferentiatie (d.i. differentiatie met betrekking tot doelstellingen, leerprocessen en inhouden, organisatie, groepeeringsvormen, didactische werkvormen en evaluatie).

Elk CLB beschikt over een multidisciplinair team (arts, psycho-pedagogisch consulent of psycho-pedagogisch werker, maatschappelijk werker en paramedisch werker) en is dus wel degelijk in staat om een multidisciplinair onderzoek uit te voeren wanneer er een vermoeden van een leerstoornis bij een leerling bestaat.

Wat het opvangen en deskundig begeleiden binnen het gewoon onderwijs betreft, staat het CLB niet alleen. In hoeverre opvang en begeleiding hard kunnen worden gemaakt, is echter voor een groot deel afhankelijk van de draagkracht van de verschillende andere betrokken partijen. Hoe groot zijn de draagkracht en de bereidheid van bijvoorbeeld de betrokken school ? Hoe zit het met de draagkracht van de ouders ? Het is duidelijk dat er hier een aantal factoren meespelen waarop het CLB geen directe impact heeft.

Het CLB zal dus wel een aantal relevante initiatieven kunnen nemen, zeker binnen het kader van de vraaggestuurde werking. In hoeverre die initiatie-

ven dan met succes worden bekroond, hangt echter niet alleen af van de inspanningen van het CLB.

Vraag nr. 3
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Franstalig onderwijs faciliteitengemeenten – Subsidies

In verband met het onderwijs in de faciliteitengemeenten had ik van de minister graag het volgende vernomen met betrekking tot het schooljaar 1999-2000.

1. Hoeveel bedroegen de totaal uitgekeerde weddesubsidies per gemeente voor het Franstalig onderwijs in de zes randgemeenten rond Brussel en in Ronse ?
2. Welke bedragen werden er uitgekeerd aan werkings- en uitrustingsubsidies ?
3. Hoe hoog lag de kostprijs per leerling van het lager en het middelbaar onderwijs ?
4. Hoeveel leerlingen telde het Franstalig onderwijs per faciliteitengemeente in Vlaanderen tijdens het vermelde schooljaar ?
5. Kan de minister ter vergelijking de schoolbevolkingscijfers meedelen in het Nederlandstalig onderwijs in de betrokken gemeenten ?
6. Is de minister op de hoogte van het aantal bezoeken dat de taalinspectie tijdens het vorige schooljaar aan de betrokken instellingen bracht ?

Antwoord

I. Basisonderwijs

1. De totaal uitgekeerde weddetoelagen voor het Franstalig onderwijs in de zes Brusselse randgemeenten en in Ronse voor het schooljaar 1999-2000

Gemeente	Weddetoelagen
Drogenbos	17.063.090
Kraainem	27.631.444
Linkebeek	19.241.025
Sint-Genesius-Rode	56.507.082
Wemmel	38.268.941
Wezembeek-Oppem	65.195.639
Ronse	15.562.504

2. Betaald werkingsbudget voor het schooljaar 1999-2000

Gemeente	Werkingsbudget
Drogenbos	2.687.154
Kraainem	4.581.517
Linkebeek	2.994.780
Sint-Genesius-Rode	9.992.156
Wemmel	6.956.205
Wezembeek-Oppem	11.328.113
Ronse	1.550.693

3. Kostprijs per leerling in het basisonderwijs voor het schooljaar 1999-2000

Soort onderwijs	Kostprijs per leerling
Gewoon kleuter	10.401
Gewoon lager	15.674
Buitengewoon kleuter niet-type 4	16.663
Buitengewoon kleuter type 4	20.366
Buitengewoon lager niet-type 4	25.470
Buitengewoon lager type 4	29.388

4. Aantal leerlingen in het *Franstalig* basisonderwijs op 1 februari 2000

Gemeente	Kleuter	Lager
Drogenbos	66	124
Kraainem	131	205
Linkebeek	91	135
Sint-Genesius-Rode	254	460
Wemmel	173	335
Wezembeek-Oppem	310	502
Ronse	75	220

5. Aantal leerlingen in het *Nederlandstalig* basis-onderwijs op 1 februari 2000

Gemeente	Kleuters	Lager
Drogenbos	83	130
Kraainem	94	135
Linkebeek	90	134
Sint-Genesius-Rode	418	617
Wemmel	365	734
Wezembeek-Oppem	165	367
Ronse	903	1.505

6. De taalinspectie ressorteert onder de bevoegdheid van de federale overheid. Het is dus niet de minister van Onderwijs die dit inspectiekorps stuurt.

II. Secundair onderwijs

1. Gedurende het schooljaar 1999-2000 waren er in Ronse slechts twee Nederlandstalige secundaire scholen met een Franstalige afdeling, namelijk het Koninklijk Technisch Atheneum (KTA) van het gemeenschapsonderwijs en de vestigingsplaats Ronse van het Vesaliusinstituut van het gemeenschapsonderwijs Oostende.

Op het vlak van de personeelsomkadering worden de Franstalige leerlingen uitsluitend in aanmerking genomen bij de vaststelling van het ondersteunend personeelskader. Door deze regeling kon het KTA aanspraak maken op één extra betrekking van opvoeder, waarvan de bruto jaarloonkosten 1 miljoen bedragen. Het zou een foute conclusie zijn te stellen dat deze loonkosten enkel de Franstalige afdeling ten goede komen, integendeel. Overigens financiert sedert enkele jaren de Franse Gemeenschap zelf één extra betrekking van studiemeester aan datzelfde KTA, teneinde voor de specifieke opvang en begeleiding van Franstalige leerlingen in te staan. In de vestigingsplaats Ronse van het Vesaliusinstituut heeft de verrekening van de Franstalige leerlingen niet tot een uitbreiding van het ondersteunend personeel geleid.

2. Bij de vaststelling van de globale werkingsmiddelen (dotaties) voor het gemeenschapsonderwijs en bij de verdeling van de beschikbare middelen door de scholengroepen over de individuele scholen vormt de leerlingpopulatie slechts één criterium.

Vermits daarenboven zowel binnen de scholengroep Oudenaarde-Ronse als binnen de scho-

lengroep Oostende het aandeel van de Franstalige leerlingen zeer miniem is, mag worden gesteld dat de dotaties die laatstbedoelde leerlingen genereren verwaarloosbaar zijn.

3. In het licht van wat voorafgaat, is het niet mogelijk een gemiddelde kostprijs per Franstalige leerling te bepalen.
4. Per 1 februari 2000 waren er in Ronse :
- 56 leerlingen in de Franstalige afdeling van het KTA,
 - 38 leerlingen in de Franstalige afdeling van het Vesaliusinstituut,
 - 121 leerlingen in de Nederlandstalige afdeling van het KTA,
 - 26 leerlingen in de Nederlandstalige afdeling van het Vesaliusinstituut,
 - 264 leerlingen in het Koninklijk Atheneum van het gemeenschapsonderwijs,
 - 190 leerlingen in de Middenschool van het gemeenschapsonderwijs,
 - 560 leerlingen in het Mariacollege,
 - 243 leerlingen in het Technisch Instituut (TI) Depoorter.
6. De taalinspectie ressorteert onder de Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele aangelegenheden en is sedert 1999, na enkele jaren onderbreking, opnieuw operationeel.

De taalinspectie heeft tijdens het voorbije schooljaar geen bezoeken aan de betrokken scholen in Ronse afgelegd ; overigens zijn bezoeken ter plaatse slechts gebruikelijk indien zich probleemgevallen voordoen.

Vraag nr. 4 van 16 oktober 2000 van mevrouw SIMONNE JANSSENS-VANOPPEN

Samenwerkingsontwikkeling – Beroepsonderwijs

Het in contact komen met andere culturen en het uitwisselen van culturele ervaringen zijn belangrijke elementen om te komen tot een verdraagzame, solidaire basishouding ten aanzien van anderen.

Daarom worden hieromtrent ook vele projecten opgestart gericht naar jongeren.

Zo bestaan er reeds verschillende leer- en doepakketten voor de leerlingen van het basisonderwijs. Ook ontstaan er langzaam dergelijke projecten die specifiek naar kleuters zijn georiënteerd (cfr. het Limburgse project "De Koning van Pizza").

Maar een belangrijke doelgroep wordt nog steeds over het hoofd gezien : de jongeren (14-16-jarigen) van het beroepsonderwijs, waarvoor tot op heden nog geen enkel programma is uitgewerkt.

Onder andere op deze wijze kan preventief werk worden geleverd om jonge mensen een open en verdraagzame houding bij te brengen die leidt tot meer begrip en solidariteit ten aanzien van alle bevolkingsgroepen. Dit kan met een doorgedreven en consequente benaderingsstrategie die deze doelgroep van jongeren aanspreekt.

1. Op welke wijze wordt er op het gebied van sensibilisering naar "samenwerkingsontwikkeling" voor de leerlingen uit het beroepsonderwijs een hedendaags vormingspakket uitgewerkt en geïmplementeerd ?
2. Wordt een dergelijk vormingspakket dan ook expliciet ingepast in de eindtermen ?

Antwoord

Algemeen

De wetgever kent een ruime pedagogische autonomie toe aan de onderwijsverstrekkers. De overheid is dan ook niet bevoegd op het vlak van het concipiëren van lessentabellen en leerplannen. De onderwijskwaliteit wordt evenwel bewaakt enerzijds via de procedure van goedkeuring van leerplannen door de Vlaamse regering op advies van de onderwijsinspectie, en anderzijds door het opleggen van eindtermen en ontwikkelingsdoelen. In de leerplannen moeten de vakgebonden eindtermen en ontwikkelingsdoelen op herkenbare wijze aan bod komen.

Ingevolge het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1996, decretaal bekrachtigd op 24 juli 1996, zijn de eindtermen en – voor de zogenaamde B-stroom – de ontwikkelingsdoelen met betrekking tot de eerste graad van het voltijds secundair onderwijs progressief, leerjaar na leerjaar, in werking getreden vanaf het schooljaar 1997-1998. De eindtermen voor de tweede en derde graad van het vol-

tijds secundair onderwijs (alle onderwijsvormen) zijn vastgelegd bij besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2000 ; de decretale bekrachtiging, noodzakelijk voor invoering door de scholen, moet nog volgen. Het is vooralsnog de bedoeling deze eindtermen eveneens progressief, leerjaar na leerjaar te beginnen met het eerste leerjaar van de tweede graad, vanaf het schooljaar 2001-2002 te laten ingaan.

Er zijn vakgebonden eindtermen voor alle vakken van de basisvorming (uitgezonderd godsdienst/niet-confessionele zedenleer) variërend naargelang graad en onderwijsvormen, en vakoverschrijdende eindtermen per graad. Onder de vakoverschrijdende eindtermen komen onder meer "opvoeden tot burgerzin" en "sociale vaardigheden" voor.

De parlementaire vraag heeft betrekking op de leeftijdsgroep 14- tot 16-jarigen van het beroepsonderwijs, wat onderwijskundig correspondeert met de tweede graad. In het kader van bovenvermelde eindtermen komen op het niveau tweede graad de thema's verdraagzaamheid en solidariteit aan bod. Onder "opvoeden tot burgerzin" valt inderdaad het luik van de mensenrechten, waaronder het universeel karakter van de mensenrechten, de schendingen ervan, de onderlinge afhankelijkheid van mensenrechten en de inzet voor de naleving en toepassing ervan ... Anderzijds is één van de sociale vaardigheden het oefenen in relatievormen, bijvoorbeeld door respect en waardering uit te drukken voor anderen.

Het komt aan de onderwijsinrichters zelf toe om, gebruikmakend van hun autonomie, te bepalen hoe de eindtermen in de onderwijspraktijk worden geïmplementeerd. Vakoverschrijdende eindtermen, die slechts dienen nagestreefd te worden, moeten niet in de leerplannen worden hernomen. De overheid kan dan ook louter vrijblijvend begeleiding of ondersteuning bieden om laatstbedoelde eindtermen na te streven.

Verdraagzaamheid en solidariteit zijn onderwerpen waaraan de (onderwijs)autoriteiten ook los van de eindtermenproblematiek aandacht hebben geschonken. De volgende niet-limitatieve lijst van acties, steeds met nadruk op het facultatief karakter voor scholen en schoolbesturen, illustreert dit :

- door de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) werd in 1999 de bundel "De kracht van je stem" gepubliceerd, waarin onder meer het thema van de mensen- en kinderrechten wordt aangesneden.

De bundel omvat didactisch materiaal voor leerders en leerlingen en werd, op aanvraag, gratis ter beschikking van de scholen gesteld ;

- elk schooljaar legt de Vlaamse regering op eigen initiatief een aantal prioritaire nascholings thema's vast.

Voor het schooljaar 2000-2001 is één daarvan het eindtermendossier "leren leren en sociale vaardigheden" ;

- in 1999 heeft het onderwijsdepartement een door Amnesty International uitgegeven cd-rom rond mensenrechten aangekocht, waarvan scholen op verzoek gratis een exemplaar konden krijgen ;
- Canon, de Cultuurcel van het Departement Onderwijs, ondersteunt in het kader van de Dynamo2-actie projecten van scholen die bijdragen tot een bedrijvige, democratische, gezonde, groene of muzische school. De ondersteuning is zowel inhoudelijk als financieel.

Eenzijds kan een project, na aanvraag, voor een subsidie in aanmerking komen, anderzijds wordt onder scholen een catalogus verspreid waarin diverse organisaties hun werking voorstellen. Geïnteresseerde scholen kunnen met deze organisaties samenwerken, doch evenzeer op andere verenigingen en instanties een beroep doen ; bij onderzoek van de subsidievraag vormt de ondersteunende partner één van de beoordelingscriteria.

Specifiek

I. Hedendaags vormingspakket op het gebied van sensibilisering naar "samenwerkingsontwikkeling"

1. Een geïntegreerd gelijkheidsbeleid

In het regeerakkoord en in mijn Beleidsnota 2000-2004 wordt er inderdaad voor geopteerd het doelgroepengericht onderwijsbeleid *te continueren en uit te breiden* in het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Gelet op deze verruiming, wordt het debat opengetrokken naar een *geïntegreerd gelijkheidsbeleid* voor zowel allochtonen als autochtonen, waarbij men als uitgangspunt neemt : de relatie tussen een minder gunstig sociaal, economisch of cultureel milieu en de onderwijsachterstand of de effectieve leer- en leefproblemen.

Volgens die visie wil de Vlaamse regering een gelijkheidsbeleid voeren waarbij discriminatie op basis van geslacht, afkomst, leeftijd, seksuele geaardheid en handicap wordt weggewerkt ("Een regering voor de Vlamingen", blz. 26).

2. Voor alle leerlingen

In die optiek is het echter *onmogelijk een welbepaalde doelgroep over het hoofd te zien*.

Of het nu gaat over leerlingen van het basisonderwijs, of over leerlingen uit andere onderwijsvormen en/of andere onderwijsniveaus, de doelstelling van het doelgroepengericht onderwijsbeleid zal telkens gaan over het *wegwerken van kansongelijkheid*.

3. Sensibilisering van "samenwerkingsontwikkeling" voor leerlingen uit het beroepsonderwijs

Het ombuigen van dualisering en discriminatie naar integratie en emancipatie, is een uitdaging voor velen.

Bij de implementatie van het huidige onderwijsvoorrangs- en zorgverbredingsbeleid opteerde de overheid tot dusver – naast bijkomende omkadering voor de scholen – ook *voor een ondersteunend netwerk*.

In antwoord op de gestelde vraag naar "samenwerkingsontwikkeling" voor de leerlingen uit het beroepsonderwijs en de eventuele uitwerking en implementatie van een vormingspakket, hebben de twee – door de overheid gesubsidieerde – steunpunten, *Steunpunt NT2* en *Steunpunt ICO*, al baanbrekend werk verricht via wetenschappelijk onderzoek, het ontwikkelen van materialen en het aanbieden van vorming in verband met taalvaardigheidsonderwijs en – specifiek in verband met bovengestelde vraag – intercultureel onderwijs. (*NT2 : Nederlands Tweede Taal ; ICO : Intercultureel Onderwijs – red.*)

Het Steunpunt ICO heeft op het vlak van *samenwerkingsontwikkeling en coöperatief onderwijs* al heel wat gerealiseerd met het "Samenlevings" *thema- en leerkrachtenpakket van CLIM (coöperatief leren in multiculturele groepen – red.)*. CLIM is de Vlaamse variant van "Complex Instruction", in de jaren zeventig aan de Stanford University ontworpen door sociologe Liz Cohen. CLIM legt de focus op het werken aan sociale vaardigheden tijdens gestructureerde groepstaken. De diversiteit aan informatie, kwaliteiten en competenties die de leerlingen aan elkaar toekennen, is

een voortdurend ingebouwde impuls die het leerproces van een interculturele vormgeving voorziet.

Een aantal van de CLIM-units worden nu reeds in het beroepssecundair uitgetest. De implementatie van de CLIM-pakketten in het secundair onderwijs wordt vanuit de VLOR gecoördineerd.

4. Vrijheid van onderwijs en autonoom pedagogisch project

Binnen de vrijheid van onderwijs en het autonoom pedagogisch project van de school zal de overheid de school vrijlaten in het aanwenden van middelen en methodes.

Binnen het geïntegreerd gelijkekansenbeleid zullen de scholen in de toekomst echter wel op hun eigen engagement en beleidsplan worden beoordeeld. Om de planlast te verminderen, zal het werken met verschillende aanwendingsplannen worden verlaten. De school zal echter binnen de context van haar schoolwerkplan een visie uitwerken over de aanpak van onderwijskansarme leerlingen.

Het plan zal in eerste instantie voor de school zelf worden geschreven als richtlijn voor de uitbouw van de praktijk, en voor de onderwijsinspectie als toezichthouder op de uitvoering ervan. Dit plan zal dus ook – meer dan nu het geval is – in directe relatie met de *lokale klas- en schoolpraktijk worden beoordeeld*.

5. Opdracht voor de lerarenopleiding

Om samenwerkingsontwikkeling voor leerlingen – of het nu is uit het beroepsonderwijs of uit om het even welke onderwijsvorm – te sensibiliseren, moet er dus ook voldoende aandacht gaan naar het gelijkekansenbeleid in de initiële lerarenopleiding en de nascholing van de onderwijspersoneelsleden. Leerkrachten moeten handelingsbekwamer worden, niet alleen in het sneller detecteren van problemen, maar ook en vooral om in collegiaal overleg binnen de gewone klas de noodzakelijke ondersteuning aan de leerlingen te kunnen bieden.

Vermeldenswaard is hier het *AMD-project* : het Project Aansluiting en Maatschappelijke Differentiatie. Het project loopt sinds 1999-2000 in acht hogescholen met een lerarenopleiding. De doelstelling van het project is tweeledig. Enerzijds beoogt het project de aansluiting bij de bestaande onderwijsvernieuwing. Anderzijds wil men de instroom en de doorstroom van allochtonen en kansarmen in het pedagogisch hoger onderwijs verhogen. Sinds september 1999 begeleiden de drie steunpunten (ICO, NT2, CEGO) acht lerarenopleidingen.

(*CEGO : Centrum voor Ervaringsgericht Onderwijs – red.*)

Specifiek naar leerlingen beroepsonderwijs

Het project beantwoordt op twee niveaus aan de sensibilisering en de samenwerkingsontwikkeling bij leerlingen van het beroepsonderwijs.

Ten eerste maken de leerlingen van het zevende jaar beroepssecundair onderwijs deel uit van de doelgroep voor het AMD-project. Ten tweede wordt er binnen de lerarenopleiding, in het bijzonder voor de vakken *PAV (Project Algemene Vakken)*, een inspanning gedaan om aan het onderwijs vernieuwende initiatieven te verlenen. Het uitgangspunt is ook hier de aanwezige diversiteit in de groep leerlingen die moet worden aangewend in het leerproces.

De grootste uitdagingen hierbij zijn :

- vertrekken van de leefwereld van de leerlingen ;
- ontwikkelen van uitdagende taken waarbij een kloof bestaat tussen de leerder en wat dient te worden geleerd (in het BSO wordt al te vaak een ondermaatse taakspanning aangewend) ;
- aanbieden van een krachtige leeromgeving ;
- ontwikkelen en toepassen van een variëteit van werkvormen die interactie en samenwerken mogelijk maken ;
- ruimte geven voor een diversiteit aan interactiewijzen van de leerlingen.

Een stand van zaken van hoe leerkrachten in opleiding momenteel worden voorbereid om zorgverbrekend te werken en in welke mate de curricula deze aspecten reeds bevatten, zal via de evaluatie van de lerarenopleidingen worden verkregen.

Die evaluatie is op dit ogenblik aan de gang en kan midden 2001 worden afgerond. Op basis hiervan kan worden nagegaan welke bijkomende inspanningen nog moeten gebeuren.

6. Randvoorwaarden

Leerlingen laten samenwerken, veronderstelt dus een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan. De voorwaarden hebben betrekking op de organisatie, het management, het materiaal en de middelen, en op het aanwezig pedagogisch klimaat.

Zoals vermeld, veronderstelt samen leren en leven dus ook leerkrachtvaardigheden die moeten worden aangeleerd. Al deze voorwaarden zullen mee worden gedragen en ondersteund door het geïntegreerd gelijkekansenbeleid van de Vlaamse overheid. De overheid zal hierbij eveneens een oproep doen aan alle partners in en buiten het onderwijs (inrichtende machten, vakbonden, vertegenwoordigers van de allochtone gemeenschap, ouderverenigingen, gemeentebesturen, ...) om de diversiteit van de leerlingen als uitgangspunt te nemen en in het kader van het inschrijvingsbeleid van de school in principe alle leerlingen die zich aandienen, te aanvaarden. In die zin kan men terecht spreken van een streven naar sensibilisering van "samenwerkingsontwikkeling".

Uiteraard geldt dit in de eerste plaats als een expliciet appèl aan de verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen om overleg te plegen en geen compromis, maar wel *een consensus* te bereiken.

II. Inpassing vormingspakket in de eindtermen

Een screening van ontwikkelingsdoelen en eindtermen maakt duidelijk dat coöperatief onderwijs (zoals bv. hierboven vermeld in het CLIM-vormingspakket) alle decretaal vastgelegde sociale vaardigheden dekt. Bovendien is er ook een horizontale samenhang met andere vakgebonden doelen en eindtermen.

Er is in de vraag sprake van jongeren van 14-16 jaar uit het beroepsonderwijs. De realiteit wijst uit dat in het leerjaar 1B en het beroepsvoorbereidend leerjaar vaak leerlingen zitten van deze leeftijd.

Om op de vraag correct te antwoorden, wijzen we dus op de eindtermen/ontwikkelingsdoelen van de *eerste graad* (zie screening CLIM) en de eindtermen van de *tweede graad* beroepssecundair onderwijs (BSO).

Eindtermen

In dit CLIM-thema is er een horizontale samenhang met enkele vakgebonden doelen. Enkele worden hieronder indicatief opgesomd indien er samenhang is met de niet-vakgebonden doelen.

De leerkracht die dit CLIM-thema in de klas aanwendt, werkt echter vooral aan de niet-vakgebonden doelen zoals die decretaal werden vastgelegd voor de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs én aan interculturele vaardigheden. Die leerdoelen worden hieronder toegelicht.

De nummering bij **Sociale vaardigheden, Opvoeden tot burgerzin** en **Leren leren** verwijst naar de brochure "Doelen voor heel de school, vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs", departement Onderwijs, 1997.

Intercultureel onderwijs

Doelstelling is het bijbrengen aan jongeren van interculturele competentie om te leren leven in een pluriforme samenleving. Die competentie houdt verschillende vaardigheden in die toelaten om te gaan met sociale en culturele verschillen.

"Intercultureel onderwijs wil jongeren leren omgaan met verscheidenheid in de samenleving, met overeenkomsten en verschillen tussen individuen en groepen die samenhangen met hun culturele en/of etnische achtergrond. Het moet ook racisme, discriminatie en stereotypering tegengaan. Het ICO wordt gezien als een veelzijdig, vakoverstijgend en integrerend principe : het moet het gehele curriculum doordringen, het pedagogisch handelen, de didactiek, het schoolklimaat, de schoolorganisatie, de onderwijsstructuur, enzovoort."

Doelen voor de hele school

Sociale vaardigheden

Elk CLIM-thema – bij uitstek dit – ontwikkelt alle decretaal vastgelegde sociale vaardigheden. We vermelden hier enkele sociale vaardigheden die in dit thema *extra* worden geoefend.

1. De ontwikkeling van een voldoende ruim gamma van relatiewijzen
2. De beheersing van het communicatieve handelen of het omgaan met elkaar
 - 12 De leerlingen zijn toegankelijk en geven feedback over eigen gevoel.
 - 14 De leerlingen kunnen verduidelijken waarom ze voor een bepaald gedrag hebben gekozen.
 - 16 De leerlingen heffen effectbesef en reflecteren over hun eigen gedrag.
3. De deelname aan vormen van samenwerking en sociale organisatie
 - 3.4. Maatschappelijke en culturele patronen

De leerlingen kunnen uit aangeboden informatie, leef- en omgangsgewoonten binnen gezinnen of culturen weergeven en hun eigen gedrag daartegenover verwoorden en bespreekbaar stellen.

Horizontale samenhang tussen de leerdoelen "sociale vaardigheden" en vakgebonden leerdoelen is er in dit thema onder meer in volgende gevallen :

1. De ontwikkeling van een voldoende ruim gamma aan relatiewijzen

– Nederlands

5 De leerlingen kunnen de volgende tekstsoorten produceren : mededelingen (gevoelens, gewaarwordingen, verwachtingen in verband met het klasgebeuren tegenover een bekende volwassene verwoorden).

6 De leerlingen kunnen aan een gedachtewisseling in de klas deelnemen, daarin een standpunt onder woorden brengen en toelichten.

– Lichamelijke Opvoeding

33 De leerlingen betrekken alle leerlingen zonder onderscheid van geslacht, etnische origine of motorische aanleg in spel en andere groepsactiviteiten.

Opvoeden tot burgerzin

Van deze decretaal vastgelegde eindtermen wordt of kan in dit thema worden gewerkt aan het volgende.

1. De klas en de school

De leerlingen kunnen :

– 3 – op een verdraagzame manier omgaan met verschillen in sekse, huidskleur en etniciteit ;

– 4 – voor conflicten in de omgang met leeftijdgenoten oplossingen bedenken en zijn bereid om ze uit te voeren ;

2. Gezinsvormen en eigen leefkring

De leerlingen kunnen :

– 6 – verschillende gezinsvormen en gezinsculturen beschrijven en er begrip voor opbrengen ;

– 7 – zich een beeld vormen van het gedrag van mannen en vrouwen in de maatschappij in het algemeen en het gezin in het bijzonder, en dit toetsen in de eigen leefkring ;

3. Democratische vormen van bestuur

De leerlingen kunnen :

– 11 – de basiselementen (verkiezingen, groeperingen, overleg en compromissen, meerderheid en oppositie) van het functioneren van ons democratisch bestel op een eenvoudige wijze uitleggen : op schoolniveau en op het politieke niveau (indien door leerkracht gekozen in introductie) ;

– 13 – illustreren dat elk beleid rekening moet houden met ideeën, standpunten en belangen van diverse betrokkenen.

Ook in dit thema is er horizontale samenhang tussen de leerdoelen "opvoeden tot burgerzin" en vakgebonden leerdoelen. Deze samenhang wordt hier niet uitputtend behandeld. Enkele voorbeelden :

– Nederlands 5 (met 1.2)

De leerlingen kunnen de volgende tekstsoorten produceren : vragen en antwoorden met betrekking tot leerstofonderdelen in de klas, instructies aan bekende leeftijdgenoten, (...) ; mededelingen : de informatie die ze met betrekking tot een bepaald onderwerp, thema of opdracht hebben verzameld aan de leraar en klasgenoten aanbieden ; mededelingen : gevoelens, gewaarwordingen, verwachtingen die relevant zijn voor het groepsproces in de klas tegenover een bekende volwassene verwoorden.

– Nederlands 18 (met 3.9)

Met het oog op een efficiënte communicatie kennen de leerlingen de essentiële elementen van de communicatiesituatie (zender, ontvanger boodschap, kanaal) (indien door leerkracht gekozen in introductie).

Leren leren

Van deze decretaal vastgelegde vaardigheden wordt in elk CLIM-thema – en dus ook in dit – aan het volgende gewerkt.

1. In het domein van de uitvoering kunnen leerlingen :

- 3 – samenhangende informatie inhoudelijk begrijpen en analyseren door de betekenis van woorden, begrippen en zinnen, waar mogelijk, uit de context af te leiden ;
- 6 – bij het oplossen van een probleem : het probleem herformuleren (...);
- 7 – informatiebronnen adequaat raadplegen.

2. In het domein van de regulering kunnen leerlingen :

- 8 – hun werktijd plannen en het nodige materiaal selecteren en ordenen.

3. In het domein van de attitudes, leerhoudingen, opvattingen en overtuigingen :

- 11 – zijn de leerlingen bereid zelf naar oplossingen te zoeken (...).

Ontwikkelingsdoelen

Ook in het leerjaar 1B en het beroepsvoorbereidend leerjaar werkt de leerkracht die dit CLIM-thema in de klas aanwendt vooral aan de niet-vakgebonden doelen én aan interculturele vaardigheden.

Voor het leerjaar 1B en het beroepsvoorbereidend leerjaar spreekt de wetgever van ontwikkelingsdoelen in plaats van eindtermen. In de decretale eindtermen voor de A-stroom en de ontwikkelingsdoelen voor de B-stroom zijn *weinig verschillpunten* te vinden (gedetailleerd wordt op deze verschillen ingegaan in de brochure "Doelen voor heel de school, vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs", departement Onderwijs, 1997).

Belangrijk is dat deze leerjaren *remediërend* zijn, onder meer ten opzichte van de eindtermen uit het basisonderwijs. Een verschil met de eindtermen sociale vaardigheden is bijvoorbeeld dat de metaniveaus (beredeneren, reflecteren over eigen gedrag, beargumenteren) niet in de ontwikkelingsdoelen worden opgenomen.

Specifieke screening eindtermen tweede graad BSO op samenwerkingsontwikkeling (in het kader van multiculturaliteit)

Sociale vaardigheden

1. Subthema : interactief competent worden

De leerlingen :

- 1 – zoeken uit welke relatievormen ze vaak gebruiken en in welke contexten ;
- 2 – oefenen zich in relatievormen die ze minder goed beheersen, bijvoorbeeld : zich als persoon present stellen en respect en waardering uitdrukken voor anderen ; zich dienstvaardig opstellen, om hulp vragen en dankbaarheid tonen ; leiding geven, verantwoordelijkheid nemen en meewerken ; kritiek uiten en zich verdedigen, neen zeggen ; ongelijk of onmacht toeven ;
- 3 – uiten hun zelfwaardegevoel en opvattingen ;
- 4 – worden zich bewust van en houden rekening met (on)gewenste effecten in een interactie.

2. Subthema : communicatieve vlotheid verwerven

De leerlingen :

- 6 – oefenen zich in elementen van het communicatieve proces die ze minder goed beheersen, bijvoorbeeld : a) actief luisteren ; b) beslissen over een mogelijke eigen reactie ; c) zich helder uitdrukken in ik-termen ;
- 7 – zijn bereid om de inbreng van de gesprekspartner ernstig te nemen.

3. Subthema : zorg dragen voor relaties

De leerlingen :

- 8 – kunnen het belang aangeven van volgende kenmerken van relaties : afspraken, regels, rolpatronen, machtsverhoudingen en gelijkwaardigheid ;
- 9 – kunnen aangeven dat men binnen een relatie keuzes maakt en dat men een relatie vorm geeft op basis van inzicht in haar kenmerken ;
- 10 – oefenen zich in het opbouwen en onderhouden van een relatie door : in overleg afspraken te maken en taken te verdelen ; bewust/bedachtzaam om te gaan met gevoelens ; verschillen en conflicten binnen een relatie te herken-

nen en ermee om te gaan ; zich weerbaar op te stellen en persoonlijke autonomie te behouden ; het afwegen van het belang van een relatie ten opzichte van hun andere relaties ; om te gaan met vormen van afscheid nemen ;

- 11 – accepteren verschillen en hechten belang aan respect en zorgzaamheid binnen een relatie.

4. Subthema : in groep probleemoplossend samenwerken

De leerlingen :

- 12 – passen belangrijke elementen van overleg en gezamenlijke probleemoplossing toe, bijvoorbeeld : zoeken en aanbrengen van argumenten voor en tegen, voortbouwen op anderen inbreng, gezamenlijk zoeken naar een probleemoplossingswijze en ze toepassen, meewerken aan het proces van besluitvorming, de wijze van samenwerking evalueren ;
- 13 – zijn bereid om samen te denken, te argumenteren en te discussiëren om met andere een situatie te verbeteren of een probleem op te lossen.

Opvoeden tot burgerzin

Subthema 1. Mensenrechten

De leerlingen :

- 1 – kunnen de inhoud van de mensenrechten toelichten aan de hand van voorbeelden uit de mensenrechtencharters, inzonderheid aan de hand van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind ;
- 2 – kunnen in eigen woorden uitleggen dat mensenrechten onderling afhankelijk zijn ;
- 3 – kunnen het universeel karakter van mensenrechten aantonen ;
- 4 – kunnen voorbeelden geven dat mensenrechten van iedereen voortdurende aandacht en inspanningen vergen en een dynamisch gegeven zijn ;
- 5 – herkennen schendingen van mensenrechten ;
- 6 – herkennen vooroordelen en discriminerend optreden bij zichzelf, bij anderen en in de media ;

- 7 – hebben belangstelling voor hun eigen rechten en die van anderen ;
- 8 – hebben kritische belangstelling voor de behandeling van de mensenrechtenthematiek in de media.

Subthema 2. Actief burgerschap en besluitvorming

- 9 – kunnen besluitvorming op reële schoolse situaties toepassen ;
- 10 – oefenen inspraak en participatie in de school en beargumenteren het belang ervan ook in andere organisatievormen ;
- 11 – kunnen meerderheids- en minderheidsstandpunten onderscheiden en benoemen ;
- 12 – kunnen rechten en plichten binnen een concrete situatie uitleggen ;
- 13 – kunnen verschillende belangen op korte en langere termijn afwegen ;
- 14 – spannen zich in om de belangstelling, de standpunten en de argumenten van anderen te respecteren ;
- 15 – spannen zich in om voorstellen of argumenten genuanceerd te benaderen ;
- 16 – voelen zich aangesproken om binnen en buiten de school verantwoordelijkheid op te nemen en deel te nemen aan allerlei initiatieven.

Leren leren

In dit vakoverschrijdend leergebied is behalve informatie verwerven en verwerken en de regulering van het leerproces vooral belangrijk :

- 1 – de leerlingen kunnen hun leeropvattingen, leermotieven en leerstijl in vraag stellen en zo nodig veranderen ;
- 9 – beseffen dat ze de oorzaak van slagen en mislukken vaak subjectief toeschrijven ;
- 10 – beseffen dat het affectieve het leerproces beïnvloedt ;
- 11 – kunnen hun eigen interesses, capaciteiten en waarden verwoorden ;
- 12 – kunnen een positief zelfbeeld ontwikkelen op basis van betrouwbare gegevens ;

- 13 – kunnen, rekening houdende met de eigen interesses, capaciteiten en waarden, een zinvol overzicht verwerven over studie- en beroepsmogelijkheden ;
- 14 – zijn bereid een onbevooroordeelde houding aan te nemen ten aanzien van studielooptbanen en beroepen ;
- 15 – kennen de verschillende fasen van een keuzeprocess en kunnen ze doorlopen.
- 28 – kunnen in hun eigen regio de belangrijkste maatschappelijke voorzieningen situeren ;
- 29 – kunnen onder begeleiding aspecten van het dagelijks leven van mensen in een andere tijd of op een andere plaats met hun eigen leven vergelijken.

**Vraag nr. 6
van 19 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Vakgebonden eindtermen PAV

Functionele taalvaardigheid

- 2 – de leerlingen kunnen luisteren in interactie met anderen ;
- 3 – zijn mondeling assertief : ze kunnen informatie inwinnen, samenvatten en meedelen ;
- 4 – kunnen schriftelijk informatie aanvragen en meedelen in herkenbare en concrete situaties ;
- 5 – kunnen hun eigen mening en gevoelens uiten ;
- 6 – hanteren gepaste taal en omgangsvormen ;
- 7 – kunnen hulpmiddelen gebruiken om taalvaardig te handelen en hun communicatie te verbeteren.

Organisatiebekwaamheid

De leerlingen kunnen :

- 22 – bij groepsopdrachten onder begeleiding : overleggen en actief deelnemen, instructies uitvoeren, reflecteren ;
- 23 – omgaan met formele en informele afspraken, regels en procedures ;
- 25 – hulp invoeren ;
- 26 – een beroep doen op diensten of instellingen waar ze met eventuele vragen, klachten of meldingen terecht kunnen.

Tijd- en ruimtebewustzijn

- 27 – de leerlingen kennen de grote lijnen van maatschappelijke structuren en mechanismen die hun leven beheersen of beïnvloeden ;

Infosessies militaire loopbaan – Respons

Reeds verscheidene jaren ondervindt het leger moeilijkheden om Vlamingen warm te maken voor een militaire loopbaan. Dit heeft onder meer tot gevolg dat het taalevenwicht in het Belgisch leger in het gedrang komt.

De strijdmacht tracht te recrutereren door middel van allerlei informatiecampagnes, onder meer in het onderwijs.

Volgens een legerwoordvoerder zou in Vlaanderen evenwel slechts één op drie middelbare scholen ingaan op de uitnodiging van het leger om aan de leerlingen uitleg te komen verstrekken over een loopbaan in het leger. In Wallonië loopt dat op tot 90 % van de scholen.

Op die manier worden de wanverhoudingen in het leger allicht nog in de hand gewerkt.

1. Beschikt de minister over gegevens die de vermelde cijfers bevestigen ?
2. Hoe is de situatie in het gemeenschapsonderwijs ?
3. Is er terzake enig overleg (geweest) tussen het departement Onderwijs en het leger en werden er totnogtoe concrete afspraken gemaakt ?

Antwoord

Ik heb vernomen dat de Krijgsmacht, via een mailing, de directies van het secundair onderwijs uitnodigt om in te gaan op het voorstel om ter plaatse in de scholen toelichting te verstrekken bij de professionele en opleidingsmogelijkheden van het Belgisch leger.

In het kader van de wettelijk gewaarborgde pedagogische autonomie staat het de schoolbesturen en

directies vrij hier al dan niet op te reageren. Het Onderwijsdepartement is in deze zaak geen betrokken partij en verzamelt derhalve evenmin gegevens over hoe scholen tegenover dit initiatief staan.

Anderzijds organiseert het Onderwijsdepartement jaarlijks provinciale informatiedagen over studies die aansluiten op het secundair onderwijs. Tal van opleidingsverstreckers nemen hieraan deel, waaronder de informatiebureaus (Infofermi) van de Krijgsmacht. Mijn diensten peilen niet welke respons de diverse participanten naar aanleiding van deze actie hebben ontvangen.

Vraag nr. 7
van 25 oktober 2000
van de heer KOEN HELSEN

Diergeneeskunde – Studentenaantal

Het beroep van dierenarts wordt geconfronteerd met een aantal problemen.

In tegenstelling tot de situatie in het buitenland bestaat er in België geen beperking van het aantal studenten Diergeneeskunde. Mede door het lage inschrijvingsgeld studeert een groot aantal Fransen en Nederlanders als dierenarts af aan de Belgische universiteiten. Aangezien in België niet voldoende werk is voor de afgestudeerde dierenartsen, wijkt een groot deel van hen uit naar het buitenland.

Een aantal jonge dierenartsen die hier in België werken, worden geconfronteerd met een afbrokkende praktische ervaring door een gebrek aan cliënteel. Uit een artikel verschenen in "De zelfstandige" van 1 augustus 2000 blijkt dat 40 % van de Belgische dierenartsen minder dan 500.000 frank per jaar bruto verdient. Rekening houdende met de vermindering van de veestapel en bijgevolg van de werkgelegenheid van de dierenartsen, ziet de toekomst er weinig rooskleurig uit.

1. Werden reeds maatregelen overwogen om het aantal studenten Diergeneeskunde te beperken ?
2. Werd of wordt hiertoe overleg gepleegd met de bevoegde federale minister van Volksgezondheid ? Met de dierenartsen ?

Antwoord

1. Ik overweeg geen nadere maatregelen om het aantal studenten in de Diergeneeskunde te beperken.
2. Ik heb hierover geen overleg gevoerd met de federale minister van Volksgezondheid, noch met de federale minister van Landbouw. Mijn medewerkers hebben informeel overlegd met vertegenwoordigers van de dierenartsen.

De opleiding tot dierenarts is een beroepsopleiding gebaseerd op een breed wetenschappelijk curriculum, zodat het werkveld van de afgestudeerden ruimer kan zijn dan het beroep van dierenarts in enge zin. Dierenartsen worden meer en meer, al dan niet na een bijkomende specialisatie, ingeschakeld in de controle van de kwaliteit – preventief en ex post – van de voedselketen.

Ik zie dan ook geen enkele reden om het aantal studenten te beperken. Misschien is het nodig om in de curriculumopbouw rekening te houden met deze wijzigende beroepsuitkomsten.

Vraag nr. 8
van 25 oktober 2000
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijs – Organieke en budgettaire omkadering

Een klein jaar geleden heb ik een schriftelijke vraag gesteld over het spanningsveld tussen organieke en budgettaire omkadering in het onderwijs (*vraag nr. 57 van 26 januari 2000, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 24 maart 2000, blz. 822 – red.*).

1. Ik had graag van de minister een volledig en correct beeld gekregen van de afwijkingen tussen de OFT's (organieke fulltime equivalenten) en de BFT's (budgettaire fulltime equivalenten) per net in het basis- en secundair onderwijs gerelateerd aan de gegevens van maart 2000, zodat de meest recente evolutie kan worden gevolgd.
2. Gezien de belangrijkheid van deze kloof tussen OFT's en BFT's, én de evolutie ervan, én de grote verschillen per net, kreeg ik ook graag een analyse per net van de verschillende oorzaken, zoals arbeidsherverdelende maatregelen, terbe-

schikkingstelling (TBS) wegens ontstentenis betrekking, vervanging wegens ziekteverlof, vervanging wegens opdracht, vervanging wegens bevallingsverlof en andere.

Kan de minister deze beleidsrelevante informatie meedelen ?

Antwoord

In antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger van 26 januari 2000 werden hem de gegevens omtrent de afwijking tussen de organieke en budgettaire omkadering in het basis- en secundair onderwijs van de maand maart voor de jaren 1997, 1998 en 1999 bezorgd. Eveneens kreeg hij een analyse van de verschillende oorzaken van deze afwijking per onderwijsnet.

Als **bijlage** worden deze resultaten aangevuld met de meest recente gegevens van de maand maart 2000.

De globale afwijking voor 2000 bedraagt 12,38 % in het basisonderwijs en 11,66 % in het secundair onderwijs. De belangrijkste verklarende componenten zijn/blijven de vervanging wegens ziekteverlof en arbeidsherverdelende maatregelen (hoofdzakelijk TBS 55+). Ten opzichte van 1999 kent de eerste factor een (lichte) daling, de tweede factor stijgt.

Bij deze geaggregeerde beleidsinformatie wens ik nogmaals twee zaken te benadrukken :

1. gezien het exponentiële verloop van de instap van scholen in het Edisonproject – op basis waarvan deze gegevens worden berekend en geanalyseerd – zijn de relevantie en bruikbaarheid van de eerste afwijkingsresultaten lager dan bij de laatste(n). Een vergelijking van deze resultaten over de jaren heen dient derhalve met de nodige voorzichtigheid te gebeuren ;
2. (relevante) verschillen manifesteren zich niet enkel tussen de niveaus en netten, maar ook tussen scholen (ook binnen hetzelfde net), onderwijsvormen, regio's, ... Zij hangen samen met allerlei factoren : bijvoorbeeld het ziekteverlof varieert naargelang de leeftijdsopbouw, de (instroom) leerlingpopulatie, de schoolstructuur, ...

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst *Schriftelijke Vragen – red.*)

Vraag nr. 9 van 25 oktober 2000 van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Verpleegkundigen – Vraag en aanbod

Naar verluidt, kampen de ziekenhuizen in ons land met een nijpend tekort aan verpleegkundig personeel. In verschillende ziekenhuizen moeten bedden worden "gesloten" omdat er te weinig verpleegkundig personeel aanwezig is.

In persartikelen is er bovendien sprake van een daling van het aantal studenten Verpleegkunde met 25 % het voorbije jaar. Andere bronnen hebben het dan weer over een stijging voor dit jaar.

Ook de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) ziet de verpleegkunde als een knelpuntberoep.

Volgens het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) van de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven) echter zijn er dan weer geen langetermijntekorten te verwachten als evenveel jongeren blijven kiezen voor de verpleegkundige beroepen en als de A2-opleiding niet wordt afgeschaft.

Het is bijgevolg niet duidelijk of er nu al dan niet een tekort is met betrekking tot het aantal studenten Verpleegkunde, en of dit aantal voor problemen dreigt te zorgen in de toekomst.

1. Kan de minister cijfermateriaal meedelen over het aantal ingeschreven studenten Verpleegkunde sinds 1990, en zeker voor dit jaar ?

Welke conclusies trekt zij daaruit ?

2. Rijst er door de daling van het aantal studenten Verpleegkunde een probleem met betrekking tot de behoefte aan verpleegkundigen in de toekomst ?
3. Heeft de minister een verklaring voor de tegenstrijdige berichten die worden verspreid met betrekking tot de behoeften aan verpleegkundigen in de toekomst ?
4. Wordt er overleg in het vooruitzicht gesteld met haar Vlaamse en haar federale collega van Volksgezondheid om de problematiek met betrekking tot het tekort aan verpleegkundigen te bespreken ?

5. Worden er initiatieven genomen binnen het kader van de opleiding tot verpleegkundige ? Welke ?

Antwoord

I. Secundair onderwijs

1. Het secundair onderwijs in de verpleegkunde was tot en met het schooljaar 1995-1996 ondergebracht in het zogenaamd aanvullend secundair beroepsonderwijs (ASBO) ; na een tweejarige studieduur werd een brevet van assistent(e) en na een supplementair derde jaar een brevet van verpleger/verpleegster uitgereikt, hetzij in de ziekenhuisverpleegkunde hetzij in de psychiatrische verpleegkunde.

Sedert het schooljaar 1996-1997 worden de verpleegopleidingen gerangschikt op het niveau van de vierde graad van het voltijds beroepssecundair onderwijs ; de studieduur werd uniform op drie jaar gebracht, conform de Europese richtlijn en aanbeveling, en het brevet werd vervangen door een diploma.

Rekening houdende met deze structuur, ziet de globale leerlingenevolutie er als volgt uit :

Schooljaar	Aantal leerlingen
1989-1990	3.756
1990-1991	2.848
1991-1992	3.000
1992-1993	3.178
1993-1994	3.562
1994-1995	3.912
1995-1996	3.888
1996-1997	4.051
1997-1998	4.106
1998-1999	4.084
1999-2000	3.847

Voor het schooljaar 2000-2001 is nog geen betrouwbaar cijfermateriaal beschikbaar. Afgezien van een aantal schommelingen vertoont de regelmatige schoolbevolking over de ganse periode bekeken een vrij stabiel patroon.

Daarbij niettemin twee kanttekeningen :

- a) het plan van de voormalige federale minister van Volksgezondheid, de heer Colla, om verpleegkunde uitsluitend op het niveau van het hoger onderwijs te rangschikken en aan het secundair onderwijs nog slechts een oplei-

ding verzorging of logistieke hulp toe te vertrouwen, heeft heel wat onzekerheid gecreëerd en ongetwijfeld een nog steeds voelbare hypotheek gelegd op de instroom van leerlingen ;

- b) het akkoord dat de sector met de huidige federale minister van Volksgezondheid, mevrouw Aelvoet, heeft gesloten, voorziet in de mogelijkheid om over de diverse gemeenschappen én onderwijsniveaus heen een contingent van zeshonderd personen een opleiding verpleegkunde te laten volgen met behoud van wedde én vrijstelling van dienst (in de zorgsector).

Van dit contingent hebben meer dan tweehonderd geselecteerden voor het Vlaams secundair onderwijs geopteerd, wat uiteraard een positieve invloed op het leerlingenbestand uitoefent.

2. De signalen die ik tot op heden heb ontvangen en alle desiderata die mij werden geformuleerd, zijn gebaseerd op een structureel tekort aan verpleegkundigen, zelfs op langere termijn.

Ter zelfdertijd is het ook meer dan duidelijk geworden dat, hoewel de twee leerwegen (hoger + secundair onderwijs) opportuun blijven, het secundair onderwijs inhoudelijk dient bijgestuurd te worden op grond van een gewijzigd takenpatroon. Demografische en andere ontwikkelingen brengen met zich dat de secundair afgestudeerden niet enkel in de ziekenhuissector, maar ook in de rust- en verzorgingsinstellingen, in de thuiszorg en in andere zorgcentra worden tewerkgesteld. Daarnaast is het opsplitsen van de ziekenhuisverpleegkunde en de psychiatrische verpleegkunde niet meer houdbaar, hoewel de psychiatrische opleidingscomponent onverkort noodzakelijk blijft.

Eerstdaags zal dan ook met de vertegenwoordigers van de beroepssector en van de onderwijsinrichters overleg worden opgestart over een toekomstgericht nieuw leerprogramma.

3. Tussen de kabinetten Onderwijs en Volksgezondheid zijn er intussen al rechtstreekse contacten geweest rond de problematiek van een betere afstemming van vraag en aanbod van verpleegkundigen. Aan de geplande informatie- en sensibiliseringcampagne van Volksgezondheid, zal Onderwijs alle medewerking verlenen.

De overige initiatieven die werden genomen, en die hierboven al deels werden aangekaart, zijn :

- a) de handhaving en actualisering van het secundair onderwijs in de verpleegkunde, georiënteerd naar een specifieke leerlingengroep ;
- b) de opname in het gewone onderwijscircuit van een groep vrijgestelden (werkzaam als niet-verpleegkundige) in de zorgsector, met bijzondere aandacht voor de eventuele toelating via de examencommissie secundair onderwijs ;
- c) de flexibiliteit inzake lesspreiding op dag-, week- en jaarbasis voor de verpleegscholen, waardoor professionele of gezinstaken en opleiding makkelijker kunnen worden gecombineerd ;
- d) de brug tussen het secundair en hoger onderwijs, met name de mogelijkheid om na een driejarige secundaire verpleegopleiding aangevuld met vijf respectievelijk tien jaar beroepservaring de graduaatsopleiding aan te vatten op basis van verkorte studieduur (beperkt tot twee respectievelijk één jaar).

Ik meen te mogen besluiten dat tijdens de huidige legislatuur de federale en gemeenschaps-overheden in dit land niets onverlet laten om,

volkomen terecht, een kwalitatief hoogstaande zorgverstrekking te garanderen.

II. Hoger onderwijs

Het hogescholendecreet heeft het opleidingsaanbod aan de Vlaamse hogescholen hervormd. Wat de opleiding verpleegkunde betreft, werd de vroegere optie vroedvrouw omgevormd tot een zelfstandige basisopleiding vroedkunde en werd de vroegere optie sociale verpleging met een totale studieduur van vier jaar, omgevormd tot de optie sociale verpleegkunde binnen de driejarige basisopleiding verpleegkunde.

Een en ander heeft tot gevolg dat het vergelijken van de studentenaantallen vóór en vanaf het academiejaar 1995-1996 geen betrouwbare resultaten kan opleveren. Ik beperk mij daarom tot de studentenaantallen van de opleiding verpleegkunde sinds het hogescholendecreet.

Om de vergelijking zo zuiver mogelijk te houden, worden bij de studentenaantallen de studenten van het tot en met het academiejaar 1997-1998 afbouwende vierde jaar sociale verpleging en van de tot en met het academiejaar 1996-1997 afbouwende optie vroedvrouw van het oude regime niet meegeteld.

Bij de diploma's worden de afgestudeerden in de optie vroedvrouw van het oude regime niet meegeteld.

	1995-1996	1996-1997	1997-1998	1998-1999	1999-2000
Eerste studiejaar	2.025	2.237	2.252	2.194	1.723
Tweede studiejaar	1.692	1.401	1.426	1.550	1.427
Derde studiejaar	1.629	1.723	1.451	1.438	1.452
Totaal	5.346	5.361	5.129	5.182	4.602
Aantal diploma's	1.553	1.621	1.437	1.351	997

De voorlopige cijfers voor het academiejaar 2000-2001 zijn als volgt :

Eerste studiejaar	1.639
Tweede studiejaar	1.132
Derde studiejaar	1.476
Totaal	4.247

Brugprogramma

Tweejarig programma	73
Eenjarig programma	842
Totaal	915

Vesofo-project

Driejarig programma	29
Eenjarig programma	2
Totaal	31

(Vesofo : Vereniging van de Sociale Fondsen – red.)

De cijfers tonen aan dat zowel het aantal studenten dat de opleiding verpleegkunde aanvat, als het aantal uitgereikte diploma's daalt. Het brugprogramma en het Vesofo-project zullen ertoe bijdragen dat het aantal gegradueerden in de verpleegkunde toeneemt. Weliswaar heeft enkel het Vesofo-project een stijging van het globale aantal verpleegkundigen tot gevolg. De cijfers wijzen er in elk geval op dat de aantrekkelijkheid van de opleiding verpleegkunde voor generatiestudenten recentelijk gedaald is.

Uit de hierboven vermelde cijfers blijkt dat op korte termijn geen betekenisvolle daling van het aantal gegradueerde verpleegkundigen te verwachten valt. Het is vanuit het departement Onderwijs echter niet mogelijk om op langere termijn een uitspraak te doen over de convergentie tussen het aantal verpleegkundigen en de maatschappelijk-professionele behoeften.

De gegevens waarover ik momenteel beschik, laten niet toe om verklaringen te formuleren over tegenstrijdige berichten omtrent de behoeften aan verpleegkundigen in de toekomst.

De Vlaamse overheid volgt de problematiek van de knelpuntberoepen op, pleegt overleg en neemt

initiatieven in het kader van de mogelijkheden waarover zij binnen de huidige reglementaire context ten aanzien van de hogescholen beschikt. Ik denk daarbij aan drie initiatieven die relevant zijn voor de verpleegkunde.

- a) De Vlaamse regering zal in het voorjaar 2001 een sensibiliseringscampagne organiseren met het oog op een grotere instroom in de opleiding verpleegkunde.
- b) De Vlaamse regering heeft op 30 juni 2000 het besluit goedgekeurd dat aan de afgestudeerden ASBO en vierde graad secundair onderwijs, richtingen verpleegkunde, toelaat om via een verkorte studieroute het diploma van gegradueerde verpleger/verpleegster te behalen.

Deze brugopleiding verhoogt weliswaar niet het aantal verpleegkundigen op zich, maar biedt een antwoord op de vraag van het beroepsveld naar meer gegradueerde verpleegkundigen. Meer gegradueerde verpleegkundigen betekent ook dat meer personen in aanmerking kunnen komen voor het verwerven van bijzondere beroepsbekwaamheden.

Dit brugprogramma past binnen een convenant dat afgesloten is tussen de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid en de drie gemeenschapsministers bevoegd voor onderwijs.

- c) Het hogescholendecreet stelt dat vóór 1 mei 2002 een evaluatie moet plaatsvinden van het opleidingsaanbod aan de hogescholen. Deze evaluatie is in volle voorbereiding.

De maatschappelijke relevantie vormt een wezenlijk criterium binnen dit evaluatiegebeuren. De maatschappelijke relevantie uit zich niet enkel in de inhoudelijke congruentie van de opleidingen en de maatschappelijke behoeften, maar betreft ook de convergentie van het aantal afstuderenden en de maatschappelijke vraag.

De evaluatie zal daarom ontegensprekelijk indicaties verlenen in verband met het optimaliseren van vraag en aanbod inzake gediplomeerden. Op grond daarvan kan worden overwogen in welke mate de tussenkomst van de overheid opportuun is met het oog op het optimaliseren van de aantrekkelijkheid van de opleiding en het beroep van verpleegkundige.

Vraag nr. 10
van 27 oktober 2000
van de heer EDDY SCHUERMANS

Studietoelagen – Kadastraal inkomen

Wanneer een studietoelage wordt aangevraagd, wordt rekening gehouden met het kadastraal inkomen. Daartoe moet een kopie van het aanslagbiljet inzake de onroerende voorheffing van de persoon die in het onderhoud van de student voorziet, bij de aanvraag van de studietoelage worden gevoegd.

Sinds de overheveling van de inning van de onroerende voorheffing van de federale naar de Vlaamse overheid, beschikt de Vlaamse overheid over de nodige informatie betreffende het kadastraal inkomen.

Waarom wordt door de afdeling Studietoelagen, in het kader van de administratieve vereenvoudiging voor de burger, deze informatie niet opgevraagd bij de Belastingdienst voor Vlaanderen ?

Antwoord

Het kadastraal inkomen als inkomenscomponent én als bijkomende financiële voorwaarde tot het verkrijgen van een studietoelage wordt omschreven in artikel 1, § 2 en artikel 3 van het koninklijk besluit van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de minvermogensgrens van de kandidaten voor een studietoelage, en in artikel 10, § 2 en artikel 12, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1983 betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs.

Het betreft hier niet enkel het kadastraal inkomen van de woning die men betreft, maar eveneens alle andere onroerende goederen die men bezit. Deze zijn niet noodzakelijk in Vlaanderen gelegen, zodat de Vlaamse overheid niet over volledige informatie beschikt nodig voor het afhandelen van de aanvragen voor een studietoelage.

Vraag nr. 14
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

Vraag nr. 29
 van 10 november 2000
 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
 Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

RENAAT LANDUYT

VLAAMS MINISTER
 VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 1
van 11 oktober 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

PBW-statuut – Regularisatie

De regering sprak zich reeds herhaaldelijk uit voor een regularisatie van allerlei nepstatuten.

Sinds jaren bestaat het Programma ter Bevordering van de Werkgelegenheid (PBW-programma). Het vroegere IBF-systeem (Interdepartementaal Begrotingsfonds) werd zo voortgezet. Deze IBF/PBW-ers worden onder andere ingeschakeld in de welzijnssector en zijn onvervangbaar op de plaatsen waar zij werken.

Een regulier arbeidssysteem lijkt dan ook evident.

1. Hoeveel fulltime equivalenten IBF/PBW-ers werden er toegekend aan welke sector ?

Wat was de reële bezettingsgraad in 1999 en in 2000 ?

Zijn er specifieke redenen voor een onvolledig invullen van de bezetting ?

2. Hoe gebeurde de verdeling naar de provincies ?

3. Hoeveel bedraagt de tegemoetkoming van de Vlaamse overheid aan elk van deze sectoren ?

4. Hoever staat het met de regularisatie van het PBW ? Het betreft hier immers een zogenaamd nepstatuut, waarvan de effectieve noodzaak

vaststaat en waarvan de regering verklaarde dat er spoedig een regularisatie zou komen.

Oost-Vlaanderen :	506
Vlaams-Brabant :	263
West-Vlaanderen :	308

Antwoord

1. Voor het jaar 1999 en het jaar 2000 werden 1.948 voltijdse equivalenten PBW-ers toegekend, als volgt verspreid over de sectoren :

Gezins- en bejaardenhulp :	1.020
Medisch-pedagogische instellingen :	682
Residentieel welzijnswerk :	95
Kinderdagverblijven en opvanggezinnen :	95
Bijzondere jeugdbijstand :	41
Ambulant welzijnswerk :	15

Het aantal effectief tewerkgestelde PBW-ers in voltijdse equivalenten tijdens het jaar 1999 was 1.777. Op een totaal van 1.948 toegekende voltijdse equivalenten, stemt dit overeen met een bezettingsgraad van 91,2 %.

Voor het jaar 2000 kan nog geen cijfer in verband met bezettingsgraad worden gegeven. De saldoaangiften voor het tweede kwartaal 2000 worden thans verwerkt en deze van het derde en vierde kwartaal 2000 zijn nog niet ter beschikking.

Een berekening aan de hand van de voorschotten en de saldoaangiften van het eerste kwartaal 2000 resulteert in 1.720 voltijdse equivalenten PBW-ers, wat overeenkomt met een bezettingsgraad van 88,3 %. Hierbij dient te worden vermeld dat niet alle tewerkgestelde PBW-ers in dit cijfers konden worden verwerkt omdat sommige werkgevers nog geen aangifte of een onvolledige aangifte deden.

De voornaamste reden voor het niet volledig invullen van de bezetting is de niet- of laattijdige vervanging bij ziekte of zwangerschap van de PBW-tewerkgestelden. Vaak wordt niet of niet onmiddellijk een (geschikte) vervanger gevonden die aan de toetredingsvoorwaarden voldoet.

2. Van de 1.777 voltijdse equivalenten PBW-tewerkgestelden in 1999 werkten er 75 in het Brusselse gewest. De 1.702 voltijdse equivalenten PBW-ers tewerkgesteld in Vlaanderen waren als volgt verdeeld over de Vlaamse provincies :

Antwerpen :	372
Limburg :	253

3. Het totaalbedrag aan PBW-tegemoetkomingen vanwege de Vlaamse overheid bedroeg tijdens het jaar 1999 1.027.800.524 frank, als volgt verdeeld over de sectoren (in frank) :

Gezins- en bejaardenhulp :	534.789.097
Medisch-pedagogische instellingen :	357.752.891
Residentieel welzijnswerk :	52.218.359
Kinderdagverblijven en opvanggezinnen :	54.192.852
Bijzondere jeugdbijstand :	20.376.306
Ambulant welzijnswerk :	8.471.019

4. De Vlaamse regering keurde op 26 november 1999 de nota met betrekking tot de krachtlijnen van de regularisatie goed. Daarbij werden het DAC- en het PBW-programma als prioritair te regulariseren aangeduid. (*DAC : Derde Arbeids-circuit – red.*).

Het PBW-programma zal, conform deze krachtlijnen, integraal op 1 januari 2001 worden geregulariseerd.

Vermits het PBW-programma zowel reglementair als praktisch reeds conform de betrokken erkenningsregelgevingen fungeert, is de regularisatie ervan een louter technische operatie.

De nodige budgettaire en juridische voorbereidingen hiertoe werden getroffen in de begroting 2001, waarbij de middelen werden overgeheveld vanuit Werkgelegenheid naar Welzijn.

Vraag nr. 2 van 27 oktober 2000 van de heer DIDIER RAMOUDT

Vergunningsvoorwaarden Toerisme Vlaanderen – Garantieverzekering

Volgens artikel 7 van de Europese richtlijn van 13 juni 1990 betreffende de pakketreizen, dienen de organisator en/of de doorverkoper die partij zijn bij de overeenkomst aan te tonen dat zij over voldoende garanties beschikken om in geval van insolventie of faillissement te zorgen voor terugbetaling van de reeds voldane bedragen en voor de repatriëring van de consument. Diezelfde verplichting vindt men integraal terug in artikel 36 van de wet van 16 februari 1994 tot regeling van het con-

tract tot reisorganisatie en reisbemiddeling : de reiscontractwet.

In de reissector heeft men daartoe garantiefondsen geïntroduceerd, die ervoor moeten zorgen dat de bepalingen van de bovenvermelde richtlijn en de vigerende wetgeving worden nageleefd. Dergelijke garantiefondsen, die de consument/reiziger aldus meer zekerheid verstrekken, kunnen de economisch en sociaal zo belangrijke reis- en toerismesector alleen maar ten goede komen.

Zo is er het Garantiefonds Reizen, waarbij vele reisbureaus een verzekering hebben afgesloten om aan hun garantieverplichting te voldoen. Andere reisbureaus hebben aan hun garantieverplichting voldaan door hiervoor een verzekering af te sluiten bij een verzekeringsmaatschappij. De verzekeringsovereenkomsten die de reisbureaus afsluiten om te voldoen aan deze wettelijke verplichting, zijn duidelijk onderworpen aan de wetgeving inzake verzekeringen, met name : de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomsten, de wet van 27 maart 1995 op de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, en de wet van 6 juli 1975 op de controle op de verzekeringsondernemingen. Het voornoemde Garantiefonds Reizen werkt eveneens conform deze wetgeving.

Daarentegen blijken honderden reisbureaus aan deze garantieverplichting te voldoen door een verzekering af te sluiten bij een buitenlands concern. Voorzover dit buitenlands concern een verzekeraar is die werkt conform de vigerende wetgeving, rijst er geen probleem. Er rijst wel een juridisch probleem wanneer sommige reisbureaus een dergelijke verzekering hebben gesloten via hun beroepsvereniging.

Sommige beroepsverenigingen hebben inderdaad, in overeenkomst met een al dan niet buitenlandse verzekeraar, een dergelijke verzekering gekoppeld aan hun lidmaatschap. Een beroepsvereniging van reisbureaus is geen verzekeraar of bemiddelaar, voldoet niet aan de wettelijke bepalingen terzake en is daarvoor ook niet toegelaten of erkend. Toch blijken deze beroepsverenigingen hier op grote schaal op te treden als verzekeraar en bemiddelaar. Het verzekeringscontract wordt immers gekoppeld aan het lidmaatschap. Op die manier nemen die beroepsverenigingen ook een deel van het risico op zich en ze ontvangen voor dit alles een aanzienlijke directe vergoeding in de vorm van vastgelegde commissies op de geïnde premies, en in sommige gevallen een indirecte vergoeding in de vorm van

miljoenensponsoring voor bijvoorbeeld congressen.

Beroepsverenigingen die in bovenstaand systeem meespelen, treden derhalve volkomen ten onrechte op in de hoedanigheid van verzekeraar bij het afsluiten van dergelijke verzekeringscontracten. In casu beheren dergelijke beroepsverenigingen de polissen die zij afsluiten en zij innen de premies. Het volledige polisbeheer, de boekhoudkundige controles en de schaderegeling berusten bij deze beroepsverenigingen en hun beheersorganen.

Zeer dikwijls wordt daarbij een constructie opgezet met een neven-VZW en een afzonderlijke dienst, waarvan de juridische structuur en de samenstelling niet altijd even duidelijk zijn. Op die manier ontwikkelen beroepsverenigingen die een verzekering koppelen aan het lidmaatschap, stelselmatig activiteiten die volgens artikel 2 van het Wetboek van Koophandel handelsactiviteiten zijn.

De verzekeringsovereenkomsten afgesloten door niet-toegelaten verzekeraars of aangeboden door niet-toegelaten bemiddelaars zijn nietig. Als gevolg daarvan dreigen honderden op die manier afgesloten verzekeringscontracten nietig te zijn. Dit kan zeker niet stroken met de bedoeling van de wetgever waar hij de reisbureaus een garantieverplichting oplegt ten aanzien van de reiziger. Bovendien dreigt hierdoor een bestendige marktvervalsing te worden gecreëerd ten aanzien van de garantieverzekeraars die wel conform de wettelijke bepalingen werken, vermits door de handelwijze van dergelijke beroepsverenigingen bijvoorbeeld voordeliger premies kunnen worden bedongen.

1. Toerisme Vlaanderen kent vergunningen toe aan reisbureaus. Een criterium daarbij is onder meer het afsluiten van een garantieverzekering.

Is Toerisme Vlaanderen op de hoogte van dit probleem ? Werd het reeds onderzocht ?

2. Zo ja, welke maatregelen werden door Toerisme Vlaanderen eventueel getroffen of aan de minister voorgesteld ?
3. Indien het dossier al bij de minister werd aangekaart, welke maatregelen treft hij ?
4. Indien noch Toerisme Vlaanderen, noch de minister op de hoogte is van de vermelde situatie, welke initiatieven neemt hij dan om het probleem te onderzoeken ?

Antwoord

Het onderwerp van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreft de controle op de toepassing van artikel 36 van de wet van 16 januari 1994 tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling, dat de verplichting oplegt voor reisorganisatoren en reisbemiddelaars om zich te verzekeren tegen financieel onvermogen.

Deze controle behoort tot de bevoegdheid van het federale Ministerie van Economische Zaken, inzonderheid de Controledienst der Verzekeringen.

Met betrekking tot de deelvragen kan ik het volgende antwoorden.

1. Het afsluiten van een verzekering tegen financieel onvermogen is geen criterium of voorwaarde voor het verkrijgen van een vergunning overeenkomstig de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus en de koninklijke besluiten van 30 juni 1966 en volgende.

Deze reisbureauwetgeving bevat evenwel een plichtenleer waaraan houders van een vergunning zich moeten houden. Deze plichtenleer stelt onder meer dat de houder van een vergunning ertoe gehouden is zich tegenover zijn confraters te onthouden van iedere handeling strijdig met de eerlijke gebruiken inzake handel waardoor hij hen of één onder hen een gedeelte van cliënteel zou ontnemen of zou trachten te ontnemen, of hun krediet zou aantasten of zou trachten aan te tasten.

Om aan deze plicht te beantwoorden, moeten vergunninghouders de vigerende wet op de handelspraktijken naleven. Het uitoefenen van werkzaamheden van reisbureau zonder behoorlijk verzekerd te zijn, maakt een inbreuk uit op de eerlijke handelspraktijken, zoals bepaald door artikel 93 van de Wet op de Handelspraktijken. Hieruit volgt dat, wanneer een vergunninghouder geen verzekering tegen financieel onvermogen kan voorleggen, dit door Toerisme Vlaanderen wordt beschouwd als een overtreding van deze bepaling van de plichtenleer.

De wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus bepaalt dat bij niet-naleving van onder andere de plichtenleer, de vergunning kan worden geschorst of ingetrokken.

2. De door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermoede "onregelmatigheden" inzake verze-

keringsovereenkomsten afgesloten door niet-toegelaten verzekeraars zijn niet bekend bij Toerisme Vlaanderen, noch bij mij en werden bij mijn weten ook nog nooit eerder gesignaleerd. In het bevoegde Technisch Comité, dat advies geeft over de vergunningsaanvragen voor reisbureaus en dat volledig samengesteld is uit specialisten van de sector, is daar nog nooit melding van gemaakt, noch is deze verzekeringswijze er ooit in vraag gesteld.

Ik betwijfel dan ook sterk de vermoedens van de Vlaamse volksvertegenwoordiger.

- 3 en 4. Aangezien ik terzake niet bevoegd ben maar over deze vermoedens toch zekerheid wens, zal ik een schrijven richten aan de bevoegde minister (de federale minister van Economische Zaken) met het verzoek de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermoede onregelmatigheden te laten onderzoeken en mij in te lichten over de resultaten van dit onderzoek.

Vraag nr. 5
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

Zie :
 Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 Vraag nr. 29
 van 10 november 2000
 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
 Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 6
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering,

Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
 Vraag nr. 11
 van 10 november 2000
 van de heer Carl Decaluwe
 Blz 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 7
van 14 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum

Zie :
 Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 Vraag nr. 11
 van 14 november 2000
 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
 Blz. 781

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
 VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Vraag nr. 1
van 11 oktober 2000
van de heer PAUL WILLE

NV Carcoke Zeebrugge – Bodemsaneringsproject

De NV Carcoke is sedert enige tijd in vereffening en laat in België drie zeer vervuilde terreinen achter, met name in Zeebrugge, Brussel en Wallonië. In Zeebrugge werd met veel moeite een bodemsa-

neringsproject goedgekeurd, maar in Brussel en Wallonië werden er geen vergelijkbare initiatieven genomen. Het Waals Gewest is trouwens onrechtstreeks aandeelhouder van de NV Carcoke, daar deze behoorde tot het industrieel consortium Cockerill-Sambre.

Het conformiteitsattest op het bodemsaneringsproject werd door de minister in beroep verworpen. De beslissing die hierin voorzag, werd echter te laat genomen. Het saneringsproject houdt daardoor vooralsnog stand, aangezien een beslissing na de termijn van verval deze beslissing (in beroep) van rechtswege ongeldig maakt.

Ondertussen betaalt de NV Carcoke vele tientallen miljoenen aan zijn eigen aandeelhouder als leegstandsbelasting, met als gevolg dat de vereffeningkas spoedig leeg zal zijn en er niet voldoende financiële middelen meer aanwezig zullen zijn voor bijvoorbeeld de sanering van het terrein in Zeebrugge.

1. Op basis van welke factoren heeft de minister het bodemsaneringsproject in beroep afgewezen ?
2. Is de minister op de hoogte van de consequenties die hieruit voortvloeien op financieel, ecologisch en communautair vlak ?
3. Heeft zij weet van de precieze datum waarop het dossier in beroep werd voorgelegd door de afdeling Milieuvergunningen ? En op welke datum de beslissing feitelijk werd genomen ?
4. Is het juist dat hiertegen een procedure bij de Raad van State wordt gevoerd ? Door wie ?
5. Welke maatregelen worden er nog genomen m.b.t. het verdere verloop van dit dossier ?

Antwoord

1. Ik heb het voorliggende bodemsaneringsproject in beroep afgewezen voor een reden die juridisch is van aard en die voorkwam dat het bodemsaneringsdecreet zou zijn uitgehold. Het artikel 17, § 2 van het bodemsaneringsdecreet bepaalt dat de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) een conformiteitsattest toekent of voorstellen formuleert tot wijziging of aanvulling. De OVAM had in dit geval inderdaad een aantal voorwaarden geformuleerd die onbetwistbaar het project een andere dimensie gaven. Ze wijzigden het project

fundamenteel. Het voornoemde artikel 17, § 2 van het bodemsaneringsdecreet bepaalt in zo'n geval dat het aangepaste bodemsaneringsproject opnieuw aan de OVAM wordt voorgelegd ter beoordeling op de conformiteit. Dit was niet gebeurd. Het project was niet opnieuw voorgelegd aan de OVAM, maar door de OVAM onder een aantal voorwaarden goedgekeurd.

In dergelijke juridische delicaat dossier was dit mijns inziens een fout die moest worden hersteld voor de verzekering van een goed verder verloop van de sanering. Bijgevolg kon conform de bepalingen van artikel 17, § 2 van het bodemsaneringsdecreet geen conformiteitsattest worden toegekend aan het bodemsaneringsproject "Carcoke NV, Lisseweegsesteenweg 12 te 8380 Zeebrugge".

Carcoke dient een nieuw voorstel in te dienen, zo niet blijft zij in gebreke en kan er worden opgetreden.

- Ik kan wel degelijk op de hoogte van het kluwen dat omheen dit dossier zit. Wil het dossier echter enige kans op slagen maken, dan moet er worden gewaakt over een correcte toepassing van de regelgeving, dit in het belang van ecologie en economie.

Het dossier heeft voor mij een interregionaal karakter, aangezien Carcoke ook terreinen heeft in Brussel en Wallonië. Het dossier heeft voor mij op dit ogenblik geen "communautair" karakter zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger dit begrip gebruikt. Uit mijn antwoord op zijn 5de vraag zal hij kunnen afleiden dat ik dit dossier in alle openheid met mijn collega-ministers van de andere gewesten bespreek, in een goede globale sfeer die de drie ministers van in den beginne hebben gecreëerd (getuige hiervan het protocol dat we tussen elkaar hebben afgesloten en de goede samenwerking tussen de drie op diverse vlakken).

- Het beroep werd ingediend op 8 februari 2000. Dit betekent dat de uiterlijke beslissingsdatum 8 april 2000 was. Op 3 april 2000 heeft de afdeling Milieuvergunningen het voorstel van de beslissing voorgelegd aan het directoraat-generaal. Op woensdag 5 april 2000 heeft het directoraat-generaal dit omvangrijk en complex dossier opgestuurd naar het kabinet, waar het op donderdag 6 april 2000 werd ingeschreven. De beslissing nam ik binnen de week, namelijk op woensdag 12 april 2000, wat gezien de complexiteit van het dossier een snelle afhandeling is.

De juridische vraag is echter of deze laattijdige beslissing wel enige invloed heeft op het eindresultaat. Bij een laattijdige beslissing wordt de conformverklaring geacht bekrachtigd te zijn. Alleen is de conformverklaring van de OVAM zonder voorwerp, want ze handelt over een ander bodemsaneringsdecreet.

- De OVAM heeft tegen mijn beslissing een procedure ingespannen bij de Raad van State. Aangezien de OVAM een overheidsinstelling is die deze juridische mogelijkheid heeft, heb ik me daartegen niet verzet, aangezien haar reden van beroep puur juridisch is en losstaat van te maken beleidskeuzes. Op die manier kan een uitspraak van de Raad van State duidelijkheid scheppen inzake een juridische interpretatie van het decreet.
- Met betrekking tot de verdere procedure kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger melden dat er op mijn initiatief al verschillende vergaderingen tussen de gewesten hebben plaatsgevonden over Carcoke.

Op 9 november 2000 zaten op mijn kabinet de betrokken administraties en kabinetten van de drie gewesten over het dossier samen. Onderling proberen we de resterende middelen te verdelen, rekening houdende met de waarde die de respectieve terreinen zullen hebben na de opkuis ervan en rekening houdende met wie verantwoordelijk is voor de verontreiniging.

Het is echter ten eerste de vraag of de huidige aandeelhouders van de naamloze vennootschap Carcoke kunnen worden aangesproken, gezien de beperkte aansprakelijkheid die aandeelhouders in een NV hebben. Ik wil er ook op wijzen dat er op de drie terreinen van Carcoke door de verschillende gewesten heffingen worden gesteld. Samen met de vereffenaar zal verder worden gewerkt aan de verdeling van de middelen. Voor de site van Zeebrugge zal de druk verder hoog worden gehouden om de verplichte procedure voort te zetten.

**Vraag nr. 2
van 11 oktober 2000
van de heer PAUL WILLE**

Regionale landschappen – Samenstelling bestuursorganen

Vlaanderen telt acht regionale landschappen : Hageland, Vlaamse Ardennen, Haspengouw, Meetjes-

land, ... Zij worden door verschillende sectoren (natuur, economie, landbouw, plattelandontwikkeling, ...) feitelijk erkend als waardevolle cultuurlandschappen.

Een regionaal landschap is een gebied met landschappelijke waarde, maar tegelijk ook een samenwerkingsverband.

Dit samenwerkingsverband bestaat uit overheden en verenigingen en het heeft in grote lijnen een drietal doelstellingen : ontwikkeling van kleine landschapselementen (hagen, houtkanten, poelen, ...), ontwikkeling van het streekeigen karakter en ruimte bieden aan beleving van het landschap (educatie en toerisme). Het samenwerkingsverband wil elke burger en de diverse sectoren (landbouw, industrie, ...) betrekken bij een duurzame ontwikkeling van het landschap. Het heeft meestal een VZW-structuur, met een algemene vergadering, een raad van bestuur en een secretariaat. De VZW kan acties ondernemen dankzij de financiële bijdragen vanuit verschillende hoeken (natuur, cultuur, economie, landbouw, ...).

Elk regionaal landschap in Vlaanderen valt sedert 1999 onder het uitvoeringsbesluit op de regionale landschappen. Dit besluit bepaalt onder andere de voorwaarden om te worden "erkend" door de Vlaamse overheid als "regionaal landschap".

Om voor een periode van zes jaar te worden erkend, dient het regionaal landschap onder andere een welbepaalde samenstelling te hebben in zijn algemene vergadering en raad van bestuur. Daar knelt soms het schoentje. De regionale landschappen zijn vaak verplicht een statutenwijziging door te voeren met het oog op een samenstelling conform het uitvoeringsbesluit.

1. Zijn de interpretatie (zoals geformuleerd door de afdeling Juridische Dienstverlening van het departement Leefmilieu en Infrastructuur) van artikel 4, § 2 en de inhoud van artikel 4, § 3 van het besluit van de Vlaamse regering (BVR) van 8 december 1998 tot vaststelling van de regelen voor de voorlopige en definitieve erkenning van regionale landschappen (Belgisch Staatsblad van 12 februari 1998 – gewijzigd bij BVR van 11 mei 1999, BS van 24 juni 1999) niet strijdig met de geest van artikel 54, § 1 (en artikel 6) van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (BS van 10 januari 1998) en artikel 2 van het besluit op de regionale landschappen ?

2. Belemmeren de limitatieve samenstelling van de algemene vergadering en de bindende verdeling van het aantal zetels per sector in de raad van bestuur niet het totstandkomen van een draagvlak rond natuur- en landschapszorg ? Zijn ze niet strijdig met de geest van het decreet op het natuurbehoud, de nieuwe inzichten rond regels van goed bestuur, de verscheidenheid van de financieringsbronnen, enzovoort ?

3. Meer specifiek inzake de samenstelling van de algemene vergadering

Waarom mogen volgens het artikel 4, § 2 enkel volgende doelgroepen deel uitmaken van de algemene vergadering : provincie en gemeenten ; erkende milieu- en natuurverenigingen ; erkende landbouworganisaties ; erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie ; erkende wildbeheerseenheden ?

Met andere woorden : waarom heeft men het aantal doelgroepen willen beperken of waarom wordt artikel 4, § 2 limitatief geïnterpreteerd door de afdeling Juridische Dienstverlening van het departement Leefmilieu en Infrastructuur ?

Waarom mogen bijvoorbeeld volgende doelgroepen niet zetelen in de algemene vergadering van het Regionaal Landschap Meetjesland :

- polderbesturen en wateringen ;
- cultuur: vereniging voor heemkunde, plaatselijke afdeling van Davidsfonds, plaatselijke afdeling van Willemsfonds, ...
- streekontwikkeling : opbouwwerk, streekplatform, gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij, Kamer van Koophandel (regionale afdeling) ;
- andere (ongetwijfeld zijn er nog doelgroepen in onze maatschappij) ?

4. Meer specifiek inzake de samenstelling van de raad van bestuur

Waarom moet volgens artikel 4, § 3 de raad van bestuur voor minstens eenderde bestaan uit vertegenwoordigers van de provincie en/of gemeenten, minstens eenderde uit milieu- en natuurverenigingen en minstens eenderde uit de rest ?

Antwoord

1. Neen.

In de nota van 8 december 1998 aan de Vlaamse regering over het ontwerpuitvoeringsbesluit wordt bij de toelichting aangegeven dat het de bedoeling is van de wetgever om het regionaal landschap als rechtspersoonlijkheid via een algemene vergadering van de raad van bestuur te laten vertegenwoordigen door de volgende doelgroepen: de provincie en de gemeenten, de erkende milieu- en natuurverenigingen, erkende landbouworganisaties, erkende wildbeheerseheden en verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie, voorzover zij actief zijn binnen het werkingsgebied van een regionaal landschap.

De opsomming is juridisch gezien dus limitatief.

2, 3 en 4. In het natuurdecreet hebben de regionale landschappen een duidelijke opdracht meegekregen als instrument van het natuurbehoud. Vandaar is het belangrijk dat er een strikte zetelverdeling is in de raad van bestuur, zodat de natuur- en milieuverenigingen, de lokale besturen en de geviseerde doelgroepen voldoende vertegenwoordigd zouden zijn.

Bovendien vind ik het belangrijk dat de aansturing vanuit natuurbehoud en landschapszorg gebeurt. Door de zetelverdeling wordt de opdracht van de regionale landschappen scherp gesteld en geconcentreerd op de doelgroepen waarmee prioritair dient te worden samengewerkt.

Als via de regionale landschappen reeds heel wat vernieuwende initiatieven inzake natuurbehoud tot stand kunnen worden gebracht in consensus tussen de sectoren natuur, landbouw, jacht en recreatie en dit wordt gedragen door de lokale besturen, dan kan de werking van het regionaal landschap ongetwijfeld gunstig worden geëvalueerd.

De strikte verdeling van de zetels was overigens een expliciete vraag van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, die in zijn advies van 3 april 1998 stelt dat er geen overwicht komt in de beslissingen van de doelgroepen vermeld in artikel 4, § 2, 3°.

Ook voor de lokale besturen lijkt het mij niet zinvol dat deze een overwicht zouden krijgen in de bestuursorganen, aangezien het niet de be-

doeling kan zijn om van de regionale landschappen uitvoerende instrumenten van de lokale besturen te maken.

Natuurlijk is het wenselijk dat een ruimer aantal doelgroepen wordt betrokken bij de initiatieven van de regionale landschappen.

Het uitvoeringsbesluit bepaalt expliciet dat het regionaal landschap zou samenwerken met derden, of dat ze initiatieven van derden ondersteunt. Zelf ben ik dan ook de mening toegedaan dat het beter zou zijn geweest indien een ruimere algemene vergadering met een ruimer aantal doelgroepen zoals door de Vlaamse volksvertegenwoordiger werd aangegeven, in het uitvoeringsbesluit werd opgenomen.

Ik wil er hem evenwel op wijzen dat het de regionale landschappen vrij staat om ook andere doelgroepen, indien het regionaal landschap en deze doelgroepen dit wensen, te laten deelnemen aan de algemene vergadering, evenwel als niet-effectief of adviserend lid.

Een andere suggestie is om dit te organiseren binnen een klankbordgroep waar initiatieven in consensus totstandkomen.

Men mag zich dan ook niet blindstaren op de samenstelling van de algemene vergadering. Het huidige kader volstaat om, mits enige creativiteit, voldoende doelgroepen te betrekken, om zo te werken aan een ruim maatschappelijk draagvlak voor initiatieven inzake het natuurbehoud, het bevorderen van een streekeigen karakter, van natuurrecreatie en natuureducatie, van het recreatief medegebruik, het beheer, het herstel, de aanleg en de ontwikkeling van kleine landschapselementen.

**Vraag nr. 3
van 11 oktober 2000
van mevrouw ISABEL VERTRIEST**

Duurzaam bosbeheer – Stand van zaken

In de vorige legislatuur keurde het Vlaams Parlement een resolutie goed om het duurzaam beheer in onze bossen te stimuleren en om de handel in hout met ecolabel te bevorderen.

In die resolutie wordt gevraagd om onze duurzaam beheerde bossen in een internationaal erkend ecolabelsysteem in te schakelen. Tegen 2002 zouden minstens alle overheidsbossen op een duurzame

manier moeten beheerd worden. Bovendien zou de Vlaamse regering zich moeten engageren om, wat het eigen houtverbruik betreft, voorrang te geven aan gecertificeerd hout. (*Stuk 913 (1997-1998) – Nr. 1 – red.*)

1. In hoeverre zijn bossen in Vlaanderen reeds gecertificeerd met een internationaal erkend eco-certificaat? Hoeveel bossen en met welk certificaat en welke criteria?
2. In hoeverre worden de beheerscriteria aangepast aan privé-bosbezitters, openbare eigenaars?
3. In hoeverre zijn de openbare bossen reeds beheerd in overeenstemming met de criteria van een ecolabel?
4. Hoeveel privé-bossen zijn reeds gecertificeerd?
5. Wat het eigen houtverbruik betreft: hoe groot is het percentage van het verbruik van eco-gecertificeerd hout tegenover de totaliteit van houtverbruik door de Vlaamse overheid?
6. Wordt het criterium "gecertificeerd hout" reeds expliciet opgenomen in alle overheidsbestekken?
7. Welke initiatieven heeft de Vlaamse overheid genomen om zowel binnen de eigen diensten als bij de lokale besturen aan te dringen op het gebruik van eco-gecertificeerd hout?

Antwoord

1. In Vlaanderen zijn momenteel drie domeinbossen (Zoniënwoud, Heverleebos, Meerdaalwoud) gecertificeerd volgens een internationaal erkend ecolabelsysteem, namelijk het systeem opgesteld en beheerd door de Forest Stewardship Council (FSC), een internationale niet-gouvernementele organisatie met zetel in Oaxaca (Mexico).

De certificering gebeurde volgens de internationaal geldende FSC-criteria, aangevuld met de standaardcriteria en het evaluatieplan van het certificeringsorganisme dat door FSC-internationaal werd geaccrediteerd.

2. In uitvoering van de vermelde resolutie bracht de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad) op 6 oktober 1998 een advies uit over criteria voor duurzaam bosbeheer (advies 1998/16). Dit advies werd binnen de MINA-

raad geïnitieerd door de Vlaamse Hoge Bosraad, maar voorbereidende gesprekken en onderhandelingen vonden plaats in aanwezigheid van de Belgische FSC-werkgroep.

Uit deze gesprekken bleek dat het voor alle betrokken partijen van belang was om één set van criteria te ontwikkelen. Het Belgische FSC-proces bleek bereid het resultaat van het MINA-raadadvies over te nemen en te integreren in het eigen proces, indien de inhoud van dat advies aanvaardbaar was voor de nationale FSC-werkgroep. Dit bleek inderdaad het geval, zodat de ontwerpcriteria van de nationale FSC-werkgroep na een openbaar onderzoek slechts minimale wijzigingen ondergingen en in 1999 ter goedkeuring werden voorgelegd aan FSC-internationaal. Vermits deze criteria steunen op een akkoord met de Vlaamse Hoge Bosraad, mogen we verwachten dat het raamwerk van deze criteria aangepast is aan de Vlaamse Bosbouwkundige context. Wel dient genoteerd te worden dat de criteria uit het MINA-raadadvies gericht zijn op het niveau van grotere boscomplexen, waarvoor een gemeenschappelijk bosbeheersplan in een geconsolideerd samenwerkingsverband kan worden opgesteld.

Vorig jaar werd in het Bosdecreet de decretale basis gelegd voor de criteria voor duurzaam bosbeheer (artikel 41).

De Vlaamse regering wordt hierdoor gemachtigd criteria voor duurzaam bosbeheer vast te stellen, en te bepalen voor welke bossen deze criteria gelden. Zij beschikt hiermee tevens over de mogelijkheid het instrument "criteria duurzaam bosbeheer" in te passen in de uitvoeringsmaatregelen van het Bosdecreet. Bovendien kan een koppeling worden gemaakt met gebiedsgerichte maatregelen uit het natuurbeleid of het ruimtelijk beleid. In die zin werd reeds maximaal tegemoetgekomen aan de eerste twee punten uit de vermelde resolutie.

Aan het operationaliseren van deze regeling wordt momenteel gewerkt op een geïntegreerde manier. Hierbij streef ik een maximale afstemming na tussen de afbakeningsprocessen rond de natuurlijke structuur – inbegrepen de bosstructuur – in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan, het uitwerken van instrumenten ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid zoals bepaald in het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het verder operationaliseren van het Bosdecreet, onder andere het uitwerken van een regeling rond bos-

groepen die een basis moeten vormen voor de bovenvermelde duurzame samenwerkingsverbanden tussen verschillende types boscijgenaren over grotere oppervlakten. Tevens wordt met de nationale FSC-werkgroep bekeken in welke mate het certificeringsconcept kan worden ingepast in de Vlaamse regelgeving, zodat het voor boscijgenaren mogelijk zou worden door middel van de decretale toezichts- en controle-instrumenten op vrijwillige basis een FSC-certificaat te behalen. Als bosbezitters interesse hebben in certificering, blijken het proces en de hoge kosten die met een certificering gepaard gaan de feitelijke stap naar certificering te bemoeilijken. Via de geschetste aanpak hoop ik een aantal drempels voor de privé- en openbare boscijgenaren weg te halen.

3. Dit onderdeel van de vraag dient gespecificeerd volgens de aard van het bedoelde ecolabel en de eraan verbonden criteria.

Momenteel zijn in ons land twee processen actief, het reeds eerder genoemde FSC-initiatief en het zogenaamde PEFC-proces, Pan-European Forest Certification. Terwijl het eerste proces werd opgestart door de milieubeweging, is het tweede initiatief opgestart door de Europese private sector, met een belangrijk aandeel van het particulier bosbezit. De Belgische FSC-criteria werden in oktober 1999 door FSC-internationaal goedgekeurd onder bepaalde voorwaarden van tijdige aanpassing en aanvulling. Het Belgische PEFC-proces heeft zijn procedures en principes eerder dit jaar voorgelegd aan zijn internationale (= Europese) koepelorganisatie. De Vlaamse Bosadministratie is zeer nauw betrokken bij het FSC-proces en heeft met het PEFC-proces geen officiële relaties.

Op basis van de eigen ervaring met de certificering van de drie domeinbossen en bevestigd door contacten met het buitenland, blijkt dat niet onmiddellijk aan de criteria moet worden voldaan om een ecolabel (alleen gebaseerd op FSC-ervaringen) te verkrijgen. Het volstaat om een veranderingsproces te initiëren, om het beheer aan te passen en te richten op de doelstellingen vermeld in de criteria. De vorderingen worden wel zeer geregeld geëvalueerd volgens een planning gezamenlijk vastgesteld door bosbeheerder/boscijgenaar en het controleorgaan. Op die manier is elk bos waarvan de eigenaar en/of beheerder zich achter de doelstellingen en criteria van een certificeringsinitiatief schaaft, "in overeenstemming met de criteria". De nieuwe richtlijnen die de afdeling Bos en Groen

heeft ontwikkeld als beheersvisie voor de domeinbossen en de openbare bossen gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk, houden ten volle rekening met de criteria voor duurzaam bosbeheer uit het MINA-raadadvies en de nationale FSC-criteria.

4. In Vlaanderen zijn er nog geen privé-bossen gecertificeerd volgens een van de bovenvermelde systemen.

Onder punt twee heb ik reeds aangegeven hoe ik certificering bij privé-eigenaren wil stimuleren.

5. Ik beschik niet over de gevraagde informatie.

Aangezien het aanbod op de markt nog te beperkt is, is het vaak onmogelijk om gecertificeerd hout te verkrijgen dat aan de vereiste karakteristieken voldoet. Hier hebben de houtleveranciers een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid om voldoende inspanningen te leveren aan de aanbodzijde.

6. Idem.

7. Provinciebesturen en gemeentebesturen worden sedert 1997 door middel van het milieuconvenant aangespoord in alle bestekken die betrekking hebben op werkzaamheden van de eigen diensten of werkzaamheden die in hun opdracht worden uitgevoerd, te vermelden dat alle hout en producten in hout moeten voorzien zijn van een FSC-label of een equivalentlabel dat aantoont dat het hout afkomstig is van bossen die duurzaam worden beheerd.

Voor de recente convenants 2000-2001 werd wel een versoepeling ingevoerd indien de aanbieder kan aantonen dat de volgens het lastenboek gestelde technische bepalingen het leveren van dergelijk hout op dit moment uitsluiten.

Alle Vlaamse provincies en 105 Vlaamse gemeenten ondertekenden dit engagement.

**Vraag nr. 4
van 16 oktober 2000
van de heer JOS BEX**

Uitlaatgassen – Katalytische trottoirs

In Westminster, hartje Londen, loopt op dit ogenblik een experiment met luchtzuiverende trottoirs

van titanium, dit zijn stoepen die uitlaatgassen absorberen.

Het oppervlak van luchtzuiverende plaveien bestaat uit titaandioxide en heeft een luchtzuiverende werking die te vergelijken is met fotosynthese bij bomen. Net zoals bomen gebruiken de nieuwe plaveien zonlicht om de stikstofmonoxides van de uitlaatgassen te absorberen en om te zetten in zuurstof en onschuldige stikstof. De chemische reactie die de stikstofmonoxide omzet in zuurstof kan zowel bij regenachtig als bij droog weer plaatsvinden.

Volgens Japanse wetenschappers van Mitsubishi Materials Corporation kunnen deze stoepen de oplossing zijn voor de vervuilende uitlaatgassen die de grootsteden stilaan dreigen te verstikken. In de Japanse stad Osaka, waar dit experiment voor het eerst werd uitgetoet, schijnen de resultaten positief te zijn. Ook Groot-Brittannië is van plan om in de komende jaren meer steden uit te rusten met dergelijke stoepen, indien het proefproject in Westminster bevredigende resultaten oplevert.

Zijn er ook in Vlaanderen reeds experimenten met luchtzuiverende stoepen ?

Zo ja, waar zijn deze projecten gesitueerd ?

Zo neen, wordt het dossier bestudeerd en worden er experimenten terzake voorbereid ?

Antwoord

Er lopen in Vlaanderen geen experimenten met luchtzuiverende voetpaden.

Het beleid inzake luchtverontreiniging door het verkeer richt zich in eerste instantie naar preventie. Het beleid richt zich naar een vermindering van de voertuigemissies door bevordering van het gebruik van milieuvriendelijke voertuigen en -brandstoffen, door acties gericht naar het rijgedrag en door in te spelen op het voertuigvolume. In tweede instantie kan worden gekeken naar luchtzuiverende maatregelen.

De luchtzuiverende voetpadtegels waarvan sprake, hebben overigens enkel een katalytische werking voor stikstofoxiden (NO_x). Hoewel NO_x-emissies een belangrijke bron van verontreiniging door voertuigen zijn, zeker door het hoge gebruik van dieselveertuigen, bieden de tegels geen oplossing voor andere verontreinigde stoffen zoals stofdeeltjes.

Dit neemt niet weg dat wij zulke nieuwe initiatieven en ontwikkelingen met veel interesse volgen. Wij beschikken over een beknopte technische beschrijving van deze katalytische voetpaden. De resultaten over de praktijktesten in Osaka en Londen en in het bijzonder over de invloed van deze voetpadtegels op de globale luchtkwaliteit worden door mijn administratie bestudeerd. Op basis hiervan kan worden nagegaan of een proefproject in Vlaanderen zinvol is.

Vraag nr. 5 van 19 oktober 2000 van de heer CARL DECALUWE

AMINAL – Adviestermijn

Naar aanleiding van een lokaal probleem, namelijk de aangevraagde onteigeningsmachtiging in de Dottenijsestraat en Groenweg in Kortrijk-Bellegem, blijkt dat de noodzakelijke adviezen van de gewestelijke dienst van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Water, lang op zich laten wachten.

Door deze lange wachttijd kan de stad Kortrijk het betrokken dossier voor de heraanleg van deze straten niet aan de minister ter goedkeuring voorleggen.

1. Wat is de reden voor het uitblijven van het advies van Aminal in het betrokken dossier ?
2. Welke timing kan worden vooropgesteld voor de ontvangst van het betrokken advies ?
3. Is er geen vastgestelde termijn voor adviezen van Aminal ? Zo ja, wat is de te respecteren termijn ?

Antwoord

1. De lange termijn voor het klaarmaken van de adviezen inzake onteigeningsmachtigingen komt door de complexiteit van de dossiers.

Bovendien zit in de voorgelegde dossiers alleen een onteigeningsplan en geen ontwerpplannen, zodat er steeds bijkomende informatie moet worden gevraagd.

2. Er wordt naar gestreefd de termijnen bij Aminal te beperken tot twee maanden.

3. Er zijn geen wettelijke termijnen voor deze adviezen vastgelegd, maar ik zal bij mijn administratie aandringen om in het kader van een goede dienstverlening de streeftermijn inzake adviesverstrekking niet te overschrijden.

Concreet voor het vermelde dossier Kortrijk-Belle-gem werd het advies op 14 december 1999 aangevraagd en de administratie heeft het op 6 oktober 2000 aan mij voorgelegd.

Ik heb het advies op 18 oktober 2000 getekend en aan de administratie terugbezorgd op 19 oktober 2000.

Dergelijke termijnen zijn inderdaad onaanvaardbaar.

**Vraag nr. 6
van 19 oktober 2000
van de heer JOS BEX**

DAB-statuut MINA-fonds – Kritiek Rekenhof

In een recent rapport van het Rekenhof (Stuk 37 (2000-2001) – Nr. 1 van 5 oktober 2000) worden nogmaals kanttekeningen gemaakt bij de DAB-formule van het MINA-fonds (*DAB : dienst met afzonderlijk beheer ; MINA-fonds : Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*). Deze formule, zo klinkt het, biedt onmiskenbaar voordelen, zoals de visualisering van de heffingsfunctie (de vervuiler betaalt), de soepele werking en de bijkomende financiering uit algemene middelen.

Maar er zijn ook keerzijden, met name de veelvuldige afwijkingen van de begrotingsprincipes, de tenlastelegging van niet-milieu-uitgaven en de debudgettering van het Aquafincontract, het in de hand werken van de toekenning van de financierende functie aan de milieuheffingen.

Deze nadelen zijn volgens het Rekenhof te belangrijk om ze blauwblauw te laten. De heldere beeldvorming op de begroting en de rekeningen van het MINA-fonds ontbreekt.

1. Beschouwt de minister de huidige DAB-formule voor het MINA-fonds als de meest wenselijke, of opteert ze ervoor deze rekeningen te integreren in de algemene begroting ? Waarom (niet) ?
2. Het Rekenhof heeft reeds meermaals opgemerkt dat tal van uitgaven op het MINA-fonds

daar niet thuishoren, vermits het MINA-fonds in de praktijk zichzelf financiert, terwijl artikel 2 van het MINA-decreet uitdrukkelijk bepaalt dat de Vlaamse regering het MINA-fonds beheert en de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden ter beschikking stelt.

In een resolutie van het Vlaams Parlement van 25 juni 1997 werd gesteld dat het MINA-fonds moet worden uitgezuiverd m.b.t. de uitgaven die geen echte milieu-uitgaven zijn (*Stuk 667 (1996-1997) – Nr. 1 – red.*). Daarvan kwam tot op heden echter nog maar weinig terecht. In een brief van 30 mei 2000 aan het Rekenhof verklaarde de minister dat werd gewerkt aan een voorstel tot heroriëntering en uitzuivering van het MINA-fonds.

Kan de minister dit initiatief verduidelijken naar inhoud en tijdspectief ?

Antwoord

1. Ik herinner eraan dat het MINA-fonds als een dienst met afzonderlijk beheer werd opgericht om de ontvangsten die voortvloeien uit de toepassing van het principe "de vervuiler betaalt", doelmatig te kunnen bestemmen op grond van de bekommernissen inzake leefmilieu en natuurbehoud. Deze affectatie van middelen biedt de mogelijkheid de opbrengsten uit de milieuheffingen exclusief aan te wenden voor het leefmilieubeleid.

De DAB-formule biedt inderdaad tal van voordelen :

- de visualisering van de heffingsfunctie (de vervuiler betaalt) ;
- een snelle en soepele werking : dit uit zich onder andere in snelle betalingen, die ertoe bijdragen dat het fonds relatief weinig intresten betaalt in vergelijking met andere overheidsdiensten.

Bovendien worden alle verbintenissen vooraf vastgelegd, terwijl het Rekenhof zijn controle ex post uitoefent. Deze werkwijze verkort aanzienlijk de duur van de administratieve procedure, zowel m.b.t. de vastleggingen als m.b.t. de ordonnanceringen ;

- de mogelijkheid tot bijkomende financiering uit de algemene middelen ;

- het snel en soepel kunnen inspelen op nieuwe financieringsbronnen en -technieken.

De memorie van toelichting bij het oprichtingsdecreet somt hierbij de samenwerkingsverbanden op met publieke investeringsmaatschappijen en eventueel ook privé-investeerders, alsook een betere valorisatie van de EU-subsidiemaatregelen, die moeten toelaten uitgaven te financieren die volgens het regeerprogramma prioritair worden geacht.

Dus zolang de bijsturing van de heffingen gebeurt in de richting van meer nadruk op het aansporingsdoel dan op het financieringsdoel, en zolang de inkomsten uit de heffingen gevoelig onder de financiële behoeften van het milieubeleid blijven liggen, ben ik van mening dat de werking van het MINA-fonds beantwoordt aan de basisbeginselen van economische efficiëntie. Er is daarom vandaag geen reden om het MINA-fonds overhaast op te doeken.

Anderzijds deel ik de mening van het Rekenhof dat de transparantie in de opbouw en de werking van het fonds moet worden bevorderd.

Daartoe zal naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2002 een eerste voorstel tot uitzuivering worden uitgewerkt. Bij deze gelegenheid zal tevens worden nagegaan of en in hoeverre de MINA-fondsbegroting kan worden omgevormd tot een programmabegroting.

Een verdere verdeling van de uitgaven over het MINA-fonds en de algemene uitgavenbegroting, de eventuele inhoudelijke hergroepering of hernaaming van artikels zullen mede moeten worden bepaald door de keuzes die worden gemaakt inzake de langetermijnfinanciering van het milieubeleid.

Verder zal ik minister-president Dewael vragen een initiatief te nemen met betrekking tot het uitwerken van een aangepast conceptueel kader en regelgeving voor alle DAB's.

2. Het Rekenhof merkte inderdaad reeds meermaals op dat een aantal uitgaven ten laste van het MINA-fonds worden gelegd die er eigenlijk niet thuishoren.

Artikel 4 van het oprichtingsdecreet bepaalt dat het MINA-fonds de uitgaven financiert, ongeacht de aard, tot al wat dienen kan met betrekking tot het beleid van het Vlaams Gewest inzake de preventie, de bescherming, de administra-

tie, het beheer en de sanering van het leefmilieu, met inbegrip van de watervoorziening, het natuurbehoud en de bos- en groenvoorziening, in de ruimere zin.

Een zeer ruime definitie, waarvan de draagwijdte verschillend werd en wordt geïnterpreteerd. Zo merkt het Rekenhof op dat deze bepaling niet toelaat dat zogenaamde "apparaatkosten" worden aangerekend op het MINA-fonds. Dit zou ingaan tegen de ratio legis van de oprichting van het fonds (de vervuiler betaalt), en meer specifiek tegen artikel 2 van het decreet dat bepaalt dat de Vlaamse regering het MINA-fonds beheert en de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden ter beschikking stelt van het fonds.

Aangezien de term "administratie" uitdrukkelijk wordt vermeld als mogelijk te financieren door het MINA-fonds, heeft de administratie steeds geargumenteed dat het artikel 2 enkel betrekking heeft op de loon-, werkings- en uitrustingskosten van de cel die het MINA-fonds beheert. Enkel deze kosten zouden uitdrukkelijk uitgesloten zijn van aanrekening op het MINA-fonds.

Met betrekking tot deze problematiek bereik ik – in navolging van de resolutie van het Vlaams Parlement – een voorstel tot uitzuivering van het MINA-fonds voor. De bedoeling bestaat erin tegen de begrotingsopmaak 2002 een eerste stap te zetten.

De hervorming van het MINA-fonds zal immers geen eenmalige operatie zijn, maar gefaseerd moeten worden uitgevoerd. De uitgavenposten die in een eerste beweging naar de algemene uitgavenbegroting kunnen worden overgeheveld, zijn :

- de werkings- en kapitaalsdotaties aan de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) en de Vlaamse Landmaatschappij – Mestbank (VLM) ;
- de werkingskredieten zoals de opmaak van het Milieubeleidsplan ;
- de loon- en werkingskosten van de contractuelen.

De verdere uitzuivering dient ingepast te worden in de langetermijnvisie op de financiering van het milieubeleid, namelijk : welke lasten

worden door het MINA-fonds, door de algemene begroting of door alternatieve financiering gedragen.

Vraag nr. 7
van 19 oktober 2000
van de heer JOS BEX

Begrotingsherschikkingen MINA-fonds – Kritiek Rekenhof

Zie :
 Minister-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
 Vraag nr. 3
 van 19 oktober 2000
 van de heer Jos Bex
 Blz. 735

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 8
van 27 oktober 2000
van de heer DIRK DE COCK

Van Der Eecken Zele – Sanering bedrijfsterreinen

Het is sinds 22 februari 1995 decretaal bepaald dat men niet tot overdracht van vervuilde terreinen kan overgaan indien er geen sanering van de bodem plaatsvindt.

Dit brengt de curatoren van de Zeelse spinnerij Van Der Eecken in de problemen. Hoewel er zich reeds gegadigden hebben aangeboden, loopt het tot op heden steeds spaak door de strenge bodemrichtlijnen. Het zou nochtans goed zijn voor alle betrokkenen indien de overname zo spoedig mogelijk kan gebeuren.

Binnen de administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur, afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur, bestaat het instrument "sanering verlaten en verwaarloosde bedrijfsruimten". Hierdoor heeft men de mogelijkheid om subsidies te verkrijgen : 30 % voor de aankoop en

90 % voor de saneringswerken van verlaten bedrijfsruimten.

1. Heeft de minister kennis van dit dossier ?

Hebben de curatoren van de Zeelse spinnerij Van Der Eecken al een aanvraag tot subsidie voor bodemsanering gedaan ?

Wat is de stand van zaken in dit dossier ?

2. Hebben zij recht op een subsidiëring van de bedrijfsterreinen ? Op welke termijn kan dit worden gerealiseerd ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Gecoördineerd antwoord

In eerste instantie dient te worden opgemerkt dat de bodemsanering, zoals geregeld via de bepalingen van het bodemsaneringsdecreet, niet in aanmerking komt voor subsidies zoals deze zijn opgenomen in de subsidieregeling "sanering van verlaten bedrijfsruimten".

1. Voor de terreinen van de Zeelse spinnerij NV Van der Eecken zijn resultaten van meerdere bodemonderzoeken aanwezig bij de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM). Er werden reeds in 1996 en in 1999 oriënterende bodemonderzoeken uitgevoerd. In 1999 werd eveneens een beschrijvend bodemonderzoek opgestart, dat intussen nog niet conform kon worden verklaard. Vooral de grondwaterverontreiniging met gechloreerde solventen werd nog niet afgeperkt.

Eind augustus 2000 verzocht de NV Van der Eecken de minister om een beroep te kunnen doen op de bepalingen van artikel 48 van het bodemsaneringsdecreet. De OVAM adviseerde hiervoor op 12 september positief. Op basis hiervan kon de overdracht van de gronden plaatsvinden, waarbij de NV Van der Eecken er zich toe verbond om de verdere saneringsverplichtingen uit te voeren na de overdracht.

2. Conform de bepalingen van artikel 42 van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten, meermaals gewijzigd, kan binnen de perken van de beschikbare kredieten voor saneringswerk-

zaamheden aan elke natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon die hoogstens twee jaar eigenaar is van een onroerend goed dat in de inventaris is vermeld, te rekenen vanaf de datum van het verlijden van de authentieke akte, een financiële steun worden toegekend van 90 % voor saneringswerkzaamheden. Saneringen in de milieutechnische zin zijn hierin evenwel niet begrepen. Onder "eigenaar" wordt verstaan diegene die het naakte eigendomsrecht bezit ; een curator beschikt niet over het naakte eigendomsrecht.

In het kader van de Beleidsnota Economie en Ruimtelijke Ordening en de Beleidsnota Leefmilieu en de respectieve beleidsbrieven wordt er momenteel gewerkt aan een herdefiniëring van het concept van terreinbeheer ten aanzien van brown fields. Dit terreinbeheer moet complementair met de bodemsanering worden bekeken.

Vraag nr. 9
van 27 oktober 2000
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Waterzuivering – Europese sancties

Algemeen wordt aangenomen dat Vlaanderen de Europese normen voor waterzuivering niet zal halen. Een beslissing van de Vlaamse regering om de streefdatum voor het halen van de Europese norm uit te stellen tot 2002 werd begin dit jaar – onder Europese druk – weer ingetrokken.

De Europese Commissie heeft het Vlaams Gewest voor de rechtbank gedaagd wegens het niet halen van de Europese normen voor waterzuivering.

1. Wat houden de mogelijke Europese sancties wegens het niet halen van de Europese normen voor watervoorziening in ?
2. Welke maatregelen worden genomen om alsnog de normen te halen ?

Antwoord

1. De Europese normen waarvan sprake in de vraag slaan op de Europese richtlijn 91/271/EEG : richtlijn van de Raad van 4 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater.

De Europese Commissie kan tegen een lidstaat van de Europese Unie bij het Hof van Justitie in Luxemburg een proces aanhangig maken wegens niet-nakoming van de Europese wetgeving. Het Hof van Justitie heeft als taak toe te zien op de eerbiediging en de toepassing van de oprichtingsverdragen van de Europese Gemeenschappen en van de regels die door de bevoegde Gemeenschapsinstellingen zijn vastgesteld.

Bij een beroep wegens niet-nakoming kan het Hof door middel van dit beroep nagaan of de lidstaten de verplichtingen die op hen rusten krachtens het Gemeenschapsrecht op juiste wijze nakomen. Deze procedure kan aanhangig worden gemaakt door de Commissie – wat in de praktijk het meest voorkomt – of door een lidstaat. Indien het Hof de niet-nakoming constateert, is de lidstaat verplicht zo spoedig mogelijk de nodige maatregelen te nemen.

Wanneer het Hof, na een nieuw beroep van de Commissie, vaststelt dat de betrokken lidstaat het arrest niet heeft uitgevoerd, kan deze lidstaat een boete of dwangsom opleggen.

Procedure vastgestelde overtredingen

Als de Commissie een overtreding vaststelt, start zij op grond van artikel 226 of 228 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (als gewijzigd door het Verdrag van Amsterdam) een procedure op.

In de procedure voor vastgestelde overtredingen kunnen tien stappen worden onderscheiden :

- Stap 1 : ingebrekestelling
- Stap 2 : met redenen omkleed advies

Indien de lidstaat geen of een onvoldoende gemotiveerd geacht antwoord binnen twee maanden aan de Commissie heeft overgezonden, brengt ze een met redenen omkleed advies uit.

Artikel 226 :

"Indien de Commissie van oordeel is dat een lidstaat één van de krachtens dit Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, brengt ze dienaangaande een met redenen omkleed advies uit, na deze staat in de

gelegenheid te hebben gesteld zijn opmerkingen te maken".

- Stap 3 : aanhangigmaking ("saisine") – artikel 226 : "Indien de betrokken staat dit advies niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn opvolgt, kan de Commissie de zaak aanhangig maken bij het Hof van Justitie".
- Stap 4 : arrest – artikel 226
- Stap 5 : prejudiciële procedure – artikel 228
- Stap 6 : ingebrekestelling (twee maanden om te antwoorden) – artikel 228
- Stap 7 : met redenen omklede advies – artikel 228 : "Indien de Commissie van oordeel is dat de betrokken lidstaat deze maatregelen niet heeft genomen (die de uitvoering van het arrest van het Hof omvatten) brengt zij een met redenen omkleed advies uit waarin de punten werden gepreciseerd waarop de betrokken lidstaat het arrest van het Hof van Justitie niet is nagekomen".
- Stap 8 : instelling beroep – artikel 228 : "Indien de betrokken lidstaat de maatregelen ter uitvoering van het arrest van het Hof niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn heeft genomen, kan de Commissie de zaak voor het Hof van Justitie brengen. Zij vermeldt het bedrag van de door de betrokken lidstaat te betalen forfaitaire som of dwangsom die zij in de gegeven omstandigheden passend acht".
- Stap 9 : arrest : artikel 228
- Stap 10 : forfaitaire som of dwangsom – artikel 228 : "Indien het Hof van Justitie vaststelt dat de betrokken lidstaat zijn arrest niet is nagekomen, kan het deze staat de betaling van een forfaitaire som of een dwangsom opleggen".

Ingebrekestelling (stap 1)

Op 4 november 1999 werd België door de Europese Commissie in gebreke gesteld voor het niet correct naleven van richtlijn 91/271/EEG inzake de zuivering van stedelijk afvalwater.

In het antwoord op vraag 2 wordt aangegeven voor welke punten de Commissie het Koninkrijk België in gebreke heeft gesteld en welke maatregelen het Vlaams Gewest hierop heeft geformuleerd.

Gemotiveerd antwoord Vlaams Gewest

Op 4 februari 2000 heb ik een gemotiveerd antwoord overgezonden aan de Europese Commissie. In dit antwoord werd toegelicht welke stappen reeds werden ondernomen teneinde tegemoet te komen aan de door de Commissie geformuleerde bezwaren.

Op 26 april 2000 heb ik op vraag van de Commissie bijkomende informatie gegeven inzake de reglementering voor de afvoer van slib en inzake de collectering en de zuivering van het afvalwater van agglomeraties groter dan 150.000 inwonersequivalenten (IE).

Op 28 juni 2000 heb ik een geactualiseerd programma aan Europa overgezonden. Per agglomeratie werd gerapporteerd over de stand van zaken m.b.t. de uitbouw van het opvangsysteem, alsook de geplande datum van voltooiing van het opvangsysteem en van de behandeling.

Met redenen omklede advies (stap 2)

Ondertussen heeft de Commissie een tweede stap gezet in de procedure. Op 3 november bracht zij een met redenen omkleed advies uit, waarin zij België nogmaals wijst op het niet nakomen van de verplichtingen van de richtlijn. In januari 2001 zal België de Commissie opnieuw moeten antwoorden.

Verdeling gerechtskosten en dwangsommen

Bij een arrest van het Hof van Justitie wordt steeds de federale staat België veroordeeld tot het betalen van de gerechtskosten en – indien het een definitieve veroordeling betreft – een dwangsom of boete, ook al gaat het om een nalatigheid van één of meerdere gewesten.

De federale staat mag de kosten, gerechtskosten en dwangsommen die voortvloeien uit een nalatigheid van een deelstaat aanrekenen op de financiële middelen die de federatie wettelijk aan de betrokken deelstaat verschuldigd is (Bijzondere Wet van 8 augustus 1980). Concreet betekent dit dat de federale staat de kosten kan verhalen op één of meerdere gewesten.

2. *Ingebrekestelling*

Op 4 november 1999 werd het Vlaams Gewest door de Europese Commissie in gebreke gesteld voor het niet correct naleven van richtlijn

91/271/EEG inzake de zuivering van stedelijk afvalwater voor volgende punten :

- de aanwijzing van de kwetsbare gebieden ;
- de niet-naleving van de bepalingen inzake de uitbouw van de opvangsystemen (collectoren en rioleringen) en de RWZI-werking (secundaire of verdergaande afvalwaterbehandeling) voor de agglomeraties van meer dan 10.000 IE ; (*RWZI : rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.*) ;
- de rapportering van het programma.

Het belangrijkste punt uit de ingebrekestelling is dat de EU-commissie niet aanvaardt dat Vlaanderen in 1995 de aanwijzing van haar kwetsbare gebieden heeft gewijzigd en op basis hiervan een overgangstermijn tot 1 augustus 2002 heeft ingeroepen. Volgens de EU-commissie waren er reeds in 1992 en 1993 voldoende aanwijzingen om toen reeds heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied aan te wijzen en is de wijziging in 1995 slechts een rechtzetting van wat reeds in 1992 had dienen te gebeuren. Het inroepen van een overgangstermijn is volgens haar dan ook onrechtmatig.

In aanvulling bij de overgangstermijn werd op 19 januari 1999 een wijziging van Vlarem II doorgevoerd met betrekking tot het saneringsprogramma, waardoor het mogelijk werd zelfs de vooropgestelde overgangstermijn van 1 augustus 2002 te overschrijden. Ook dit punt wordt in de ingebrekestelling aangekaart.

Het standpunt van de Commissie inzake de aanwijzing van de kwetsbare gebieden heeft verregaande gevolgen met betrekking tot het uitbouwen van de nutriëntverwijdering en de opvangsystemen voor de agglomeraties groter dan 10.000 IE. Deze hadden dus allemaal al moeten gefinaliseerd zijn vóór 31 december 1998. Zelfs indien er toch rekening zou worden gehouden met de eerste aanwijzing in 1992, is Vlaanderen nog in gebreke gebleven m.b.t. de nutriëntverwijdering voor een aantal van de agglomeraties van de eerste aanwijzing, alsook voor de opvangsystemen aldaar.

Ten slotte kaart de Commissie aan dat Vlaanderen het programma niet conform de bepalingen van de richtlijn gerapporteerd heeft.

Gemotiveerd antwoord Vlaams Gewest

Op 4 februari 2000 heb ik een gemotiveerd antwoord overgezonden aan de Europese Commissie. In dit antwoord werd toegelicht welke stappen reeds werden ondernomen teneinde tegemoet te komen aan de door de Commissie geformuleerde bezwaren. Belangrijkste punt hierin is dat werd tegemoetgekomen aan de opmerking van de Commissie dat vanaf 1993 heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied had dienen te worden aangewezen, waardoor voor alle agglomeraties groter dan 10.000 IE 31 december 1998 als einddatum van toepassing wordt.

De nodige stappen werden reeds genomen om de wijziging van 19 januari 1999 van artikel 5.3.1.3, § 2 met betrekking tot de nutriëntverwijdering voor de bestaande installaties groter dan 10.000 IE op te heffen. Op 4 februari heeft de Vlaamse regering de opheffing van dit besluit principieel goedgekeurd en op 3 maart 2000 heeft de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring gegeven aan de opheffing van deze wijziging (Belgisch Staatsblad van 3 juni 2000).

Op basis van het investeringsprogramma (IP) 2001-2005 werd de afbakening van de agglomeraties geactualiseerd en werd het programma gerapporteerd aan de Commissie. Hiermee werd geantwoord op twee belangrijke elementen uit de ingebrekestelling.

De datum van 31 december 1998 voor de agglomeraties groter dan 10.000 IE is verstreken. Teneinde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Commissie, dient prioritair aandacht te worden besteed aan de verdere uitbouw van de infrastructuur en zuivering in deze agglomeraties.

Op 28 juni 2000 heb ik een geactualiseerd programma overgezonden aan de permanente vertegenwoordiger van België bij de Europese Unie voor rapportering aan de Commissie. Dit programma werd opgemaakt rekening houdende met het IP 2002-2005 (2006). In dit programma werden alle mogelijke maatregelen opgenomen teneinde maximaal rekening te houden met de bepalingen van de richtlijn en het versneld uitbouwen van de waterbehandeling. Van de 200 agglomeraties groter dan 2.000 IE zal voor 181 agglomeraties de behandeling conform zijn met de bepalingen van de richtlijn tegen 31 december 2005. De 19 agglomeraties die op basis van de huidige planning niet zullen voldoen, zijn Brussel-Zuid en Brussel-Noord, waarvoor de behandeling wordt uitgevoerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de agglomera-

tie Beveren-Leie, die pas in de tweede helft van 2006 operationeel zal zijn, en verder nog 16 agglomeraties waarvoor de bouw van de zuiveringsinstallatie momenteel geblokkeerd is.

M.b.t. deze 16 geblokkeerde dossiers werd mij door de betrokken administratie een toelichting over de stand van zaken verschaft. De betrokken administraties en de NV Aquafin zullen op mijn verzoek de nodige stappen ondernemen om zo snel mogelijk tot deblokking van deze dossiers over te gaan, zodat de timing van 31 december 2005 niet in het gedrang komt.

Wat de uitbouw van de collectering van het afvalwater betreft, zal worden versneld via een verhoging van de bestaande kredieten (zowel gemeentelijk als bovengemeentelijk) en via de vereenvoudiging van de procedure van het Rio-subsidiebesluit, en dit komt begin 2001 op de agenda van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 10
van 7 november 2000
van de heer JACKY MAES

Vlarem – Zeehavengebieden en havens

Bij de aanpassing van Vlarem I door het besluit van de Vlaamse regering van 12 januari 1999 (van kracht op 1 mei 1999) zijn de subrubrieken 48.2 en 48.3 in de rubriek 48 (zeehavengebieden en havens) toegevoegd. Subrubriek 48.2 slaat op zeehandelshavens en met het land verbonden en buiten havens gelegen pieren voor lossen en laden (met uitzondering van pieren voor veerboten) die schepen van meer dan 1.350 ton kunnen ontvangen; subrubriek 48.3 behelst de havens en haveninstellingen, met inbegrip van visserijhavens, voor schepen van 1.000 tot 1.350 ton en voor de binnenscheepvaart voor schepen van meer dan 1.350 ton.

Normaal gezien zouden deze activiteiten moeten voldoen aan de algemene voorwaarden van Vlarem II en aan de bijzondere voorwaarden van de milieuvergunning. Het hoofdstuk 5.48 van Vlarem II werd echter niet gewijzigd en is dus van toepassing op alle onder rubriek 48 vermelde subrubrieken, dus ook op de nieuwe 48.2 en 48.3. Er zijn immers geen zogenoemde "sectorale" voorwaarden voor de nieuwe rubrieken.

Maar het hoofdstuk 5.48 van Vlarem II bevat enkel bepalingen voor doorvoeropslagplaatsen en aldus is het niet duidelijk op welke eventuele emissies van een haven of een haveninstallatie de algemene

voorwaarden van Vlarem II van toepassing zouden kunnen zijn.

1. Welke algemene voorwaarden van Vlarem II zijn van toepassing op de inrichtingen van de subrubrieken 48.2 en 48.3 van de indelingslijst van Vlarem I ?
2. Wat kan of moet het milieuverslag van dergelijke inrichtingen bevatten ?
3. Zijn de subafdelingen 48.2 en 48.3 als dusdanig wel zinvol ?

Antwoord

1. De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt terecht op dat onder het hoofdstuk 5.48 van titel II van het Vlarem geen specifieke sectorale milieuvorwaarden voor de inrichtingen vallend onder de Vlarem-indelingsrubrieken 48.2 en 48.3 zijn opgenomen.

Het is evenwel zo dat de sectorale milieuvorwaarden van titel II van het Vlarem als complementair met de algemene milieuvorwaarden moeten worden beschouwd, afgezien van het feit dat sommige sectorale milieuvorwaarden in afwijkende bepalingen van deze algemene milieuvorwaarden kunnen voorzien. Vermits voor de indelingsrubriek 48 enkel afwijkende bepalingen voor de doorvoeropslagplaatsen zijn opgenomen, gelden bijgevolg voor de indelingsrubrieken 48.2 en 48.3 alle algemene milieuvorwaarden van titel II van het Vlarem.

Gelet op het kleine aantal en de grote verscheidenheid van dit soort van inrichtingen, is de vaststelling van sectorale milieuvorwaarden weinig opportuun. In de individuele milieuvergunning kunnen immers meer geëigende en toepasselijke bijzondere vergunningsvoorwaarden worden opgelegd.

2. Conform de aanduiding in de laatste kolom van de Vlarem-indelingslijst moeten de exploitanten van de inrichtingen gevisieerd door de rubrieken 48.2 en 48.3 volgens artikel 4.1.8.2 van titel II van het Vlarem vóór 1 april van elk jaar een milieujaarverslag over het voorbije jaar in drie exemplaren aan de afdeling Milieuvergunningen sturen.

De inhoud van dit milieujaarverslag is bepaald in artikel 4.1.8.3 van titel II van het Vlarem.

3. Bedoelde Vlarem-indelingsrubrieken 48.2 en 48.3 werden aan de Vlarem-indelingslijst toegevoegd omdat deze met de EG-richtlijn 97/11/EG van 3 maart 1997 MER-plichtig zijn gesteld. Zo is de omschrijving van de inrichting onder rubriek 48.2 het letterlijke citaat van bijlage I, 8, b) van de voormelde EG-richtlijn. De formulering van rubriek 48.3 vindt haar oorsprong in bijlage II, 10, e) van dezelfde EG-richtlijn. (*EG : Europese Gemeenschap ; MER : milieueffectrapport – red*)

Vraag nr. 14
van 10 november 2000
van de heer JOHAN MALCORPS

Tankstations – Bodemsanering

De Milieu-inspectie voerde in 1999 boringen uit bij achttien tankstations. Daarbij werden volgens het Milieuhandlingsrapport over 1999 54 bodemonsters genomen. Bij negen bedrijven (d.i. dus 50 %) werd verontreiniging vastgesteld. Bij één bedrijf was er zelfs ernstig gevaar voor brand of ontploffing en moest de exploitatie van het tankstation onmiddellijk worden stopgezet.

Deze bevindingen zijn op zijn minst zorgwekkend te noemen.

1. Worden er verdere controles in deze sector in het vooruitzicht gesteld ?
2. Worden deze problemen ook structureel aangepakt, in samenwerking met andere bevoegde ministers ?

Wordt bijvoorbeeld de samenhang bekeken met het fenomeen van de overname van verouderde benzinestations door zogeheten "prijskrakers", snel wisselende exploitanten die zich weinig gelegen moeten laten aan milieukosten en zo kunstmatig prijzen kunnen drukken ?

Grote benzinemerken dragen hun stations blijkbaar niet meer over aan dit soort van uitbaters, maar verkiezen oude stations integraal af te breken en te saneren. Maar blijkbaar is dit niet altijd het geval. En is dikwijls toch opnieuw exploitatie mogelijk op sites waarvan al bekend is dat ze vervuild zijn.

Is het evident dat door het vestigingsbeleid van de grote brandstofverdelers steeds meer oudere stations in de centra worden verlaten en grote nieuwe stations buiten de centra worden opge-

richt, waardoor extra mobiliteit wordt gegenereerd, maar bovendien het aantal "black points" wordt vermenigvuldigd ?

3. Wat is de exacte stand van zaken van de afspraken met de Petroleumfederatie over de sanering van benzinestations en de opzet van een saneringsfonds met dat doel ?

Hoever staat het met de feitelijke sanering van verlaten tankstations door de brandstofverdelers zelf ?

Gebeurt dit enkel door een aantal grote merken ? Of nemen alle brandstofverdelers terzake hun verantwoordelijkheid op ?

En wat betekent dit voor de kleine uitbaters zelf van de tankstations ?

4. In België zouden nog een goede 5.000 tankstations actief zijn en zou het gaan om een 10.000-tal vervuilde tankstationsites (gesloten stations en stations nog in dienst samen).

Beschikt de minister over exacte recente cijfers voor Vlaanderen van het aantal tankstations en het aantal vervuilde sites ten gevolge van de uitbating van een tankstation, het aantal sites met een tankstation nog in werking en het aantal sites waar het station inmiddels gesloten is ?

Op hoeveel van deze tankstationsites zijn bodem en grondwater al onderzocht, hoeveel van deze sites zijn al gesaneerd of voor hoeveel van deze sites is een bodemsaneringsproject opgezet of gepland ?

5. Wat is de beste beschikbare techniek om de door benzine vervuilde ondergrond van deze stations te saneren ?

Antwoord

1. De afdeling Milieu-inspectie zal deze problematiek verder blijven volgen in de toekomst.

Er zullen regelmatig bodemstalen worden genomen bij stations waar kan worden verwacht dat er zich een bodemverontreiniging kan voordoen.

Indien er een bodemverontreiniging wordt vastgesteld, brengt de afdeling Milieu-inspectie de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) hiervan systematisch

op de hoogte. De OVAM volgt dan de verdere sanering op.

2. De preventie van bodemverontreiniging inherent aan bestaande brandstofverdeelininstallaties is reeds structureel aangepakt door de bepaling van artikel 3.2.1.2, § 3, b) van titel II van het Vlarem, volgens dewelke alle bestaande installaties tegen 1 januari 1999 aan de eisen van nieuwe installaties moesten voldoen. Deze limietdatum om de verdeelininstallatie te conformeren met de Vlarem-bepalingen kon onder de voorwaarden van het vroegere artikel 5.17.4.6 (huidig artikel 5.17.5.7) uitgesteld worden tot 1 januari 2002 respectievelijk 1 januari 2005, naargelang de rechtstreeks in de grond ingegraven enkelwandige metalen houders van vóór 1975 of van later dateerden. Als uitdrukkelijke voorwaarde voor het verlenen van uitstel was evenwel gesteld dat ook de bestaande houders moesten worden geconformeerd met de milieuvormwaarden voor nieuwe houders.

De overname van een vergunde inrichting moet gebeuren overeenkomstig de bepalingen van artikel 42 van titel I van het Vlarem. Bij een overname neemt de overnemer ook de voormelde verbintenis over gekoppeld aan het uitstel van de limietdatum. Bij dergelijke overname wordt enkel naar de vergunningssituatie gekeken, en niet naar wie de overnemer is.

Het feit dat bij een bepaalde inrichting bodemverontreiniging is vastgesteld, sluit niet uit dat nog milieuvergunningen voor op die site gevestigde inrichtingen volgens de Vlarem-procedure kunnen worden verleend.

De regels voor de definitieve buitengebruikstelling zijn duidelijk bepaald: in artikel 5.17.2.12, § 3 van titel II van het Vlarem voor ingedeelde ondergrondse houders en in artikel 6.5.5.5 van titel II van het Vlarem voor niet-ingedeelde ondergrondse houders.

- 3 en 4. Bodemsanering brengt voor vele exploitanten, feitelijke gebruikers en eigenaars van een tankstation een zware financiële inspanning met zich mee. Een samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten en de federale overheid betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations beoogt te voorzien in een financieringsmechanisme via de oprichting van een fonds door de betrokken sector, dat moet toelaten het historisch passief van de talrijke tankstations op efficiënte wijze te saneren. De verschillende betrokken ministers

van de regionale overheden hebben voor de zomer hun principieel akkoord gegeven omtrent een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations. Op federaal niveau ligt het dossier nog ter discussie. De oprichting van dit fonds werd eveneens aangemeld bij de Raad van Mededinging. Ik heb al aangevraagd op een spoedige behandeling van het dossier op federaal niveau. De deadline van de Vlarem-verplichtingen komt immers dichterbij. Een sanering gekoppeld aan de nodige infrastructuurwerken en gefinancierd door het fonds is het doel. Het fonds moet er mijns inziens absoluut komen.

Op 1 januari 1993 waren er ongeveer 6.200 tankstations in België, op 1 januari 2000 waren er nog 5.000 tankstations. Van de 1.200 tankstations die in de periode 1993-2000 hun activiteiten stopten, zijn er 250 gesaneerd. Van de nog operationele tankstations zijn er reeds 800 gesaneerd. Er zijn dus ongeveer 4.200 tankstations die eventueel in aanmerking komen voor een bijdrage van het fonds voor de sanering van hun terrein. De gemiddelde kostprijs voor de bodemsanering van een tankstation wordt geraamd op 3 à 4 miljoen frank.

In Vlaanderen gebeurt de sanering van de bodem, zowel door de grote maatschappijen als door kleine brandstofverdelers, meestal naar aanleiding van een overdracht (fusie), een stopzetting van de activiteiten, of tijdens de verbouwingen (aanpassingen aan de Vlarem-reglementering) aan het station. Eens het fonds voor de sanering van tankstations operationeel is, wordt een zeer sterke stijging van het aantal bodemsaneringen van tankstations verwacht. Momenteel stellen veel brandstofverdelers, in afwachting van het in werking treden van het fonds, de bodemsanering uit.

Uit de gegevens uit de databank van de OVAM blijkt dat er op circa 1.800 tankstations (zowel actief als niet meer actief, gedefinieerd op basis van de Vlarem-rubrieken 17.3.4, 17.3.6 en 17.3.9.2) een oriënterend bodemonderzoek werd uitgevoerd. Hiervan werden 1.412 sites opgenomen in het register van verontreinigde gronden. Op circa 510 tankstations werd reeds een beschrijvend bodemonderzoek uitgevoerd en voor circa 135 tankstations werd een bodemsaneringsproject opgesteld.

5. De bepalingen van de meest optimale saneringsvariant gebeurt op basis van de kosten en

de saneringsdoelstellingen. Deze worden op hun beurt bepaald door locatiespecifieke omstandigheden (bestemming van het terrein, bebouwing, stabiliteitsproblemen), aard en voorkomen van de verontreiniging (benzine en/of diesel, drijfslag, oude of nieuwe verontreiniging, omvang van de verontreiniging), de bodemopbouw (kleigehalte, organisch materiaal, ...), de risico's van de verontreiniging, de verspreidingsnelheid. Gelet op de verschillende parameters is het onmogelijk om te spreken van een "beste beschikbare techniek" om de bodemverontreiniging ten gevolge van de uitbating van een tankstation te saneren. Voor de meeste saneringen maakt men, rekening houdende met de specifieke randvoorwaarden voor die site, gebruik van combinaties van verschillende saneringstechnieken.

De meest gangbare en toegepaste saneringstechnieken zijn de volgende :

Voor de verontreiniging in het vaste deel van de aarde :

- ontgraven en afvoeren van de verontreiniging naar een vergunde inrichting ;
- bodemluchtexttractie : hierbij wordt lucht onttrokken uit de onverzadigde zone van de bodem. Naargelang de aard van de verontreiniging wordt deze verwijderd door verfluchtiging (benzine) of door het stimuleren van de biologische afbraak (diesel) ;

Voor de verontreiniging in het grondwater :

- persluchtinjectie : hierbij worden de vluchtige componenten uit het grondwater verwijderd en wordt de biologische afbraak gestimuleerd ;
- "pump and treat" : door middel van een bemalingssysteem wordt grondwater aan de bodem onttrokken. Door toestroming van proper grondwater wordt de bodem gereinigd. Het vrijkomend grondwater wordt door een waterzuiveringsinstallatie geleid alvorens het wordt geloosd op de riolering of op oppervlaktewater.

Ook voor de waterzuiveringsinstallatie zijn er verschillende beste beschikbare technieken (olie-waterafscheider, striptoren, plaatbeluchter, actieve koolfiltratie, biorotor,...).

De keuze voor de waterzuiveringsinstallatie is erg locatiespecifiek en meestal ook een combinatie van de verschillende bovenvermelde technieken.

Vraag nr. 15
van 10 november 2000
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Kanaal Dessel-Schoten – Vervuiling

In haar antwoord op een schriftelijke vraag over het vervuilde Kanaal Dessel-Schoten meldde de minister dat haar diensten momenteel werken aan een overzicht van de vervuiling. (*vraag nr. 71 van 22 december 1999 van de heer Johan Malcorps ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 3 maart 2000, blz. 736 – red.*)

1. Kan de minister reeds meedelen welke deelrapporten klaar zijn?
2. Wat is de vervuilingsgraad die is vastgesteld bij de opmaak van een aantal deelrapporten ?

Antwoord

1. De karakterisatie van de bodems van de Vlaamse waterlopen gebeurde in een eerste fase voor de onbevaarbare waterlopen (1996-1998) en in een tweede fase voor de bevaarbare waterlopen (1999-2000).

Het overzichtsrapport voor de onbevaarbare waterlopen werd gepubliceerd in 1998. Zopas werden de gegevens voor de bevaarbare waterlopen openbaar gemaakt via het tweede Vlaamse waterbodemsymposium in Brugge op 14 november 2000 en via een persmededeling van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op diezelfde dag.

De gegevens kunnen binnenkort worden geraadpleegd via de Vlaamse waterbodembank. De brochures zijn te verkrijgen bij de afdeling Water van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) en de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen van de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ).

Aminal, afdeling Water
 E. Jacquainlaan 20 bus 5
 1000 BRUSSEL
 tel. 02/553.21.11
 fax 02/553.21.05

AWZ, afdeling Beleid
Kon. Albert II-laan 20 bus 5
1000 BRUSSEL
tel. 02/553.77.02
fax 02/553.77.35

Alle tien locaties werden geanalyseerd volgens de Triade-methodologie. De Triade is een internationaal aanvaarde beoordelingsmethode voor waterbodems in situ waarbij fysisch-chemische, ecotoxicologische en biologische parameters naast elkaar worden geïntegreerd.

2. Op het Kanaal Dessel-Schoten werden tien locaties bemonsterd, verspreid over de volledige lengte van het kanaal (zie tabel 1).

Zowel voor de deelonderzoeken als voor de globale Triadekwaliteit wordt een beoordeling volgens vier klassen gemaakt.

Tabel 1 : Bemonsterde locaties op het Kanaal Dessel-Schoten

BZ072	Kanaal van Dessel naar Schoten	Schoten	26-apr-99	159226.00	214402.00
BZ073	Kanaal van Dessel naar Schoten	St.-Job-in-'t-Goor	26-apr-99	164053.00	221423.00
BZ074	Kanaal van Dessel naar Schoten	Brecht	26-apr-99	170080.00	225335.00
BZ075	Kanaal van Dessel naar Schoten	Rijkevorsel	28-apr-99	176349.00	224610.00
GN034	Kanaal van Dessel naar Schoten	Beerse	28-apr-99	183727.00	224277.00
GN035	Kanaal van Dessel naar Schoten	Merksplas	28-apr-99	189215.00	224281.00
GN036	Kanaal van Dessel naar Schoten	Ravels	28-apr-99	192078.00	228086.00
GN037	Kanaal van Dessel naar Schoten	Arendonk	27-apr-99	201168.00	225820.00
GN038	Kanaal van Dessel naar Schoten	Postel	27-apr-99	204035.00	221231.00
GN039	Kanaal van Dessel naar Schoten	Dessel	27-apr-99	205438.00	214877.00

Fysisch-chemisch

Als we het kanaal overlopen van Dessel richting Schoten, dan zien we dat op het punt na Dessel al een lichte verontreiniging is gemeten met extraheerbare organohalogenen (EOX), organische chloorpesticiden (OCP's) en polyaromatische koolwaterstoffen (PAK's). Vanaf Arendonk werden er duidelijk verhoogde concentraties PAK's aangetroffen. De, voor slib en organische stof gecorrigeerde, concentraties varieerden tussen de 1.75 en 9.25 mg/kg droge stof, de referentiewaarde is 0.22 mg/kg droge stof. Hoogste concentraties zijn er gemeten voor de PAK's fluoranteen en pyreen.

Tussen Ravels en Beerse is er daarnaast een verontreiniging waargenomen met minerale oliën. Vanaf Brecht zijn er ook verhoogde concentraties waargenomen voor polychloorbifenylen (PCB's) en de zware metalen lood, cadmium, koper, kwik en zink. Extreem hoge PCB-concentraties zijn aangetroffen in Brecht, namelijk 162.3 µg/kg droge stof (referentie is 5.1 µg/kg droge stof).

Uitgedrukt in klassen

Bij de verdeling in fysisch-chemische klassen worden arbitraire aanrijkniveaus ten op-

zichte van referentiewaarden aangenomen. De hoogste klasse van alle chemische variabelen wordt de globale fysisch-chemische klasse. Klasse 1 betekent dat de kwaliteit niet afwijkt van de referentie, klasse 4 betekent dat er een sterke afwijking is (dus de slechtste fysisch-chemische kwaliteit).

Fysisch-chemisch :

- de helft van de onderzochte locaties heeft klasse 4 ;
- twee locaties hebben klasse 3 ;
- twee locaties klasse 2 ;
- slechts één locatie valt in de beste klasse 1.

Ecotoxicologische effecten zijn er, op basis van de uitgevoerde testen, waargenomen voor de locaties Arendonk, Ravels en Rijkevorsel, locaties die enkel verontreinigd zijn met PAK's en/of PCB's.

Uitgedrukt in klassen

De ecotoxicologische klassen geven een idee van de potentiële effecten op organismen. Klasse 1 betekent een goede ecotoxicologische kwa-

liteit, klasse 4 vertegenwoordigt een zeer slechte ecotoxicologische kwaliteit.

Ecotoxicologisch :

- geen enkele locatie krijgt klasse 4 ;
- drie locaties krijgen klasse 3 ;
- één locatie heeft klasse 2 ;
- zelfs zes op de tien locaties krijgen klasse 1.

Biologische beoordeling : in het veld blijken de biota voornamelijk aangetast door de slechte kwaliteit op de locaties Rijkevorsel, Brecht en Sint-Job-in-'t-Goor.

Uitgedrukt in klassen

De biologische klassen zijn gebaseerd op veldwaarnemingen van actuele negatieve effecten op biota. Klasse 1 betekent daarbij een goede biologische kwaliteit, klasse 4 een zeer slechte biologische kwaliteit.

Biologisch :

- één locatie heeft klasse 4 ;
- twee locaties hebben klasse 3 ;
- drie locaties hebben klasse 2 ;
- vier locaties hebben klasse 1.

Algemeen gezien, blijkt dat de kwaliteit van de waterbodems in het Kanaal Dessel-Schoten, voornamelijk op basis van de verhoogde concentraties PAK's en in mindere mate de PCB's en zware metalen, matig tot slecht is. Hiermee behoort het kwalitatief gezien tot de midden-groep van de kanalen in Vlaanderen.

Uitgedrukt in klassen

Voor het integraal oordeel van de kwaliteit van de waterbodem worden de drie onderdelen gecombineerd. Klasse 1 betekent een goede kwaliteit, klasse 4 een zeer slechte kwaliteit. Deze Triadebeoordeling vormt een input voor een geïntegreerde kwaliteitsevaluatie.

Globale Triadekwaliteitsbeoordeling :

- drie van de tien onderzochte locaties krijgen klasse 4, wat betekent dat ze de grootste pri-

oriteit krijgen voor verder onderzoek, eventueel gevolgd door een sanering ;

- twee locaties krijgen klasse 3 ;
- vier locaties krijgen klasse 2 ;
- slechts één locatie krijgt klasse 1.

Vraag nr. 18
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
Vraag nr. 9
van 10 november 2000
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 741

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 21
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
Vraag nr. 11
van 10 november 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 23
van 14 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum

Zie :

Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 Vraag nr. 11
 van 14 november 2000
 van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
 Blz. 781

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 28
van 20 november 2000
van de heer JAN PENRIS

Koolstofdioxide – Emissiecijfers

Gerangschikt naar de uitstoot van het broeikasgas koolstofdioxide (CO₂) per hoofd van de bevolking staat België op de zevende plaats, met 12,04 ton CO₂ per hoofd.

Wat is hiervan het Vlaamse aandeel ?

Op welke plaats staat een onafhankelijk gemeten Vlaanderen ?

Beschikt de minister over afzonderlijke Vlaamse metingen ?

Zo neen, wordt hieraan gewerkt ?

Antwoord

In 1998 bedroeg de uitstoot van CO₂, CH₄ (methaan) en N₂O (lachgas) 95 Mton CO₂-equivalenten in Vlaanderen. De emissies in het referentiejaar 1990 bedroegen 84 Mton CO₂-equivalenten, wat betekent dat in 1998 de emissies in Vlaanderen 13 % hoger zijn dan in 1990. In 1990 bedroeg het aandeel van CO₂ in de broeikasgasemissies ongeveer 80 %. CH₄ en N₂O maken respectievelijk 9 en 12 % uit. In 1998 zijn de percentages licht gewij-

zigd naar 84 % voor CO₂, 7 % voor CH₄ en 9 % voor N₂O.

In 1998 bedroeg de CO₂-emissie 72.298,59 kton in Vlaanderen, wat overeenkomt met een aandeel van 59 % in de totale emissie in België (121.974,83 kton). Per inwoner is de emissie van Vlaanderen dus vergelijkbaar met deze van België.

Het aandeel zuivere CO₂-emissie per inwoner van Vlaanderen wordt in 1998 geschat op 14,5 ton. Het aandeel CO₂-equivalente emissies op 17,3 ton per inwoner.

De rapporteringen in het kader van UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) en de EU/CO₂-richtlijn (beschikking 1999/296/EG inzake het bewakingssysteem voor CO₂ en andere broeikasgassen) gebeuren in Vlaanderen door de Emissie-inventaris Lucht (VMM) in samenwerking met de Energiebalans Vlaanderen (VITO).

Deze informatie wordt conform de IPCC-richtlijnen (Intergovernmental Panel on Climate Change) en het CRF (common reporting format) aan Ircel (Interregionale Cel voor het Leefmilieu) bezorgd. Ircel staat in voor de rapportering voor België op basis van de afzonderlijke rapporteringen door de drie gewesten (afpraak CCIM, werkgroep Emissie).

(*Mton : megaton = 10⁶ ton ; kton : kiloton = 10³ ton ; VMM : Vlaamse Milieumaatschappij ; VITO : Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek ; CCIM : Coördinatiecomité voor het Internationaal Milieubeleid – red.*)

JOHAN SAUWENS

VLAAMS MINISTER
 VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
 AMBTENARENZAKEN EN SPORT

Vraag nr. 1
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

FC Antwerp – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Bekommerd om de verschillen die bestaan tussen de vele gemeenten inzake inkomsten en uitgaven m.b.t. organisatie en ondersteuning van activiteiten van voetbalclubs, kan men zich afvragen wat de impact is op de betrokken gemeentebesturen. Een

onderzoek heeft gewezen op de ongelooflijke variatie en inventiviteit van vele gemeentebesturen om al dan niet professionele voetbalclubs te ondersteunen, ruimte te geven al dan niet voor verdere ontwikkeling.

Door het ontbreken van algemene beginselen inzake regulering van uitgaven en inkomsten van het voetbalgebeuren ten aanzien van de gemeentebesturen, bestaat er een oneerlijke concurrentie tussen de voetbalclubs. Een duidelijk parallellisme wordt vastgesteld bij het vergelijken van de geboekte resultaten van de voetbalclubs en de toegekende budgetten door de gemeentebesturen.

1. Welke initiatieven of beslissingen zijn er al genomen om terzake tot een algemene regelgeving te komen ?
2. Welke uitgaven heeft het stadsbestuur van Antwerpen gemaakt ter organisatie en ondersteuning van de activiteiten van voetbalclub FC Antwerp op haar territorium voor de seizoenen 1998 en 1999 ?
3. Wat waren de inkomsten ?

Vraag nr. 2
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Germinal Beerschot – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 3
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

St.-Truiden VV – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 4
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

KV Mechelen – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 5
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

RC Harelbeke – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 6
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Eendracht Aalst – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 7
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Club Brugge – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 8
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

SK Beveren – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 9
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

SC Lokeren – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 10
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

RC Genk – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 11
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

AA Gent – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 12
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

SK Lierse – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

Vraag nr. 13
van 28 september 2000
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

KVC Westerlo – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven

**Antwoord
op vragen nrs. 1 t.e.m. 13**

De nodige inlichtingen werden gevraagd aan de verschillende provinciegouverneurs.

Zodra die in mijn bezit zijn, zullen de antwoorden in de voorgeschreven vorm worden bezorgd.

**Vraag nr. 14
van 5 oktober 2000
van de heer JOHAN DE ROO**

Socialehuisvestingsprojecten – Belemmeringen

Momenteel wordt er heel wat geld uitgetrokken voor projecten van sociale huisvesting. De ellenlange procedures werken echter zeer ontmoedigend. Het duurt op zijn minst vier jaar om een bepaald project te realiseren. De moeilijke opstelling van Stedenbouw komt er nog eens bovenop. Daarnaast is de verwerving van eigendommen erg moeilijk.

1. Worden er inspanningen gedaan om de procedures te vereenvoudigen ?
2. Waarom wordt er ten aanzien van de plattelandsgemeenten geen vast percentage gesteld om een beroep te doen op de projecten inzake sociale huisvesting ?
3. Waarom laat men niet toe woonuitbreidingsgebieden aan te snijden voor sociale huisvestingsprojecten, vooral in gemeenten met een achterstand inzake sociale huisvesting ?
4. Bouwpromotoren zijn in een spoedtempo alle beschikbare gronden aan het opkopen.

Hoe zal de gewone man nog grond kunnen verwerven ?

Welk beleid hanteert de overheid tegen de monopolievorming van de private sector inzake het bezit van gronden ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

Gecoördineerd antwoord

1. Sinds 1 mei 1997 geldt één aanvraag- en beoordelingsprocedure voor de subsidiëring van so-

ciale woonprojecten, ongeacht de verrichting waarvoor subsidie wordt gevraagd.

Met het wijzigend besluit van 25 juli 2000 (Belgisch Staatsblad 30 september 2000) werd op basis van verschillende elementen van evaluatie, aangereikt vanuit de sector en de verschillende dossierbehandelaars, een tweede belangrijke vereenvoudiging doorgevoerd.

Het wijzigend besluit omvat een aantal technische ingrepen die vooral beogen vertragende elementen uit te schakelen, zoals de voordracht door de gemeente van een ontwerper voor infrastructuurwerken, de mogelijkheid om bijkomende schatters te erkennen voor de ramingen bij verwervingen, de mogelijkheid tot vrijstelling van het houden van een plenaire vergadering bij projecten die geen gesubsidieerde infrastructuur omvatten, het opheffen van de verplichting tot het houden van een informatievergadering als enige mogelijkheid voor het informeren van de betrokken bewoners.

Daarnaast beoogt de wijziging de verwervingssubsidie effectiever en performanter te maken als instrument voor de socialehuisvestingssector om de concurrentie met private bouwpromotoren aan te gaan.

De subsidieberekening werd grondig vereenvoudigd : in alle woningbouwgebieden wordt het volledig bedrag van grondaankopen gesubsidieerd voor alles wat een prijs van 1.250 fr/m² overschrijdt. Deze maatregel bevoordeligt projecten met een hoge densiteit (grondprijs per woning wordt lager).

Daarenboven worden aankopen in de bijzondere gebieden waar het recht van voorkoop wordt uitgeoefend (o.m. de Vlaamse Rand) extra gesubsidieerd : alles boven 1.000 fr/m². De afbakening van bijzondere gebieden gebeurt op voorstel van de gemeenten.

Wanneer geïnventariseerde woningen (leegstand en/of verwaarlozing) met recht van voorkoop worden aangekocht, krijgt de initiatiefnemer de volledige verwervingskosten boven de 625 fr/m² gesubsidieerd. Hiermee wordt naast de realisatie van sociale woningen ook een algemene opwaardering van het woningpatrimonium in Vlaanderen bevorderd.

Momenteel is een nieuw ministerieel besluit (MB) in voorbereiding in uitvoering van dit gewijzigd besluit, waarbij het aanvraagformulier

grondig wordt vereenvoudigd, voornamelijk op het vlak van de te leveren algemene informatie en de bijlagen ; de administratie streeft ernaar om zoveel mogelijk informatie zelf ter beschikking te houden zonder de initiatiefnemer te belasten met het leveren van die gegevens (bv. luchtfoto, socialewoningenbestand in de gemeente).

In het nieuwe MB wordt ook voorzien in de opheffing van de meeste subsidieplafonds, dit om een meer flexibele beoordeling van de kostprijs mogelijk te maken gelinkt aan de meerwaarde van projectconcept of -locatie.

Ook de evaluatiecriteria – zowel op projectniveau als op programmatieniveau – zullen in die zin worden aangepast.

2. Het vastleggen van afzonderlijke quota per plattelandsgemeente is op dit ogenblik nog voorbarig. Het Vlaams woonbeleid streeft juist naar een (gemeente)grensoverschrijdende regionale aanpak met efficiënte taakverdelingen en daardoor lastenverlichting voor de verschillende partners.

Het Vlaams woonbeleid stimuleert de gemeenten om sociale huisvesting op de agenda te plaatsen onder meer bij de invulling op lokaal vlak van het ruimtelijk structuurplan, door de opmaak van een gemeentelijk woonplan, door de afbakening van bijzondere gebieden (voorkooprecht).

Het vastleggen van quota zou ook geen stimulans betekenen, aangezien er momenteel geen gebrek is aan kredieten en de beschikbaarheid van subsidiegeld dus geen drempel is voor het realiseren van kernversterkende sociale woonprojecten.

3. Een belangrijk deel van de woonuitbreidingsgebieden is niet centrumondersteunend ten aanzien van de kern gelegen. Een keuze op Vlaams niveau om al deze gebieden met een lineaire maatregel vrij te geven voor sociale huisvesting, is daarom niet te verantwoorden.

Een ruimtelijke afweging van inzet van woonuitbreidingsgebied of onbebouwd woongebied vraagt veel kennis van de lokale terreinsituatie. De gemeente kan deze discussie voeren in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplanningsproces.

Hierbij is het niet de bedoeling om te wachten op een afgewerkt structuurplan om actie te ondernemen. Bij een goed zicht op behoeften, aanbod en gewenste ruimtelijke structuur kan een aanvang worden genomen met de uitvoering.

4. Binnen het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening zijn de mogelijkheden voor de overheid om gronden te verwerven, uitgebreid. Naast de onteigeningen kunnen gemeenten, provincies en Vlaams Gewest ook een voorkooprecht inschrijven in de respectieve ruimtelijke uitvoeringsplannen. Er bestaan met andere woorden verschillende instrumenten voor de overheid om gronden te verwerven.

Binnen de gemeentelijke structuurplanning is er een mogelijkheid voor de socialehuisvestingsmaatschappijen om aan de gemeente aandacht te vragen voor de problematiek. Door hun betrokkenheid bij dergelijke processen, ook bij de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden, hebben de socialehuisvestingsmaatschappijen zicht op prioriteiten in het ruimtelijke beleid. Het inspelen hierop vraagt een actieve rol van de socialehuisvestingsmaatschappijen in deze processen en een mogelijkheid om snel in te spelen op de geboden kansen.

Vraag nr. 15
van 5 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Prinselijke missies

In de loop van de maand september brachten prins Filip en zijn echtgenote een bezoek aan New York en aan Australië. Dit ging gepaard met een aantal initiatieven met betrekking tot de promotie van de buitenlandse handel. Een aantal deelnemende bedrijven toonde zich niet gelukkig met de royaltyshow waarin ze waren terechtgekomen.

In hoeverre waren Export Vlaanderen en de Vlaamse economische vertegenwoordigers zowel organisatorisch als financieel bij dit initiatief betrokken ?

Antwoord

1. De prinselijke missie naar New York werd volledig georganiseerd door de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH). Export Vlaanderen werd daarbij noch organisatorisch, noch financieel betrokken.

Op vraag van de federale autoriteiten ter plaatse heeft de Vlaamse economische vertegenwoordiger in New York wel de praktische organisatie voor zijn rekening genomen van de diamantreceptie op dinsdagavond 21 september. Deze medewerking had geen enkele financiële implicatie en werd gevraagd omdat de federale autoriteiten zelf niet over een internationaal exportpromotienetwerk beschikken.

- In tegenstelling tot het bezoek aan New York, was de aanwezigheid van het prinsenpaar in Sydney niet gericht op de handelsbevordering. Het bezoek had plaats in het kader van de Olympische Spelen en de activiteiten gepland door het Belgisch Olympisch Comité.

Noch Export Vlaanderen, noch de Vlaamse economische vertegenwoordiger in Sydney werden financieel of organisatorisch betrokken bij dit bezoek. De Vlaamse economische vertegenwoordiger in Sydney kreeg wel de gelegenheid om op de networking lunch een aantal zakenrelaties uit te nodigen en aldus zijn netwerk van contacten uit te breiden.

Vraag nr. 16
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wezembeek-Oppem – Benoemingen

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 150 van 28 juni 2000 aangaande de vernietiging van de benoeming van drie leerkrachten in het Franstalig faciliteitenonderwijs in Wezembeek-Oppem, deelt de minister mee dat het betrokken gemeentebestuur daartegen beroep heeft aangetekend bij de Raad van State (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 1 december 2000, blz. 520 – red.*).

Kan de minister in aansluiting daarop meedelen of tijdens die procedure de vernietiging gehandhaafd blijft, dan wel of die wordt opgeschort?

Antwoord

Een beroep bij de Raad van State schorst normaliter niet de uitvoering van de bestreden administratieve rechtshandeling, behoudens in een aantal gevallen opgenomen in bijzondere wetten.

Dit wil zeggen dat mijn beslissing van 17 mei 2000 houdende de vernietiging van de beslissingen van de gemeenteraad van Wezembeek-Oppem van 16 december 1999 tot benoeming in vast verband van drie leerkrachten in de Franstalige gemeenteschool, nog steeds uitvoerbaar is.

Wanneer de gemeente een vordering instelt tot schorsing van mijn beslissing en de Raad van State gaat hierop in, dan wordt de uitvoering van mijn beslissing geschorst tot op het moment dat de Raad zich definitief ten gronde uitspreekt.

Naar verluidt heeft de minister-president het verzoekschrift slechts op 7 november laatstleden ontvangen van de griffie van de Raad van State. Ik heb zelf nog geen kennis genomen van dit verzoekschrift.

Vraag nr. 17
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Handelsrelaties met Oostenrijk – Evaluatie

In een vraaggesprek eind september geeft de minister-president toe dat de beroering in dit land rond de regeringswissel in Oostenrijk serieus nadelig is geweest voor de Vlaamse bedrijven die in Oostenrijk actief zijn.

Kan de minister op basis van de gegevens waarover hij beschikt een beeld schetsen van die gevolgen tot op vandaag?

Antwoord

- De recentste exportcijfers waarover wij beschikken, tonen aan dat er een probleem bestaat wat de evolutie van onze handelsrelaties met Oostenrijk betreft.

Uit de Belgische exportcijfers valt af te leiden dat de uitvoer naar Oostenrijk in de eerste helft van 2000 beduidend minder sterk is gestegen (vergeleken met dezelfde periode in 1999) dan de export naar andere landen. In het tweede kwartaal van 2000 steeg de Vlaamse export naar Oostenrijk met 7,2 %, terwijl de globale Vlaamse export met 20,2 % groeide.

- Verder blijkt dat het Vlaams aandeel in de Belgische export in 1999 79,9 % bedroeg.

Tijdens de eerste twee kwartalen van 2000 viel dat aandeel terug tot respectievelijk 77,8 % en 77,5 %, wat betekent dat de Vlaamse export naar Oostenrijk het minder goed doet dan de Waalse en de Brusselse.

3. Als antwoord op een interpellatie van Vlaams volksvertegenwoordiger Roland Van Goethem op 19 oktober jongstleden heb ik in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van het Vlaams Parlement laten weten initiatief te zullen nemen om extra promotie-inspanningen te laten organiseren op de Oostenrijkse markt, indien de cijfers voor het tweede kwartaal de dalende trend zouden bevestigen (*Handelingen Commissievergadering Nr. 13 van 19 oktober 2000, blz. 1 e.v. – red.*). Dit is inmiddels het geval.
4. Ik heb Export Vlaanderen daartoe onlangs dan ook de opdracht gegeven.

Vraag nr. 18
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

St.-Genesius-Rode – Huisvuiltaks

Het gemeentebestuur van de faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode weigert bij de beslagrechter van Brussel te eisen dat vier personen die om taalredenen weigeren hun huisvuiltaks te betalen, daartoe toch zouden worden gedwongen.

Dit lijkt mij een daad van onbehoorlijk bestuur.

Heeft de minister in dit dossier stappen ondernomen ?

Antwoord

Het is me bekend dat in de gemeente Sint-Genesius-Rode de ontvanger in een aantal dossiers met betrekking tot de invordering van de milieubelasting, na een aantal aanmaningen, beslag liet leggen bij deurwaardersexploot. Tegen dit beslag werd door vier inwoners van de gemeente verzet aangekend bij de beslagrechter.

In een recent advies besluiten prof. dr. Marc Boes, prof. dr. David D'Hooghe, prof. dr. Paul Van Orshoven en drs. Frederik Vandendriessche dat het wellicht mogelijk is om bij weigering door een ge-

meentebestuur een degelijk verweer te ontwikkelen dwangtoezicht toe te passen. In hun nota staat met name :

"Er valt te bepleiten dat artikel 270 van de Nieuwe Gemeentewet het college van burgemeester en schepenen verplicht om voor de gemeente als verweerder op te treden. Ook uit het zuinigheidsbeginsel zou dergelijke verplichting afgeleid kunnen worden.

Indien het college nalaat een dergelijk verweer te ontwikkelen of zich beperkt tot een vormelijk verweer, valt dan ook het uitoefenen van een dwangtoezicht via het zenden van een bijzonder commissaris te verdedigen."

In dit dossier heb ik het niet nodig geacht om zelf stappen te ondernemen, aangezien enkele inwoners zelf als verweerder zijn opgetreden. Dit gebeurde onder meer op basis van artikel 271 van de Nieuwe Gemeentewet, dat toelaat dat inwoners namens hun gemeente als verweerder optreden.

Bij beschikking van 17 oktober 2000 heeft de beslagrechter zich onbevoegd verklaard om het aangetekende verzet in te willigen. De belastingplichtigen lieten immers na om de geëigende fiscale bezwaarprocedure te volgen. Het beslag blijft dus gehandhaafd en de ontvanger kan de instrumenterende deurwaarder nu opdracht geven om dit beslag uit te voeren.

Vraag nr. 19
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

St.-Genesius-Rode – Taalgebruik

Enige tijd geleden heeft het gemeentebestuur van de faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode een brochure uitgegeven met informatie betreffende bouwen, verbouwen en wonen.

De publicatie bevatte verschillende commerciële advertenties, waarvan een aantal uitsluitend Frans-talige.

Is dit in overeenstemming met de taalwetgeving ?

Zo neen, werden terzake reeds maatregelen genomen ?

Antwoord

De brochure over bouwen, verbouwen en wonen gaat uit van de gemeente en is onderworpen aan de vigerende taalwetgeving. Het betreft een mededeling aan het publiek. Omdat Sint-Genesius-Rode een randgemeente is, betekent dit dat de mededelingen in het Nederlands en het Frans moeten zijn gesteld, met voorrang voor het Nederlands. Dit is in elk geval zo voor de inhoudelijke teksten die uitgaan van het gemeentebestuur zelf.

Het is niet duidelijk of ook commerciële advertenties in de brochure zijn onderworpen aan de taalwetgeving. In een aantal adviezen stelde de Vaste Commissie voor Taaltoezicht van niet. Maar mijns inziens kan evengoed het omgekeerde worden verdedigd. Dan moet het bestuur dat verantwoordelijk is voor de uitgave en verspreiding van een brochure, ook voorrang geven aan het Nederlands voor de commerciële advertenties.

Ik verwijs hierbij naar een ander advies van de Vaste Commissie, waarin ze stelde dat teksten op straatnaamborden een onderdeel van de mededeling aan het publiek zijn, ook als de kostprijs van die borden ten laste valt van een privaat bedrijf. Om uitsluitel te krijgen, zal ik de vraag voorleggen aan de werkgroep "taal", voorgezeten door minister Anciaux. In afwachting vind ik het niet opportuun om maatregelen te nemen.

Vanzelfsprekend zal ik niet nalaten de Vlaamse volksvertegenwoordiger op de hoogte te houden van verdere stappen in dit dossier.

Vraag nr. 20
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – Overdracht BDBH-personeel

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg van 29 juni 2000 over mogelijke nieuwe oriëntaties bij Export Vlaanderen stelde de minister dat hij diezelfde namiddag onderhandelingen zou aanknopen over de overdracht van personeel van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) "in functie van het toekomstige samenwerkingsakkoord en in uitvoering van de principiële beslissingen die nog door de Costa moeten worden genomen". (*Handelingen Commissievergadering nr. 208 van 29 juni 2000 – red.*)

Hebben die onderhandelingen omtrent de overdracht van BDBH-personeel sedertdien al tot iets geleid ?

Antwoord

1. De gesprekken waarnaar ik verwees, werden gevoerd in het raam van de regelmatige vergaderingen tussen de vier ministers in ons land die de exportpromotie onder hun bevoegdheid hebben.

Tijdens deze gesprekken werd de toekomst van de BDBH besproken, zonder dat het evenwel tot echte onderhandelingen is gekomen.

2. Bedoelde onderhandelingen vatten evenwel aan op 22 november eerstkomend, op uitnodiging van beide federale ministers verantwoordelijk voor Institutionele Aangelegenheden.

Vraag nr. 21
van 11 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wezembeek-Oppem – Faciliteiten

Naar aanleiding van het schrijven waarmee het gemeentebestuur van de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem aan de inwoners van de gemeente vraagt in welke taal zij hun officiële briefwisseling wensen te ontvangen, werd door de Vlaamse oppositie aan de gouverneur van Vlaams-Brabant en aan de minister gevraagd om de beslissing van het college van burgemeester en schepenen te vernietigen, de ontvanger te verbieden om de kosten verbonden aan het drukken en verzenden te betalen en het college persoonlijk aansprakelijk te stellen.

Welke maatregelen heeft de minister in dit verband genomen ?

Houdt het initiatief van het college van Wezembeek-Oppem geen doelbewuste wetsovertreding in en is dit derhalve geen daad van onbehoorlijk bestuur ?

Heeft hij eventueel verdere stappen gezet die leiden tot sancties ?

Antwoord

Ik kan de volksvertegenwoordiger meedelen dat zowel het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 23 juni 2000 met betrekking tot de registratie volgens taalaanhorigheid en het versturen van een brief hieromtrent aan de inwoners, als het besluit van dezelfde datum van hetzelfde orgaan met betrekking tot het gunnen van de opdracht om die brieven te drukken en onder omslag te brengen, zijn vernietigd door mijn ambt op 19 juli 2000.

Bij brief van 19 juli 2000 verzocht ik de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant erop toe te zien dat de vernietigingsbesluiten worden uitgevoerd en dat eventueel betaalde bedragen uit de rekeningen worden verworpen.

De gemeenteraad van Wezembeek-Oppem heeft op de zitting van 22 augustus 2000 beslist om in beroep te gaan bij de Raad van State.

Vraag nr. 22
van 16 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wezembeek-Oppem – Franstalige 11.11.11

Naast financiële hulp aan de Vlaamse 11.11.11 verleent het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem eveneens steun aan de Franstalige afdeling van 11.11.11, die mijns inziens wettelijk gezien niet kan opereren in de faciliteitengemeenten.

Is de minister hiervan op de hoogte ?

Zo ja, welke houding heeft hij terzake aangenomen ?

Antwoord

Deze zaak is me niet bekend. Er werd geen klacht tegen ingediend, noch werd dit mij op een andere wijze meegedeeld.

Navraag bij de gemeenteontvanger leert mij dat in 1999 een bedrag van 60.000 frank en in 2000 een bedrag van 100.000 frank werd gestort op het centrale rekeningnummer van 11.11.11. Op zich zie ik geen enkele reden waarom het een Franstalige afdeling van een privaatrechtelijke VZW verboden zou zijn om, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt, op te treden in een faciliteitengemeente.

Ik heb de gouverneur opdracht gegeven de zaak verder te onderzoeken.

Vraag nr. 23
van 19 oktober 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY

Wonen – Betaalbaarheid

Het Centrum voor Sociaal Beleid (CSB) van de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen (Ufsia) publiceerde onlangs een studie waaruit bleek dat een steeds groter aantal gezinnen meer dan 20 % van zijn inkomen aan wonen moeten besteden. Dit betekent dat de woonlasten voor vele mensen nu meer dan vroeger zeer zwaar zijn, dat sociale huisvesting te weinig gezinnen bereikt en dat het socialehuisvestingsbeleid van de Vlaamse regering zich duidelijk onvoldoende richt op de groepen met een laag inkomen. (*De bewoners van gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde woningen in Vlaanderen. Profiel woningkwaliteit en betaalbaarheid. CSB, juni 2000 – red.*)

Mensen uit de socialebouwsector melden mij met steeds grotere bezorgdheid dat hetzelfde fenomeen zich thans in toenemende en prangendere mate voordoet in de sector van de woningbouw en de gewone koopwoningen, inclusief de sociale woningen.

Gewone verdieners, zelfs tweeverdieners, die tot voor enige tijd mits voldoende sparen, strikt geldbeheer en voldoende werkzekerheid nog aan een bouwgrond en een gezinswoning toe waren en de last nog konden dragen, zien thans geen of steeds minder mogelijkheden.

1. Is deze onaanvaardbare toestand de minister bekend ?
2. Heeft hij een verklaring en een oplossing voor deze toestand ? Welke corrigerende initiatieven op de grond-, bouw- en financieringsmarkt heeft hij reeds genomen en met welk resultaat, en dit meer specifiek voor de woningbouw en de koopwoningen ?
3. Kan de minister per inkomenscategorie een overzicht bezorgen van de woningbouwprojecten die de laatste drie jaar werden opgestart of voltooid ?

Beschikken de diensten van de minister, wat de afnemende mogelijkheden inzake de particuliere woningbouw en het verwerven van een koop-

woning betreft, over prognoses voor de eerstvolgende jaren ? Welke conclusies trekken zij daaruit ? Welke beleidsconclusies trekt de minister daaruit ?

Antwoord

1. De studie van het Centrum voor Sociaal Beleid is mij bekend. Het is inderdaad zo dat globaal genomen de woonlasten aanzienlijk zijn gestegen de voorbije twintig jaar.

Vooraf de groep die meer dan 30 % van het besteedbaar inkomen spendeert aan wonen, is aanzienlijk toegenomen. Voorlopige resultaten uit recenter onderzoek naar de effectiviteit van de overheidsinstrumenten inzake eigendomsverwerving ondersteunen de vaststellingen van het CSB. De vaststelling dat de woonlasten fors zijn toegenomen, verdient wel enige nuance, omdat gelijklopend met de gestegen woonlasten ook het wooncomfort is toegenomen de voorbije twintig jaar.

De forse stijging van de woonkosten is echter slechts ten dele het gevolg van het nastreven van een hoger wooncomfort. Naast het verhoogde wooncomfort en het bijbehorende prijseffect blijft de vaststelling dat de woonkosten voor alle types van wonen (privaat, sociaal, koop, huur) gedurende meerdere jaren sneller zijn gestegen dan bijvoorbeeld de evolutie van de prijs- en loonindex.

Conclusie is dat wonen in Vlaanderen de afgelopen twintig jaar kwalitatief beter is geworden, maar ook aanzienlijk duurder.

Uiteraard zijn de effecten van de gestegen woonkosten niet voor iedereen dezelfde. Kijkende naar de subsectoren huisvesting, is een markante vaststelling dat eigenaars en huurders op de particuliere markt respectievelijk 22 % en 24 % van hun inkomen aan hun huis besteden. In de (gesubsidieerde) sociale sector is dit beduidend lager en schommelt dit in beide gevallen rond de 16,5 %. Kijkende naar de evolutie van de woonquota, stellen we vast dat vooral bij de huurders de woonuitgaven een steeds groter deel van het gezinsbudget opsorpen. Ook eigenaars op de private markt hebben een hoge woonquota (22 % gemiddeld), maar deze groep krijgt daarvoor in ruil een zeer hoge mate van woonzekerheid. Bovendien zal deze groep (doorgaans) een steeds lager woonquota halen, aangezien het bedrag van de afbetaling stabiel

blijft en het besteedbaar inkomen toeneemt (indexering, inflatie). De groep private eigenaars heeft bijgevolg een zware woonquota in de beginjaren na de verwerving, maar deze woonquota (de naakte woonkosten) daalt uiteindelijk tot nul bij de afbetaling van de woning.

Uit de studie blijkt ook dat het percentage huishoudens met een zeer moeilijke huisvestingssituatie zeer sterk gestegen is, van 2,1 % in 1976 naar 6,1 % in 1997. Deze huishoudens combineren een laag inkomen met hoge woonuitgaven. Van deze groep huurt bijna 60 % op de private markt (= 80.000). In de meeste gevallen gaat het om alleenstaanden, waarvan de helft bejaarden. Door de hoge woonlasten en de lage woonkwaliteit wordt de globale levenskwaliteit van deze aanzienlijke groep huishoudens aangetast en is ze dan ook onaanvaardbaar.

Kort samengevat

Wat betaalbaarheid betreft, kan worden gesteld dat het aanbieden van sociale koop- en huurwoningen de Vlaamse huishoudens in staat stelt om aanzienlijk minder te moeten spenderen aan hun huisvesting, wat vooral voor de huurdersgroep essentieel is. Daarnaast staat de vaststelling dat een aanzienlijk aantal huurders op de private markt het zeer moeilijk hebben, niet enkel uit het oogpunt van de betaalbaarheid, maar ook vanuit de vaststelling dat deze groep vaak kwalitatief slecht woont (maar relatief veel betaalt).

2. Het Vlaams woonbeleid richt zich binnen zijn sociale taak in de eerste plaats naar doelgroepen zoals kandidaat-huurders van een sociale woning, kandidaat-kopers van een (sociale) woning, kandidaat-kopers van een sociale kavel. Deze drie doelgroepen bereikt de Vlaamse overheid via acties, initiatieven en instrumenten die een weerslag hebben op wat we kunnen noemen de "subsectoren huisvesting", met name de koop, de huur en de kavels.

Zoals reeds in het antwoord op vraag 1 aangegeven, blijkt uit de studie van het CSB dat het vooral de huurders op private markt zijn die het moeilijk hebben op het vlak van betaalbaarheid van het wonen. Bovendien heeft deze groep niet dezelfde woonzekerheid als de eigenaarsgroep en, als we kijken naar de woonkosten, vaak ook geen vergelijkbaar wooncomfort.

Zoals in de beleidsnota te lezen is, doet de Vlaamse overheid, naast de reeds bestaande ini-

tiatieven, een aanzienlijke inspanning naar deze doelgroep :

- met name via het verhogen van het aanbod aan kwaliteitsvolle sociale huurwoningen met 15.000 extra eenheden ;
- via de hervorming van het systeem van huursubsidies gericht naar huurders op de private markt, een maatregel die ook aansluit bij de initiatieven rond kwaliteitsbewaking.

De verwerving van een eigen eerste woning is en wordt nog steeds zwaar ondersteund.

In 1992 was reeds meer dan 66 % van alle Vlaamse huishoudens gerechtigd voor een sociale lening. Dit percentage moet worden gezien als het aandeel huishoudens dat in principe gerechtigd is, en dit op basis van hun inkomen ; er wordt geen rekening gehouden met financiële draagkracht of verhuisbereidheid. Sinds 1992 zijn de inkomensgrenzen voor sociale eigendomsverwerving systematisch verhoogd, van 850.000 frank in 1992 tot 1.700.000 frank (in bepaalde omstandigheden) in 2000. We mogen er dus van uitgaan dat het aandeel gerechtigden nog aanzienlijk is toegenomen.

Het systeem van sociale eigendomsverwerving is bijgevolg gericht naar zeer brede lagen van de Vlaamse bevolking.

In de discussie rond eigendomsverwerving dient ook te worden opgemerkt dat het belangrijkste onderdeel (vanuit financieel oogpunt) van private eigendomsverwerving geen Vlaamse bevoegdheid is, namelijk de federale fiscale voordelen voor de eigen woning. Dit neemt niet weg dat de Vlaamse overheid zware inspanningen levert op het beleidsdomein wonen, en meer specifiek inzake eigendomsondersteuning, dit zowel in de private als in de sociale sector.

Een eerste vaststelling is dat Vlaanderen een grote woningvoorraad heeft van relatief oudere woningen. Uit onderzoek blijkt dat er een duidelijke (negatieve) link is tussen de ouderdom van woningen en de woningkwaliteit. Het is dan ook essentieel dat de Vlaamse overheid in steunmaatregelen voorziet voor de opwaardering en kwaliteits- en comfortverbetering van dit woningpatrimonium. Een tweede vaststelling is dat, willen we het aanbod aan kwaliteitsvolle woningen verhogen, er voldoende aanbod moet zijn van nieuwe woningen, dit ter vervanging van de niet-verbeterbare (oude) woningen.

Zoals in de beleidsnota staat zal, vertrekkende vanuit deze twee vaststellingen, een heroriëntering van het stelsel tegemoetkomingen (leningen en premies) worden voorgesteld. Deze heroriëntering is een gepaste reactie en ondersteuning van de Vlaamse overheid en een positief signaal naar jonge gezinnen toe.

3. Door de socialehuisvestingssector wordt niet per specifieke inkomenscategorie gebouwd.

Als **bijlage** wordt een overzicht gegeven van de opbouwactiviteiten van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de door haar erkende sociale huisvestingsmaatschappijen in de periode 1995-2000, uitgesplitst per activiteit (nieuwbouw huurwoningen, vervangingsbouw huurwoningen, nieuwbouw koopwoningen).

In de eerste kolom wordt de woonbehoefte per gemeente aangeduid (per woningeenheid), afgeleid van de woonbehoeftestudie van Meulemans en Willemé en beperkt tot het doelpubliek van de prioritaire sociale huurders.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 24
van 27 oktober 2000
van mevrouw SONJA BECQ

Sociaal huis – Stand van zaken

In het regeerakkoord is sprake van de omvorming van de bestaande OCMW's tot sociale huizen, waar elke burger terecht kan voor alle administratieve en sociale dossiers, premies, enzovoort. (*Stuk 31 (1999) – Nr. 1, blz. 30 – red.*).

In de Beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden wordt deze omvorming geduid vanuit de uitbouw van een toegankelijke administratie en informatie. De uitbouw van een geïntegreerd (gemeentelijk) loket voor de burger staat hierin centraal en kan niet los worden gezien van de uitbouw van een sociaal huis (*Stuk 158 (1999-2000) – Nr. 1, blz. 8 – red.*).

1. Welke stappen werden reeds gezet in de concretisering van het sociaal huis ?
2. Hoe verhoudt dit sociaal huis zich tot de gemeentelijke dienstverlening ?

3. Wie wordt betrokken bij het proces van invulling van dit sociaal huis en welke timing werd hiervoor vooropgesteld ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd eveneens gesteld aan mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Antwoord

In mijn beleidsnota wordt de uitbouw van een geïntegreerd loket aangekondigd. De gemeenten moeten, omwille van hun laagdrempeligheid, uitgroeien tot het belangrijkste fysiek aanspreekpunt van de Vlaming in het contact met de overheid.

De huidige maatschappelijke realiteit vereist dat naast het fysiek aanspreekpunt ook een aanbod via het virtueel loket ter beschikking wordt gesteld. Op die manier kan de burger op om het even welk tijdstip een antwoord op zijn/haar vraag verkrijgen.

De realisatie van een geïntegreerd informatie- en dienstenaanbod via één kanaal vraagt bestuurlijke ingrepen en afspraken tussen de verschillende bevoegde overheden. De besprekingen hieromtrent zijn bezig.

In het kader van het geïntegreerd loket wordt gesproken over clusters van dienstverlening. De sociale dienstverlening is één van de luiken. Op dit ogenblik wordt het sociaal beleid op lokaal vlak georganiseerd vanuit twee besturen : de gemeente en het OCMW. De taakafbakening tussen beide wordt almaar vager.

Op dit ogenblik zijn er gesprekken aangaande tussen mijn kabinet en het kabinet van de minister van Welzijn, Mieke Vogels, inzake de uitbouw van het sociaal huis.

Vraag nr. 25
van 27 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Martelaarsplein – Ministeriële brief

Begin oktober raakte bekend dat de minister in een schrijven aan de burgemeester van de stad Brussel aanstuurde op overleg inzake de belabberde toestand van het Martelaarsplein in Brussel, waar een aantal Vlaamse ministeriële kabinetten zijn gevestigd.

Ontving de minister tot dusver enige reactie hierop van het Brusselse stadsbestuur ?

Antwoord

Op 3 oktober 2000 schreef ik een brief aan de burgemeester van de stad Brussel waarin ik de troosteloze toestand van het Martelaarsplein onder de aandacht bracht.

Tot op heden ontving ik geen reactie vanwege het Brusselse stadsbestuur.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING
EN MEDIA

Vraag nr. 1
van 5 oktober 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Socialehuisvestingsprojecten – Belemmeringen

Zie :
Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport
Vraag nr. 14
van 5 oktober 2000
van de heer Johan De Roo
Blz. 827

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 2
van 5 oktober 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Decreet ruimtelijke ordening – PV-afschriften

Artikel 154 van het decreet op de ruimtelijke ordening bepaalt dat de plaatselijke politie een afschrift van het proces-verbaal (PV) opgemaakt bij een overtreding van verrichte werken of handelingen, per aangetekende brief moet bezorgen aan de burgemeester van de gemeente op wiens grondgebied

deze werken of handelingen werden uitgevoerd en aan de stedenbouwkundige inspecteur.

Waarom kan dergelijk afschrift van het PV niet worden bezorgd door afgifte mits ontvangstbewijs, in plaats van door een aangetekende brief, aangezien dit telkens een onnodige uitgave voor de gemeente is ?

Antwoord

Met de verzending van een afschrift van het proces-verbaal van een stakingsbevel aan de burgemeester en de stedenbouwkundige inspecteur bij aangetekende brief heeft de decreetgever willen verzekeren dat beide instanties effectief en snel kennis krijgen van het stakingsbevel.

De effectieve kennisgeving aan de stedenbouwkundige inspecteur is van belang omdat hij het stakingsbevel tijdig, dit wil zeggen acht dagen na de kennisgeving van het proces-verbaal aan de overtreder en de andere in het decreet vermelde personen, moet bekrachtigen.

Een snelle en verzekerde kennisgeving aan de stedenbouwkundige inspecteur en aan de burgemeester, als hoofd van het college van burgemeester en schepenen, stelt hen in staat onmiddellijk na de stillegging de gepaste maatregelen te treffen met het oog op de regularisatie en/of verdere beteugeling van het bouwbedrijf. Door een tijdig ingrijpen in de vroegste fase van de voltrekking van het bouwbedrijf worden zowel de overtreder als de overheid kosten bespaard.

Het Vlaams Gewest heeft voor de jaren 1998 en 1999 kennis van 131, respectievelijk 81 stilleggingen bevolen door de 308 Vlaamse gemeenten, hetzij minder dan één stillegging per gemeente. Zelfs in de veronderstelling dat een gemeente een actief preventief handhavingsbeleid voert en twintig stilleggingen per jaar zou bevelen, blijven de kosten voor de kennisgeving per aangetekende brief nog geen 6.000 frank per jaar. Dit weegt geenszins op tegen de mogelijke kosten voor de particulier en de overheid bij een laattijdig ingrijpen van de bevoegde instanties.

Er wordt evenwel een tweede reeks wijzigingen aan het decreet ruimtelijke ordening gepland. Hierbij kan worden onderzocht of deze technische correctie kan worden doorgevoerd.

Vraag nr. 3 van 5 oktober 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Zuidelijk Eiland Bornem – Bestemming

In verband met de mogelijke aankoop door de afdeling Natuur van het zogenaamde Zuidelijk Eiland in Bornem stelt minister Dua in haar antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 246 van 9 juni 2000 dat dit pas kan na een eventuele herbestemming als natuurgebied. Dit zou onder meer kunnen worden geïnitieerd door het opstellen van een (groen) ruimtelijk uitvoeringsplan door de minister van Ruimtelijke Ordening. (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 20 oktober 2000, blz. 216 – red.*)

Kan de minister meedelen of die mogelijkheid reeds ter sprake werd gebracht ?

Welke beleidsvisie wordt terzake gehanteerd ?

Antwoord

Zoals ik reeds eerder op vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger over het Zuidelijk Eiland in Bornem antwoordde, vond op 11 mei 2000 op mijn kabinet inderdaad een overleg plaats waaraan werd deelgenomen door mijn adjunct-kabinetschef en afgevaardigden van de gemeente Bornem, de NV Zeekanaal, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Antwerpen, de afdeling Zeeschelde van de administratie Waterwegen en Zeezeven (AWZ), de cellen Ruimtelijke Ordening en Monumenten en Landschappen van de ROHM-afdeling Antwerpen en de afdeling Ruimtelijke Planning van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) ;

Tijdens dit overleg werd een stand van zaken opge maakt van de verschillende beleidsuitspraken over het Zuidelijk Eiland. Verder werd afgesproken dat er door de NV Zeekanaal een onderzoeksopdracht wordt uitbesteed om een landschapsontwerp op te maken m.b.t. de volledige Linkerrupeloever voor het gebied tussen de sluis in Hingene en het Zenegat.

Uit inlichtingen ingewonnen bij de NV Zeekanaal blijkt dat de studie voor het "landschapsontwerp Linkerrupeloever" op 9 oktober 2000 werd gegund aan de CVBA Studiegroep Omgeving (Wouwstraat 1, in 2640 Mortsel). Zodra alle noodzakelijke basis-

gegevens (in casu onder andere opmetingsplannen die bij de afdeling Zeeschelde zijn opgevraagd) beschikbaar zijn, zal het aanvangsbevel worden gegeven (vermoedelijk begin november). De uitvoeringstermijn is in het bestek vastgesteld op zes maanden.

Eens deze opdracht afgerond is, zal ik mijn administratie de opdracht geven om onder meer op basis van de opties uit het landschapsontwerp een voorstel van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor te bereiden. Aangezien het hier gaat om een gebied dat gelegen is in de natuurlijke structuur van de Rupel en binnen de economische activiteitzone langs de hoofdwaterweg Zeekanaal, ben ik er immers van overtuigd dat het Vlaams Gewest hier zijn verantwoordelijkheid dient op te nemen.

Vraag nr. 4
van 16 oktober 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

VRT Koppen – Onpartijdigheid

In een artikel in de Gazet van Antwerpen zegt VRT-medewerker Dirk Tieleman openhartig dat hij een uitzending over Antwerpse straatkinderen afkomstig uit Oost-Europa voor het programma Koppen bewust heeft uitgesteld "omdat we vonden dat het koren op de molen van het Vlaams Blok zou zijn".

Verzaakt de openbare omroep hier niet aan zijn plicht tot neutraliteit wanneer informatie wordt achtergehouden en de programmatie wordt afgestemd op het al dan niet vermeende effect van bepaalde feiten op het kiesgedrag van de bevolking?

Zo ja, welke maatregelen worden terzake genomen?

Antwoord

De VRT is gebonden aan strikte onpartijdigheid en afstandelijkheid. Dit zijn twee pijlers van de deontologische code van de radio- en tv-nieuwsdiensten. Om die reden werden tijdens de aanloop naar de verkiezingen een aantal afspraken gemaakt over programma's en politieke evenwichten.

Zoals bekend, heeft de VRT-televisie meer dan veertig uur aandacht besteed aan de verkiezingen in lopende en extra programma's (Bracke & Crabbé, Woord tegen Woord).

Tegelijk is vooraf afgesproken dat het programma Koppen geen reportages zou maken rond de gemeenteraadsverkiezingen. Om die reden werd beslist een reportage over Antwerpse straatkinderen na 8 oktober te programmeren.

Vraag nr. 5
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Wetenschappelijk basisonderzoek – Organisatie middelenbeheer

In de Beleidsnota Wetenschaps- en Technologiebeleid 1999-2004 kondigde de minister aan dat zou worden onderzocht wat de meest geschikte organisatorische structuur is voor het beheer van de middelen voor basisonderzoek.

Aangezien zowel de specialisatiebeurzen als de onderzoeksmandaten die het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT) thans beheert, gericht zijn op basisonderzoek, zou het beheer ervan worden toevertrouwd aan de instantie die de projecten voor basisonderzoek financiert. (*Stuk 151 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

1. Wat is de stand van zaken in het onderzoek naar de meest geschikte organisatorische structuur voor het beheer van middelen voor het basisonderzoek?
2. Welke instantie zou de projecten voor het basisonderzoek financieren?

Antwoord

Voor de opmaak van de Beleidsnota Wetenschaps- en Technologiebeleid 2000-2004 en ook de Beleidsbrief Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid 2000-2001 werd uitgegaan van de finaliteit van het onderzoek. Zo werd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen het onderzoek dat gebeurt op initiatief van de onderzoeker (het zogenaemde fundamenteel onderzoek), het generisch basisonderzoek en het onderzoek met economische finaliteit.

De beleidsmatige aanpak voor elk van deze categorieën verschilt per definitie grondig.

Het initiatief van de eerste categorie is in handen van de vorser. In de beleidsnota wordt het aldus verwoord: "Grensverleggend onderzoek dat gedreven wordt door de nieuwsgierigheid van de on-

derzoekers zelf levert in de eerste plaats nieuwe inzichten over de mens en zijn omgeving op. Zij hebben vaak een eerder maatschappelijke en culturele waarde dan een economische. Voor het ondersteunen van dergelijk onderzoekswerk functioneert het marktmechanisme dat op korte termijn toegevoegde waarde wil genereren, zeer gebrekkig of zelfs helemaal niet."

Wat het onderzoek met economische finaliteit betreft, ligt het initiatief in handen van de bedrijven zelf, of is de economische realiteit bepalend. "Het technologische onderzoek dat vooral in de bedrijven wordt verricht, beoogt concrete problemen op korte termijn op te lossen om de bestaande producten, processen en diensten te verbeteren en er nieuwe te ontwikkelen. In Vlaanderen vormt het IWT het enige financieringskanaal om dit type onderzoek te ondersteunen.

Daarnaast is er ook nood aan basisonderzoek dat op middellange termijn zijn vruchten zal afwerpen. Kenmerkend hiervoor is dat de resultaten generisch zijn en in meer dan één toepassing kunnen worden aangewend. In een beleid dat gericht is op duurzame en harmonieuze ontwikkeling, is het essentieel dat er geïnvesteerd wordt in technologieën en in kennis die op middellange termijn (4 tot 5 jaar) oplossingen bieden voor economische of maatschappelijke problemen, of die duurzame alternatieven aanbieden voor de aanpak van vandaag."

De Vlaamse overheid beschikt over meerdere kanalen om het basisonderzoek te financieren. Zo is het beheer van de specialisatiebeurzen, het projectmatig onderzoek dat wordt uitgevoerd in de hogescholen (HOBU-fonds) en het programma voor generisch basisonderzoek aan de universiteiten (het vroegere STWW) toevertrouwd aan het IWT. Het beleid inzake de onderzoekinstellingen is gesitueerd bij de administratie. (*HOBU : hoger onderwijs buiten de universiteit ; STWW : Strategische Technologieën voor Welvaart en Welzijn – red.*)

In het ideale scenario zou het beheer van het geheel van het basisonderzoek aan een specifieke structuur kunnen worden toevertrouwd. Op dat moment zou het uitwerken van synergieën ook beter realiseerbaar zijn. In Vlaanderen is momenteel geen structuur voorhanden die deze opdracht kan uitvoeren. Twee denkpijlers dienen zich aan : de aanpassing van een bestaande structuur, zodat de opdracht van één van de bestaande instellingen wordt verbreed, of het opstarten van een nieuwe gedecentraliseerde structuur die verantwoordelijk is voor het beheer en de financiering van het basisonderzoek.

De hervorming van de Vlaamse overheid, volgens de principes in de "verklaring van Leuven", doorkruist de plannen inzake de hervorming van de administratieve structuren die instaan voor het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beide operaties staan immers niet los van elkaar en dienen op elkaar te worden afgestemd. De hervorming van het generisch basisonderzoek is slechts één, maar een belangrijk onderdeel in dit geheel. Problemen met de taakafbakening en bevoegdheidsverdeling inzake wetenschapsbeleid tussen de Vlaamse actoren zijn belangrijk en zijn ook niet enkel gesitueerd op het niveau van het generisch basisonderzoek.

Aangezien tegen het einde van dit jaar de concrete plannen met betrekking tot de bestuurlijke hervorming van de Vlaamse overheid worden verwacht, is het te vroeg om nu reeds een uitspraak te doen over de instantie die zal worden aangesteld voor het beheer van het basisonderzoek.

**Vraag nr. 6
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

IWT-steun – Managementcriterium

In antwoord op een opmerking van collega Robert Voorhamme tijdens de gedachtewisseling met de top van het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT) van 26 Januari 2000 werd enerzijds bevestigd dat de managementstijl een belangrijke invloed uitoefent op het welslagen van een innovatieproject. Anderzijds werd door het IWT wel toegegeven dat zij "momenteel" niet in staat zijn het effect hiervan te meten. (*Stuk 177 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

Deze vaststelling lijkt me belangwekkend. Indien het IWT hier meer duidelijkheid in kan verkrijgen, zou de kans dat te veel tijd en geld wordt besteed aan te risicovolle projecten immers kunnen worden gereduceerd. Belastinggeld zou dan optimaler worden besteed.

Wordt er concreet gedacht aan een beoordeling van de managementstijl bij de toekenning van IWT-middelen aan ondernemingen ?

Antwoord

Dat succesvolle innovatie mede het gevolg is van de algemene managementcapaciteiten binnen een

bedrijf is een vaststelling die in de internationale literatuur algemeen wordt onderschreven.

Deze dimensie vertaalt zich ten dele ook in de wijze waarop projecten worden uitgewerkt en geformuleerd bij steunaanvraag bij het IWT. De kwaliteit van de projectformulering, de haalbaarheid van de doelstellingen in relatie met de vooropgestelde inzet aan mensen en middelen, het realisme in het werkplan, de financiële gezondheid van de onderneming, de kwaliteit van het valorisatieplan, enzovoort, maken deel uit van de evaluatie en dus ook van de selectie tot steun door het IWT.

Dit betekent dus ook dat een aantal aspecten van de algemene managementcapaciteiten onrechtstreeks worden doorgelicht ten behoeve van steunbeslissingen. Dit vormt uiteraard slechts een deelaspect ervan. Indien een meer grondige doorlichting/audit van deze dimensie zou moeten worden doorgevoerd per IWT-klant, dan zou dit onvermijdelijk een belangrijke verzwaring van de selectieprocedure tot gevolg hebben, nog afgezien van de noodzaak om dit soort analyses professioneel te kunnen onderbouwen met aangepaste deskundigheid. Dit zou indruisen tegen de algemene beleidslijn die aanstuurt op een maximale/optimale vereenvoudiging en versnelling in de procedures. De aantrekkelijkheid van de steunverlening is hier globaal van afhankelijk.

Volledigheidshalve dient tevens te worden vermeld dat in het op stapel zijn O&O-financieringsbesluit bepaald is dat de raad van bestuur van het IWT in de toekomst een negatieve beslissing kan nemen of bijkomende voorwaarden kan stellen op basis van volgende elementen :

- bij onvoldoende financiële draagkracht van de aanvrager of eventuele partners aan het project ten behoeve van de uitvoering of het welslagen ervan ;
- indien de aanvrager of partners aan het project niet voldoen aan overige verplichtingen of vergunningen vanwege de overheid ;
- indien de aanvrager of partners aan het project blijk hebben gegeven van niet-correct gedrag naar aanleiding van vorige aanvragen, onder meer inzake informatieverstrekking, inhoudelijke en financiële verplichting of verslaggeving.

Dit laat toe om een bijkomende "filter" inzake steunverlening in relatie met mismanagement te introduceren, zonder daarom de volledige evaluatieprocedure ten gronde voor een project te moeten doorlopen.

atieprocedure ten gronde voor een project te moeten doorlopen.

Vraag nr. 7
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

IWT-steun – Buitenlandse onderaannemers

Uit een gedachtewisseling in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement van 26 januari 2000 bleek dat het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT) informele afspraken had met Waalse en Nederlandse universiteiten om subcontractkosten te financieren. Een Nederlandse universiteit die in opdracht van een Vlaamse onderneming aan innovatie doet, verkrijgt aldus in feite een gedeelte van de bedongen contractprijs van het IWT. (*Stuk 177 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

Het was de leden van het IWT echter niet duidelijk of Nederlandse of Waalse officiële instanties even inschikkelijk zijn. Deze vraag tracht in eerste instantie hiernaar te peilen.

Indien een dergelijke wederkerigheid onbestaande zou zijn, worden er dan stappen ondernomen, eventueel via bilaterale akkoorden, om deze situatie ten gunste te keren ?

Antwoord

Het is geen ongewoon fenomeen dat er in een onderzoeksproject van een onderneming onderaannemers deelnemen uit andere landen. Vaak zijn dit gespecialiseerde onderzoeksgroepen van universiteiten, onderzoekscentra of gespecialiseerde bedrijven.

De nationale instellingen die overheidssteun voor O&O verstrekken, nemen een vrij gelijklopende houding aan bij de beoordeling van steunaanvragen waarin een buitenlandse onderaanneming wordt voorgesteld.

In onderstaande tabel wordt in een schematisch overzicht weergegeven hoe enkele andere Europese instanties handelen. Dit gebeurt steeds zonder formele samenwerkingsakkoorden. De praktijk is gebaseerd op een niet-opgelegde toepassing van "beste praktijk" zoals deze onderling ter informatie wordt uitgewisseld.

Land	Instelling	Buitenlandse onderaanneming aanvaard	Budget- voorwaarden	Binnenlandse alternatieven met vergelijkbare prijs/kwaliteit
Frankrijk	Anvar	+	geen limiet	aanbevolen
Ierland	Enterprise Ireland	+	≤ 10 %	aanbevolen
Oostenrijk	FFF	+	geen limiet	verplicht
Vlaanderen	IWT	+	≤ 20 %	aanbevolen
Noorwegen	RCN	+	geen limiet	aanbevolen
Schotland	Scottish Enterprise	+	geen limiet	aanbevolen
Nederland	Senter	+	< ca 10 %	aanbevolen
Turkije	TTGV	+	geen limiet	aanbevolen

Bron : Taftie ad hoc group on the impact of internationalisation of businesses on R&D support, November 2000
(The Association for Technology Implementation in Europe ; www.Taftie.org)

Wat de praktijk in Wallonië betreft, kan uit informatie verstrekt door de DGTRE worden afgeleid dat ook daar tot een maximum van 20 % niet-Waalse onderaanneming wordt aanvaard in het te subsidiëren budget van het industrieel onderzoeksproject. Er moet hiervoor een aanvaardbare motivatie worden gegeven en de onderaannemer mag geen eigendomsrechten opeisen die nadelig zijn voor het Waalse bedrijf.

(Anvar : Agence Nationale de Valorisation de la Recherche ; FFF : Forschungsförderungsfonds ; RCN : Research Council of Norway ; TTGV : Technology Development Foundation of Turkey ; R&D : research and development ; DGTRE : Direction-générale des Technologies, de la Recherche et de l'Energie – red.)

Vraag nr. 8
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

IWT-steun – KMO's

Uit de gedachtewisseling met de top van het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT) van 26 januari 2000 werd duidelijk dat deze Vlaamse openbare instelling nog problemen ondervindt om intelligente technologie-toepassingen binnen de KMO's ingang te doen vinden.

In samenwerking met het kabinet zou dienaan-

gaande naar oplossingen worden gezocht. (*Stuk 177 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

Wat is hierbij de stand van zaken ?

Antwoord

Sinds begin 2000 werden enerzijds een aantal initiatieven verder uitgewerkt en anderzijds enkele nieuwe trajecten opgestart met de bedoeling KMO's beter te bereiken. De aanpak verloopt volgens drie assen.

1. *Optimalisering van de subsidie-instrumenten ten behoeve van KMO's*

KMO's worden in hun technologische ontwikkeling onder meer ondersteund door rechtstreekse subsidies voor projecten. Het IWT voerde begin 2000 een eigen analyse uit van het door het instituut beheerde aanbod. Daarnaast werd in mijn opdracht in de loop van 2000 een externe analyse uitgevoerd door een onafhankelijke studiedienst (Merit, Universiteit Maastricht) van de vier specifieke subsidie-instrumenten voor KMO's.

Op basis van deze analyses bereid ik momenteel een aanpak voor die tot doel heeft het aantal betrokken KMO's sterk te verhogen door een administratief eenvoudiger en meer geïntegreerde aanpak.

Een voorstel terzake wordt in december aan de Vlaamse regering voorgelegd.

2. *Uitbouw van de ondersteuning via de intermediairen en kenniscentra*

Een tweede belangrijk instrument voor de ondersteuning van technologie-ontwikkeling en -implementatie in KMO's is de overdracht van kennis via een heel aantal organisaties actief in Vlaanderen.

In het verlengde van het innovatiedecreet van 1999 is een uitvoeringsbesluit uitgewerkt dat deze acties verder op elkaar moet afstemmen, met de bedoeling de performantie van het aldus gecreëerde netwerk nog te verhogen. Hierdoor krijgen de KMO's een breed aanbod van diensten rond sensibilisering voor technologische innovatie en ondersteuning van concrete inspanningen, georganiseerd volgens een plaatsgevonden dimensie en een technisch-inhoudelijke dimensie.

Dit besluit ter ondersteuning van de zogenaamde Vlaamse innovatiesamenwerkingsverbanden ligt momenteel ter behandeling bij de Europese Commissie.

3. In derde orde bouwt het IWT zelf een beperkt aantal *eerstelijnsdiensten* uit waarmee innovatie-inspanningen worden ondersteund.

In het bijzonder kan hierbij worden gewezen op de ondersteuning van technologie-overdracht via het Vlaams Innovatieadviescentrum, dat deel uitmaakt van het door de Europese Commissie gesteunde Europees netwerk van Innovation Relay Centers.

Een tweede punt waarrond basisdienstverlening ontstaat, is de problematiek van de intellectuele eigendom.

**Vraag nr. 9
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

SAIL Ports – Overheidsparticipatie

Op 10 mei jongstleden kondigde de minister in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement aan dat een onderzoek zou worden gevoerd naar een actieve participatie van de Vlaamse overheid in het project van Lernout & Hauspie voor de op-

richting van SAIL Ports. Op die manier zou aan jonge Vlaamse technologiebedrijven een kans worden gegeven. (*Stuk 289 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

1. Op basis van welke overwegingen werd deze optie aan een nader onderzoek onderworpen ?

Kan de minister het project SAIL Ports nader toelichten ?

2. Wat bedoelt de minister precies met de notie "actieve participatie" ?

3. Vond dit onderzoek reeds plaats ?

4. Zo ja, wat zijn de resultaten ervan ?

5. Zo nee, welke redenen liggen hieraan ten grondslag ?

Antwoord

1. Het project SAIL Ports beoogt het samenbrengen van verschillende startende bedrijven in het domein "Speech, Artificial Intelligence en Language" (SAIL). Het onderscheidt zich van een meer klassieke incubator doordat een aantal bijkomende diensten worden geboden, zowel op het vlak van technologieverschaffing, als op het vlak van managementbegeleiding.

Dit werd door de initiatiefnemers, in het bijzonder de heren J. Lernout en P. Hauspie, aan mij voorgesteld, waarbij de vraag naar een participatie van het Vlaams Gewest in het kapitaal ervan aan mij werd gericht. Zoals andere vergelijkbare vragen heb ik ook deze aan een onderzoek willen onderwerpen.

2. Met "actieve participatie" werd een participatie in het aandelenkapitaal bedoeld.

3. Het onderzoek is nog steeds aan de gang.

4. Reeds van bij de eerste voorstelling van het initiatief aan mijzelf en aan mijn medewerkers werden een aantal vragen geformuleerd (op 8 juni 2000) waarop de initiatiefnemers tot op heden geen afdoend antwoord hebben gegeven.

De voortzetting van het onderzoek is dan ook afhankelijk van de antwoorden die ik zal krijgen.

Vraag nr. 10
van 16 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT

Fonds Duurzame Ontwikkeling – Opzet

In de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme van het Vlaams Parlement verklaarde de minister op 10 mei jongstleden dat via het Fonds Duurzame Ontwikkeling incentives zouden kunnen worden gegeven om de Vlaamse economie een duurzame richting te doen inslaan. (*Stuk 289 (1999-2000) – Nr. 1 – red.*)

1. Aan welke incentives wordt in dit verband gedacht ?
2. Hoe evalueert de minister de werking van dit Fonds ?

Antwoord

Het Fonds Duurzame Ontwikkeling is tot op heden nog niet geoperationaliseerd.

De ondersteuningsmogelijkheden dienen nog door de Vlaamse regering te worden vastgelegd.

Het is mijn voornemen om de oprichting van het Fonds Duurzame Ontwikkeling te passen binnen de geplande heroriëntering van de expansiesteun.

Vraag nr. 11
van 19 oktober 2000
van de heer CARL DECALUWE

Zonevrije woningen – Bouwovertredingen en regularisaties

De voorbije periode verschenen talrijke artikels in de media over de aanpak van bouwovertredingen. De bouwovertredingen van zonevrije woningen, volledig conform de nieuwe wetgeving, zouden snel kunnen worden geregulariseerd.

Te velde wordt daar echter weinig van gemerkt. Ondertussen werden conform het nieuwe decreet tevens ambtenaren benoemd tot onder meer stedenbouwkundig inspecteur.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal hangende bouwovertredingen van zone-

vrije woningen, en dit opgesplitst per provincie ?

2. Kan de minister een overzicht geven van het aantal hangende bouwovertredingen, en dit opgesplitst per provincie ?
3. Hoeveel bouwovertredingen van zonevrije woningen werden reeds geregulariseerd ?

Hoelang duurt deze procedure ?

4. Op welke "snelle" manier wordt aan zonevrije woningen de grootst mogelijke rechtszekerheid gegeven, inclusief de woningen waarop een bouwovertreding rust maar die conform het huidige decreet zijn ?

Antwoord

Er dient een duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen, enerzijds, zonevrije woningen, met name de bestaande, *vergunde* woningen die door een bestemmingswijziging zonevrij zijn geworden en, anderzijds, de illegale woningen of woningen waarop een bouwovertreding rust en die gelegen zijn in een zone die geen woonbestemming heeft.

Voor de zonevrije woningen, waaraan nu enkel bij wijze van afwijking bepaalde werken kunnen worden toegestaan, kunnen binnen een periode van vijf jaar via de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen definitieve planologische oplossingen worden voorgesteld. De planologische mogelijkheden zijn afhankelijk van de ruimtelijke specificiteit.

1. Er zijn geen cijfers beschikbaar specifiek met betrekking tot het aantal hangende bouwovertredingen van woningen die niet in een woonzone gelegen zijn.
2. Er zijn geen globale cijfers beschikbaar van het aantal bestaande bouwovertredingen door de jaren heen.

De administratie is wel in kennis van de volgende processen-verbaal voor 1998 en 1999 zoals die door de gemeenten, parketten en ROHM-afdelingen aan de administratie zijn meegedeeld (*ROHM : Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen – red.*) :

Processen-verbaal	Antwerpen	Limburg	Vlaams-Brabant	Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen	Totaal
1998	1.084	544	197	558	580	2.963
1999	937	593	197	207	266	2.200
Totaal	2.021	1.137	394	765	846	5.163

3. Er zijn geen cijfers beschikbaar over het aantal vergunningen die, bij wijze van afwijking van de voorschriften van een gewestplan, de in het decreet omschreven werken aan een bestaande vergunde woning (of gebouw) toelieten.

4. Zie boven.

**Vraag nr. 12
van 19 oktober 2000
van de heer ANDRE-EMIEL BOGAERT**

Decreet ruimtelijke ordening – "Verbouwen" en "uitbreiden"

Krachtens artikel 43, § 2, zesde lid, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999 en 26 april 2000, mogen gedurende een overgangperiode van vijf jaar de gemachtigde ambtenaren bij het verlenen van een gunstig advies, en de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten die voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 193, § 1 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de organisatie van de ruimtelijke ordening (o.m. beschikken over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan), bij het verlenen van een bouwvergunning in zes limitatief vermelde gevallen afwijken van de voorschriften van het gewestplan.

Dergelijke afwijkingen zijn enkel mogelijk voor bestaande en vergunde (zonevreemde) gebouwen die volgens het toepasselijke gewestplan gelegen zijn in een agrarisch gebied, een serregebied, een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, een parkgebied, een industriegebied, een gebied voor vervuilende industrieën, een gebied voor milieubelastende industrieën, een gebied voor ambachtelijke bedrijven of kleine en middelgrote ondernemingen en/of een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen. Bovendien moeten die gebouwen gelegen zijn aan een (volgens de bestaande toestand) voldoende uitgeruste openbare weg die geen aardeweg mag zijn.

Verder moet het aantal woonegelegenheden van het gebouw in kwestie beperkt blijven tot het bestaande aantal en moet de architecturale eigenheid van het bestaande vergunde gebouw – ook bij herbouwen – behouden blijven.

Ten slotte mag de aangevraagde verandering de goede ruimtelijke ordening niet schaden.

Voor enkele specifieke gevallen gelden nog aanvullende voorwaarden, onder meer voor "verbouwen", dat enkel wordt toegestaan als bouwtechnisch kan worden gegarandeerd dat bij de geplande verbouwing minstens 60 % van de buitenmuren, de dakvorm en het aantal bouwlagen wordt behouden (artikel 43, § 2, tiende lid).

Blijkbaar is er echter verwarring over de gevallen waarin die specifieke voorwaarden voor "verbouwen" moeten worden toegepast of – meer algemeen geformuleerd – over de juiste interpretatie van het begrip "verbouwen" bedoeld in artikel 43, § 2, van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996.

Meer bepaald rijst de vraag of de specifieke voorwaarden met betrekking tot "verbouwen" bepaald in artikel 43, § 2, tiende lid van het decreet (meer bepaald het bouwtechnisch gegarandeerd behoud van 60 % van de buitenmuren, van de dakvorm en van het aantal bouwlagen) uitsluitend van toepassing zijn als het gaat om "het verbouwen van een bestaand vergund gebouw, met uitsluiting van verkrotte gebouwen, binnen het bestaande bouwvolume" als bedoeld in artikel 43, § 2, zesde lid, 1° van dit decreet, dan wel of die voorwaarden ook van toepassing zijn als het gaat om "het uitbreiden van een bestaand vergund gebouw, met uitzondering van woningbouw" of "het uitbreiden van een bestaand vergunde woning, met uitsluiting van verkrotte gebouwen" onder de voorwaarden respectievelijk bepaald in artikel 43, § 2, zesde lid, 4° en artikel 43, § 2, zesde lid, 6°.

Met andere woorden : zijn de "uitbreidingen" bedoeld in artikel 43, § 2, zesde lid, van het decreet ook een vorm van "verbouwen" als bedoeld in arti-

kel 43, § 2, tiende lid en zijn de specifieke voorwaarden voor "verbouwen" dan ook van toepassing op dergelijke "uitbreidingen" ?

Op welke wijze wordt dit toepassingsprobleem uitgeklaard en wordt eenduidige administratieve toepassing bewerkstelligd ?

Antwoord

1. In artikel 43, § 2 tweede lid van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wordt "het verbouwen" gedefinieerd :

"Verbouwen kan slechts worden toegestaan voorzover minstens de volgende elementen worden behouden :

- 60 % van de buitenmuren ;
- de dakvorm ;
- het aantal bouwlagen.

Indien het behoud van deze elementen binnen de bij de aanvraag voorgestelde werken bouwtechnisch niet kan worden gegarandeerd, wordt de vergunning geweigerd."

Uit de tekst zelf blijkt dat deze elementen uitsluitend betrekking hebben op het zesde lid, 1° van artikel 43, § 2, namelijk "het verbouwen van een bestaand vergund gebouw, met uitsluiting van verkrotte gebouwen, binnen het bestaande bouwvolume", en niet op de uitbreiding van bestaande vergunde gebouwen (4°) en bestaande vergunde woningen (6°).

2. In de praktijk is het echter zo dat een uitbreiding vaak gepaard gaat met een verbouwing, zodat zowel de bepalingen met betrekking tot verbouwen, als die met betrekking tot uitbreiden van toepassing zijn.

Voor woningen kan dit uiteraard enkel voorkomen wanneer het bestaande bouwvolume kleiner is dan 700 m³ (6°). Zo zal bijvoorbeeld de uitbreiding van een woning met een bestaand bouwvolume van 350 m³ naar 700 m³ allicht gepaard gaan met een verbouwing, zodat ook het behoud van de drie vermelde voorwaarden geldt.

Voor gebouwen niet-woningen geldt bij de uitbreiding geen volumebeperking, doch de uitbreiding dient het gevolg te zijn van de limitatief opgesomde wetgeving (4°).

Ook in deze gevallen zal een ernstige uitbreiding op grond van bijvoorbeeld het milieuvergunningsdecreet gepaard gaan met een verbouwing, waarbij dan ook het behoud van de drie vermelde voorwaarden in acht moet worden genomen.

3. Ik besluit dan ook dat de tekst van de bepalingen in artikel 43, § 2 omtrent de problematiek die de Vlaamse volksvertegenwoordiger voorlegt, mij niet als dusdanig voor interpretatie vatbaar lijkt en dat er geen noodzaak bestaat om verdere initiatieven te nemen.

Vraag nr. 13 van 19 oktober 2000 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

VRT Verkiezingsshow – Aanvangsuur

Dat op 8 oktober laatstleden de stembureaus in gemeenten waar met computer werd gestemd tot 15 uur openbleven, belette de staatszender niet om reeds enkele uren vóór de sluiting van de laatste bureaus met een verkiezingsshow te beginnen, waarin onder meer politici en/of kandidaat-gemeenteraadsleden vrij uitvoerig aan bod kwamen.

Het lijkt op zijn minst deontologisch onkies dat de openbare omroep op die manier mogelijk heel wat kiezers die nog naar het stembureau moesten, beïnvloedt.

1. Welke regels gelden er terzake ?
2. Werden die gerespecteerd ?
3. Zo niet, welke maatregelen werden er genomen ?

Antwoord

1. In het kader van de decretale informatieopdracht heeft de VRT als openbare omroep de plicht de kijkers te informeren.

De eerste uitslagen werden vroeg verwacht. Daarom besliste de VRT de verkiezingsuitzending op de middag te beginnen.

2. De VRT heeft erover gewaakt de "late" kiezers niet te beïnvloeden door de gesprekken met politici te beperken tot de gebieden waar er slechts tot 13 uur werd gestemd en door tot 15 uur enkel informatie en reportages te brengen

over het verloop van de stembusslag, en geen discussie over partijprogramma's.

3. Om dezelfde deontologische overweging werd het debat van "De zevende dag" op de verkiezingsdag geschrapt.

Vraag nr. 14
van 25 oktober 2000
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Planbatenregeling – Aanpassing

De minister heeft gesteld dat het sociaal onrechtvaardig zou zijn om mensen die bijvoorbeeld een woning in landbouwgebied maar in een goedgekeurde kavel kochten en reeds de prijs van bouwgrond betaalden, nog eens planbaten te laten betalen.

De minister wenst daarom – terecht – het systeem van planbaten aan te passen.

Op welke wijze? Wie komt daarvoor in aanmerking?

Antwoord

Vooreerst wens ik op te merken dat wie een perceel bezit in een goedgekeurde en niet-vervallen verkaveling krachtens de momenteel geldende bepalingen van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening in geen geval planbaten moet betalen, zelfs niet wanneer de huidige gewestplanbestemming bijvoorbeeld agrarisch gebied en de nieuwe bestemming woongebied zou zijn. De geldende verkavelingsvergunning laat ook zonder planwijziging toe op het perceel te bouwen, zodat de voorwaarde voor de betaling van planbaten zoals vermeld in artikel 88, § 1 van voormeld decreet niet vervuld is.

Wat de echte "zonevreemde" woningen betreft, is in een standpuntbepaling van de Vlaamse regering van 6 oktober jongstleden gesteld dat de momenteel reeds bestaande uitzonderingen in het planbatenstelsel grondig zullen worden gescreend, met als uitgangspunt dat geen tweemaal voor een bouwgrond moet worden betaald.

Met die "reeds bestaande uitzonderingen" wordt onder meer verwezen naar artikel 89, § 4, eerste lid, 4° van het decreet van 18 mei 1999, dat de betaling van planbaten voor degenen die zonevreemd wonen in een vergunde woning, uitstelt tot de ef-

fectieve realisatie van de meerwaarde (bv. bij overdracht of herbouwen).

Ik wens niet vooruit te lopen op de grondige screening die de Vlaamse regering heeft vooropgesteld door nu reeds uitspraken te doen over de precieze wijze waarop het planbatenstelsel moet worden aangepast. Ik merk ook op dat het standpunt van de Vlaamse regering duidelijk verwijst naar diegenen die kunnen aantonen dat ze hun goed onmiskenbaar als bouwgrond hebben aangekocht.

Het laatste woord zal evenwel aan het Vlaams Parlement zijn, vermits een wijziging aan het planbatenstelsel decretaal dient te gebeuren.

Vraag nr. 15
van 27 oktober 2000
van de heer DIRK DE COCK

Van Der Eecken Zele – Sanering bedrijfsterrinen

Zie :

Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

Vraag nr. 8

van 27 oktober 2000

van de heer Dirk De Cock

Blz. 815

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw.

Vraag nr. 16
van 27 oktober 2000
van de heer JOACHIM COENS

Planologisch attest – Formulieren

Verscheidene bedrijven vragen aan hun gemeentebestuur het vereiste aanvraagformulier voor het verkrijgen van een planologisch attest, dat vermeldt of een wijziging van de uitvoeringsplannen wordt overwogen voor het gebied waarop het betrekking heeft. Dat attest moet worden afgeleverd door de gemeente, na eensluidend advies van de planologische ambtenaar.

Herhaaldelijk kon worden vastgesteld dat deze formulieren nog niet ter beschikking zijn gesteld van de gemeentebesturen.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?

Welke gemeenten beschikken reeds over deze formulieren ?

2. Welke maatregelen worden genomen om de betrokken formulieren zo spoedig mogelijk ter beschikking te stellen van de gemeentebesturen ?

Antwoord

Ik zie geen problemen in verband met de formulieren voor de afgifte van een planologisch attest. De vier modelformulieren verschenen samen met het besluit van de Vlaamse regering in het Belgisch Staatsblad van 18 mei 2000, waardoor elke gemeente wordt geacht op de hoogte te zijn van de formele en inhoudelijke eisen die worden gesteld aan deze modelformulieren.

Tevens is het besluit, en dus ook de modelformulieren, digitaal beschikbaar in Word-formaat op de website van de Vlaamse Gemeenschap : <http://www.vlaanderen.be/ned/sites/rubrieken/index.html>.

Er werden tot op heden geen formulieren verstuurd aan alle gemeenten. Het staat de gemeenten immers vrij om deze, conform de gepubliceerde modellen, zelf aan te passen aan hun huisstijl.

Vraag nr. 17
van 7 november 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Televisieprogramma's – Leeftijdsindicatie

Sedert 1 september 2000 zouden de openbare omroep en de commerciële zenders een visuele waarschuwing gebruiken om aan te geven dat bepaalde uitzendingen alleen geschikt zijn voor kijkers ouder dan zestien jaar.

Totnogtoe is daar blijkbaar weinig van in huis gekomen.

Hoeveel uitzendingen van de VRT werden sedert 1 september uitgezonden met een wit vierkantje ?

Indien er nog geen geweest zijn, waaraan ligt dat dan ?

Antwoord

Artikel 22 van de Europese richtlijn "Televisie zonder grenzen" bepaalt dat geen programma's mogen worden uitgezonden die schade kunnen toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen. Uitzondering : als door de keuze van het tijdstip van de uitzending of door technische maatregelen wordt gewaarborgd dat de minderjarigen de uitzendingen normalerwijze niet kunnen zien of beluisteren.

Indien dergelijke programma's ongecodeerd worden uitgezonden, worden ze op TV1 en Canvas vanaf 1 september 2000 voorafgegaan door een auditief en visueel signaal :

- visueel : de leeftijdscategorie 16+ wordt op TV1 en Canvas gedurende 10 seconden bij het begin van het programma (i.e. na de begingeneriek) op een vaste plaats getoond ;
- auditief : de omroepster op TV1 en de offscreenstem op Canvas verduidelijken het signaal via de standaardzin "dit programma is geschikt voor kijkers vanaf 16 jaar".

In concreto gebeurde dit voor volgende programma's :

TV1

Dead Man Walking	29.09.2000
Dustin Cliff 7	14.10.2000
Halloween II	28.10.2000
Kiss or Kill	04.11.2000
Scanners	18.11.2000

Canvas

Bound	05.09.2000
An Evil Streak	13.11.2000
An Evil Streak	20.11.2000

In het journaal werd door de journalist(e) de verwoording "beelden niet geschikt voor gevoelige kijkers" gegeven op :

08.11.2000 : item Zuid-Afrikaanse politie

16.11.2000 : item dierenmishandeling – beelden GAIA.

Vraag nr. 18
van 7 november 2000
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Zuidelijk Eiland Bornem – Landschapsontwerp

In zijn antwoord op mijn vraag om uitleg van 23 mei 2000 aangaande de bestemming van het Zuidelijk Eiland in Bornem deelde de minister mee dat de NV Zeekanaal een landschapsontwerp zou laten opmaken voor de volledige Linkerrupeloever tussen de sluis in Hingene en het Zennegat. De minister was van mening dat na verloop van enige maanden dit ontwerp inzicht moest geven in de mogelijke landschappelijke inpassing van watergebonden bedrijvigheid, natuurontwikkeling en overstromingsgebieden in het kader van een totaalvisie. Hij voegde eraan toe dat zolang de onderzoeksopdracht niet was afgerond, de betrokken overheden hadden afgesproken om alle initiatieven inzake het Zuidelijk Eiland te blokkeren. (*Handelingen C167 van 23 mei 2000, blz. 4-5 – red.*)

Dit belet niet dat er sedert september nivelleringswerken aan de gang zijn op het westelijk deel van het Zuidelijk Eiland om het terrein bouwrijp te maken.

Mag ik daaruit afleiden dat het bedoelde landschapsontwerp werd afgewerkt ?

Kan de minister meer details verstrekken over de inhoud ervan, onder meer wat het Zuidelijk Eiland betreft ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

Antwoord

In mijn antwoord op de vraag om uitleg van 23 mei 2000 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heb ik onvoldoende gespecificeerd dat het overleg op mijn kabinet en de tijdens dit overleg gemaakte afspraken slechts betrekking hebben op een gedeelte van het gebied dat in de volksmond bekend staat als het Zuidelijk Eiland. Het overleg en de afspraken hebben immers betrekking op het gedeelte van het Zuidelijk Eiland tussen de Rupel en de oude sluis. Het is ook in dit gedeelte dat trouwens momenteel de natuurwaarden zijn gesitueerd.

De nivelleringswerken die de Vlaamse volksvertegenwoordiger in zijn vraag vermeldt, zijn op het andere gedeelte van het Zuidelijk Eiland gesitueerd, tussen de oude sluis en de nieuwe kanaalarm. Over de realisatie van de industriële bestemming van dit gedeelte van het Zuidelijk Eiland bestaat weinig discussie. De afspraak dat, in afwachting van de opmaak van een landschapsontwerp in opdracht van NV Zeekanaal, alle initiatieven zouden worden geblokkeerd, heeft geen betrekking op deze nivelleringswerken.

Uit inlichtingen ingewonnen bij de NV Zeekanaal blijkt dat de studie voor het "landschapsontwerp Linkerrupeloever" op 9 oktober 2000 werd gegund aan de CVBA Studiegroep Omgeving (Wouwstraat 1, in 2640 Mortsel). De uitvoeringstermijn is in het bestek vastgesteld op zes maanden, te rekenen vanaf de datum van het aanvangsbevel. Eens deze opdracht afgerond is, zal ik mijn administratie de opdracht geven om onder meer op basis van de opties uit het landschapsontwerp een voorstel van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor te bereiden. Aangezien het hier gaat om een gebied dat gelegen is in de natuurlijke structuur van de Rupel en binnen de economische activiteitenzone langs de hoofdwaterweg Zeekanaal, ben ik er immers van overtuigd dat het Vlaams Gewest hier zijn verantwoordelijkheid dient op te nemen.

(*Antwoord Steve Stevaert : blz. 754 – red.*)

Vraag nr. 19
van 7 november 2000
van de heer JOACHIM COENS

Belgisch Staatsblad – Aankondigingen gewestplanwijziging

In het Belgisch Staatsblad verschijnen de aankondigingen van herzieningen van het gewestplan en het opmaken van bijzondere plannen van aanleg (BPA) nog steeds onder de titel van de wet van 29 maart 1962.

De diensten van het Belgisch Staatsblad zijn blijkbaar nog niet op de hoogte gebracht van het bestaan van het nieuwe decreet.

Werden reeds maatregelen genomen om de aankondigingen en herzieningen van het gewestplan en het opmaken van BPA's onder de titel van het nieuwe decreet in het Belgisch Staatsblad te laten opnemen ?

Antwoord

In de vraag wordt gesuggereerd dat aankondigingen van gewestplanwijzigingen en publicaties van goedkeuring van plannen van aanleg (gewestplannen en BPA's) in het Staatsblad zouden moeten verschijnen onder de noemer van het nieuwe decreet ruimtelijke ordening, met name het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening.

Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. De plannen van aanleg zijn planfiguren uit het zogenaamde gecoördineerd decreet ruimtelijke ordening, en niet uit het nieuwe decreet ruimtelijke ordening. Het nieuwe decreet beschrijft als planfiguren enkel de ruimtelijke structuurplannen en de nieuwe ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zoals het gecoördineerd decreet zelf, verdwijnen de plannen van aanleg na de overgangperiode van vijf jaar die het nieuwe decreet ruimtelijke ordening heeft ingesteld.

Het gecoördineerd decreet ruimtelijke ordening, voluit het "decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996", is de resultante van een coördinatie van de stedenbouwwet van 29 maart 1962. Gelet op het karakter van een coördinatie is het juridisch zeker niet fout dat de vermelde publicaties in het Staatsblad nog verschijnen onder de noemer van de stedenbouwwet. Anderzijds is het natuurlijk ten zeerste wenselijk dat zoveel mogelijk wordt gebruikgemaakt van de nieuwe – en courante – naamgeving van de gecoördineerde wetgeving, dus officieel het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996.

Ik heb mijn administratie dan ook de opdracht gegeven hiervoor contact op te nemen met de Kanselarij, die dan de nodige afspraken kan maken met de diensten van het Belgisch Staatsblad.

Vraag nr. 20
van 7 november 2000
van de heer BART DE SMET

Golfterreinen – Ruimtelijk beleid

Naar aanleiding van een vraag om uitleg stelde de minister dat hij samen met de administratie en de federatie het Vlaams beleid inzake golfterreinen en andere ruimteverslindende sporten zou evalueren. (*Handelingen C18 van 21 oktober 1999, blz. 15-18 – red.*)

De vraag naar een ruimtelijk en ecologisch verantwoorde locatie is bij dit alles niet onbelangrijk. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bepaalt dat golfterreinen, vanwege hun oppervlakte, tot de hoogdynamische toeristische recreatieve infrastructuur behoren. Die kan in een buitengebied slechts worden opgericht volgens de specifieke randvoorwaarden voor de natuurbepalende functies natuur, bos en landbouw, en voorzover de beoogde structuur gelegen is in een gebied dat in de provinciale en gemeentelijke structuurplannen wordt aangeduid als een zone van primair toeristisch belang.

1. Heeft de minister reeds overleg met de administratie en de federatie op gang gebracht? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten? Zo nee, wat zijn daarvoor dan de redenen?
2. Hoeveel golfterreinen zijn er momenteel in Vlaanderen? Waar zijn ze gelegen en welke oppervlakte nemen ze in?
3. Heeft de minister zicht op het aantal aanvragen tot exploitatie van een golfterrein die momenteel hangende zijn? Op welke gebieden hebben zij betrekking?
4. De lopende campagnes tot democratisering van de golfsport maken dat de druk voor nieuwe golfterreinen toeneemt.

Hoeveel en welke gebieden in Vlaanderen komen volgens de huidige gewestplannen in aanmerking voor de exploitatie van een golfterrein?

Antwoord

1. In 1999 werd een overleg opgestart tussen het kabinet Ruimtelijke Ordening, de Koninklijke Belgische Golf federatie en de Arohm-afdeling Ruimtelijke Planning (*Arohm : administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen – red.*).

Op 14 november laatstleden had nog een vergadering plaats op mijn kabinet met de Koninklijke Belgische Golf federatie. Deze overhandigde de door haar opgestelde "Golfnota, beleidsnota voor golfterreinen in Vlaanderen".

Deze nota omvat een behoeftenstudie, een afwegingskader voor bestaande golfterreinen die geheel of gedeeltelijk zonevreemd zijn. Dit afwegingskader zal door de administratie en mijn

kabinet worden onderzocht en eventueel bijgestuurd en kan dan volgens de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de basis vormen voor het opstellen van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

2. Momenteel zijn er in Vlaanderen 36 golfterreinen, plus één in aanleg (bron : Koninklijke Belgische Golffederatie). Hiervan zijn dertien terreinen, met een gezamenlijke oppervlakte van 784 hectare, gelegen in gebied voor golfterrein volgens het gewestplan. Zeven terreinen zijn (grotendeels) gelegen in recreatiegebied, twee in militair domein, één in koppelingsgebied en één in gebied voor kerncentrales. De dertien andere golfterreinen zijn gelegen in de gele en groene of andere openruimtebestemmingen.

De oppervlakte van deze andere gezoneerde golfterreinen maakt het voorwerp uit van de voort te zetten besprekingen tussen mijn kabinet, de administratie en de Golffederatie.

3. Het Millennium Golfpark Paalse Plas in Beringen is vergund en in aanleg. Verder zijn er mij geen andere concrete aanvragen voor de aanleg en exploitatie van bijkomende golfterreinen bekend.

Uit gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en aanvragen tot wijziging van de gewestplannen valt af te leiden dat aan de kust de druk groot is om nieuwe golfterreinen te realiseren en bestaande golfterreinen uit te breiden.

4. Alleen op de grens van de gemeenten Boom en Rumst ligt een nog niet ingevulde zone voor golfterrein volgens het gewestplan.

Vraag nr. 24
van 10 november 2000
van de heer CARL DECALUWE

Decreet ruimtelijke ordening – Vergunningenregister

Wie een stuk onbebouwde grond heeft in een bouwverkaveling die vóór 22 december 1970 werd vergund, had tot eind juli de tijd om dat aan te geven in zijn gemeente.

Voor die kavels bestaat het vermoeden dat de vergunning vervallen is. De ambtenaar van Stedenbouw is gehouden om zestig dagen na de aangifte van de gemeente (eind september) een definitieve

beslissing te nemen over de verkavelingsvergunning.

1. Kan de minister een overzicht geven (aantal ha, ...), en dit opgesplitst naar provincie, van de beslissingen die positief waren voor het behoud van een verkavelingsvergunning?
2. Heeft de minister reeds weet van eigenaars die te laat hebben gereageerd en dreigen met planschade, of reeds een planschadedossier hebben ingediend?
3. Behoort het goedgekeurde cijfer tot de verwachtingen en is de minister van oordeel dat deze decretale maatregel voldoende bekend was?

Antwoord

Uit de vraag leid ik af dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger m.b.t. de regeling van artikel 192 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening om verduidelijking vraagt.

Het eerste lid van dit artikel luidt immers : "Tot het in artikel 191, § 1, derde lid, 4° vermelde deel van het vergunningsregister volledig is opgemaakt door de gemeente en goedgekeurd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, bestaat er een vermoeden dat een verkavelingsvergunning voor een niet bebouwd deel van een verkaveling die dateert van voor 22 december 1970 vervallen is. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar neemt een beslissing omtrent dit deel van het vergunningsregister binnen 60 dagen nadat de gemeente hem daarom verzocht heeft".

Het decreet legt echter niet vast wanneer de gemeente dit deel van het vergunningendossier opmaakt moet hebben, noch wanneer zij dit verzoek tot de ambtenaar moet richten.

Momenteel zijn de gemeenten nog bezig met het opmaken van dit deel van het vergunningenregister, zodat op de overige vragen nog niet kan worden geantwoord.

Vraag nr. 25
van 10 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buiten-
lands Beleid en Europese Aangelegenheden
Vraag nr. 9
van 10 november 2000
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 741

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

Vraag nr. 26 van 10 november 2000 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Kabinetten – Samenstelling

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken
en Energie
Vraag nr. 29
van 10 november 2000
van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen
Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden.

Vraag nr. 27 van 10 november 2000 van de heer CARL DECALUWE

Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers

Zie :

Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buiten-
lands Beleid en Europese Aangelegenheden
Vraag nr. 11
van 10 november 2000
van de heer Carl Decaluwe
Blz. 742

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

Vraag nr. 29 van 14 november 2000 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

ICT-maatschappij – Participatiebeleid

Slechts een beperkt deel van de bevolking neemt volwaardig deel aan de informatiemaatschappij. Voor een aantal heeft internet, gsm, een pc, een faxtoestel en dergelijke, geen geheimen meer. Ongeveer de helft van de bevolking zou telefoon, televisie, de geschreven pers én de post gebruiken. Anderen gebruiken slechts een deel van dit aanbod.

Het niet-vertrouwd zijn met de nieuwe basisdiensten, het (nog) niet inzien van de must van de nieuwe technologie, én financiële barrières leiden tot een groeiende dualiteit in de maatschappij.

De overheid moet hier duidelijk haar verantwoordelijkheid nemen om initiatieven die deze dualisering tegengaan te ondersteunen, en dit zowel naar specifieke doelgroepen, als in het kader van permanent leren.

1. Welke diensten of VOI's (Vlaamse openbare instellingen) onder zijn/haar bevoegdheid ondersteunen initiatieven om deze nieuwe communicatiesystemen beter bekend te maken bij het grote publiek ? Hoe gebeurt dit ? Welk budget is hiervoor gepland ?
2. Welke SCW-verenigingen (sociaal-cultureel werk) namen hiervoor reeds initiatieven ? Hoe ? Krijgen ze hiervoor een extra ondersteuning ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking en aan mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van

Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Vraag nr. 88
van 15 juni 2000
van de heer CARL DECALUWE

Fiscale regelgeving – Ambtelijke werkgroep

Tijdens de besprekingen in het Vlaams Parlement naar aanleiding van de publicatie van het Jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst stonden klachten inzake fiscaliteit centraal.

De burger hecht zeer veel belang aan de problemen inzake kijk- en luistergeld en onroerende voorheffing. Dit probleem is niet nieuw: in vroegere Jaarverslagen van de Ombudsdienst werd het probleem reeds aangekaart en werden er aanbevelingen geformuleerd om de regelgeving aan te passen.

Ook de dienst Kijk- en Luistergeld zelf heeft aandacht besteed aan de knelpunten in zijn Jaarverslag van 1997. Er wordt melding gemaakt van de oprichting van een ambtelijke werkgroep, bestaande uit alle betrokken overheden, om de verouderde wetgeving te evalueren.

1. Bestaat die ambtelijke werkgroep nog? Wie maakt er deel van uit?
2. Wat zijn de standpunten en de conclusies van die evaluatie van de wetgeving?
3. Hoe past de regering de conclusies van de werkgroep toe in haar beleid inzake fiscaliteit?
4. Wat is de huidige stand van zaken?

Antwoord

De ambtelijke werkgroep bestaande uit alle betrokken overheden waarvan melding werd ge-

maakt in het Jaarverslag van 1997 bestaat nog, doch is gezien de discussie over de mogelijke afschaffing van het kijk- en luistergeld niet meer samengekomen.

Het recente Sint-Hedwigakkoord en de daarin vooropgestelde regionalisatie maken een dergelijk overleg voor de toekomst zeker overbodig, daar het kijk- en luistergeld volledig naar de gewesten zal worden overgeheveld.

Daarom is de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger omtrent de evaluatie van de betrokken wetgeving door de ambtelijke werkgroep enigszins achterhaald. Er kan worden verwezen naar de studie verricht naar aanleiding van de met reden omklede motie van het Vlaams Parlement van 29 maart 2000, die een evaluatie vroeg van de inning van de gewestbelastingen door het departement Algemene Zaken en Financiën, administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management (Evaluatierapport over de Vlaamse fiscaliteit, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – Abafim, juni 2000). (*Stuk 243 (1999-2000) - Nr. 2 - red.*)

Dit rapport geeft in punt 4 een aantal opmerkingen en conclusies van het onderzoek naar de overeenstemming van de vier getoetste regelgevingen (onroerende voorheffing, kijk- en luistergeld en de leegstandheffingen voor bedrijfsruimten en woningen).

Een algemene opmerking sloeg op het feit dat het wenselijk is om deze vier belastingen meer op elkaar af te stemmen (meer bepaald inzake administratieve bezwaarprocedures, administratieve geldboetes en verwijlinteressen).

Specifiek inzake het kijk- en luistergeld werd gewezen op het feit dat er momenteel geen georganiseerde administratieve bezwaarprocedure bestaat. Dergelijke procedure is echter noodzakelijk voor betwistingen die kunnen rijzen inzake materies zoals vrijstellingen en opzeggingen.

De meeste problemen die zich inzake de wetgeving op het kijk- en luistergeld voordoen, zijn het rechtstreeks gevolg van het *systeem van gedeelde bevoegdheden* zoals dat tot op heden bestaat. Het kijk- en luistergeld is geen gemeenschapsbelasting, met dien verstande dat de federale overheid bevoegd blijft voor de heffingsgrondslag, de aanslagvoet en de vrijstelling. De overeengekomen volledige overheveling van het kijk- en luistergeld naar de gewesten zal een oplossing bieden voor deze problemen, daar de gewesten dan zelf de modaliteiten van vestiging van de belasting, de inning, de

invordering en de daarmee gepaard gaande bezwaarprocedures en administratieve sancties kunnen bepalen.

Vraag nr. 99
van 7 juli 2000
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Expo 2000 Hannover – Vlaanderen

Dit jaar wordt de wereldtentoonstelling georganiseerd in Hannover, en zoals bij iedere wereldtentoonstelling in het verleden is ook Vlaanderen vertegenwoordigd in het Belgische paviljoen.

Uit de kritieken dienen we evenwel te besluiten dat de Vlaamse aanwezigheid bijzonder bedroevend en ondermaats is.

1. Wie is verantwoordelijk voor de uitwerking van het gedeelte waar Vlaanderen wordt vertegenwoordigd in het Belgische paviljoen ?

Op welke wijze is de uitbesteding gebeurd ?

Is er samenspraak geweest met de administratie en zo ja, op welke wijze was of is er samenwerking ?

2. Gedurende de eerste dagen kregen we herhaaldelijk berichten dat er geen Nederlandstalige brochures en folders aanwezig waren.

Is deze informatie correct ?

Wanneer en op welke wijze is dit verholpen ?

Wie is verantwoordelijk voor de Nederlandstalige brochures ?

3. Heeft de Vlaamse regering een beroep gedaan op sponsors voor medefinanciering ?

Zo ja, op welke wijze ? Welke sponsors zijn aangesproken ? Wat is hun inbreng ?

4. Kan de minister-president een gedetailleerd overzicht geven van de volledige kostprijs voor het Vlaamse gedeelte ?

Antwoord

1. Op 27 april 1999 keurde de Vlaamse regering de Vlaamse deelname in het kader van het Belgi-

sche paviljoen goed. In juni 1999 werd de administratie Wetenschap en Innovatie belast met de uitwerking en coördinatie van het dossier.

Voor de aanstelling van een ontwerper werd door de vorige regering een eerste conceptnota goedgekeurd, op basis waarvan een bestek werd uitgeschreven op 6 augustus 1999. Wegens een tekort aan budgettaire middelen om het project in zijn totaliteit te gunnen, werd een onderscheid gemaakt tussen het uitwerken van een concept (2,5 miljoen frank excl. BTW) en de realisatie ervan. Tien kandidaten werden aangeschreven. De uiterste indieningsdatum werd gesteld op 31 augustus 1999. Er werden echter geen offertes ingediend.

In september 1999 werden door de administratie Wetenschap en Innovatie een aantal andere ontwerpers uitgenodigd (op aangeven van de administratie Kanselarij en Voorlichting), met de bedoeling na onderhandeling een overeenkomst te sluiten. Hieruit is gebleken dat geen enkel professioneel evenementenbureau geïnteresseerd was in het uitwerken van het concept zonder voor de uitvoering te mogen meedingen.

Medio oktober werd dan ook besloten een nieuwe procedure te starten waarin de verdere uitwerking van het concept en de realisatie vervat zitten. Een nieuwe conceptnota en een bestek werden opgemaakt. Op 3 december 1999 besliste de Vlaamse regering over het concept en het thema van de Vlaamse stand in het Belgische paviljoen.

Voor de inhoudelijke invulling, de keuze van de producten op de Vlaamse stand en het opzetten van allerhande activiteiten besliste de Vlaamse regering tot de oprichting van een stuurgroep, met vertegenwoordigers van :

- de administratie Wetenschap en Innovatie, voorzitter,
- de administratie Buitenlands Beleid,
- de administratie Kanselarij en Voorlichting,
- de administratie Kunst,
- Export Vlaanderen,
- Toerisme Vlaanderen.

De stuurgroep had tot opdracht :

- de inhoudelijke invulling van de Vlaamse stand begeleiden,
- het opzetten van allerhande activiteiten in het Business Center,
- bijdragen aan de inhoudelijke invulling van de Vlaamse Dag.

Op 4 december 1999 verscheen de aankondiging in het Bulletin van Aanbestedingen en in het Europees Publicatieblad. Verkeerdelijk werd in het Bulletin als uiterste indieningsdatum voor de kandidaturen 14 december vermeld, in plaats van 24 december. Het Bulletin zette dit een week later recht. Vijf bedrijven werden uitgenodigd voor het indienen van een offerte en de voorstelling van hun project. De uiterste indieningsdatum voor de offertes werd vastgesteld op 10 januari 2000. De evaluatie vond plaats op 13 januari. Unaniem stelde de stuurgroep het bedrijf C&K-Cavca uit Mechelen voor. Op 11 februari 2000 keurde de Vlaamse regering dit voorstel goed.

De opdracht van C&K-Cavca omvatte :

- het verder uitwerken, bespreken en aanpassen van het in de conceptnota geschetste basisconcept ;
- de volledige vormgeving, de inhoudsbepaling en het technisch ontwerp van de Vlaamse stand ;
- de aankleding van de stand ;
- de opmaak van een gedetailleerd draaiboek en lastenboek voor de realisatie van de stand ;
- de realisatie van de stand ;
- de opmaak van een gedetailleerd draaiboek en lastenboek voor de exploitatie van de stand ;
- de exploitatie en ontmanteling van de stand ;
- de opvolging van het project met inbegrip van de kosten voor toezicht ter plaatse tijdens de fasen van voorbereiding, realisatie, exploitatie en ontmanteling ;
- het bedenken, ontwerpen en realiseren van marketingmiddelen, zonder dat evenwel de productiekosten hierin begrepen zijn ;

- het respecteren van de stringente timing en het budget.

Hiervoor werd in een budget voorzien van :

- 5 miljoen frank voor de volledige uitwerking van het concept, inclusief het opstellen van de verschillende draai- en lastenboeken. Daarnaast bevat dit bedrag ook alle coördinatiekosten ;
- 35 miljoen frank voor de realisatie, exploitatie en ontmanteling van de stand. De opdrachtnemer heeft geen recht op het nemen van een winstmarge op de bij onderaannemers bestelde opdrachten, wel rekent hij coördinatiekosten aan.

Op 25 april 2000 werd een bedrag van 34.961.000 frank vastgelegd voor het concipiëren, realiseren en exploiteren van een stand/evenement voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op de Expo.

2. Nederlandstalige folders waren van bij het begin van de Expo ter plaatse. Aanvankelijk was er een misverstand over het feit dat de Nederlandstalige folders niet aan de ontvangstbalie lagen, maar enkel aan de balie binnen het Vlaams gedeelte.

De administratie Wetenschap en Innovatie is de verantwoordelijke uitgever van vier brochures die op de Expo ter beschikking werden gesteld :

- "Spirit of Flanders" : een algemene viertalige brochure ;
- "Vlaanderen in actie" : een bijkomende brochure ter gelegenheid van de Vlaamse Week (11-19.7.2000) ;
- "De spirit van de Vlaamse gastronomie" : een brochure uitgegeven ter gelegenheid van het gastronomisch evenement met vier Vlaamse koks tijdens de Vlaamse Week ;
- "Kisses from Brussels" : ten gevolge van de vaststelling dat Wallonië Brussel claimde, werd in samenspraak met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze brochure gemaakt om duidelijk te maken dat Brussel de hoofdstad is van Vlaanderen.

Al deze brochures lager ter beschikking aan de ontvangstbalie en ook de "thema"-brochures

werden door de hostesses van het Belgische paviljoen verdeeld.

3. Door de ontwerper van de stand, C&K-Cavca, werden voor een aantal onderdelen sponsors aangetrokken :
 - NV Durllet (zitmeubelen in leder) : de inbreng van Durllet bestaat erin dat zij vier designzetels ter beschikking stellen voor onze stand ;
 - Modular Lighting Instruments : de inbreng van Modular bestaat erin dat zij voor de speciale verlichting instaan op onze stand ;
 - Duvel Moortgat NV : de inbreng van Duvel Moortgat bestaat erin dat zij elke bezoeker een glaasje (12 cl) Duvel aanbieden. Zij zorgen voor het bier, de CO₂ (koolstofdioxide), de transportkosten van het bier naar hun verdeler in Duitsland, zij leveren het glaasje dat speciaal voor de Expo werd bedrukt. Zij leveren de bierkaartjes en de schorten voor de tappers.
4. De gemeenschappen en gewesten hebben afgesproken om na de wereldtentoonstelling een evaluatie te maken. Het gedetailleerd kostenoverzicht voor het Vlaams Gewest kan pas volledig zijn na afsluiting van alle rekeningen, dus vermoedelijk op het einde van het voorjaar 2001.

In het algemeen kunnen de Vlaamse middelen voor de Expo als volgt worden opgesomd :

voor de realisatie van het paviljoen

- 100 miljoen voor de bijdrage van Vlaanderen aan de realisatie van het Belgische paviljoen ;

voor de Vlaamse aanwezigheid

- 5 miljoen voor de uitwerking van het concept, de draai- en lastenboeken ;
- 30 miljoen voor de realisatie, exploitatie en ontmanteling van de stand ;
- 12 miljoen voor de promotie met inbegrip van marketingmiddelen ;
- 3 miljoen voor de organisatie van allerhande activiteiten ;
- 2 miljoen voor de realisatie van catalogus, website.

**Vraag nr. 104
van 10 augustus 2000
van mevrouw WIVINA DEMEESTER-DE MEYER**

Begroting – Debudgetteringen

De universaliteit of de algemeenheid van de begroting is een van de leidende principes bij het opstellen van een begroting. Dit is logisch, aangezien in het andere geval het gevaar bestaat dat een algemeen overzicht van het staatshuishouden verdwijnt, en dat het parlementair goedkeurings- en controlerecht wordt uitgehold.

Daarom kunnen debudgetteringen, als uitzondering op de algemeenheid van de begroting, niet worden aanvaard. Debudgetteringen tasten de doorzichtigheid en de waarachtigheid van de begroting aan.

Op 30 juni 2000 besliste de Vlaamse regering om een afhandelingsloods te bouwen op de luchthaven van Oostende, door middel van een alternatieve financiering. Een dochtermaatschappij van de NV Participatiemaatschappij Vlaanderen zal als leasinggever van het gebouw optreden. Deze dochtermaatschappij zal het benodigde bedrag herfinancieren bij een private financiële instelling. De Vlaamse overheid zal een garantie verstrekken ten gunste van de op te richten dochter.

Naar aanleiding van deze financiële constructie wil ik graag volgende vragen stellen.

1. M.b.t. de afhandelingsloods in Oostende : kan de minister-president aan de hand van een evaluatie door het Rekenhof meedelen of het in dit geval al dan niet gaat om een debudgettering ?
2. Hanteert de Vlaamse regering een algemene gedragslijn inzake financiële constructies, ook met het oog op het vermijden van debudgetteringen ?
3. Is deze gedragslijn meegedeeld aan de vakministers, mede uit het oogpunt van de wijziging (versoepeling) van de regels inzake de begrotingscontrole die de Vlaamse regering op 7 juli jongstleden heeft goedgekeurd ?
4. Acht de minister-president het niet aangewezen om deskundigen van het Rekenhof te betrekken bij de problematiek, bijvoorbeeld bij het opstellen van een beleidskader inzake alternatieve financieringen ?

Antwoord

1. Debudgettering

In 1998 verstrekte het Vlaams Gewest een afhandelingconcessie voor een duurtijd van zeven jaar aan de firma AeroTRANS. AeroTRANS wenst op het bedrijventerrein van de luchthaven van Oostende een cargogebouw op te richten.

De constructie voor de financiering van een cargogebouw op het bedrijventerrein van de luchthaven van Oostende werd opgezet om enig comfort te bieden aan de investeerder, zodat de financiering van de investering kan worden georganiseerd op een looptijd die dichter aanleunt bij de economische levensduur van het cargogebouw. Economisch gezien, is het voor de investeerder niet haalbaar om deze investering te financieren op een looptijd van zeven jaar (duur van de afhandelingconcessie).

De oprichting van het gebouw zal worden gefinancierd via een onroerende leasing. Een op te richten dochter van de Participatiemaatschappij Vlaanderen NV (PMV) zal optreden als leasinggever en het gebouw oprichten volgens de gespecificeerde aanwijzingen van AeroTRANS. De op te richten dochter van de Participatiemaatschappij Vlaanderen NV zal de onroerende leasing herfinancieren bij een private financiële instelling. Voor de organisatie van de herfinanciering heeft de Vlaamse regering op 30 juni jongstleden een principiële beslissing genomen tot het verstrekken van een garantie ten gunste van de op te richten dochter overeenkomstig artikel 14 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep (Belgisch Staatsblad van 21 oktober 1994). (*GIMV : Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen ; VMH : Vlaamse Mediaholding ; LIM : Limburgse Investeringsmaatschappij – red.*)

Deze garantie bestaat uit twee delen.

- Enerzijds verbindt het Vlaams Gewest zich ertoe om de leaseverplichtingen over te nemen wanneer de concessiehouder deze niet zou kunnen nakomen wegens het niet bereiken van het beoogde vrachtvolume. De concessiehouder dient daartoe vooraf het bewijs te leveren dat het bereiken van het vrachtvolume zijn oorzaak vindt in maatregelen genomen door het Vlaams Gewest.

- Anderzijds verbindt het Vlaams Gewest zich tot het overnemen van de leaseverplichtingen in de tussenperiode die zou ontstaan wanneer ingevolge het in gebreke blijven van AeroTRANS, een volgende concessiehouder de onroerende leasing zou moeten overnemen.

Debudgettering van uitgaven impliceert strictu sensu dat uitgaven, ofschoon ze normaliter ten laste vallen van de centrale overheid, worden gedragen door andere overheidsinstellingen, die daartoe hun toevlucht nemen tot leningen waarvan de rente en de aflossingen worden gedragen door de centrale begroting.

De hierboven uiteengezette constructie beantwoordt niet aan deze kenmerken. Hier is enkel sprake van een waarborgverlening aan de leasinggever. Indien de waarborg zou worden uitgeoefend, zullen de noodzakelijke kredieten in de uitgavenbegroting worden opgenomen, zoals dit ook voor andere waarborgen het geval is. In een meer uitgebreide zin heeft de Hoge Raad voor Financiën het over "beleidsverruimende initiatieven". Maar de in dit dossier gevolgde werkwijze valt evenmin onder deze definitie. De leasingnemer is immers noch het Vlaams Gewest, noch een instelling die aan haar gebonden is. Er is geen sprake van tegemoetkoming in welke vorm ook aan de leasingnemer.

Hierbij dient ook te worden vermeld dat het uitbetaalde geld in geval van uitoefening van de waarborg rechtstreeks terugvloeit naar het Vlaams Gewest via de rekening van zijn PMV-dochter.

2. Algemene gedragslijn

De Vlaamse regering houdt bij de besluitvorming inzake financiële constructies rekening met de principes opgenomen in de resolutie van het Vlaams Parlement van 4 maart 1999 betreffende een besluitvormingsscenario voor bijzondere financiële transacties die worden aangegaan door Vlaamse overheidsdiensten of -instellingen.

Zoals in de resolutie vermeld, gelden de bepalingen voor de Vlaamse Gemeenschap strictu sensu (dus exclusief VOI's). (*Stuk 1346 (1998-1999) – Nr. 1 – red.*)

3. Communicatie gedragslijn naargelang wijziging van de regels inzake begrotingscontrole

Het ontwerpbesluit tot aanpassing van het besluit van 16 november 1994 dat door de Vlaamse regering principieel werd goedgekeurd, bevindt zich

momenteel bij de Raad van State. Na definitieve goedkeuring van dit besluit zullen de implicaties van de nieuwe regeling op de begrotingscontrole worden verduidelijkt en opgenomen in nieuwe omzendbrieven. Op dat ogenblik zal ook worden nagegaan in hoeverre een aanpassing van de huidige gedragslijn op het vlak van financiële constructies nodig is.

De problematiek van de bijzondere financiële constructies strekt zich echter verder uit dan de Vlaamse overheidsdiensten. Deze financiële constructies kunnen eveneens worden opgezet door de Vlaamse openbare instellingen. Een en ander zal, wat deze instellingen betreft, worden bekeken in het kader van de besluitvorming omtrent de reorganisatie van het overheidsapparaat. Gelet op de autonomie van de openbare instellingen, vergt de implementatie van het besluitvormingsscenario dat in de resolutie van 1999 is beschreven een decretaal optreden.

4. Betrokkenheid van het Rekenhof

Momenteel is het Rekenhof reeds betrokken bij de besprekingen in het kader van de reorganisatie van het overheidsapparaat. In zoverre daarbuiten de nood zich voordoet en het Rekenhof bereid wordt gevonden om deskundigen af te vaardigen die vanuit hun specifieke deskundigheid een bijdrage kunnen leveren bij het opstellen van een beleidskader inzake alternatieve financiering, is er geen bezwaar om het Rekenhof bij de werkzaamheden te betrekken.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger bekend is, treedt het Rekenhof wel op als informele raadgever voor de diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Aangezien het Rekenhof grondwettelijk optreedt als een door het parlement gedelegeerd orgaan, zal het dus wellicht, en terecht, weigerachtig staan om rechtstreeks en formeel zijn goedkeuring te hechten aan een transactie. Niets belet uiteraard dat het parlement de mening van het Rekenhof vraagt.

Vraag nr. 109
van 4 september 2000
van de heer CARL DECALUWE

Kabinetten – Adressenbestanden

Alle ministers en hun kabinetten zijn, volgens de wet op de privacy, gehouden aangifte te doen van de bestanden die ze er eventueel op nahouden.

Kan de minister met betrekking tot zijn/haar kabinet daarover het volgende meedelen ?

1. Hoeveel adressenbestanden werden aangegeven en wat is de grootteorde ervan ?
2. Welke doelgroepen zijn er en met welke regelmaat worden ze aangeschreven ?
3. Wat is de kostprijs van de mailings die reeds vanuit het kabinet vertrokken en die afkomstig zijn van de aangegeven adressenbestanden ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

1. Er zijn door de kabinetten van de Vlaamse regering geen adressenbestanden aangegeven.

De wet op de privacy legt op dat de verwerking van persoonsgegevens dient te worden aangegeven vooraleer men adressenbestanden aanmaakt.

Het koninklijk besluit (KB) nr. 13 van 12 maart 1996 (gewijzigd bij KB van 18 april 1996) voorziet evenwel in een aantal uitzonderingen. Zo zegt artikel 8 van dit KB dat de aangifte niet van toepassing is op "verwerkingen van voor communicatie noodzakelijke identificatiegegevens die enkel worden verricht met de bedoeling met betrokkene in contact te treden en voorzover die gegevens niet aan derden worden medegedeeld".

2. De organisaties van de sectoren die onder de beleidsdomeinen van de respectieve ministers ressorteren, worden naar aanleiding van beleidsinitiatieven indien nodig aangeschreven. De administratie staat in voor de volledige uitvoering van deze mailings.
3. Niet van toepassing.

Vraag nr. 1
van 5 oktober 2000
van de heer JOHAN DE ROO

Voorontwerpen van decreet – Adviezen

De Vlaamse regering laat zich in haar beleid bijstaan door verschillende adviesorganen.

Graag had ik aan de minister-president daarover de volgende vragen gesteld.

1. Over hoeveel en over welke decreten heeft de huidige Vlaamse regering zich reeds laten adviseren ?
2. Kan de minister-president vermelden welke specifieke adviesorganen werden geraadpleegd ?
3. Wanneer werden deze adviezen uitgebracht ?

Antwoord

Hierna wordt een opsomming gegeven van alle voorontwerpen van decreet waarover de Vlaamse regering tijdens deze legislatuur advies heeft gevraagd aan één of meerdere adviesorganen.

Over de voorontwerpen opgesomd onder a) werd effectief een advies uitgebracht. De voorontwerpen die worden vermeld onder b) werden principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering en aan de betrokken adviesorganen voorgelegd. De adviezen zelf werden echter nog niet verstrekt.

a) Voorontwerpen waarover advies werd verstrekt

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de Permanente Werkgroep Limburg : advies uitgebracht door de SERV op 18 mei 2000

(GIMV : Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen ; VMH : Vlaamse Mediaholding ; LIM : Limburgse Investeringsmaatschappij ; SERV : Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen – red.)

- Voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van sommige onderwijsbepalingen : adviezen uitgebracht door de VLOR op 18 mei 2000 en door de SERV op 16 mei 2000

(VLOR : Vlaamse Onderwijsraad – red.)

- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 : adviezen uitgebracht door de Vlaamse Media-raad op 12 mei 2000 en de SERV op 10 mei 2000

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van artikel 15, § 2 en artikel 17, § 1, tweede lid van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij : adviezen uitgebracht door de MINA-raad op 9 maart 2000 en de SERV op 8 maart 2000

(MINA-raad : Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen – red.)

- Voorontwerp van decreet houdende dringende maatregelen betreffende het lerarenambt : adviezen uitgebracht door de VLOR op 12 januari 2000 en door de SERV op 31 januari 2000

- Voorontwerp van decreet betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen, de basiscompetenties en de vakoverschrijdende thema's in het secundair onderwijs : adviezen uitgebracht door de VLOR op 31 januari 2000 en door de SERV op 9 februari 2000

- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 34 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap : adviezen uitgebracht door de VLOR op 31 januari 2000 en door de SERV op 27 januari 2000

- Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000 : adviezen uitgebracht door de SERV op 28 oktober 1999, door de MINA-raad op 28 oktober 1999 en door de VLOR op 26 oktober 1999

- Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2000 (programmadedcreet) : adviezen uitgebracht door de SERV op 12 april 2000, door de MINA-raad op 19 april 2000 en door de VLOR op 10 april 2000

- Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 2000 (verzameldecreet) : adviezen uitgebracht door de MINA-raad op 8 juni 2000 en door de SERV op 30 mei 2000

- Voorontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de uitvoering en financiering van de bodemsanering van tankstations : advies werd gevraagd aan de SERV en de MINA-raad. De SERV deelde op 14 juni 2000 mee geen advies uit te brengen en de MINA-raad bracht

- geen advies uit binnen de voorgeschreven termijn
- Voorontwerp van decreet intergemeentelijke samenwerking : advies uitgebracht door de SERV op 12 juli 2000 en door de MINA-raad op 6 juli 2000
 - Voorontwerp van decreet betreffende de organisatie van het bezoldigd personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen : advies uitgebracht door de SERV op 19 januari 2000 en door de MINA-raad op 27 januari 2000
 - Voorontwerp van decreet houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt : advies uitgebracht door de MINA-raad op 28 september 1999 en door de SERV op 20 oktober 1999
 - Voorontwerp van decreet houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die zijn getroffen door de dioxinecrisis in 1999 : advies uitgebracht door de SERV op 20 oktober 1999
 - Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 : advies uitgebracht door de SERV op 9 februari 2000 en door de MINA-raad op 10 februari 2000
- b) Over de volgende voorontwerpen van decreet werd het advies ingewonnen maar nog niet voorgelegd aan de regering.
- Voorontwerp van decreet betreffende toezicht en controle op de naleving van de reglementering betreffende het werkgelegenheidsbeleid en houdende het opleggen van administratieve geldboeten, verkort genoemd "het toezichtdecreet werkgelegenheid" : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 29 september 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV
 - Voorontwerp van decreet houdende een aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 8 september 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV en de VLOR
 - Voorontwerp van decreet tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van een of meerdere diersoorten : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 25 juli 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV, de MINA-raad, de stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek en de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad
 - Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 17 juli 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV en de MINA-raad
 - Voorontwerp van decreet betreffende de organisatie van de aardgasmarkt : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 17 juli 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV en de MINA-raad
 - Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en de derde graad van het gewoon secundair onderwijs : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 23 juni 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV
 - Voorontwerp van decreet betreffende de oprichting van een "Eigen Vermogen Flanders Hydraulics" (EVFH) bij de administratie Waterwegen en Zeewezen : het voorontwerp werd principieel goedgekeurd door de regering op 23 juni 2000. Er werd advies gevraagd aan de SERV en de MINA-raad.

MIEKE VOGELS

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 254
van 19 september 2000
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Kind en Gezin – Informatiecampagne opvoedingsondersteuning

Recentelijk heeft Kind en Gezin een informatiecampagne opgezet rond opvoedingsondersteuning. De affiche toont de O&O-cirkel, de voorstelling

van een preventieprogramma dat gericht is op de ontwikkeling van een strategie inzake opvoedingsondersteuning op wijkniveau ten aanzien van ouders en kinderen in risicosituaties (O&O : opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering).

De O&O-cirkel stemt bijna geheel overeen met de opvoedingscirkel uit het project "wijkprogramma's opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering" ontwikkeld door het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW). Het wordt voorgesteld in de brochure "Opgroeien en opvoeden in de wijk. Twee preventiestrategieën : Communities that care en O&O op wijkniveau", uitgegeven in 1999 door het NIZW.

1. Heeft Kind en Gezin de O&O-cirkel zelf ontworpen, of werd deze geheel ontleend aan het NIZW ?
2. Indien Kind en Gezin de voorstelling van het preventieprogramma via de O&O-cirkel heeft ontleend van het NIZW, werd daarvoor dan ook de toestemming gevraagd van het NIZW en/of werden auteursrechten betaald ?
3. Wordt op alle publicaties van Kind en Gezin vermeld dat de O&O-cirkel ontleend is aan een Nederlands project ?
4. Het Nederlands project wil opvoedingsondersteuning organiseren op wijkniveau, waarbij opvoedingsondersteunende maatregelen op drie niveaus, met name gezin, wijk en samenleving, met elkaar worden verbonden.

Neemt Kind en Gezin die filosofie over ?

Zo ja, hoe kan Kind en Gezin dit vanuit haar werking realiseren ?

Antwoord

1. Kind en Gezin heeft voor haar voorbereidend werk inzake opvoedingsondersteuning reeds in 1997 een grondig literatuuronderzoek gedaan, waarbij heel wat inhoudelijk interessante literatuur van Nederlandse auteurs werd doorgenomen. Vanuit het NIZW raadpleegde ze heel wat boeiende concepten, onder andere de O&O-cirkel, terug te vinden in een publicatie van 1997.

Deze cirkel sloot volledig aan bij de visie van Kind en Gezin, zodat deze werd overgenomen om een van de elementen binnen een ruimer concept van Kind en Gezin inzake opvoedings-

ondersteuning te worden. Daarnaast werd ook nog andere literatuur in het concept verwerkt.

- 2 en 3. Op basis van het concept van de O&O-cirkel vanuit de NIZW heeft Kind en Gezin zelf een affiche ontworpen, zelf inhoudelijk uitgewerkt om het totale concept van Kind en Gezin inzake opvoedingsondersteuning mee te verspreiden. In de bijbehorende brochure van de affiche is een uitgebreide literatuurlijst opgenomen waarin alle publicaties vermeld staan waarop men zich baseert, onder andere de publicatie "O&O in perspectief" van het NIZW.

Daar waar de cirkel letterlijk wordt overgenomen (in artikels, slides), staat telkens onder de cirkel duidelijk een bronvermelding. Op die wijze worden de auteurs van de O&O-cirkel uitdrukkelijk erkend in hun auteursrecht.

Belangrijk in dit kader is dat Kind en Gezin nauw gaat samenwerken met het NIZW en de Ouder- en Kindzorg van Nederland. Bovendien heeft het NIZW in haar publicaties "O&O-nieuwsbrieven" de brochure van Kind en Gezin bekendgemaakt, wat wijst op een wederzijdse erkenning. Dergelijke samenwerkingsverbanden en gedeelde concepten kunnen de kwaliteit van de dienstverlening alleen maar ten goede komen.

4. Voortgaande op deze concepten is het NIZW ermee gestart om de uit Amerika overgewaaiden concepten van "Communities that care" in Nederland te implementeren. Kind en Gezin staat inhoudelijk inderdaad achter deze concepten.

Deze wijkgerichte vormen van opvoedingsondersteuning zouden in eerste instantie via de preventievezorgcentra – ondersteuningsteams voor opvoedingsondersteuning aan kansarme gezinnen – kunnen worden uitgebouwd. Het is immers duidelijk dat de werking van de consultatiebureaus een belangrijk instrument kan zijn waarrond wijkgerichte opvoedingsondersteuning kan worden uitgebouwd, samen met andere partners uit de wijk en de ruimere samenleving.

Kind en Gezin erkent duidelijk het belang van de lokale, laagdrempelige dienstverlening inzake opvoedingsondersteuning die moet ingebed zijn in een ruimere context. Waar mogelijk zal Kind en Gezin samen met andere partners die lokale, wijkgerichte werking stimuleren, vooral vertrekkende vanuit de regiowerking en consul-

tatiebureaus binnen de preventieve zorg, maar eveneens via de kinderopvang.

Vraag nr. 260
van 22 september 2000
van de heer BART DE SMET

Ziekenhuizen – Levensbeschouwelijke-zorgverstrekkers

In diverse ziekenhuizen zijn faciliteiten voorhanden ten behoeve van de geestelijke verzorging van de patiënt. Voorzover het gaat om overheidsinstellingen, zou ik graag het volgende vernemen.

1. Hoeveel fulltime plaatsen zijn beschikbaar voor dit werk, onderverdeeld naar de verschillende levensbeschouwelijke strekkingen ?
2. Hoe groot (per strekking) is het personeelsbudget dat daarmee gemoeid is ?
3. Hoe groot (per strekking) is het budget dat nodig is om het functioneren van bovenstaande personeelsformatie mogelijk te maken ?
4. Welke instantie is bevoegd om te beslissen over het verschaffen, de omvang en de verdeling van dergelijke faciliteit ?
5. Welke rechtsregels gelden daarvoor (of is dit overgelaten aan de vrije keuze van de betrokken instanties) ?
6. Welke levensbeschouwelijke instanties staan in voor de aanwijzing of voordracht van de betrokken levensbeschouwelijke zorgverstrekkers ?
7. Welke greep hebben deze voordrachtinstanties na de voordracht op het verdere functioneren van dit personeel, bijvoorbeeld bij discrepantie tussen opvattingen van het betrokken personeelslid en de levensbeschouwelijke instantie over levensbeschouwing of over wijze van zorgverstrekking ?

Antwoord

1. Het aantal fulltime plaatsen beschikbaar voor dit werk onderverdeeld naar de verschillende levensbeschouwelijke strekkingen is niet bekend.
2. Via de verpleegdagprijs (ministerieel besluit van 2 augustus 1986 houdende bepaling van de voorwaarden en regelen voor de vaststelling

van de verpleegdagprijs, van het budget en de onderscheiden bestanddelen ervan, alsmede van de regelen voor de vergelijking van de kosten voor de vaststelling van het quotum van verpleegdagen voor de ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten) worden via deel B van het budget – onderdeel B1 – a) algemene kosten – 8° de kosten van erediensten en gelijkgestelde diensten gefinancierd. Tevens worden via onderdeel B1 – g) – 1° de kosten van lokalen voorbehouden voor het inwonend personeel (leken en religieuzen) tewerkgesteld in het ziekenhuis of de ziekenhuisdiensten gefinancierd.

De grootte van het personeelsbudget (per strekking) dat daarmee gemoeid is, is niet bekend. De voorzieningen krijgen een budget onder B1, waarmee ze allerhande algemene kosten moeten financieren. Er is geen gedetailleerde indeling van dit budget naar verstrekking van levensbeschouwelijke functies. Aangaande de financiering van bovenvermelde faciliteiten kan contact worden opgenomen met het

Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Rijksadministratief Centrum

Dienst Boekhouding
 Esplanadegebouw
 Pachecolaan 19/5
 1010 Brussel

In de omzendbrief van 5 april 1973 gewijzigd door de omzendbrief van 2 oktober 1997 van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu inzake morele, religieuze en filosofische ondersteuning aan de gehospitaliseerde patiënten wordt bepaald :

"Aan de bedienaars of vertegenwoordigers van de erediensten en aan de lekeraadgevers die in elk ziekenhuis voorkomen op de lijst van de personen die ter beschikking staan voor de morele, godsdienstige of filosofische bijstand aan de gehospitaliseerde patiënten wordt, voor zover door deze laatsten om hun bijstand wordt verzocht, een eenvormige prestatievergoeding toegekend van :

- voor de openbare ziekenhuizen : 522 fr./uur,
- voor de privé-ziekenhuizen : 527 fr./uur."

(bedrag van de vergoeding, op 1 januari 1997, van bovenvermelde prestatie en in aanmerking genomen voor de vaststelling van de verpleegdagprijs)

3. Geen gegevens bekend.
4. De beslissing omtrent de omvang en verdeling van dergelijke faciliteit behoort tot de vrijheid van de inrichtende macht van de betrokken voorziening.

Er is geen enkele wettelijke bepaling hieromtrent.

5. In het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 – koninklijk besluit tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd – gewijzigd bij koninklijk besluit van 12 januari 1970 (Belgisch Staatsblad van 11 februari 1970) wordt bepaald :

"Aan de bedienaren van de eredienst en de lekeraadgevers, die door de patiënten gevraagd worden, zal ongehinderd toegang worden verleend tot de inrichting : zij moeten er voor de uitoefening van hun opdracht de geschikte sfeer en faciliteiten vinden. Volledige vrijheid van levensbeschouwing, godsdienst en politieke overtuiging dient aan iedereen gewaarborgd."

In de omzendbrief van 5 april 1973 van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu inzake morele, religieuze en filosofische ondersteuning aan de gehospitaliseerde patiënten wordt bepaald :

"Bij de concrete toepassing van deze norm dient te worden uitgegaan van het principe dat de individuele vrijheid van de patiënt zoveel mogelijk moet worden geëerbiedigd en dat zijn morele, godsdienstige of filosofische begeleiding door een vrij gekozen deskundige onder de beste omstandigheden moet kunnen geschieden.

Dit principe houdt in dat de patiënt, bij zijn opname in het ziekenhuis, duidelijk over zijn rechten moet worden ingelicht. Te dien einde zal hem een informatienota worden ter hand gesteld, waarin die rechten worden uiteengezet. Deze nota zal door elke ziekenhuisdirectie worden aangevuld met de namen en adressen van de personen die, voor het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand, ter beschikking staan van het ziekenhuis."

Tevens vindt men in artikel 70ter van het koninklijk besluit van 7 augustus 1987 houdende coördinatie van de wet op de ziekenhuizen (Belgisch Staatsblad van 6 februari 1999) nog een bepaling omtrent ethische aspecten :

"Ieder ziekenhuis moet beschikken over een plaatselijk ethisch comité. Dit comité oefent volgende opdrachten uit telkens het een verzoek in die zin ontvangt :

een begeleidende en raadgevende opdracht met betrekking tot de ethische aspecten van de ziekenhuiszorg ;

een ondersteunende opdracht bij beslissingen over individuele gevallen inzake ethiek ;

..."

Het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 – koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd – omschrijft in artikel 1 de samenstelling van bovenvermeld comité :

"Het comité bestaat uit minstens 8 en hoogstens 15 leden, die beide geslachten vertegenwoordigen, waaronder :

een meerderheid artsen die aan het ziekenhuis of aan de ziekenhuisgroepering verbonden zijn ;

minstens een huisarts die niet aan het ziekenhuis of aan de ziekenhuisgroepering verbonden is ;

minstens een lid van het verpleegkundig personeel van het ziekenhuis of van de ziekenhuisgroepering ;

een jurist.

Belangstellenden, al dan niet aan het ziekenhuis of ziekenhuisgroepering verbonden, kunnen als lid van het Comité worden aangewezen. De hoedanigheid van lid van het Comité is onverenigbaar met de volgende functies :

directeur van het ziekenhuis ;

hoofdgeneesheer ;

voorzitter van de Medische Raad ;

hoofd van het verpleegkundig departement."

6. In de omzendbrief van 5 april 1973 van het Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu inzake morele, religieuze en filosofische

sche ondersteuning aan de gehospitaliseerde patiënten wordt bepaald :

"De bedienaars of vertegenwoordigers van de erediensten en de lekeraadgevers, die voor het verlenen van morele, godsdienstige of filosofische bijstand ter beschikking staan van de ziekenhuizen, worden aangewezen als volgt :

- voor de katholieke eredienst : door de bisschoppen van de onderscheiden diocesen. De personen niet-priesters, vertegenwoordigers van de katholieke eredienst, moeten houder zijn van een identificatiekaart, uitgereikt door de hierboven vermelde autoriteiten
- voor de protestantse eredienst : door de voorzitter van de Synode der Belgische evangelisch-protestantse Kerk
- voor de joodse eredienst : door het centraal Joods Consistorie van België
- voor de lekeraadgevers : door een organisme dat door de minister van Volksgezondheid en Leefmilieu is erkend als zijnde representatief voor de niet-confessionele morele of filosofische opinie.

Voor het regelen van eventuele problemen ter zake of wanneer in het ziekenhuis nieuwe behoeften ontstaan, zullen de ziekenhuisdirecties zich rechtstreeks tot de bovenvermelde instanties wenden".

Inzake de omvang van dergelijke faciliteiten wordt niets bepaald.

7. De overheid heeft geen bevoegdheid inzake de voordracht of aanstelling van de levensbeschouwelijke-zorgverstrekkers. Indien er evenwel klachten worden ingediend omtrent inbreuken op de toepassing van de normen (punt 5) zal de overheid een onderzoek instellen.

Tot op heden werd nooit een klacht hieromtrent ingediend.

Vraag nr. 3
van 5 oktober 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY

Schooltoiletten – Hygiëne

Zie :

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming
Vraag nr. 1
van 5 oktober 2000
van mevrouw Trees Merckx-Van Goey
Blz. 782

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.

Vraag nr. 11
van 27 oktober 2000
van mevrouw SONJA BECQ

Integrale jeugdhulpverlening – Proefregio's

In het raam van de integrale jeugdhulpverlening kondigt de minister aan te zullen werken met proefregio's ("pilotregio's").

1. Wat houdt dit juist in ? Welke doelstellingen moeten deze proefregio's realiseren ? Wie zijn de mogelijke initiatiefnemers ?
2. Aan welke criteria moet worden voldaan om als proefregio te worden erkend ?
3. Volgens welke procedure moeten kandidaten zich aandienen en volgens welke procedures en criteria zullen ze worden geselecteerd ?
4. Hoe en aan wie worden de criteria meegedeeld ?
5. Op welke wijze zullen de activiteiten in het raam van deze proefregio's worden gehonoreerd ?
6. Zijn er reeds aanvragen binnen ? Om welke regio's gaat het ?

Antwoord

1. De keuze om met één of meerdere proefregio's te werken, is in eerste instantie een aanbeveling van het Vlaams Parlement (aanbeveling 29 in de Maatschappelijke Beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg).

Vanuit de proefregio's kan het uitgewerkte concept van integrale jeugdhulpverlening verder groeien in een voortdurende toetsing aan en terugkoppeling met de praktijk. Tegelijkertijd

wordt de deskundigheid van de sector op een constructieve manier betrokken in het proces.

2. Het Strategisch Plan Integrale jeugdhulpverlening doet een voorstel van mogelijke criteria, met name :

- de betrokken regio moet "zin" hebben om het te doen : er moet een volmondig "ja" zijn om binnen de bakens van het concept het experiment te willen opzetten ;
- wanneer er meerdere regio's worden geïnstalleerd, moet er daartussen genoeg verschil zijn : stedelijk, landelijk en "tussenstedelijk" ;
- alle actoren moeten aanwezig zijn, ook de vooropgezette functies moeten zo maximaal mogelijk aanwezig zijn ;
- er moet voldoende afstemming zijn met parkeet en jeugdrechter ;
- zoveel als mogelijk uitgaan van bestaande regio's ;
- een aanwezige traditie op het vlak van samenwerking en onderlinge communicatie ;
- voorstel om met twee of drie regio's te werken.

Ik zal onder meer hiermee rekening houden bij mijn uiteindelijke keuze.

3. Er is geen procedure uitgetekend volgens de welke kandidaten zich kunnen aandienen. De keuze wordt niet gemaakt op basis van kandidaatstellingen.

Vertrekkende vanuit minimaal de vooropgestelde criteria, zal ik een aantal regio's kiezen. Daar de facto alle regio's kandidaat zijn, stelt dit geen probleem.

4. Er wordt geen gerichte communicatie opgezet rond de criteria in een eerste fase, aangezien er geen selectieprocedure wordt opgezet voor eventuele kandidatuurstellingen.

Op 5 december eerstkomende zal ik zowel de finale criteria als de verdere procedure in de eerste plaats toelichten aan de leden van de centrale commissie (die is samengesteld uit de sectoren, de departementen, de kinderrechtencommissaris en de kabinetsraadsleden).

5. Er werd nog geen keuze gemaakt in de manier van honorering van de proefregio's.

Er worden verschillende voorstellen vanuit de thematische werkgroepen meegenomen naar de centrale commissie, die hierin advies dient te geven.

Er werd wel in een budget van 100 miljoen voorzien voor de realisatie van de integrale jeugdhulpverlening. Dit bedrag biedt onder meer mogelijkheden om de proefregio's financieel te ondersteunen voor de uitwerking van het concept.

6. Er zijn verschillende spontane kandidatuurstellingen.

De verschillende kandidatuurstellingen zijn afkomstig uit de verschillende provincies, zijnde Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, en omvatten samen bijna de hele Vlaamse regio.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 5
van 16 oktober 2000
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijspersoneel – Pensioenreferentiewedde

De personeelsleden van Onderwijs vallen wat de pensioenberekening en -voorwaarden betreft onder de federale wetgeving. Deze wetgeving bepaalt dat het rustpensioen wordt berekend naar rata, voor elk jaar dienst, van 1/55 van de referentiewedde. Deze referentiewedde is de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaar van de loopbaan.

Het is precies de vaststelling van deze referentiewedde die nogal wat onrust wekt bij personen die tijdens de laatste vijf jaar van hun loopbaan vanuit een wervingsambt vast benoemd werden in een selectie- of bevorderingsambt. Ik denk bijvoorbeeld aan een vastbenoemde leraar die op vijfenvijftigjarige leeftijd gedurende twee jaar een tijdelijke aanstelling in het ambt van directeur kreeg en ten slotte drie jaar voor zijn pensioen als directeur vast benoemd werd.

Uitgaande van dit voorbeeld tracht ik mijn interpretatie van de wetgeving op een rijtje te zetten.

1. Tot januari 1999 werd voor de berekening van de gemiddelde wedde als basis de wedde van directeur genomen, en dit gedurende vijf jaar. Dit betekent dat zijn wedde van directeur voor de berekening van het pensioen ook in aanmerking komt tijdens de periode dat hij tijdelijk als directeur was aangesteld. Met andere woorden : het volstond om één maand voor de pensionering als directeur vast benoemd te worden om een volledig "directeurspensioen" te krijgen.
2. De pensioenwet werd gewijzigd door de wet van 25 januari 1999, waarbij de wijzigingen ingingen op 1 januari 1999. Eén van de wijzigingen houdt in dat voor de berekening van het pensioen enkel wedden verbonden aan het ambt waarin de persoon vast benoemd is, in aanmerking worden genomen. Op basis van deze wijziging betekent dit dat in het aangehaalde voorbeeld voor de berekening van de gemiddelde wedde voor twee jaar de wedde van leraar en voor drie jaar de wedde van directeur als basis wordt genomen.
3. Inrichtende machten hebben, zich baserend op de bepalingen van vóór de wijziging, niet altijd gebruikgemaakt van de eerste benoemingsmogelijkheid die zich voordeed. Door deze houding, die op dat ogenblik te rechtvaardigen was, lijdt een aantal personeelsleden pensioennadeel tegenover collega's die vóór 1 januari 1999 met pensioen zijn gegaan.

Worden er, binnen de gemeenschapsbevoegdheden inzake onderwijs, overgangsmaatregelen uitgewerkt om het pensioennadeel voor laatstgenoemden ongedaan te maken of te compenseren ?

Antwoord

Hierbij bevestig ik dat de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen (Belgisch Staatsblad van 6 februari 1999) wijzigingen bevat inzake de berekening van het pensioenbedrag.

De berekening van het rustpensioen bestaat uit 1/60, 1/55 of 1/50 van de referentiewedde voor elk jaar dienst. De referentiewedde is het gemiddeld salaris van de laatste vijf jaar van de loopbaan. In het verleden werd in sommige gevallen bij een be-

noeming in een selectie- of bevorderingsambt in de laatste vijf jaar, voor de referentiewedde rekening gehouden met de onmiddellijk voorafgaande tijdelijke aanstellingen in die ambten.

De wijziging houdt in dat voor het verkrijgen van de referentiewedde enkel nog rekening wordt gehouden met het salaris verbonden aan ambten waarvoor het personeelslid vast benoemd is. Dit betekent dat voor een tijdelijke aanstelling in een selectie- of bevorderingsambt steeds het salaris van het wervingsambt waarvoor benoemd, in aanmerking komt voor de pensioenberekening. Daarbij is er één uitzondering, namelijk in die gevallen waar er voorzien is in een proefperiode. De proefperiode wordt beschouwd als een periode van vaste benoeming voor het bepalen van de referentiewedde.

In eerste instantie deel ik mee dat de pensioenwetgeving in hoofdzaak een federale materie is, en zeker de berekening van het pensioenbedrag. De Vlaamse Gemeenschap heeft er met de onderwijsregelgeving inzake personeel geen vat op.

In tweede instantie is het zo dat benoemingen onderworpen zijn aan de rechtspositie. De schoolbesturen zijn inzake benoemingen gebonden aan een aantal decretale en reglementaire voorwaarden. Daarbij komt dat selectie- en bevorderingsambten een belangrijke rol spelen in de schoolorganisatie. Het is mogelijk dat schoolbesturen als autonome en verantwoordelijke organisaties niet meteen bij de eerste dag van benoemingsmogelijkheid hiervoor kiezen. Toch kan men op het onderwijsveld vaststellen dat een directeur in bijna alle gevallen al in die hoedanigheid benoemd is vóór de laatste vijf jaar van de loopbaan.

Ten slotte stel ik vast dat de vroegere regeling niet uitdrukkelijk was opgenomen in de pensioenwetgeving en enkel steunde op interpretatie. Ze werd trouwens enkel maar toegepast in sommige gevallen, namelijk als de tijdelijke aanstelling in een vacante betrekking van een selectie- of bevorderingsambt in dezelfde school onmiddellijk werd gevolgd door een benoeming voor hetzelfde ambt. De afschaffing van de vroegere regeling heeft dus maar een beperkte impact voor het geheel van het onderwijspersoneel.

Binnen het kader van het beleid om het lerarenambt aantrekkelijker te maken, worden ook het verloop van de loopbaan en de eindloopbaanproblematiek bestudeerd.

**II. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS EN WAAROP
NOG NIET WERD GEANTWOORD*
(Reglement artikel 81, 6)**

PATRICK DEWAELE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN,
BEGROTING, BUITENLANDS BELEID
EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

**Vraag nr. 13
van 14 november 2000
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum

Zeer geregeld verschijnen ministeriële besluiten, omzendbrieven, zelfs decretale bepalingen ná het ingaan van de regelgeving.

Zo verscheen bijvoorbeeld in het Belgisch Staatsblad van 16 september 2000 een ministerieel besluit over de planning van centra voor dagverzorging, dat ingaat op 1 januari 2000. Bij nader toezien werd het besluit zelfs pas ondertekend op 28 juli 2000, zodat hier niet "het drukken van het Staatsblad" de oorzaak kan zijn.

Vaak wordt inderdaad gesteld dat de oorzaak van de vertraging bij het Belgisch Staatsblad ligt. Nochtans is de datum van ondertekening vaak ook vroeger dan de datum van inwerkingtreding.

Dit getuigt geenszins van een behoorlijk bestuur, wat toch één van de doelstellingen van de Vlaamse regering is.

1. Wat is de reden van de trage totstandkoming van bovenvermeld besluit ? Waarom moest dit met terugwerkende kracht ingaan ?
2. Welke omzendbrieven, besluiten, decretale bepalingen werden door de minister uitgevaardigd met terugwerkende kracht ten opzichte van de publicatiedatum in het Staatsblad ?

Wat waren de respectieve redenen daarvoor ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

VERA DUA

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

**Vraag nr. 12
van 10 november 2000
van de heer JOHAN MALCORPS**

Slachthuis Bavegem – Milieuhandhavingsbeleid

Het dossier van het slachthuis NV Fonck-Dehenin in Sint-Lievens-Houtem (Bavegem) heeft al een lange voorgeschiedenis. Een veel te lange. Daarom opnieuw deze vraag.

Al in 1991 weigerde de bestendige deputatie dit bedrijf een vergunning om een slachthuis voor varkens te exploiteren. Maar het bedrijf werkt rustig door. Het regent PV's (processen-verbaal) van de Milieu-inspectie, maar dit is blijkbaar geen beletsel. In een schrijven van de toenmalige burgemeester, de heer Roger Otte, aan toenmalig Vlaams parlements lid Luc Barbé wordt op datum van 13 oktober 1993 droogweg meegedeeld dat hij geen gebruik wenst te maken van zijn toezichtsbevoegdheid krachtens artikel 65 § 1 van Vlarem en dat hij voorstelt om de in artikel 58 bedoelde ambtenaren in te schakelen. Met voorname achting ... Zijn opvolgers op het gemeentehuis van St.-Lievens-Houtem denken er blijkbaar net zo over.

Op 16 november 1993 werd door de toezichthoudende ambtenaren van de Milieu-inspectie de stopzetting bevolen van de productie-activiteiten. Het bedrijf legde dit bevel naast zich neer en ging in beroep bij de Raad van State. De Milieu-inspectie maakte twee keer een proces-verbaal op. De Raad van State verwierp op 24 februari 1994 het beroep van het bedrijf. Op 23 maart 1994 bevestigde de minister ten overvloede de reeds opgelegde dwangmaatregelen.

Op 10 juni 1996 deelde de toenmalige minister naar aanleiding van de tussenkomst van collega Hostekint mee dat het slachthuis in St.-Lievens-Houtem gesloten was. Op papier klopte dit inderdaad. Maar in de praktijk zag het er anders uit : het bedrijf had lak aan de Milieu-inspectie, de Raad van State, de minister en... werkte gewoon voort.

* datum van afsluiting : 17/1

In een aanvullend antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 219 van 19 maart 1997 deelt de toenmalige minister mee dat, ik citeer : "de uitvoering van dwangmaatregelen t.a.v. een slachthuis van een dergelijke omvang, bij onwilligheid van de exploitant en zonder medewerking van de lokale overheid, in de praktijk niet te realiseren is" (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 18 april 1997, blz. 1195-1196 – red.*).

Met andere woorden : het failliet van elk milieu-handhavingsbeleid.

Vervolgens stelt de minister dat er nog twee mogelijkheden openblijven : hetzij protesteren bij het parket, hetzij een vordering instellen via de wet van 12 januari 1993 op het milieuvorderingsrecht. Dit zou de minister van Leefmilieu dan in eigen persoon moeten doen. Toen ik in de commissie om nadere uitleg hierrond verzocht, kon de minister mij enkel bevestigen dat, ik citeer : "het onderzoek naar de mogelijkheden tot instelling van een stakingsvordering door de bevoegde minister op dit ogenblik nog lopende is".

Artikel 65 van Vlarem I bepaalt dat, indien een vergunningplichtige inrichting zonder vergunning wordt geëxploiteerd, deze inrichting ambtshalve kan worden gesloten. Door de burgemeester, of volgens § 4 van ditzelfde artikel door bevoegde ambtenaren indien de burgemeester niet of onvolkomen optreedt. Het is dan ook onbegrijpelijk waarom de omweg nodig is via het milieuvorderingsrecht. Toenmalig minister Leo Peeters antwoordde mij in 1998 echter dat dit slechts een mogelijkheid is : de burgemeester KAN optreden, maar is blijkbaar niet verplicht.

Sinds 1998 is deze zaak nu aanhangig bij het parket van Dendermonde. De uitspraak wordt verwacht eind van dit jaar.

Inmiddels komt de zaak echter opnieuw in een stroomversnelling, doordat het bedrijf een nieuwe bouwvergunning heeft aangevraagd. Wat een verkapte regularisatie zou inhouden van alle milieu-, maar ook van alle stedenbouwkundige overtredingen.

Want ook op het vlak van de ruimtelijke ordening is het bedrijf in overtreding. Het bedrijf is volgens

het gewestplan gelegen in recreatiegebied en woonzone. Het werkt bovendien in overtreding met de bouwvergunning. In 1988 kreeg het slachthuis een bouwvergunning om uit te breiden met iets minder dan 100 %, maar het breidde uit met meer dan 800 %. Bovendien zijn de in- en uitgangen niet gericht op de Wettersesteenweg (zoals de bouwvergunning aangeeft), maar wel op de Meulestraat. De technische dienst van de gemeente stelde op 27 mei 1991 een overtreding vast van 2.139 m². Eind 1994 werd zonder bouwvergunning opnieuw bijgebouwd.

1. Wordt het afleveren van een bouwvergunning in deze omstandigheden nog overwogen ?

Is een dergelijke aanvraag eigenlijk nog ontvankelijk te noemen ?

2. Kan het dat een burgemeester manifeste overtredingen jarenlang naast zich neerlegt ?

3. Volgt de minister bevoegd voor Leefmilieu de redenering van haar voorganger : kan er niet worden opgetreden door de minister of haar diensten en zo ja, waarom niet ?

Welke conclusies trekt de minister uit dit hallucinante dossier wat het hele handhavingsbeleid betreft ?

Is met de "Prioriteitennota vervolgingsbeleid milieurecht in het Vlaamse gewest" een efficiënte aanpak van dit soort dossiers dichterbij gebracht ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media.

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil.

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
P. DEWAEL, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden				
88	15.06.2000	C. Decaluwe	<i>Fiscale regelgeving – Ambtelijke werkgroep</i>	851
99	07.07.2000	M. Dillen	<i>Expo 2000 Hannover – Vlaanderen</i>	852
104	10.08.2000	W. Demeester-De Meyer	<i>Begroting – Debudgettering</i>	854
△ 109	04.09.2000	C. Decaluwe	<i>Kabinetten – Adressenbestanden</i>	856
1	05.10.2000	J. De Roo	<i>Voorontwerpen van decreet – Adviezen</i>	856
2	05.10.2000	T. Merckx-Van Goey	<i>Handvest EU-grondrechten – Vlaamse inbreng</i>	733
△ 3	19.10.2000	J. Bex	<i>Begrotingsherschikkingen MINA-fonds – Kritiek Rekenhof</i>	735
5	25.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>BVN-TV – Samenwerking met Zuid-Afrika</i>	738
6	27.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Afschaffing kijk- en luistergeld – Impact</i>	739
7	07.11.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Expo 2000 Hannover – Franstalige publicatie</i>	741
9	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000</i>	741
11	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	742
○ 13	14.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum</i>	865
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie				
315	18.05.2000	F. Vermeiren	<i>N267 Hofstade – Verkeersveiligheid</i>	743
322	18.05.2000	A. De Martelaer	<i>N267 Hofstade – Verkeersveiligheid</i>	743
1	28.09.2000	M. Van den Eynde	<i>Villermontstraat Kontich – Verkeersveiligheid</i>	744
2	28.09.2000	M. Van den Eynde	<i>Mobiliteitsplan Rupelstreek – Scenario's</i>	744
3	28.09.2000	E. Glorieux	<i>Ring Asse – Planning</i>	745
4	05.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zuidelijk Eiland Bornem – Aankoopprijs</i>	745
6	11.10.2000	C. Decaluwe	<i>Kruispunt Doorniksesteenweg Kortrijk – Ronde</i>	746
7	11.10.2000	D. Holemans	<i>Gentse gewestwegen – Knelpunten voor fietsers</i>	746
8	11.10.2000	D. Holemans	<i>Kasteellaan Gent – Verkeersveiligheid</i>	747
9	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Vernederlandsing straatbeeld – Faciliteitengemeenten</i>	748
10	19.10.2000	C. Decaluwe	<i>Mobiliteitsconvenant – Modules 13 (fietspaden)</i>	749
11	19.10.2000	C. Decaluwe	<i>Kruispunt N8 Meensesteenweg Kortrijk – Verkeersveiligheid</i>	749
12	19.10.2000	M. Van den Eynde	<i>N1 Kontich – Wegdek</i>	750
13	19.10.2000	J. De Roo	<i>Kluizendok Gent – Capaciteit, complementaire werken en wegen</i>	750

14	25.10.2000	M. Van den Eynde	<i>E19 Kontich – Wegwijzers</i>	751
15	25.10.2000	M. Van den Eynde	<i>Kruispunt NI Rumst – Doorgang zwaar verkeer</i>	752
16	07.11.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Limburgse mijnen – CO₂-opslag en methaangaswinning</i>	753
17	07.11.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zuidelijk Eiland Bornem – Nivelleringswerken</i>	754
18	07.11.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>N117 Kalmthout – Geplande wegenwerken</i>	755
21	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>E17 Plataanlaan Kortrijk – Geluidsmetingen</i>	756
22	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Ring Roeselare – Afwerking</i>	756
23	10.11.2000	M. Van den Eynde	<i>Basismobiliteit – Waarloos</i>	757
25	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Verkeersborden – Plaatsingscriteria</i>	758
26	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>N391 Zwevegem-Avelgem – Tracé</i>	758
27	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Carpoolparkings – Planning</i>	759
28	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000</i>	761
29	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kabinetten – Samenstelling</i>	761
30	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Openbaar vervoer – Doorstroming</i>	761
31	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	762
33	14.11.2000	J. De Gryze	<i>Ringvaart Gent – Uitbaggering</i>	762

M. VOGELS, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

254	19.09.2000	P. Ceysens	<i>Kind en Gezin – Informatiecampagne opvoedingsondersteuning</i>	858
260	22.09.2000	B. De Smet	<i>Ziekenhuizen – Levensbeschouwelijke-zorgverstrekkers</i>	860
1	05.10.2000	C. Decaluwe	<i>Magnetische resonantietomograaf – West-Vlaanderen</i>	763
2	05.10.2000	M. Logist	<i>OCMW-dienstverlening – Bijdragebepaling</i>	765
3	05.10.2000	T. Merckx-Van Goey	<i>Schooltoiletten – Hygiëne</i>	862
4	11.10.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Zelfmoordpreventie – Subsidiëringsbeleid</i>	766
5	16.10.2000	K. Helsen	<i>Legionella – Europees meldpunt – Bestrijdingsplan</i>	769
6	16.10.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Arbeidszorgcentra – Erkennung en subsidiëring</i>	771
7	25.10.2000	P. Ceysens	<i>Zorgfonds – Stand van zaken</i>	773
9	27.10.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Tuberculose – Interministeriële conferentie</i>	774
10	27.10.2000	J. Demeulenaere	<i>OCMW-dienstverlening – Bijdragebepaling</i>	775
11	27.10.2000	S. Becq	<i>Integrale jeugdhulpverlening – Proefregio's</i>	862
14	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kabinetten – Samenstelling</i>	775
15	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	776

B. ANCIAUX, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

1	11.10.2000	F. Strackx	<i>Muziekfestivals – Overheidssteun</i>	776
2	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kunstpatrimonium – Teruggavebeleid</i>	778

3	19.10.2000	T. Merckx-Van Goey	<i>Kunstpatrimonium – Teruggavebeleid</i>	779
4	19.10.2000	C. Decaluwe	<i>Kinderboerderijen – Erkenningsprocedure</i>	779
5	25.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Naleving taalwetgeving – Initiatieven</i>	780
8	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kabinetten – Samenstelling</i>	781
9	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	781
11	14.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum</i>	781

M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming

△ 1	05.10.2000	T. Merckx-Van Goey	<i>Schooltoiletten – Hygiëne</i>	782
2	11.10.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Kinderen met leerstoornissen – Begeleiding en integratie</i>	783
3	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Franstalig onderwijs faciliteitengemeenten – Subsidies</i>	787
4	16.10.2000	S. Janssens-Vanoppen	<i>Samenwerkingsontwikkeling – Beroepsonderwijs</i>	788
5	16.10.2000	J. De Meyer	<i>Onderwijspersoneel – Pensioenreferentiewedde</i>	863
6	19.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Infosessies militaire loopbaan – Respons</i>	796
7	25.10.2000	K. Helsen	<i>Diergeneeskunde – Studentenaantal</i>	797
8	25.10.2000	J. De Meyer	<i>Onderwijs – Organieke en budgettaire omkadering</i>	797
9	25.10.2000	P. Ceysens	<i>Verpleegkundigen – Vraag en aanbod</i>	798
10	27.10.2000	E. Schuermans	<i>Studietoelagen – Kadastraal inkomen</i>	802
14	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kabinetten – Samenstelling</i>	802

R. LANDUYT, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

1	11.10.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>PBW-statuut – Regularisatie</i>	802
2	27.10.2000	D. Ramoudt	<i>Vergunningsvoorwaarden Toerisme Vlaanderen – Garantieverzekering</i>	803
5	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Kabinetten – Samenstelling</i>	805
6	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	805
7	14.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum</i>	806

V. DUA, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

1	11.10.2000	P. Wille	<i>NV Carcoke Zeebrugge – Bodemsaneringsproject</i>	806
2	11.10.2000	P. Wille	<i>Regionale landschappen – Samenstelling bestuursorganen</i>	807
3	11.10.2000	I. Vertriest	<i>Duurzaam bosbeheer – Stand van zaken</i>	809
4	16.10.2000	J. Bex	<i>Uitlaatgassen – Katalytische trottoirs</i>	811
5	19.10.2000	C. Decaluwe	<i>AMINAL – Adviestermijn</i>	812
6	19.10.2000	J. Bex	<i>DAB-statuut MINA-fonds – Kritiek Rekenhof</i>	813
7	19.10.2000	J. Bex	<i>Begrotingsherschikkingen MINA-fonds – Kritiek Rekenhof</i>	815

△	8	27.10.2000	D. De Cock	<i>Van Der Eecken Zele – Sanering bedrijfsterreinen</i>	815
	9	27.10.2000	P. Huybrechts	<i>Waterzuivering – Europese sancties</i>	816
	10	07.11.2000	J. Maes	<i>Vlarem – Zeehavengebieden en havens</i>	819
○	12	10.11.2000	J. Malcorps	<i>Slachthuis Bavegem – Milieuhandhavingsbeleid</i>	865
	14	10.11.2000	J. Malcorps	<i>Tankstations – Bodemsanering</i>	820
	15	10.11.2000	M. Van den Eynde	<i>Kanaal Dessel-Schoten – Vervuiling</i>	822
	18	10.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000</i>	824
	21	10.11.2000	C. Decaluwe	<i>Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers</i>	824
	23	14.11.2000	R. Van Cleuvenbergen	<i>Regelgeving – Inwerkingtreding en publicatiedatum</i>	825
	28	20.11.2000	J. Penris	<i>Koolstofdioxide – Emissiecijfers</i>	825

J. SAUWENS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

	1	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>FC Antwerp – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	825
	2	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>Germinal Beerschot – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	3	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>St.-Truiden VV – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	4	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>KV Mechelen – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	5	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>RC Harelbeke – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	6	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>Eendracht Aalst – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	7	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>Club Brugge – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	8	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>SK Beveren – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	9	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>SC Lokeren – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	10	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>RC Genk – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	11	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>AA Gent – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	12	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>SK Lierse – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
	13	28.09.2000	W. Vandenbossche	<i>KVC Westerlo – Gemeentelijke inkomsten en uitgaven</i>	826
△	14	05.10.2000	J. De Roo	<i>Socialehuisvestingsprojecten – Belemmeringen</i>	827
	15	05.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Prinselijke missies</i>	828
	16	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wezembeek-Oppem – Benoemingen</i>	829
	17	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Handelsrelaties met Oostenrijk – Evaluatie</i>	829
	18	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>St.-Genesius-Rode – Huisvuiltaks</i>	830
	19	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>St.-Genesius-Rode – Taalgebruik</i>	830
	20	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – Overdracht BDBH-personeel</i>	831
	21	11.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wezembeek-Oppem – Faciliteiten</i>	831
	22	16.10.2000	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wezembeek-Oppem – Franstalige 11.11.11</i>	832
	23	19.10.2000	T. Merckx-Van Goey	<i>Wonen – Betaalbaarheid</i>	832
	24	27.10.2000	S. Becq	<i>Sociaal huis – Stand van zaken</i>	834

25 27.10.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *Martelaarsplein – Ministeriële brief* 835

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media

1 05.10.2000 **J. De Roo** *Socialehuisvestingsprojecten – Belemmeringen* 835

2 05.10.2000 **J. De Roo** *Decreet ruimtelijke ordening – PV-afschriften* 835

3 05.10.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *Zuidelijk Eiland Bornem – Bestemming* 836

4 16.10.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *VRT Koppen – Onpartijdigheid* 837

5 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *Wetenschappelijk basisonderzoek – Organisatie middelenbeheer* 837

6 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *IWT-steun – Managementscriterium* 838

7 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *IWT-steun – Buitenlandse onderaannemers* 839

8 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *IWT-steun – KMO's* 840

9 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *SAIL Ports – Overheidsparticipatie* 841

10 16.10.2000 **A.-E. Bogaert** *Fonds Duurzame Ontwikkeling – Opzet* 842

11 19.10.2000 **C. Decaluwe** *Zonevreemde woningen – Bouwovertredingen en regularisaties* 842

12 19.10.2000 **A.-E. Bogaert** *Decreet ruimtelijke ordening – "Verbouwen" en "uitbreiden"* 843

13 19.10.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *VRT Verkiezingsshow – Aanvangsuur* 844

14 25.10.2000 **P. Huybrechts** *Planbatenregeling – Aanpassing* 845

15 27.10.2000 **D. De Cock** *Van Der Eecken Zele – Sanering bedrijfsterreinen* 845

16 27.10.2000 **J. Coens** *Planologisch attest – Formulieren* 845

17 07.11.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *Televisieprogramma's – Leeftijdsindicatie* 846

18 07.11.2000 **L. Van Nieuwenhuysen** *Zuidelijk Eiland Bornem – Landschapsontwerp* 847

19 07.11.2000 **J. Coens** *Belgisch Staatsblad – Aankondigingen gewestplanwijziging* 847

20 07.11.2000 **B. De Smet** *Golfterreinen – Ruimtelijk beleid* 848

24 10.11.2000 **C. Decaluwe** *Decreet ruimtelijke ordening – Vergunningenregister* 849

25 10.11.2000 **R. Van Cleuvenbergen** *Gelijke kansen mannen en vrouwen – Actieplan 2000* 849

26 10.11.2000 **R. Van Cleuvenbergen** *Kabinetten – Samenstelling* 850

27 10.11.2000 **C. Decaluwe** *Vlaamse Bouwmeester – Selectie ontwerpers* 850

29 14.11.2000 **R. Van Cleuvenbergen** *ICT-maatschappij – Participatiebeleid* 850